

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V ČADCI
Palárikova 1156, 022 01**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
O ČINNOSTI REGIONÁLNEHO ÚRADU
VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V ČADCI
V ROKU 2019**

OBSAH

- 1. Identifikácia úradu**
- 2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie**
- 3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie**
- 4. Činnosti /produkty organizácie a ich náklady v členení:**
  - 4.1. Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov
  - 4.2. Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia.
  - 4.3. Výkon práce v ohniskách nákaz
  - 4.4. Monitoring
  - 4.5. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti.
  - 4.6. Posudková činnosť
  - 4.7. Národné referenčné centrá
  - 4.8. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR
  - 4.9. Ostatné úlohy
  - 4.10. Laboratórne činnosti (ak sú na príslušnom RÚVZ zriadené)
- 5. Rozpočet organizácie**
- 6. Personálne obsadenie**
- 7. Ciele a prehľad plnenia** (krátke zhrnutie v členení jednotlivých odborov príslušného RÚVZ v SR)
- 8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie** (krátke zhrnutie v členení podľa jednotlivých odborov príslušného RÚVZ v SR)
- 9. Hlavné skupiny odberateľov** (v členení podľa jednotlivých odborov príslušného RÚVZ v SR)
- 10. Príloha č. 1:** Analýza činností za rok 2019 podľa osnovy výročných správ jednotlivých odborných pracovísk.
Príloha č. 2: a) prehľad publikačnej činnosti
b) prednášková činnosť

1. IDENTIFIKÁCIA ÚRADU

Názov organizácie: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci

Sídlo organizácie: Palárikova 1156, 022 01 Čadca

Rezort: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia napojená finančnými vzťahmi na rozpočet MZ SR a od 01. 01. 2005 je klientom Štátnej pokladnice

Generálny tajomník služobného úradu: Mgr. RNDr. Xénia Lukáčová, MPH, MHA

Kontakt:
tel: 041/4302612, 0903802451
fax: 041/4302618
e-mail: ca.regionalnyhygienik@uvzs.sk

Členovia vedenia: MVDr. Oľga Matláková - zástupca RH, vedúca oddelenia hygieny výživy, PBP a kozmetických výrobkov
Ing. Kožák Šimon - vedúci osobného úradu a úseku ekonomického a prevádzkového

Vedúci oddelení: MVDr. Oľga Matláková - vedúca oddelenia hygieny výživy, PBP a kozmetických výrobkov
Ing. Kožák Šimon - vedúci osobného úradu a úseku ekonomického a prevádzkového
MUDr. Milan Zenka - vedúci oddelenia hygieny detí a mládeže a oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu
Ing. Renáta Pavlíková - vedúca oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia
RNDr. Viera Točoňová - vedúca oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie
Mgr. RNDr. Xénia Lukáčová, MPH, MHA – oddelenie epidemiológie

Hlavné činnosti: Zabezpečenie ochrany verejného zdravia

Organizácia počas hodnoteného obdobia zabezpečovala výkon štátneho zdravotného dozoru, úradnej kontroly potravín, vydávanie pokynov na odstránenie zistených nedostatkov, ukládanie sankcií, náhrad nákladov, prejednávanie priestupkov a prípravu odborných podkladov na úseku verejného zdravia pre rozhodovaciú činnosť orgánov štátnej správy a pod. pre spádovú oblasť Čadca a Kysucké Nové Mesto. Zvýšená pozornosť bola venovaná sledovaniu zdravotného stavu obyvateľstva vo vzťahu k determinantom zdravia pôsobiacim na zdravie človeka.

Zamestnanci odborných pracovísk epidemiológie, preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie, hygieny výživy a predmetov bežného používania, hygieny životného prostredia a zdravia, hygieny detí a mládeže a výchovy k zdraviu RÚVZ Čadca vykonávali pre právnické a fyzické osoby konzultačno-poradenské služby, ktorými odborne usmerňovali ich činnosť v oblasti tvorby a ochrany zdravého spôsobu života a práce.

Podieľali sa na riešení národných a medzinárodných programov, plnení programov a projektov úradov VZ na rok 2019, plnení regionálnych priorít, mimoriadnych a cielených

úloh, usmerňovali, koordinovali a kontrolovali plnenie imunizačného programu, podieľali sa na realizácii Imunologického prehľadu v SR, monitorovali výskyt prenosných ochorení a vykonávali epidemiologický dohľad, nariaďovali opatrenia na predchádzanie ochoreniam, plnení špecializovaných úloh verejného zdravotníctva a dôsledného výkonu štátneho zdravotného dozoru v súlade so zák. NR SR č. 355/2007 Z. z.

Technicko-hospodárske podmienky pre zabezpečenie prevádzky organizácie, výkonu činnosti jednotlivých oddelení a plnenie uvedených úloh v RÚVZ so sídlom v Čadci boli zabezpečované osobným úradom a úsekmi ekonomickým a prevádzkovým (ďalej len OÚ).

Vyhodnotenie činnosti pracovísk podľa schválenej osnovy ÚVZ SR na rok 2019 je súčasťou ich samostatných výročných správ.

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Poslanie a strednodobý výhľad organizácie je jednoznačne **v zabezpečení ochrany verejného zdravia v regióne Kysúc.**

Ochrana verejného zdravia musí byť zabezpečená v čo najširšej miere pre všetkých obyvateľov. Organizácia RÚVZ so sídlom v Čadci poskytuje svoje služby nielen pre fyzické a právnické osoby, ale i pre každého obyvateľa okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto.

Svojím poslaním sa inštitúcia zaraďuje medzi vysokokvalitné špecializované odborné pracoviská s poskytovaním úzko špecializovaných činností s cieľom zabezpečiť ochranu verejného zdravia prostredníctvom ochrany životného prostredia, zdravých podmienok práce, zdravej výživy pre všetky stupne obyvateľstva, pozitívnym ovplyvňovaním determinantov zdravia vrátane znižovania chorobnosti na infekčné a neinfekčné ochorenia.

Strednodobý výhľad organizácie, ktorej štruktúra je založená na úzkej špecializácii jednotlivých oddelení, zahŕňa plnenie nasledovných **cieľov:**

- 1) Udržiavať v danom regióne vysoko kvalitné a odborné pracovisko s vykonávaním všetkých činností v oblasti ochrany verejného zdravia.
- 2) Aktívne sa zapájať do preventívnych projektov a programov na ochranu zdravia so zameraním na špecifické riziká regiónu.
- 3) Byť odborným garantom pri vytváraní a realizovaní regionálnych preventívnych programov v oblasti ochrany verejného zdravia.
- 4) Zabezpečovať efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a kontroly v oblasti ochrany verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia s využitím služieb akreditovaných laboratórnych pracovísk a iných vyšetrovacích zložiek.
- 5) Posilňovať prevenciu prenosných a neprenosných ochorení, monitorovať zdravotný stav obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotnému uvedomeniu ľudí, vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie.
- 6) Zabezpečovať neustále vzdelávanie odborných pracovníkov, vrátane zlepšovania ich komunikatívnych schopností, psychologickej pripravenosti riešenia rôznych situácií, ako i vytvorenia prirodzeného rešpektu a dodržiavania legislatívnych nariadení.
- 7) Zlepšovať spoluprácu a vzájomnú komunikáciu medzi všetkými odbornými pracoviskami úradu, ostatnými úradmi, rôznymi inštitúciami a medzinárodnými organizáciami na zvyšovanie úrovne vykonávaných preventívnych činností.
- 8) Posilniť moderné informačné systémy na neustále zlepšovanie vykonávanej činnosti, ale i zlepšovanie komunikácie medzi odbornými pracoviskami a ostatnými inštitúciami verejnej a štátnej správy.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370.

4. ČINNOSTI /PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY V ČLENENÍ:

Činnosti:	%	Náklady:
<i>4.1. Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisoch</i>	31,37%	178 088,49 €
<i>4.2. Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia</i>	8%	45 416,25 €
<i>4.3. Výkon práce v ohniskách nákaz</i>	3%	17 031,10 €
<i>4.4. Monitoring</i>	5%	28 385,15 €
<i>4.5. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti</i>	0,63%	3 576,53 €
<i>4.6. Posudková činnosť</i>	14%	79 478,45 €
<i>4.7. Národné referenčné centrá</i>	-	-
<i>4.8. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR</i>	31%	175 988,00 €
<i>4.9. Ostatné úlohy</i>	7%	39 739,22 €
<i>4.10. Laboratórne činnosti (ak sú na príslušnom RÚVZ zriadené</i>	-	-

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Spôsob hospodárenia s prostriedkami rozpočtu bol počas hodnoteného obdobia založený na dvoch relatívne samostatných účtoch. Organizácia sústredovala všetky svoje príjmy na príjmových rozpočtových účtoch v druhovom členení a realizovala všetky svoje výdavky z výdavkového rozpočtového účtu prostredníctvom Štátnej pokladnice.

Prostredníctvom Rozpočtového informačného systému Štátnej pokladnice (RIS ŠP) v module Zostavenie rozpočtu (ZoRo) boli zriaďovateľom - MZ SR - pre RÚVZ Čadca stanovené príjmové a výdavkové limity na rok 2019 takto:

Celkový schválený limit na rok 2019

v EURO

Prog-ram	Text	Príjmy spolu	Výdavky				
			Spolu 600	Mzdy 610	Poistné 620	Tovary a služby 630	Transfer 640
079	Ochrana zdravia a prevencia pred chorobami	45 000	513 161	310 628	108 564	86 969	7 000
0EK	Informačné technológie	0	3 050	0	0	3 050	0
	SPOLU	45 000	516 211	310 628	108 564	90 019	7 000
Počet zamestnancov spolu			32				

Tieto záväzne určené limity a ukazovatele platné pre rok 2019 boli organizáciou rozpísané v rámci programového rozpočtovania a platnej rozpočtovej skladby do položiek a podpoložiek rozpočtu bežných výdavkov. Limit príjmov bol stanovený na 45 000 €. Limit kapitálových výdavkov na rok 2019 nebol zriaďovateľom pre organizáciu stanovený

Hospodáreniu s finančnými prostriedkami rozpočtu RÚVZ so sídlom v Čadci bola zo strany vedenia venovaná maximálna pozornosť. Pravidelne bolo hodnotené a analyzované čerpanie rozpočtových výdavkov tak, aby nedošlo k prekročeniu povoleného čerpania prostriedkov. Finančné prostriedky boli použité len na krytie nevyhnutných potrieb organizácie so zabezpečením maximálnej hospodárnosti a efektívnosti ich použitia v rámci rozpočtových pravidiel a osobitných predpisov. Počas hodnoteného obdobia bol rozpočet organizácie upravovaný opatreniami organizácie a prostredníctvom rozpočtových opatrení zriaďovateľom.

Stanovený rozpis záväzných limitov štátneho rozpočtu po úpravách na rok 2019 v EURO

Prog-ram	Text	Príjmy spolu	Výdavky					
			Spolu	Kapitál. výdavky 714	Mzdy 610	Poistne 620	Tovary a služby 630	Transfer 640
079	Ochrana zdravia	25 420	555 953	0	343 567	119 421,71	90 474,76	2 489,53
0EK	Informačné technológie	0	3 050	0	0	0	3 050	0
07B	Tvorba a implementácia politik	0	4 307,81	0	0	0	4 307,81	0
07A	Zdravotná starostlivosť	0	4 392,38	4 392,38	0	0	0	0
	Spolu	25 420	567 703,19	4 392,38	343 567	119 421,71	97 832,57	2 489,53
Počet zamestnancov spolu		32						

a) Rozpočet príjmov

Na rok 2019 pre RÚVZ so sídlom v Čadci bol po úprave záväzný limit príjmov stanovený na 25 420 €. V priebehu hodnoteného obdobia organizácia dosiahla príjmy pozostávajúce z pohľadávok, uložených pokút, nájmu, náhodných príjmov za poskytované služby, v celkovej sume 25 907,19 €. Z uvedeného vyplýva, že organizácia stanovený rozpočet príjmov naplnila - prekročila o 487,19 €. K značnému poklesu príjmov došlo z dôvodu ukončenia zmluvy o prenájme priestorov s KNsP Čadca pre oddelenie mikrobiológie ešte v r. 2016. Uvedené priestory sú ponúkané na prenájom. Stanovený schválený rozpočet z uvedeného dôvodu nemožno naplniť.

Prehľad rozpisu a plnenia rozpočtu príjmov k 31. 12. 2019 za RÚVZ Čadca v EURO

Pod položka	Názov	Skutočné plnenie
212 000	Príjmy z vlastníctva	8 921,40
212 003	Z prenájmu budov, priestorov a objektov	8 921,40
221 000	Administratívne poplatky a iné popl. a platby	0,00
221 002	Tržby z predaja kolkových známok	0,00
222 000	Pokuty, penále a iné sankcie	11 447,20
222 003	Za porušenie predpisov	11 447,20
223 000	Poplatky a platby z nepriem. a náhodného predaja a služieb	4 200,85
223 001	Za predaj výrobkov, tovarov a služieb	4 200,85
231 000	Kapitálové príjmy	116,00
231 000	Príjem z predaja kapit. aktív	116,00
292 000	Ostatné príjmy	1 221,74
292 006	Z náhrad poistného plnenia z mimor. zdrojov	0,00
292 012	Z dobropisov	0,00
292 017	Vratky	0,00
292 027	Iné	1 221,74
200	NEDAŇOVÉ PRÍJMY CELKOM	25 907,19

b) Rozpočet výdavkov

Stanovený rozpočet výdavkov pre rok 2019 bol rozpísaný v jednotlivých položkách až podpoložkách v RIS ŠP.

Vývoj tvorby a čerpania rozpočtu výdavkov v roku 2019

v EURO

Názov položky	Rozpočet 2019		
	Schválený	Upravený	Čerpanie
VÝDAVKY CELKOM	516 211	567 703,19	567 703,19
Bežné výdavky spolu	516 211	563 310,81	563 310,81
Mzdy a platy spolu	310 628	343 567,00	343 567,00
Poistné a príspevky zamestnávateľa spolu	108 564	119 421,71	119 421,71
Tovary a ďalšie služby spolu	90 019	97 832,57	97 832,57
Transfer	7 000	2 489,53	2 489,53
Kapitálové výdavky spolu	0	4 392,38	4 392,38

Rozpočtované prostriedky boli v rámci výdavkov organizácie použité v zmysle platnej rozpočtovej klasifikácie na krytie nákladov súvisiacich s bežnou činnosťou organizácie. V priebehu hodnoteného obdobia došlo niekoľkokrát k úprave rozpočtu výdavkov na základe rozpočtových opatrení zriaďovateľa i vedenia organizácie.

Mzdy a platy - 610

Stanovený limit – počet zamestnancov pre RÚVZ so sídlom v Čadci na rok 2019 bol v počte 32. Ku dňu 31. 12. 2019 bola 1 zamestnankyňa na rodičovskej dovolenke.

Schválený limit mzdových prostriedkov pre RÚVZ so sídlom v Čadci na rok 2019 bol v sume 310 628 € a počas hodnoteného obdobia bol zriaďovateľom upravený - zvýšený o sumu 27 057 €, čo predstavuje zvýšenie o 10 %, od 1. januára 2019 (v súlade s ustanovením § 5 zákona č. 370/2018 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2019, uzatvorenými kolektívnymi zmluvami vyššieho stupňa na rok 2019-2020 a nariadením vlády SR, ktorými sa ustanovujú zvýšené platové tarify, resp. stupnice platových taríf). Následným zvýšením zriaďovateľom bol upravený - zvýšený rozpočet o sumu 4 226 € v súvislosti s dopadom nového zákona č. 55/2007 Z. z. o štátnej službe. Ďalšou úpravou – zvýšením o sumu 1 656 € bola úprava na dofinancovanie dopadov zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na r. 2019 na celkovú sumu 343 567 €. Stanovený limit mzdových prostriedkov bol dodržaný.

Z uvedených finančných prostriedkov boli vyplácané mzdy a platy zamestnancom vo verejnom záujme v zmysle zákona č. 553/2003 Z. z. v znení neskorších noviel v sume 53 869,27 € a zamestnancom v štátnozamestnaneckom pomere v zmysle zákona č. 55/2017 Z. z. v znení neskorších noviel v sume 289 697,73 €.

Za hodnotené obdobie organizácia vyplatila svoje záväzky voči zamestnancom v plnom rozsahu. Celkový objem vyplatených mzdových prostriedkov v roku 2019 bol v sume 343 567 €. V hodnotenom období všetky druhy príplatkov (osobný, za riadenie, a pod.) boli vyplatené v celkovej sume 55 936,78 €, čo predstavuje 17,34 % z celkového objemu vyplatených mzdových prostriedkov v roku 2019. Okrem uvedeného bol vyplatený doplatok k platu v sume 3 621,65 €, čo predstavuje 1,05 % z celkového objemu vyplatených mzdových prostriedkov.

Poistné a príspevok do poisťovní – 620

Organizácia svoje povinnosti zamestnávateľa v odvode poistného a príspevkov do poisťovní vykonávala v súlade s platnými predpismi a nariadeniami pravidelným odvádzaním v stanovených objemoch a v určených termínoch. Zo strany organizácie neboli evidované žiadne nevysporiadané záväzky voči týmto inštitúciám. Schválený rozpočet výdavkov v rámci hodnotenej položky bol v závislosti na vývoj limitu mzdových prostriedkov upravený celkom na sumu **119 421,71 €**.

Prehľad vývoja a čerpania rozpočtu výdavkov na poistné a príspevky do poisťovní v roku 2019

Položka	Podpoložka	Názov položky	Rozpočet 2019		
			Schválený v €	Upravený v €	Čerpaný v €
621	000	Poistné do Všeobecnej zdravot. poisťovne	21 744	27 399,40	27 399,40
623	000	Poistené do ostatných zdravot. poisťovní	9 318	6 250,72	6 250,72
625	000	Poistné do Sociálnej poisťovne	77 502	85 771,59	85 771,59
625	001	Na nemocenské poistenie	4 349	4 824,57	4 824,57
625	002	Na starobné poistenie	43 488	48 582,58	48 582,58
625	003	Na úrazové poistenie	2 485	2 792,57	2 792,57
625	004	Na invalidné poistenie	9 319	9 832,84	9 832,84
625	005	Na poistenie v nezamestnanosti	3 106	3 256,97	3 256,97
625	007	Na poistenie do rezervného fondu	14 755	16 482,06	16 482,06
620	000	Poistné a príspevok do poisťovní - SPOLU	108 564	119 421,71	119 421,71

Tovary a služby – 630

Schválený limit rozpočtu výdavkov v hodnotenej rozpočtovej položke v sume 90 019 €, ktorý sa skladá z dvoch programov a to, Ochrana zdravia a prevencia pred chorobami – 079 v sume 86 969 € a Informačné technológie 0EK v sume 3 050 €.

Schválený limit rozpočtových prostriedkov bol rozpočtovými opatreniami upravený celkom na sumu 97 832,57 €. Úpravy sa týkali úpravy - zníženia rozpočtu na informačné systémy za I.-III. Q. 2019 v sume 1 659 €, ďalej zvýšenia prostriedkov na „Nákup prístroja na kontrolu dezinfekcie rúk s príslušenstvom“ v sume 390,06 €, na program „Akčné plány NOP pre RÚVZ“ v sume 610,20 €. Na základe našej žiadosti ohľadom škodovej udalosti nám boli poukázané prostriedky v sume 3 307,55 € na vykrytie uvedenej udalosti. K navýšeniu rozpočtu bežných výdavkov koncom roka došlo i presunom finančných prostriedkov v sume 5 164,76 € na podpoložku 633 006 všeobecný materiál z položky 640 transfery v sume 4 510,47 € a z podpoložky 621 poistné do VŠZP v sume 654,29 € na konci roka. Celkom úpravy bežných výdavkov v priebehu roka 2019 predstavovali sumu 7 813,57 €.

Prehľad tvorby a čerpania rozpočtu výdavkov na tovary a ďalšie služby za rok 2019 v EURO

Názov položky	Rozpočet 2019		
	Schválený	Upravený	Čerpaný
630 - Tovary a ďalšie služby	90 019	97 832,57	97 832,57
631 - Cestovné výdavky – spolu	1 000	1 575,30	1 575,30
632 - Energie, voda a komunikácie	30 362	20 496,55	20 496,55
633 - Materiál	12 031	14 279,21	14 279,21
634 - Dopravné	7 446	5 005,39	5 005,39
635 - Údržba	4 350	16 791,43	16 791,43
636 - Nájomné za prenájom	590	591,32	591,32
637 - Ostatné tovary a služby	34 240	39 093,37	39 093,37

Čerpaniu prostriedkov na tovary a služby bola vedením organizácie venovaná neustála pozornosť. Bolo pravidelne prehodnocované použitie prostriedkov a na riešenie problémov boli prijímané rozpočtové opatrenia. Uhrádzané náklady sa realizovali len na najnutnejšie potreby organizácie súvisiace s jej činnosťou, maximálne do výšky stanoveného upraveného rozpočtu a to za:

- Cestovné výdavky zamestnancov v sume 1 575,30 € predstavovali náklady z cestovných náhrad tuzemských.
- Energie, vodu a komunikácie dodávané v zmysle platných zmluvných podmienok. Prevažná časť výdavkov bola použitá na úhradu nákladov za spotrebované energie v celkovej sume 20 496,55 €, z toho elektrická energia a plyn 12 992,21 €, za vodné a stočné 1 454,88 €, za poštové služby v sume 2 166,05 €, za telekomunikačné služby v sume 2 821,89 €, za komunikačné infraštruktúry v sume 1 061,52 € - program OEK.
- Materiál a dodávky obstarané v celkovom finančnom objeme 14 279,21 €. Výdavky pozostávali najmä za úhradu obstaraného všeobecného materiálu (kancelárskych potrieb, papiera, diagnostík a pod.) v celkovej sume 6 604,75 €, výpočtovej techniky 1670 € a v programe OEK 561,84 €, kníh, časopisov (zbierka zákonov, vestníky, normy a pod.) v sume 1 189,90 €, softvéru 407,00 € v programe OEK, obnovy OOPP v sume 1 225,00 € a pod.
- Výdavky na dopravné v skutočne čerpanom objeme 5 005,39 €. Prevažnú časť výdavkov tvorili úhrady za palivá, mazivá, oleje a špeciálne kvapaliny pre motorové vozidlá v sume 3 672,39 €. Úhrady za servis, údržbu a opravy vozidiel predstavovali sumu 754,93 €, v dôsledku udržania prevádzky schopnosti vozidiel organizácie. Ďalšie položky výdavkov boli za poistenie v sume 574,27 €, a to za zákonné a havarijné poistenie vozidiel a pod.
- Výdavky na údržbu, ktorá bola vykonávaná len v nutných prípadoch, v celkovej sume 16 791,43 €. Tieto výdavky boli použité prevažne na údržbu prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení v celkovej sume 875,88 €, údržby softvéru v programe OEK v sume 971,88 €, údržby budovy v sume 14 801,67 €. Drobná údržba bola zabezpečená vo vlastnej réžii organizácie a dodávateľským spôsobom na základe dojednaných zmluvných podmienok.
- Nájomné čerpané v celkovej sume 591,32 €, hradené v zmysle zmluvných vzťahov za prenájom budov, objektov a ich častí v sume 123,44 € (poštového uzamykateľného

priečinku a kanalizačnej siete), prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení (odpadových nádob) v sume 467,88 €.

- Výdavky za služby čerpané v celkovej sume 39 093,37 €, vynaložené najmä na úhradu poplatkov za školenia, kurzy a semináre v sume 948,00 €, všeobecné služby (za odvoz odpadu, tlačivá a tlačiarenské služby, kopírovacie práce, kominárske práce, revízie a kontroly zariadení, uloženie a likvidácia odpadu a pod.) v sume 2 933,93 €, špeciálne služby vo výške 2 335,51 €, špeciálne služby v programe OEK v sume 47,76 €, poplatky, odvody v sume 55,19 €, dane v sume 1 464,69 €, povinný prídelený do sociálneho fondu v celkovej čiastke 5 033,79 €, stravovanie zamestnancov v sume 12 625,20 €, služby v oblasti informačno-komunikačných technológií v sume 5 088,00 € a pod.

Bežné transfery – 640

V roku 2019 bol organizácii schválený ako záväzný ukazovateľ v rámci bežných výdavkov aj limit na bežné transfery vo výške 7 000 € - na odchodné, odstupné a nemocenské dávky.

Schváleným presunom v decembri z položky 640 – transfery na položku 630 v sume 4 510,47 € nám bol upravený rozpočet na celkovú sumu 2 489,53 €.

Prehľad tvorby a čerpania rozpočtu výdavkov na bežné transfery v roku 2019 v EURO

Číslo podpoložky	Názov položky	Rozpočet		
		Schválený	Upravený	Čerpaný
640 000	BEŽNÉ TRANSFERY S P O L U	5 000	2 489,53	2 489,53
642 012	Na odstupné	1 000	0	0
642 013	Na odchodné	2 542	0	0
642 015	Na nemocenské dávky	3 458	2 489,53	2 489,53

Kapitálové výdavky – 700

Zriaďovateľom v rámci rozpočtu kapitálových výdavkov neboli ani v roku 2019 pre RÚVZ so sídlom v Čadci pridelené rozpočtované prostriedky. Táto skutočnosť už od roku 2004 značne sťažuje rozvoj organizácie a obmedzuje zabezpečenie jej prevádzkyschopnosti tým, že organizácia nemôže obnovovať svoje zariadenia i vozový park.

V našej organizácii vo februári došlo k nečakanému výpadku telefónnej ústredne. Na základe nášho listu Ministerstvu zdravotníctva SR č. RH-2019/00463 zo dňa 22.02.2019, boli našej organizácii listom č. S05312-2019-OVVHR-16 zo dňa 15.03. 2019, pridelené kapitálové výdavky zo štátneho rozpočtu kapitoly MZ SR na rok 2019 v sume 4 392,38 €, ako investičnej akcie č. 39143, programu 07A0408 a zdroja 131I na nákup novej telefónnej ústredne.

Mimorozpočtové hospodárenie

RÚVZ so sídlom v Čadci v priebehu hodnoteného obdobia okrem pridelených prostriedkov rozpočtu obhospodaroval i finančné prostriedky mimo schváleného a upraveného rozpočtu, ako svoje mimorozpočtové zdroje v celkovej sume 2 259,87 €.

Sociálny fond – organizácia ho v priebehu hodnoteného obdobia tvorila a spravovala v súlade s rozpočtovými pravidlami. Zdrojmi príjmov i v roku 2019 bol zostatok z predchádzajúceho obdobia v sume 2 463,65 € a povinná tvorba v zmysle platných právnych predpisov v objeme 1,50% pre všetkých zamestnancov v sume 5 033,79 €. Čerpanie v hodnotenom období bolo v celkovej sume 4 806,40 € s možnosťou použitia podľa účelu v zmysle platnej internej smernice pre hospodárenie so SF a Kolektívnej zmluvy.

Prehľad vývoja tvorby a čerpania sociálneho fondu v roku 2019:

Počiatočný stav k 1. 1. 2019	2 463,65 €
Tvorba v objeme 1,50 % vyplatených miezd	5 033,79 €
Čerpanie spolu	4 806,40 €
z toho: <i>na stravovanie zamestnancov</i>	3 719,40 €
<i>vecné dary a regenerácia prac. sily</i>	900,00 €
<i>ostatné</i>	187,00 €
Zostatok k 31. 12. 2019	2 691,04 €

Z uvedeného vyplýva, že prostriedky fondu boli v roku 2019 čerpané v rozsahu schváleného rozpočtu a v objeme povinnej tvorby fondu. Tvorba a čerpanie fondu bolo realizované v zmysle platnej internej smernice pre hospodárenie so SF a KZ, a to vždy po obojstrannej dohode vedenia RÚVZ so sídlom v Čadci a zástupcov odborovej organizácie.

Zvláštne prostriedky dary a granty - všetky získané dary, granty a sponzorské prostriedky organizácia sústreďuje na samostatnom účte zriadenom v Štátnej pokladnici, ako svoje mimorozpočtové zdroje. Počiatočný stav tohto účtu k 01. 01. 2019 bol v sume 2 259,87 €, ako nevyčerpané prostriedky z predchádzajúcich období. Počas hodnoteného obdobia nebol pohyb na účte a aj k 31. 12. 2019 bol stav 2 259,87 €.

Depozitný účet - organizácia má zriadený v systéme Štátnej pokladnice ako preklenovací účet. Zostatok účtu k 01. 01. 2019 bol 36 134,68 € na zabezpečenie vyplatenia mzdových nárokov zamestnancov a odvodov do poisťovní za december 2018, ktorý bol v priebehu januára vyplatený. Po vykonaní všetkých úhrad záväzkov v priebehu mesiaca január 2019 na účte nezostal žiaden zostatok. Záverom hodnoteného obdobia - koncom mesiaca december 2019, bol účet tvorený v celkovej sume 36 772,30 € na zabezpečenie úhrad a platieb vyplácaných zamestnancom a poisťovniam za mesiac december 2019, ktoré budú uhradené v januári 2020.

c) Hospodárenie s majetkom

RÚVZ so sídlom v Čadci spravuje majetok štátu podľa ustanovení zákona č. 278/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov a noviel, ktorý sa oceňuje v obstarávacích cenách. V dôsledku účinnosti ustanovení zákona o Štátnej pokladnici začala organizácia v roku 2003 vykonávať odpisy majetku na základe Výnosu MF SR č. 24557 a podľa vypracovaného plánu odpisov dlhodobého majetku. V r. 2017 došlo k prehodnoteniu používania daňových odpisov nehnuteľného majetku a stanovenia doby životnosti uvedeného majetku – budovy na 46 rokov, (do r. 2050).

Evidencia majetku je zabezpečená prostredníctvom úseku operatívno-technickej evidencie v programovom spracovaní EKOS/VEMA – “MAJETOK“ a súbežne v účtovníctve programovým spracovaním ARKOS - UAFALAN.

Okrem vlastného majetku sa v správe organizácie nachádza i cudzí majetok, ktorý je v organizácii riadne evidovaný a používa sa v zmysle zmlúv o bezodplatnom prenájme a výpožičke.

Závazky a pohľadávky

Pre zabezpečenie účelného hospodárenia s finančnými prostriedkami ŠR bola zo strany vedenia RÚVZ so sídlom v Čadci i počas hodnoteného obdobia venovaná maximálna pozornosť stavu záväzkov a pohľadávok. Prijaté opatrenia boli pravidelne kontrolované a prehodnocované.

Stav záväzkov k 31. 12. 2019 bol 42 048,75 €. Tieto pozostávali z krátkodobých záväzkov, a to voči dodávateľom v sume 2 585,41 €, zamestnancom na mzdy a platy v sume 26 986,72 €, (z toho na osobné účty v sume 20 699,65 €, na odvody do poisťovní za zamestnanca v sume 3 557,54 €, na zrážky v sume 142,10 €, na daňové záväzky v sume 2 587,43 €), ďalej odvody poisťovniam na zdravotné a sociálne poistenie v sume 9 377,58 €, dohody o pracovnej činnosti v sume 408,- €, ktoré boli uhradené v stanovenom termíne splatnosti. V celkovom stave záväzkov je započítaný i záväzok voči účtu sociálneho fondu 2 691,04 €. Organizácia záväzky a dlhy po lehote splatnosti neevidovala.

Situácia v stave pohľadávok organizácie v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami sa zmenila k lepšiemu v pohľadávkach z nedaňových rozpočtových príjmov. Evidovaný stav pohľadávok k 31. 12. 2019 bol v sume 10 507,70 €, z toho pohľadávky z nedaňových rozpočtových príjmov boli v sume 4 429,48 €, (z toho po lehote splatnosti v sume 3 919,48 €, najmä za pokuty fyzickým a právnickým osobám), pohľadávky voči zamestnancom za PHM boli v sume 176,93 € a iné pohľadávky boli v sume 5 901,29 € (pohľadávka za odcudzený majetok vlámaním).

Prehľad stavu pohľadávok k 31. 12. 2019

1. Expertízy, posudky, obhliadky	171,00 €
2. Dopravné	0,00 €
3. Náhrady nákladov	0,00 €
4. Nájomné	25,00 €
5. Ostatné príjmy	0,00 €
6. Pokuty	4 233,48 €
Spolu pohľadávky z obchodného styku	4 429,48 €
5. Pohľadávka za odcudzený majetok	5 901,29 €
6. Pohľadávky voči zamestnancom za PHM	176,93 €
Celkom pohľadávky	10 507,70 €

Plnenie prijatých opatrení s dôslednejším sledovaním a vymáhaním neuhradených pohľadávok sa prejavuje ako účinné a efektívne. Všetky opakovane urgované pohľadávky sú vymáhané v zmysle zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

d) Vybavenie prístrojovou technikou

V rámci finančných možností organizácie došlo k zlepšeniu situácie vo vybavení výpočtovou technikou a taktiež prístrojovým vybavením pre zabezpečenie vykonávania

odborných činností na jednotlivých oddeleniach. Bola obstaraná nová telefónna ústredňa, na ktorú MZ SR poskytlo finančné prostriedky na kapitálové výdavky. Počas hodnoteného obdobia boli priebežne zabezpečované požiadavky jednotlivých oddelení.

Potreba riešenia plánovanej samostatnej prípojky vody a kanalizácie a elektrickej prípojky t. č. spoločné s Kysuckou nemocnicou s poliklinikou Čadca, sa v hodnotenom období nepodarilo realizovať v dôsledku nepridelenia kapitálových výdavkov.

e) Ochrana majetku organizácie

Sústavná pozornosť bola venovaná ochrane majetku organizácie. Ochrana majetku štátu v správe organizácie je vykonávaná maximálne možným a dostupným spôsobom. Sú vytvorené podmienky proti vzniku škôd, krádeží a podobným negatívnym javom a to napr. kamerovým bezpečnostným systémom, poistením budovy, motorových vozidiel, poistenie hnutelných vecí, ročné poistenie majetku a zodpovednosti za škodu. Počas celého hodnoteného obdobia bolo pravidelne vykonané odsúhlasenie inventúrnych súpisov majetku s operatívnou evidenciou.

Zisťovaním situácie v správe a ochrane majetku organizácie pri inventarizácii nebolo zistené úmyselné poškodenie či odcudzenie majetku. Pre lepšie skvalitnenie situácie v stave správy a ochrany majetku organizácie boli prijaté opatrenia, ktorých realizácia je zabezpečovaná v zmysle vydaného príkazného listu generálneho tajomníka služobného úradu s určením termínov a zodpovednosti pracovníkov.

Všetok majetok organizácie bol včas prijatý, zaevidovaný, uvedený do užívania a je označený v zmysle platných smerníc. S hmotne zodpovednými pracovníkmi sú spísané dohody o hmotnej zodpovednosti, ktoré sú uložené v ich osobných spisoch.

Spravovaný majetok je organizáciou využívaný iba na plnenie jej určených úloh.

f) Kontrolná činnosť

Kontrolná činnosť bola vykonávaná na jednotlivých úsekoch podľa vopred pripraveného plánu. Zabezpečovaná a vykonávaná bola povereným zamestnancom na vykonávanie kontroly a vedúcimi pracovníkmi odborných pracovísk v súlade s Vnútrošným kontrolným systémom RÚVZ so sídlom v Čadci. Počas hodnoteného obdobia bol realizovaný systém vnútornej finančnej kontroly.

Na ekonomickom úseku bola jedenkrát štvrťročne v hodnotenom období vykonávaná kontrola zameraná na správnosť hospodárenia s peňažnými prostriedkami v hotovosti, ktorá bola spojená s inventarizáciou peňažných prostriedkov, cenín – stravných lístkov, prísne zúčtovateľných tlačív a porovnaním s účtovným stavom. Na úseku autodopravy bola vykonávaná kontrola so zameraním na efektívnosť využívania motorových vozidiel, kontrola stavu tachometra, dodržiavanie prevádzkovej normy spotreby PHM. V súčasnosti sa využíva v záujme efektívnosti dopravy aj systém GPS monitorovanie motorových vozidiel. Vykonaním vnútorných kontrol neboli zistené významné nedostatky.

g) Dodržiavanie finančných a rozpočtových predpisov

Organizácia pri hospodárení s rozpočtovými prostriedkami štátu aj v roku 2019 postupovala v zmysle platných zákonov súvisiacich so zákonom o rozpočtových pravidlách, doplňujúcich predpisov a pokynov. Pridelené finančné prostriedky boli použité výlučne na stanovený účel a zabezpečenie činnosti organizácie. Kontrolnou činnosťou neboli zistené ich porušenia. Hospodáreniu organizácie a dodržiavaniu rozpočtových pravidiel bola zo strany vedenia venovaná maximálna pozornosť. Všetky pokyny a nariadenia vydané zriaďovateľom týkajúce sa hospodárnosti a efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov ŠR boli

vedením organizácie rozpracované na vlastné podmienky. Tieto boli v praxi realizované, čomu nasvedčuje i výsledok hospodárenia organizácie.

6. PERSONÁLNE OBSADENIE

Stanovený limit – počet zamestnancov pre RÚVZ so sídlom v Čadci na rok 2019 bol v počte 32 z toho 27 štátnych zamestnancov. Od 01. 04. 2019 bol stanovený limit počtu zamestnancov pre RÚVZ so sídlom v Čadci na rok 2019 v počte 32 z toho 26 štátnych zamestnancov. Ku dňu 31. 12. 2019 bola 1 zamestnankyňa na rodičovskej dovolenke.

Organizácia k 31. 12. 2019 vykazuje 18 zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním (I. a II. stupeň).

Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore verejný zdravotník 10 zamestnancov z toho 4 zamestnanci so špecializáciou. Hygienik lekár 1 zamestnanec. Ukončené vysokoškolské vzdelanie II. stupňa so špecializáciou 3 zamestnanci. Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa bez špecializácie 1 zamestnanec.

Vysokoškolské vzdelanie I. stupňa v študijnom odbore verejný zdravotník bez špecializácie 1 zamestnanec.

Vyššie odborné vzdelanie – diplomovaný asistent hygieny a epidemiológie má 1 zamestnanec. Ukončené úplné stredné odborné vzdelanie má 5 zamestnancov, z toho 2 so špecializáciou.

Na úseku RH (podateľňa, registratúra) 1 zamestnanec má ukončené úplné stredné odborné vzdelanie.

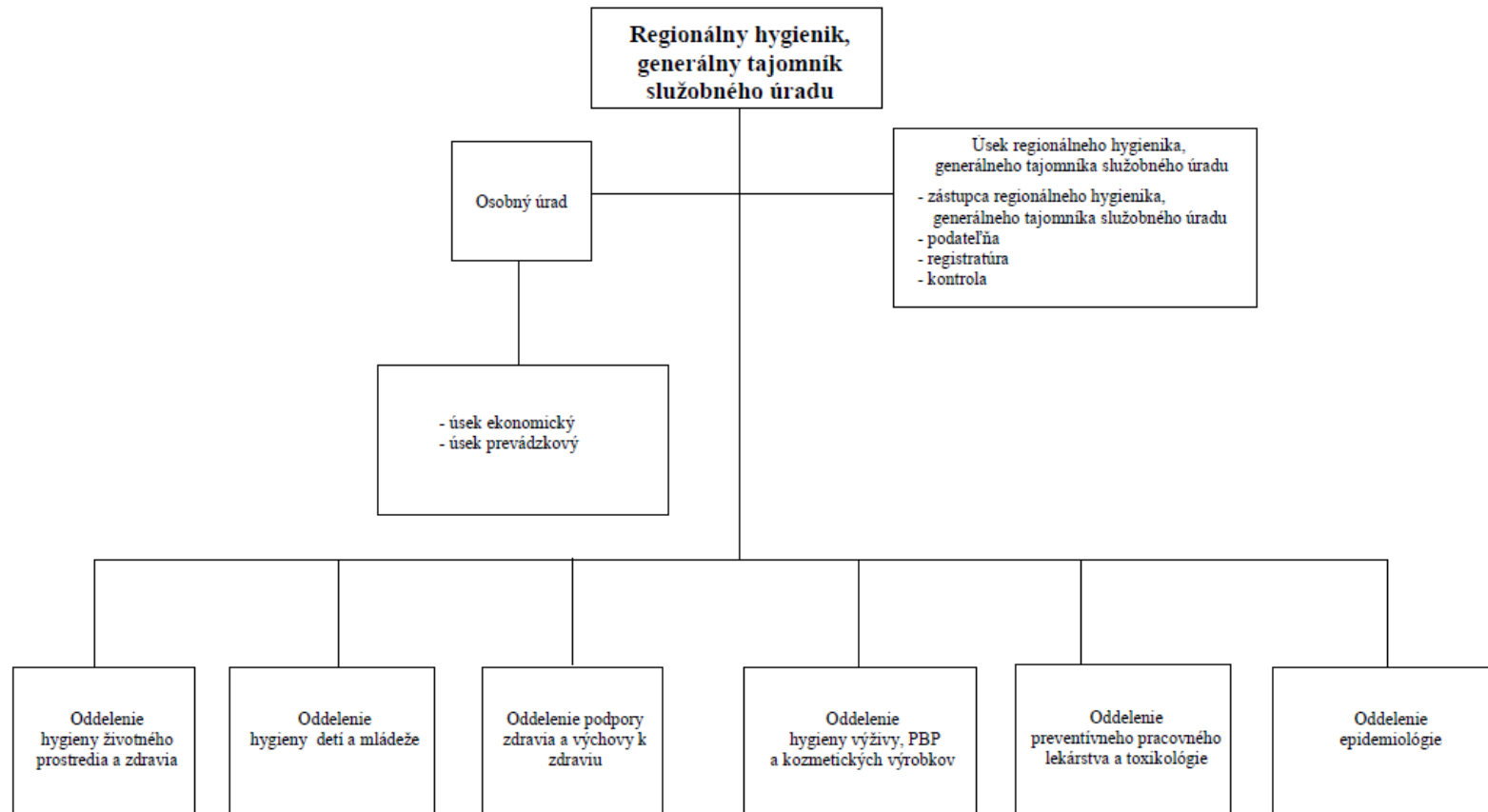
Na osobnom úrade 2 zamestnanci s ukončeným vysokoškolským vzdelaním II. stupňa. Úsek ekonomický 1 zamestnanec s ukončeným úplným stredným odborným vzdelaním. Úsek prevádzky 2 zamestnanci s ukončeným stredným odborným vzdelaním.

Veková štruktúra zamestnancov je nasledovná:

- od 20 do 24 rokov – 0 zamestnancov;*
- od 25 do 29 rokov – 2 zamestnanci;*
- od 30 do 34 rokov – 3 zamestnanci;*
- od 35 do 39 rokov – 6 zamestnanci;*
- od 40 do 44 rokov – 7 zamestnanci;*
- od 45 do 49 rokov – 1 zamestnanec;*
- od 50 do 54 rokov – 1 zamestnanec;*
- od 55 do 59 rokov – 7 zamestnanci;*
- od 60 do 64 rokov – 1 zamestnanec*

Pracovné a štátnozamestnanecké miesta sú obsadené kvalifikovanými zamestnancami.

Organizačná štruktúra RÚVZ so sídlom v Čadci

Vzdelávacie aktivity

V roku 2019 organizácia zabezpečovala vzdelávanie zamestnancov umožnením účasti formou interného a externého vzdelávania.

1. Zvyšovanie kvalifikácie:	ŠZ / VZ
počet zamestnancov	0 / 0
finančné náklady v €	0 / 0

2. Jazykové vzdelávanie:	ŠZ / VZ
počet zamestnancov	0 / 0
finančné náklady v €	0 / 0

3. Vzdelávanie v informačných technológiách:	ŠZ / VZ
počet zamestnancov	interné: 0 / 0 externé: 1 / 0
finančné náklady v €	58,80 / 0

Externé vzdelávanie absolvovala 1 zamestnankyňa ako užívateľ programu VEMA-PAM.

4. Vzdelávanie v oblasti ľudských zdrojov:	ŠZ / VZ
počet zamestnancov	6 / 0
finančné náklady v €	952,43 / 0

K vzdelávaniu v oblasti ľudských zdrojov boli zaradené pracovné porady vedúcich zamestnancov s celoslovenskou a krajskou účasťou a vzdelávanie pre osobný úrad, externá forma.

5. Odborné vzdelávanie – prehĺbovanie kvalif.	ŠZ / VZ
počet zamestnancov	interné: 21 / 6 externé: 15 / 4
finančné náklady v €	938,09 / 399,88

6. Počet preškolených zamestnancov celkom:		
ŠZ	interné: 21	externé: 16
VZ	interné: 6	externé: 4
Spolu	interné: 27	externé: 20

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Plnenie cieľov organizácie predstavujú nasledovné údaje, ktoré sú kvantitatívnym zhodnotením vykonaných činností za obdobie 3 rokov.. Získané parametre za jednotlivé špecializované oddelenia sú hodnotené v polročných intervaloch a v sumárnej podobe zasielané ÚVZ SR.

Počet prevádzok a základných výkonov podľa odborov k 31. 12. 2019

Odbor	Počet všetkých kontrolovaných prevádzok	Počet podaní	Počet kontrol	Počet rozhodnutí	Záväzná stanoviská	Iné stanoviská	Počet ohnísk	Počet odberov vzoriek	Počet konzultácií
HŽP	4892,00	1095,00	467,00	183,00	92,00	245,00	0,00	411,00	1192,00
HV	1521,00	1118,00	1202,00	321,00	19,00	1504,00	0,00	291,00	1280,00
PPL	1595,00	624,00	698,00	139,00	24,00	289,00	0,00	0,00	723,00
HDM	585,00	413,00	242,00	186,00	5,00	101,00	0,00	111,00	358,00
EPID	244,00	502,00	248,00	65,00	4,00	301,00	924,00	895,00	1235,00
Spolu	8837,00	3752,00	2857,00	894,00	144,00	2440,00	924,00	1708,00	4788,00

Počet prevádzok a základných výkonov podľa odborov k 31. 12. 2018

Odbor	Počet všetkých kontrolovaných prevádzok	Počet podaní	Počet kontrol	Počet rozhodnutí	Záväzná stanoviská	Iné stanoviská	Počet ohnísk	Počet odberov vzoriek	Počet konzultácií
HŽP	4755,00	1215,00	568,00	199,00	103,00	216,00	0,00	416,00	1316,00
HV	1569,00	1176,00	1174,00	279,00	15,00	1905,00	0,00	323,00	1319,00
PPL	1543,00	679,00	681,00	153,00	30,00	351,00	0,00	3,00	712,00
HDM	578,00	435,00	229,00	207,00	8,00	78,00	0,00	122,00	293,00
EPID	236,00	773,00	270,00	91,00	0,00	198,00	1160,00	1008,00	973,00
Spolu	8681,00	4278,00	2922,00	929,00	156,00	2748,00	1160,00	1872,00	4613,00

Počet prevádzok a základných výkonov podľa odborov k 31. 12. 2017

Odbor	Počet všetkých kontrolovaných prevádzok	Počet podaní	Počet kontrol	Počet rozhodnutí	Závazné stanoviská	Iné stanoviská	Počet ohnisk	Počet odberov vzoriek	Počet konzultácií
HŽP	4523,00	1266,00	647,00	212,00	104,00	364,00	0,00	283,00	1409,00
HV	1587,00	1125,00	1493,00	316,00	20,00	1071,00	0,00	363,00	1168,00
PPL	1505,00	679,00	645,00	153,00	39,00	488,00	0,00	9,00	731,00
HDM	569,00	361,00	134,00	184,00	3,00	75,00	0,00	73,00	262,00
EPID	235,00	681,00	249,00	60,00	0,00	174,00	612,00	1015,00	604,00
Spolu	8419,00	4112,00	3168,00	925,00	166,00	2172,00	612,00	1743,00	4174,00

Výsledky spracovania za obdobia 3 rokov preukazujú, že odborné úlohy boli splnené.

Zamestnanci RÚVZ participovali na plnení **32** Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva na rok 2019 a na ďalšie roky. Ich plnenie bolo realizované v súlade s odbornými a metodickými pokynmi ÚVZ SR a gestorov úloh. Výsledky plnenia po spracovaní boli v stanovených termínoch zaslané gestorom úloh. Odpočet ich plnenia je predmetom samostatného vyhodnotenia.

Odborné úseky plnili **17** cielených, mimoriadnych a celospoločenských úloh podľa požiadaviek a spracovaných osnov boli zasielané ÚVZ SR v stanovených termínoch. V roku 2018 bolo zaznamenaných **30** hlásení Rýchleho výstražného systému RAPEX pre nebezpečné kozmetické výrobky a **12** hlásení pre potraviny a krmivá RASFF s požiadavkou vykonania cielených kontrol. Kontrolná a sankčná činnosť je predmetom samostatného vyhodnotenia.

Hlavným cieľom všetkých odborných úsekov RÚVZ je plnenie programov a projektov, programového vyhlásenia vlády, vrátane plnenia mimoriadnych, cielených, regionálnych a celospoločenských úloh.

Ciele hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov:

- Realizovať výkon štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín je nevyhnutné realizovať len v rozsahu pôsobnosti, ktorú ukladá zákon č. 355/2007 Z. z. a zákon č. 152/1995 Z. z. V rámci výkonu sa zároveň uplatňujú podmienky národnej a európskej legislatívy vrátane vykonávacích vyhlášok. Hlavným cieľom je ochrana verejného zdravia na úseku bezpečnosti potravín, materiálov a predmetov určených na styk s potravinami a kozmetických výrobkov.
- Presadzovaním právnych predpisov minimalizovať riziká na rôznych stupňoch výroby a manipulácie s potravinami s cieľom zdravotno-hygienického zabezpečenia a vysledovania bezpečných potravín, kozmetických výrobkov a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami vrátane vytvorenia zdravých pracovných podmienok.
- Pri novelizácii zákonných ustanovení a odborných usmernení využívať zber, vyhodnocovanie a spracovanie údajov zo štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín pre medzinárodnú inštitúciu EFSA. Pri týchto úkonoch využívať akreditované pracovné postupy a metódy.
- Účasť na plnení hlavných úloh, programov a projektov, programu ozdravenia výživy a programového vyhlásenia vlády, plnenie mimoriadnych, cielených a regionálnych úloh na úseku výživy obyvateľstva s presadzovaním preventívnych opatrení. Monitoring a prijímanie nápravných opatrení vrátane informovania verejnosti v prípade šetrenia káz v potravinárskom priemysle s cieľom minimalizácie rizík.
- Objektivizovať zdravotnú bezpečnosť potravín vrátane odberu vzoriek so zameraním na kontrolu mikrobiologických a chemických ukazovateľov, vrátane kontroly obsahu cudzorodých a toxických škodlivín. Realizácia odberov vzoriek v zmysle spracovaných plánov s prezentáciou a využitím laboratórnych výsledkov akreditovaných laboratórií.
- Prijímať opatrenia vyplývajúce z hlásenia rýchleho výstražného systému RASFF o nevyhovujúcich potravinách a materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a hlásenia RAPEX o nebezpečných kozmetických výrobkoch.
- Poskytovať konzultačnú, prednáškovú a inú odbornú činnosť pri výrobe nových potravín a zavádzaní nových technologických postupov zo strany organizácie a na základe požiadaviek fyzických a právnických osôb. Na každom stupni manipulácie s potravinami vylúčiť možnú fyzikálnu a chemickú kontamináciu s cieľom vytvorenia zdravých životných a pracovných podmienok. V odbornej oblasti posudzovať stavebno-technické a prevádzkové podmienky, dispozičné členenie za účelom vylúčenia kríženia čistých a nečistých častí, vrátane posúdenia strojno-technologického vybavenia.
- Poradenská, konzultačná, výchovná a publikačná činnosť zameraná na ovplyvňovanie stravovacích zvyklostí s vylúčením nesprávnych návykov u obyvateľov regiónu.
- Prevencia a prijatie nápravných opatrení za účelom eliminácie alimentárnych nákaz a otráv z požívatín presadzovaním aktívnej koordinačnej, kontrolnej a vyhodnocovacej činnosti.

Prehľad plnenia:

Získané údaje z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín sú súčasťou v hláseniach z informačných systémov a následne spracované vo výročnej správe, v správe z Implementácie viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín, taktiež vo výkazníctve a v podrobných správach spracovaných v stanovených termínoch podľa požiadaviek ÚVZ SR.

Výsledky sú prezentované nielen na regionálnej a celoslovenskej úrovni, ale prostredníctvom ÚVZ SR i na úrovni medzinárodnej. Prioritou je odhaliť bezpečnostné riziká a prijať okamžité preventívne opatrenia so zabezpečením ochrany verejného zdravia a bezpečnosti potravín.

Ciele epidemiológie:

- Znižovať chorobnosť a úmrtnosť na prenosné ochorenia, špecifickou prevenciou dosiahnuť redukciiu až elimináciu výskytu vybraných ochorení preventabilných očkovaním
- Surveillance a kontrola ochorení preventabilných očkovaním (eliminácia osýpok, rubeoly, poliomyelitídy)
- Dosahovať na okresnej úrovni, čo najvyššiu zaočkovanosť detí a dospelaj populácie v zmysle Národného imunizačného programu.
- Zlepšiť informovanosť a poznatky študentov a populácie o problematike imunizácie.
- Zvyšovať povedomie budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním, o rizikách súvisiacich s ich priebehom, možnými komplikáciami a následkami, o možnostiach a význame účinnej prevencie očkovaním.
- Poskytovať poradenskú činnosť v oblasti vakcinológie prostredníctvom Poradne očkovania.
- Znižovať výskyt HIV/AIDS prostredníctvom edukačných aktivít zameraných na zmenu postojov a správania sa mladých ľudí.
- Zvyšovať bezpečnosť pacientov v nemocničných zariadeniach prostredníctvom opatrení navrhnutých na základe analýzy hlásených NN.
- Rozšíriť incidenčné a prevalenčné sledovania NN podľa štandardných protokolov ECDC.
- Ochraňovať občanov pred mimoriadnymi epidemiologickými situáciami – Vysoko nebezpečnými nákazami.
- Poskytovať poradenskú, prednáškovú, konzultačnú a výchovnú činnosť zameranú na prevenciu prenosných ochorení.
- Posilniť surveillance pri výskyte NN vyvolaných závažnými nemocničnými patogénmi.
- Vykonávať posudzovaciu činnosť zdravotníckych zariadení v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z.

- Plniť projekty v súlade s Národným plánom kontroly infekčných ochorení za účelom znižovania NN a výskytu prenosných ochorení
- Plniť hlavné úlohy, programy a projekty, mimoriadne a cielene úlohy.

Plnenie cieľov je súčasťou analýzy vybraných prenosných ochorení, výskytu NN v zdravotníckych zariadeniach a výsledkov ŠZD.

Analýza zaočkovanosti detskej populácie je realizovaná každoročne k 31. 08. a správa zaslaná v zmysle metodických pokynov ÚVZ SR. Podrobný prehľad činnosti je spracovaný vo výročnej správe, v polročnom a koncoročnom vyhodnotení plnenia Programov a projektov a polročnom a koncoročnom výkazníctve.

Ciele hygieny životného prostredia a zdravia:

- Vytvárať a podporovať zdravé životné, obytné a pracovné prostredie a podpora zdravia obyvateľstva
- Monitorovať kvalitu pitnej vody, bazénovej vody
- Prijímať opatrenia vyplývajúce z hlásenia rýchleho výstražného systému RAPEX.
- Dozorná činnosť nad kvalitou ovzdušia v uzatvorených priestoroch, zdrojmi hluku vo vonkajšom prostredí, v zariadeniach cestovného ruchu, zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, zariadeniach sociálnych služieb, zdravotných zariadeniach, ubytovacích, telovýchovných zariadeniach, pohrebníctve
- Plniť Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva na rok 2019, regionálne priority, mimoriadne ciele úlohy podľa pokynov ÚVZ SR a gestorov úloh.
- Posudková činnosť objektov a zariadení ovplyvňujúcich životné, obytné a pracovné prostredie

Ciele preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie:

- Vykonávať štátny zdravotný dozor v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č.355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a kontrolovať dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany a podpory zdravia pri práci
- Poskytovať poradenstvo pre zamestnávateľov a zamestnancov v problematike ochrany, podpory a rozvoja zdravia pri práci
- Odborne usmerňovať fyzické a právnické osoby pri vytváraní zdravých pracovných podmienok
- Presadzovať opatrenia na znižovanie a odstraňovanie zdravotných rizík pri práci
- Prešetrovať pracovné podmienky a spôsob práce fyzických osôb pri podozrení na chorobu z povolania a podmienky výkonu práce u ostatných zamestnancov rovnakej profesie na tom istom pracovisku

- Sledovať úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách/dielňach a na pracoviskách so zobrazovacími jednotkami
- Kontrolovať a usmerňovať prácu tímov pracovnej zdravotnej služby
- Viest' register rizikových prác, prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania, uznaných a neuznaných chorôb z povolania
- Plniť programy a projekty za účelom znižovania miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce s intervenciou na podporu zdravia pri práci
- Spolupracovať s orgánmi verejnej správy a inými inštitúciami z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Prehľad plnenia:

Prehľad výkonov v rámci plnenia cieľov a činnosti oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie býva spracovaný v pravidelnom polročnom výkazníctve a v ročnom vyhodnotení plnenia programov a projektov ako aj vo výročnej správe. Údaje týkajúce sa rizikových prác, prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania, uznaných a neuznaných chorôb z povolania sa priebežne aktualizujú v programe ASTR, ktoré sú v polročných výstupoch zasielané na ÚVZ SR. Ďalej výstupy týkajúce sa rizikových prác z programu ASTR zasielame v štvrtročných intervaloch Národnému inšpektorátu práce SR.

Ciele hygieny detí a mládeže:

- Vykonávať ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom NR SR č. 355/2007 Z. z.
- Vytvoriť zdravé životné podmienky detí a mládeže všetkých vekových kategórií a hygienického štandardu zariadení, v ktorých je činnosť poskytovaná
- Podporovať správne stravovacie zvyklosti a poskytovať energeticky a biologicky hodnotnú stravu deťom a dorastu (ŠZD a edukačné aktivity)
- Rozvíjať pohybovú aktivitu detí a mládeže v tunajšom regióne, čo súvisí s bezchybným stavom dozorovaných krytých telovýchovných zariadení (ŠZD a edukačné aktivity)
- Kontrolovať spôsobilosť objektov na poriadanie zotavovacích podujatí pre deti a mládež (požiadavky ustanovené vo Vyhláske MZ SR č. 526/2007 Z. z.)
- Kontrolovať zabezpečenie zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami zamestnancov, hodnotenia zdravotného rizika a vypracovania posudku o riziku
- Plniť programy a projekty, mimoriadne a cielené úlohy

Prehľad plnenia:

Oddelenie hygieny detí a mládeže v priebehu roka plnilo úlohy verejného zdravotníctva spočívajúce v podpore a ochrane zdravia detí a mládeže v zmysle stanovenej koncepcie. Činnosť oddelenia bola zameraná na rozvoj a zlepšovanie zdravia detí a mládeže a realizovanie systémových opatrení na vylúčenie, prípadne zníženie rizika výskytu ochorení

a iných porúch zdravia prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky, podpory správneho životného štýlu detí a mládeže a výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín.

Ciele podpory k zdraviu a výchovy k zdraviu:

- Vykonávať zdravotno-výchovné intervencie v rámci „Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2019 a úloh vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády SR na úseku verejného zdravotníctva“.
- Ozdraviť životný štýl, rozvoj pohybovej aktivity populácie prostredníctvom prednáškovej, výchovnej, poradenskej a publikačnej činnosti.
- Poskytovať poradenské služby ako i skriningové vyšetrenia biochemických markerov, antropometrických ukazovateľov za účelom včasnej intervencie.
- Monitorovať rizikové faktory chronických neprenosných ochorení so zameraním na širokú časť populácie.
- Zdravotno-výchovné intervencie v rámci „Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva na rok 2019“ a regionálnych priorít.
- Zamerať edukačné aktivity na prevenciu závislosti u detí ZŠ a študentov SŠ.
- Realizovať edukačné aktivity zamerané na ozdravenie životného štýlu, rozvoj pohybovej aktivity detí a mládeže v tunajšom regióne, s cieľom zlepšovania zdravotného stavu populácie.
- Uverejňovať zdravotno-výchovné materiály za účelom zdravotného povedomia populácie.
- Zlepšiť prístup širokej verejnosti k informáciám z oblasti ochrany, podpory a rozvoja zdravia prostredníctvom internetového sídla RÚVZ.

Prehľad plnenia:

Vedenie Základnej poradne zdravia má veľký význam pri detekcii rizikových faktorov chronických neprenosných ochorení. Klienti prichádzajúci do Základnej poradne zdravia majú záujem spoznávať svoje rizikové faktory a následne ich pozitívne ovplyvňovať.

Úlohy Poradenského centra ochrany a podpory zdravia boli plnené prednáškovou činnosťou, skupinovými besedami a ďalšími zdravotno-výchovnými aktivitami. Materské, základné a stredné školy prejavujú čoraz väčší záujem o prednáškovú činnosť, čím sa oslovuje stále väčšia časť detí a mládeže. Predpokladáme, že táto skutočnosť bude viesť k pozitívnemu ovplyvňovaniu zdravotného povedomia detí a mládeže a následne k zlepšovaniu zdravotného stavu populácie.

Ciele hospodársko-technických činností:

- Zabezpečenie materiálno-technického vybavenia k plneniu odborných činností jednotlivých pracovísk. Organizačné zabezpečenie vzdelávania zamestnancov. Hospodárne využívanie finančných prostriedkov a nakladanie s majetkom organizácie.

Prehľad plnenia v členení jednotlivých odborných pracovísk je súčasťou polročného a ročného spracovania výkazníctva, výročnej správy, správy z Implementácie viacročného plánu úradnej kontroly potravín, koncoročného prehľadu vo vyhodnotení plnenia programov a projektov podľa štruktúry a požiadaviek ÚVZ SR

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE

Organizácia vykonáva svoju činnosť pod priamym vedením nadriadeného orgánu. Má samostatnú právnu subjektivitu a na jej činnosti sú každoročne pridelené financie zo štátneho rozpočtu.

V priebehu roka rozpočet býva upravovaný v súlade s pokynmi MZ SR prostredníctvom ÚVZ SR.

Dosiahnuté odborné výsledky hodnotí organizácia pozitívne, nakoľko svojou činnosťou dosahuje stanovené ciele, ale zároveň poukazuje na potrebu neustáleho presadzovania preventívnych opatrení na úseku ochrany zdravia s cieľom plniť svoju víziu.

Činnosť organizácie je ovplyvnená jednak geografickou polohou regiónu, nakoľko bezprostredne hraničí so susednou Českou a Poľskou republikou a má širšiu rozlohu s ťažko dostupnými oblasťami. Z uvedeného vyplýva i zvýšený pohyb tovaru, ale aj rozvoj turistiky a cestovného ruchu.

Organizácia v rámci finančných možností rozpočtu zabezpečuje personálne a materiálne vybavenie jednotlivých oddelení, vrátane vhodných pracovných podmienok pre zamestnancov.

Umožňuje všetkým zamestnancom možnosť odborne sa vzdelávať účasťou na odborných seminároch, konferenciách, školeniach a pracovných poradách.

Motivačným prvkom k dosiahnutiu pozitívnych výsledkov je i finančné ohodnotenie zamestnancov.

Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V oblasti hygieny výživy je verejné zdravotníctvo ako interdisciplinárny medicínsky odbor uplatňované v rámci pracovných metód zberu a následného využitia údajov získaných pri uplatňovaní legislatívnych predpisov. Na úseku ochrany verejného zdravia populácie na všetkých stupňoch výživy obyvateľstva, od individuálnej výživy, cez všetky typy nemocničnej nutricie, dietetiky, spoločného a verejného stravovania, až po bežnú výživu obyvateľstva, vrátane poskytovania výživy pre ľudí strádajúcich až sociálne hendikepovaných, je nevyhnutné presadzovanie získaných výsledkov s cieľom dostať ich do povedomia v rôznych vekových skupinách populácie.

Na základe získaných výsledkov a po prehodnotení kvality bolo preukázané:

1. Participácia na celoplošných projektoch s prezentáciou aktuálnych výsledkov získaných monitoringom jednotlivých zložiek potravín.
2. Údaje uvedené v hodnotení kvality a bezpečnosti potravín preukázali nulový výskyt alimentárnych ochorení.
3. Zvýšenie povedomia širokej verejnosti v oblasti označovania potravín a ich zloženia s cieľom vylúčiť možný nepriaznivý vplyv na verejné zdravie.
4. V mnohých prípadoch preradenie prevádzok vo výrobnom sektore do vyššej kategórie na základe zlepšenia stavebných a technických parametrov.
5. Výsledky odobratých vzoriek získané na základe preukázania vyhovujúcich analýz mikrobiologických a chemických ukazovateľov poukazujú na zlepšenie bezpečnosti potravín, PBP a kozmetických výrobkov.

6. Príprava podkladov pre legislatívnu a normotvornú činnosť s využitím získaných údajov z výkonu ŠZD. Prezentovanie komplexných záverečných štúdií so spracovaním získaných údajov s posúdením dopadu na verejné zdravie.
7. Zlepšenie uplatňovania zásad správnej výživy obyvateľstva v regióne vo výbere potravín s cieľom dodržať zásady správnej výživy obyvateľstva.
8. Výsledky laboratórných analýz sú v pravidelných intervaloch zasielané na Výskumný ústav potravinársky a slúžia ako podklady pre databázu Európskeho úradu pre kontrolu potravín EFSA.

Podkladom pre štátnu výživovú politiku je dôsledne vykonávaná a organizačne zabezpečená činnosť na úseku ochrany verejného zdravia, hlavne v nasledovných oblastiach:

1. fyziológie výživy a hygieny požívateľín
2. v posudzovaní stavebno-technických a prevádzkových podmienok z hygienického hľadiska
3. hygieny predmetov bežného používania
4. hygienickej bezpečnosti kozmetických výrobkov

Epidemiológia

Koordináciou imunizačného programu je zabezpečené vysoké percento zaočkovanosti detskej populácie v regióne Kysúc. Vykonávaním účinných protiepidemických opatrení v ohniskách nákazy prenosných ochorení bol zabezpečený vysoký počet chránených osôb, čo zabraňuje vzniku epidémií. Napriek vykonávaným edukačným, výchovným a poradenským činnostiam zameraným na študentky SZŠ, študentov SŠ, zdravotníckych pracovníkov a verejnosť, pribúda počet rodičov odmietajúcich povinné očkovania svojich detí. V roku 2019 sme obrdžali výsledky Imunologických prehľadov v SR, ktoré sme realizovali na základe metodického usmernenia ÚVZ SR. Výsledky odberov krvi boli zaznamenané do individuálnych sprievodných listov a doručené zapojeným lekárom so závermi IP 2018 i s odporúčaniami. Dôsledný výkon ŠZD v zdravotníckych zariadeniach zameraný na kontrolu hyg. - epid. režimu, kontrolné odbery sterov, kontrola sterilizačnej techniky, surveillance vybraných prenosných ochorení u hospitalizovaných pacientov, realizácia prevalenčných štúdií zameraných na sledovanie infekcií spojených s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a používanie ATB v zariadeniach dlhodobej starostlivosti sú predpokladom pre zabránenie vzniku a šírenia nozokomiálnych nákaz. V rámci NPKIO SR sme realizovali projekt Prevencia NN – hygiena rúk pre zdravotníckych pracovníkov nemocničných lôžkových oddelení a zdravotníckych pracovníkov s CSS formou edukačných prednášok s praktickým nácvikom a overovaním prostredníctvom UV lampy. Úspešný bol interaktívny edukačný projekt realizovaný na SŠ, ktorý bol zameraný na zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním. Každoročne sa realizuje vzdelávanie študentiek SZŠ v oblasti vakcinológie. Neboli zaznamenané mimoriadne epidemiologické situácie. Všetky úlohy vyplývajúce z Programov a projektov úradov VZ boli splnené v rozsahu a termínoch stanovených ÚVZSR, resp. gestormi projektov.

Hygiena detí a mládeže

V zariadeniach pre deti a mládež boli z dôvodu zvýšeného záujmu zo strany rodičov o umiestnenie detí posudzované zrekonštruované alebo novovybudované priestory predškolských zariadení za účelom zvýšenia ich kapacity. Vytvorením nových priestorov telovýchovných zariadení a ihrísk došlo k zlepšeniu podmienok pre realizáciu telovýchovných aktivít detí a žiakov. Vo viacerých zariadeniach školského stravovania sa obnovilo materiálno-technické vybavenie prevádzok, čím sa zvýšila kvalita poskytovanej stravy.

Cielený výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach na zotavovacie podujatia zlepšil úroveň hygienických podmienok v prevádzkach.

Vykonávaním štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín boli v plnom rozsahu a termínoch splnené všetky úlohy v rámci programov a projektov, ako aj mimoriadnych a cielených úloh určených ÚVZ SR.

Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Trend vývoja pracovného prostredia a pracovných podmienok v jednotlivých sledovaných odvetviach výroby v obidvoch okresoch aj v roku 2019 hodnotíme pozitívne. Dôležitým momentom je skutočnosť, že vplyv na rast výroby, v ktorej významným ukazovateľom je priemyselná výroba zameraná na automobilový priemysel, majú zahraniční investori. K pozitívnemu vývoju prispievali investície do výstavby nových závodov, výrobných hál, ktoré so sebou priniesli pracovné príležitosti pre domácich podnikateľov a živnostníkov. Na základe poznatkov zo štátneho zdravotného dozoru vykonaného v roku 2019 opäť hodnotíme situáciu v zabezpečovaní ochrany zdravia zamestnancov pri práci pozitívne. Priemyselná výroba v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto je naďalej dominujúcim odvetvím s prevládajúcou činnosťou výroby komponentov pre automobilový priemysel spojenou s opracovaním kovov a s tým súvisiacou výrobou ložísk, oceľových guľičiek do ložísk áut, ale významné zastúpenie v regióne má aj výroba plastových modulov, výliskov a ostatných dielov a príslušenstiev pre motorové vozidlá. Okrem strojárkej výroby dlhú tradíciu v regióne Kysúc má výroba priadze a ostatných textilných výrobkov, výroba vianočných ozdôb a spracovanie a výroba výrobkov z dreva. V štruktúre pracujúcich podľa ekonomických činností najvyšší počet zamestnancov pripadá v priemyselnej výrobe pri opracovaní kovov a pri výrobe ložísk. V priebehu roka 2019 došlo k poklesu zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu z dôvodu znižovania zahraničného odbytu s následným poklesom produkcie, čo sa najviac prejavilo v priemyselnom odvetví, predovšetkým v prevádzkach zaoberajúcich sa opracovaním kovov, automobilovou výrobou, výrobou priadze.

Podpora zdravia a výchovy k zdraviu

Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu sa zameriava na veľký počet aktivít zameraných na zlepšenie zdravotného stavu obyvateľov, ktorí žijú v oblastiach našej pôsobnosti. Najväčšia pozornosť Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu bola venovaná zdravotno-výchovným intervenciám v rámci „Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2019“, ktoré sa v priebehu roka aktualizujú. Zaznamenávame zvýšený záujem o edukáciu na základných a stredných školách, čo považujeme za veľký úspech. Predpokladáme, že táto skutočnosť bude viesť k pozitívnemu ovplyvňovaniu zdravotného povedomia detí a mládeže a následne k zlepšovaniu zdravotného stavu populácie.

Hygiena životného prostredia a zdravia

Za uplynulé obdobie efektívnym výkonom štátneho zdravotného dozoru došlo ku stabilizácii situácie v OP VN Nová Bystrica pri obhospodarovaní územia a k zlepšeniu stavu v prevádzkovej kontrole kvality vody charakteru hromadného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou. Do činnosti boli zapojené všetky zložky štátnej správy a prevádzkovateľ zariadenia. Bola zavedená tzv. hlásna týždenná služba prevádzkovateľom vodovodov SeVaK, a.s. Žilina a tým boli k dispozícii aktuálne informácie o kvalite vody. Za uplynulé obdobie bol zavedený systém Programu monitoringu pitných vôd u jednotlivých

prevádzkovateľov verejných vodovodov. V oblasti komplexnej bytovej výstavby a infraštruktúry boli posudzované návrhy v rámci stavebného konania so stanovením požiadaviek na elimináciu negatívnych faktorov životného prostredia hluk, prach, emisie realizáciou ktorých sa prispelo k podpore zdravého životného a obytného prostredia a to ÚPN miest a obcí, Obnova bytového fondu a zatepl'ovanie bytových domov. Cielene boli vykonávané kontroly v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, v cestovnom ruchu, pohrebných službách a zdravotníckych zariadeniach na dodržiavanie platnej legislatívy s uložením pokynov, sankčných opatrení, čím sa docielilo vylepšenie pracovného prostredia a hygienického štandardu v dotknutých zariadeniach podľa limitov platnej legislatívy na danom úseku. Plnenie úloh bolo ovplyvnené prepojenosťou organizácie na laboratórne spracovanie odobratých vzoriek, ktoré súvisia s objektivizáciou faktorov životného a pracovného prostredia. Dostupnosť laboratória v krajskom meste ŽSK od 30 do 100 km spádovou oblasťou s odvozom vzoriek 1 x týždenne pri mimoriadnych udalostiach okamžite. V uplynulom období bola vytvorená odberová skupina pre pitnú vodu v počte 3 osôb, ktoré sa zúčastňovali pravidelných školení, pracovných stretnutí a absolvovali akreditačné skúšky t teórie a praxe so získaním osvedčenia o akreditovanom odbere vzoriek pitnej vody (SNAS). Všetky úlohy stanovené HH SR ako aj mimoriadne a cielené boli v uplynulom období splnené v plnom rozsahu v stanovených termínoch.

Všetky úlohy stanovené HH SR ako aj mimoriadne a cielené boli v uplynulom období splnené v plnom rozsahu v stanovených termínoch.

9. HLAVNÉ SKUPINY ODBERATEĽOV

Výsledky práce organizácie využívajú fyzické a právnické osoby, všetky vekové skupiny obyvateľstva, verejné, štátne a súkromné inštitúcie – obecné, mestské a okresné úrady, ostatné úrady špecializovanej štátnej správy – regionálne veterinárne a potravinové správy, polícia, zdravotnícke zariadenia v štátnom i súkromnom sektore, rezort školstva, inštitúcie v správe VÚC, priemyselné, súkromné, obchodné reťazce, samostatné právne subjekty (daňové úrady, zdravotné a sociálne poisťovne, Inšpektorát bezpečnosti práce, ŠÚKL, ÚPSVaR. a pod.) a médiá.

Zber získaných údajov tvorí podklad pre spracovanie databázy odborných inštitúcií – MZ SR, ÚVZ SR, ECDC, EFSA a WHO, OSHA (Európska agentúra pre BOZP).

ZÁVER:

Výsledok činnosti organizácie nie je možné hodnotiť len v kvantitatívnej podobe, nakoľko poslaním je ochrana verejného zdravia, ktoré je najväčšou hodnotou spoločnosti.

Kvalita zdravia je obrazom dobre fungujúcej a vyspelej spoločnosti.

KONTROLA, DOZOR A SŽAŽNOSTI

1. Prehľad:

- petícií : 0
- sťažností : 0

2. Zamerania opodstatnených sťažností -**3. Prijaté opatrenia -****4. Podania - 34****5. Protispoločenská činnosť -****6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie -****7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke**

	petície	sťažnosti	podnety	Protispoločenská činnosť	
celkom	0	0	34	0	
z toho z roku 2018	0	0	4	0	
z toho za rok 2019	0	0	30	0	
vybavených v r.2019	0	0	30	5 opodstatnených	0
				2 čiastočne opodstatnené	0
				15 neopodstatnených	0
				5 odstúpených*	
				3 nebolo možné dokázať**	0
nevybavených k 31.12.2019	0	0	4	0	

* odstúpené iným organizáciám z dôvodu miestnej a vecnej príslušnosti

** nezastihnutý, neskoro doručený, dané nám len na vedomie a pod.

8. Kontrolná činnosť

- vykonané plánované kontroly v RÚVZ – 14
- mimoriadne kontroly – 0
- predmet vykonaných kontrol:
  - kontrola oddelenia hospodársko-technických činností RÚVZ Čadca so zameraním na inventarizáciu peňažných prostriedkov v hotovosti spojenou s kontrolou pokladničnej disciplíny - kontrola správnosti vykonávaných peňažných operácií 4x vrátane záverečnej inventarizácie majetku.
  - kontrola evidencií a vybavovania podaní charakteru podnetov/sťažností/petícií na prešetrenie vybavovaných RÚVZ v Čadci – 3x vrátane koncoročného spracovania údajov.
  - kontrola dodržiavania a vybavovania podaní podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení -1x.

- kontrola na úseku autodopravy so zameraním na efektívnosť využívania motorových vozidiel, stavu tachometrov, dodržiavanie prevádzkovej normy spotreby PHM a včasnosť vedenia predpísanej dokumentácie – 1x.
- kontrola hospodársko-technických činností so zameraním na plnenie príjmov organizácie, evidenciu pohľadávok, zabezpečenie ich vymáhania, dodržiavania úloh a plnenia prijatých opatrení pre znižovania ich stavu – 1x.
- kontrola osobného úradu so zameraním na plnenie správnosti vypočítavania a vyplácania cestovných náhrad zamestnancom a správnosť ich zaúčtovania – 1x.
- kontrola dodržiavania pracovnej disciplíny, overenie dodržiavania zákazu konzumácie alkoholických nápojov a dodržiavanie zákazu fajčenia v zmysle zákona č.377/2004 Z. z. počas pracovnej – 1x.
- kontrola vyčerpania riadnej dovolenky z roku 2018 k termínu stanovenému GTSÚ v spolupráci s OÚ - 1x.
- kontrola plnenia úloh príkazných listov vydaných GTSÚ RÚVZ so sídlom v Čadci - 1 x.

- súhrn kontrolných aktivít:

V zmysle vnútorného kontrolného systému a zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe bolo vykonaných celkom 14 kontrol. V zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach nebola doručená sťažnosť a v zmysle zákona č.85/1990 Zb. o petičnom práve v platnom znení nebola riešená petícia. Na RÚVZ Čadca bolo v roku 2019 riešených a evidovaných celkom 34 iných podaní charakteru podnetov na prešetrenie. Z týchto podaní bolo 5 vyhodnotených ako opodstatnených, 2 čiastočne opodstatnené, 15 neopodstatnených, 5 odstúpených, 3 podania nebolo možné prešetriť - dokázať a 4 podania ostali v riešení, pričom budú vybavované v nasledujúcom období. Celá spisová agenda petícií, sťažností a podaní iného charakteru je evidovaná, vedená a archivovaná zodpovednou pracovníčkou centrálnej evidencie tunajšieho úradu. Za odbornú stránku vybavenia podaní zodpovedajú jednotlivé oddelenia a ich vedúci pracovníci.

Auditorská činnosť

- vykonané plánované audity v RÚVZ - neboli plánované
- predmet vykonaných auditov -

**PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO
A TOXIKOLÓGIA**

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto

Na základe poznatkov zo štátneho zdravotného dozoru vykonaného v roku 2019 opäť hodnotíme situáciu v zabezpečovaní ochrany zdravia zamestnancov pri práci pozitívne. Priemyselná výroba v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto je naďalej dominujúcim odvetvím s prevládajúcou činnosťou výroby komponentov pre automobilový priemysel spojenou s opracovaním kovov a s tým súvisiacou výrobou ložísk, oceľových guľčiek do ložísk áut, ale významné zastúpenie v regióne má aj výroba plastových modulov, výliskov a ostatných dielov a príslušenstiev pre motorové vozidlá. Okrem strojárkej výroby dlhú tradíciu v regióne Kysúc má výroba priadze a ostatných textilných výrobkov, výroba vianočných ozdôb a spracovanie a výroba výrobkov z dreva.

Trend vývoja pracovného prostredia a pracovných podmienok v jednotlivých sledovaných odvetviach výroby v obidvoch okresoch aj v roku 2019 hodnotíme pozitívne. Dôležitým momentom je skutočnosť, že vplyv na rast výroby, v ktorej významným ukazovateľom je priemyselná výroba zameraná na automobilový priemysel, majú zahraniční investori. K pozitívnemu vývoju prispievali investície do výstavby nových závodov, výrobných hál, ktoré so sebou priniesli pracovné príležitosti pre domácich podnikateľov a živnostníkov.

V okrese Kysucké Nové Mesto je naďalej najvýznamnejším zamestnávateľom z hľadiska počtu zamestnancov a zároveň s najvyšším počtom zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu spoločnosť Schaeffler Kysuce, Kysucké Nové Mesto a naďalej k ďalším významným zamestnávateľom v oblasti strojárkej výroby patrí KINEX BEARINGS, výrobný závod v Kysuckom Novom Meste, OMNIA KLF Kysucké Nové Mesto, TN Slovakia Kysucké Nové Mesto a medzi zamestnávateľov s výrobou ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá sa radí spoločnosť DAECHANG SEAT SK v Kysuckom Novom Meste. Posudzované a dané do prevádzky v roku 2019 boli výrobné priestory v spoločnosti Schaeffler Kysuce Kysucké Nové Mesto, ktoré boli zriadené pre vizuálnu a UV kontrolu výkrokov po otryskávaní a pre sústruženie, vrtanie a brúsenie ložísk. Uvedená spoločnosť podala návrh na územné konanie ako investor štvrtej stavby výrobného závodu IWK – hala pre strojársku výrobu komponentov pre automobily. Vo výrobnej hale sa uvažuje s vykonávaním montáže a s lisovaním ložísk pomocou montážnych a plnoautomatických liniek s plánovaným počtom zamestnancov 360. V okrese Kysucké Nové Mesto spoločnosť PH TEAM zriadila prevádzku kovovýroby v areáli bývalého podniku ZVL na trieskové obrábanie dielcov na obrábacích centrách a na iných kovoobrábacích strojoch. Vo vlastných novovybudovaných priestoroch, situovaných v intraviláne mesta Kysucké Nové Mesto, bola posudzovaná a uvedená do prevádzky výroba, servis a predaj hudobných nástrojov.

Medzi významné podniky priemyselnej výroby v okrese Čadca, ktoré patria do skupiny tzv. stredných a veľkých podnikov s expozíciou faktorom práce a pracovného prostredia zaraďujeme subjekty: Hanes Global Supply Chain Slovakia v Čadci s výrobou pletených a háčkových pančúch, Aspera-Spinn s výrobou prípravy a spriadania textilných vlákien, Okrasa výrobné družstvo a Freedom Juniors Čadca s výrobou výrobkov zo skla – výroba vianočných ozdôb, Kysucké pekárne Čadca s výrobou pekárenských výrobkov a spoločnosť Promont v Krásne nad Kysucou s výrobou kovových konštrukcií a ostatných výrobkov z kovu.

Vzhľadom na pokračujúci trend rozvoja automobilového priemyslu naďalej prebiehala aj v okrese Čadca výstavba nových výrobných závodov alebo ich dostavba s kolaudáciou. K významným akciám zaraďujeme kolaudáciu novovybudovaných priestorov stavby v priemyselnom parku v Krásne nad Kysucou pre spoločnosť TI-Hanil Slovakia s.r.o., Čadca, pôsobiaca v automobilovom priemysle ako vývojár a výrobca rozvodových trubiek do

osobných vozidiel s predpokladaným počtom zamestnancov 480. Ďalej bola kolaudovaná novostavba výrobné-skladovej haly spoločnosti 3 Energy v priemyselnom areáli v Krásne nad Kysucou a do vybudovania areálu výrobné-skladovej haly a administratívno-sociálneho objektu a ostatných doplnkových objektov slúži ako dočasný skladovací priestor strojnotechnologického vybavenia pre strojársku výrobu. Aj v roku 2020 bude pokračovať v tomto priemyselnom parku v Krásne nad Kysucou ďalšia výstavba nových výrobných a administratívnych objektov, čo dokazuje v priebehu roka 2019 posudzovanie návrhov na územné konanie pre nasledovné stavby: dvojpodlažná administratívna budova s priamym spojením na skladovú halu; výrobné-skladová hala, ktorá je určená na výrobu presných kovových dielov a jednoduchých mechanizmov pre strojársky priemysel; prístavba k výrobnej hale s rozšírením existujúcich priestorov spoločnosti Promont, ktorej hlavnou činnosťou je výroba oceľových prvkov.

Za pozitívne zmeny v pracovnom prostredí v okrese Čadca považujeme vybudovanie nových výrobných objektov v priemyselnom parku Čadca – Podzávoz. V roku 2019 boli dané do prevádzky priestory určené na výrobu plastových komponentov do rôznych častí automobilov s predpokladaným počtom 250 zamestnancov. Priestory výrobného a logistického závodu v Čadci – Podzávoz boli dané do užívania pre spoločnosť SEOYON E-HWA AUTOMOTIVE SLOVAKIA, Považská Bystrica a pre zamestnávateľa SUMMIT AUTOTECH Slovakia DCA, Dubnica nad Váhom. Ďalej bola daná do prevádzky aj novovybudovaná hala na vysekávanie kovových výliskov pre automobilový priemysel pre spoločnosť Gnotec Čadca a do skúšobnej prevádzky boli dané priestory výrobného závodu spoločnosti GALMM s činnosťou povrchovej úpravy kovových dielov pre automobilový priemysel, kde v priebehu skúšobnej prevádzky bolo potrebné zabezpečiť objektívne posúdenie zdraviu škodlivých faktorov pracovného prostredia meraním.

Pozitívne trendy v zabezpečovaní podmienok práce a pracovného prostredia pokračovali aj v roku 2019, čo preukazuje zlepšenie stavu pracovných podmienok, napríklad vybudovaním výrobné-skladovacieho objektu na opracovanie molitanu v Rakovej a rekonštruovaním a dobudovaním priestorov kovovýroby dvoch subjektov so zameraním na výrobu oceľových konštrukcií a ostatných výrobkov z kovu v Krásne nad Kysucou, kde na uvedených pracoviskách došlo k ozdraveniu práce a pracovného prostredia. V spoločnosti na výrobu krbových vložiek a krbových pecí s prípravou komponentov pre vykurovaciu techniku v Krásne nad Kysucou boli výrobné priestory rozšírené o výrobné-skladovú halu so zabezpečením merania faktorov práce a pracovného prostredia s riešením opatrení na ich elimináciu. Pozitívne hodnotíme zachovanie výroby konfekčných výrobkov a pletenín v Turzovke s cca so 65 zamestnancami so súčasným zamestnávateľom SINTEX SK, predtým výrobu zabezpečovala spoločnosť I.TRAN.

Negatívne hodnotíme zrušenie výroby a ukončenie činnosti subjektu s výrobou interiérových komponentov do automobilov, ktorá bola v prevádzke viac ako 20 rokov s počtom zamestnancov okolo 200 a začiatkom roka 2019 výrobu zabezpečovalo takmer 100 pracovníkov. V novembri 2019 spoločnosť M&H Slovensko, Čadca skončila s touto výrobou.

Pretrvávajúcim nedostatkom v oblasti ochrany zdravia pri práci je riešenie problematiky týkajúcej sa práce s expozíciou fyzickej záťaži, jej objektívne posúdenie. Vo všeobecnosti aj v roku 2019 sme pociťovali nedostatok subjektov, ktoré vykonávajú pracovnú zdravotnú službu pre zamestnancov, ktorých práca je zaradená do prvej alebo druhej kategórie. V mnohých prípadoch z dôvodu kvantity práce dohľad nad pracovnými podmienkami je vykonávaný formálne a použiteľnosť vypracovanej dokumentácie týkajúcej sa posudku o riziku s kategorizáciou práce je minimálna.

Rastlinná poľnohospodárska činnosť je naďalej v útlme, a preto živočíšna výroba ako chov oviec a chov hydiny sú dominantnými činnosťami v odvetví poľnohospodárstva. V roku

2019 boli dané do užívania priestory na chov hydiny pre nový subjekt Poľnohospodárske družstvo Skalité, ktorý s činnosťou chovu hydiny začal v objektoch, kde predtým bola vykonávaná obdobná činnosť iným subjektom.

Nadalej dlhodobo pretrvávajúcim problémom u fyzických osôb – podnikateľov ako samostatne zárobkovo činných osôb, ktorí nezamestnávajú iné osoby a vykonávajú prácu s vysokou alebo veľmi vysokou mierou zdravotného rizika, je zabezpečovanie ich ochrany zdravia pri práci neuspokojivé. Samostatne zárobkovo činné osoby podnikajú najmä v priemyselnej výrobe, v lesníctve a v stavebníctve. Ide o profesiu pilar pri ťažbe a spracovaní drevnej hmoty, zvárač, zámočník, stavebný a pomocný robotník. Spravidla ich pracovné činnosti nie sú viazané na trvalé pracovné miesto, pracovisko. Samostatne zárobkovo činné osoby unikajú z evidencie rizikových prác a primeranému zdravotnému dohľadu. Situácia v plnení povinností na ochranu zdravia pri práci oproti predchádzajúcim rokom sa nezmenila. Samostatne zárobkovo činné osoby so živnostenským oprávnením evidujeme aj na chránených pracoviskách, kde osoby so zdravotným postihnutím ako samozamestnávateľia si vytvárajú podmienky práce a pracovného prostredia vzhľadom na svoje zdravotné postihnutie. V roku 2019 si 10 samostatne zárobkovo činných osôb so zdravotným postihnutím podalo návrh na zriadenie chráneného pracoviska.

Mimoriadne a havarijné situácie v roku 2019 neboli oddelením preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie riešené.

2. Rizikové práce

Sumarizácia údajov o rizikových prácach v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto

Tabuľka č. 1a

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	Žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	5	0	5	0	10	0
C	Priemyselná výroba	4303	1011	82	4	4385	1015
E	Dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	9	0	0	0	9	0
F	Stavebníctvo	2	0	0	0	2	0
G	Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	10	0	0	0	10	0
H	Doprava a skladovanie	3	0	0	0	3	0
N	Administratívne a podporné služby	53	25	0	0	53	25
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	65	53	0	0	65	53
	SPOLU	4450	1089	87	4	4537	1093

Podľa výstupov z programu ASTR k 31.12.2019 v tretej a štvrtej kategórii rizikových prác v územnom obvode okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto bolo evidovaných u 59 zamestnávateľov 4537 zamestnancov, 1093 žien.

V porovnaní s rokom 2018 došlo k zníženiu počtu exponovaných zamestnancov o 286, znížil sa počet subjektov s rizikovými prácami o 1 zamestnávateľa zo 60 na 59. Prácu tretej kategórie vykonávalo 4450 zamestnaných osôb, 1089 žien. Práca štvrtej kategórie bola vykonávaná v podnikoch s prevažujúcou činnosťou priemyselnej výroby s počtom 82 zamestnancov, 4 ženy a poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu s počtom 5 mužov. Poradie subjektov podľa prevažujúcej činnosti ostalo nezmenené. Naďalej najviac osôb podľa prevažujúcej činnosti bolo zamestnaných na rizikových pracoviskách v odvetví priemyselnej výroby 4385, z toho 1015 žien, nasledovala činnosť zdravotníctva a sociálnej pomoci s počtom osôb 65, z toho 53 žien a tretia v poradí bola prevažujúca činnosť administratívnych a podporných služieb s celkovým počtom exponovaných pracovníkov 53, z toho 25 žien.

Najviac osôb podľa prevažujúcej činnosti bolo zamestnaných na rizikových pracoviskách v odvetví priemyselnej výroby 4385, z toho 1015 žien. Oproti prechádzajúcemu roku v priemyselnej výrobe nastal pokles exponovaných pracovníkov o 142, žien o 95 a taktiež došlo k poklesu i v odvetví zdravotníctva a sociálnej pomoci o 138 zamestnancov, z toho 136 žien. I napriek značnému poklesu exponovaných pracovníkov v odvetví zdravotníctva a sociálna pomoc naďalej táto činnosť s počtom osôb 65, z toho 53 žien zastupuje druhé poradie a tretia v poradí je prevažujúca činnosť administratívnych a podporných služieb s celkovým počtom exponovaných pracovníkov 53, z toho 25 žien. V ostatných odvetviach diferencovaných podľa prevažujúcej činnosti vykonávalo rizikové práce menej ako 1 % z celkového počtu exponovaných zamestnancov.

K celkovému poklesu došlo i u zamestnancov, ktorí vykonávajú pracovné činnosti zaradené do tretej kategórie, kde sa počet znížil o 283 osôb, z toho 246 žien a u zamestnancov zaradených do štvrtej kategórie o 3 osoby, z toho 1 žena.

V okrese Čadca evidujeme 44 zamestnávateľov s počtom zamestnancov 994, čo tvorí 22 % z celkového počtu zamestnancov, ktorí vykonávali rizikovú prácu. 519 žien vykonávalo rizikovú prácu, čo bolo 47 % z celkového počtu exponovaných žien.

V Kysuckom Novom Meste prácu zaradenú do tretej alebo štvrtej kategórie vykonávalo 3543 zamestnancov v 15 subjektoch, čo predstavovalo 78 % zamestnancov z celkového počtu exponovaných. 574 žien vykonávalo rizikovú prácu, čo tvorilo 53 % z celkového počtu exponovaných žien.

V porovnaní s rokom 2018 v oboch okresoch došlo k zníženiu počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu, v okrese Čadca o 261 zamestnancov, z toho 226 žien a v okrese Kysucké Nové Mesto o 25 pracovníkov, žien o 21. Celkový počet subjektov s rizikovými prácami sa znížil o 1 zamestnávateľa.

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
02	Lesníctvo a ťažba dreva	5	0	5	0	10	0
10	Výroba potravín	105	74	0	0	105	74
13	Výroba textilu	261	216	5	4	266	220
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku, výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	151	43	0	0	151	43
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	4	2	0	0	4	2
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	3	0	0	0	3	0
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	8	0	0	0	8	0
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	46	38	0	0	46	38
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	268	57	1	0	269	57
27	Výroba elektrických zariadení	4	0	0	0	4	0
28	Výroba strojov a zariadení i.n.	3069	481	76	0	3145	481
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov	363	96	0	0	363	96
31	Výroba nábytku	5	0	0	0	5	0
32	Iná výroba	16	4	0	0	16	4
36	Zber, úprava a dodávka vody	9	0	0	0	9	0
42	Inžinierske stavby	1	0	0	0	1	0
43	Špecializované stavebné práce	1	0	0	0	1	0
47	Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	10	0	0	0	10	0
49	Pozemná doprava a doprava potrubím	3	0	0	0	3	0
81	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	45	19	0	0	45	19
82	Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	8	6	0	0	8	6
86	Zdravotníctvo	40	28	0	0	40	28
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	25	25	0	0	25	25
	SPOLU	4450	1089	87	4	4537	1093

V roku 2019 podľa prevažujúcej činnosti najviac zamestnancov vykonávalo rizikovú prácu pri výrobe strojov a zariadení s počtom 3145, z toho 481 žien, nasledovala výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov s počtom 363 exponovaných osôb, z toho 96 žien, ďalej pri výrobe kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení celkom 269 zamestnancov, 57 žien a pri výrobe textilu 266 osôb, 220 žien.

Práca zaradená do štvrtej kategórie bola vykonávaná v 4 odvetviach - výroba strojov a zariadení, výroba textilu, výroba kovových konštrukcií, lesníctvo a ťažba dreva. Oproti roku 2018 pribudla práca 4. kategórie v prevažujúcej činnosti lesníctvo a ťažba dreva o 5 zamestnancov. Prácu zaradenú do štvrtej kategórie vykonávali celkom 4 ženy pri výrobe textilu, kde nastal pokles o 1 zamestnankyňu. Pri prácach 4. kategórie došlo oproti roku 2018 k celkovému poklesu o 3 exponované osoby, z toho 1 žena.

Podľa prevažujúcej činnosti sú ženy v najväčšom počte exponované pri výrobe strojov a zariadení, nasledovala výroba textilu, výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov a výroba potravín. Oproti minulému roku došlo k najväčšiemu poklesu exponovaných žien pri starostlivosti v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť) o 138 žien, nasledovala výroba textilu a výroba potravín.

Tabuľka č. 1c

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Fyzická záťaž	300	162	0	0	300	162
Hluk	3976	882	82	4	4058	886
Chemické karcinogény, mutagénny, reprodukčne toxické látky	35	26	0	0	35	26
Chemické látky a zmesi	116	20	0	0	116	20
Ionizujúce žiarenie	13	5	0	0	13	5
Psychická pracovná záťaž	95	11	0	0	95	11
Vibrácie	42	0	5	0	47	0

Na základe triedenia podľa druhu a kategórie rizikového faktora je najviac exponovaných zamestnancov faktorom hluk s počtom 4058 osôb, čo predstavuje 89 % z celkového počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu. Faktor hluk je naďalej dlhodobou dominantným, nakoľko v spádovej oblasti tunajšieho úradu je prevažujúcou činnosťou výroba strojov a zariadení so zastúpením veľkého podniku zaoberajúceho sa výrobou ložísk, kde počet zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu s faktorom hluk tvorí 72 % z celkového počtu exponovaných zamestnancov faktorom hluk. V porovnaní s rokom 2018 došlo k miernemu poklesu počtu zamestnancov exponovaných uvedenému faktorom o 149 pracovníkov, žien o 87. Ďalej k zníženiu exponovaných zamestnancov nastalo u faktora psychická pracovná záťaž o 146 zamestnancov, žien o 138 a u fyzickej záťaži o 76 pracovníkov, žien o 89. Nárast pracovníkov bol pri expozícii vibráciám o 17 zamestnancov. Ostatným faktorom – chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky, chemické látky a zmesi a ionizujúce žiarenie bolo v porovnaní s predchádzajúcim rokom viac exponovaných zamestnancov.

Tabuľka č. 1d

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Fyzická záťaž	Pracovná poloha	89	67	0	0	89	67
	Práca s bremenami	22	0	0	0	22	0
	Dynamická záťaž	25	25	0	0	25	25
	Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	164	70	0	0	164	70
Hluk	Ustálený	47	39	0	0	47	39
	Premenný	3929	843	82	4	4011	847
Ionizujúce žiarenie	V zdravotníctve	13	5	0	0	13	5
Psychická pracovná záťaž	Psychická pracovná záťaž	95	11	0	0	95	11
Vibrácie	Prenášané na ruky	42	0	5	0	47	0

Podľa jednotlivých faktorov bolo najviac zamestnancov 4011 exponovaných premennému hluku, ale oproti minulému roku sa znížil celkový počet zamestnancov o 148 a žien o 90 exponovaných premennému hluku. V porovnaní s rokom 2018 je vyšší počet pracovníkov vykazovaný pri rizikovej práci s expozíciou vibráciám a pri fyzickej záťaži – dlhodobo nadmerné jednostranné zaťaženie a naopak pri rizikovej práci s expozíciou psychickej pracovnej záťaži, fyzickej záťaži – dynamická záťaž a pracovná poloha vykazujeme nižší počet.

Tabuľka č. 1e

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora chemické látky a zmesi (2. stupeň triedenia)

Chemická látka (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	54	13	0	0	54	13
dermatotropné	3	3	0	0	3	3
dráždivé	27	23	0	0	27	23
chemické karcinogény	32	23	0	0	32	23
mutagény	27	23	0	0	27	23
pevné aerosóly	83	7	0	0	83	7
reprodukčné toxické látky	30	26	0	0	30	26

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora chemické látky a zmesi v porovnaní s rokom 2018 boli vyššie s expozíciou dráždivým, chemickým karcinogénom, mutagénom, pevným aerosólom a reprodukčne toxickým látkam.

Na základe výstupov z programu ASTR došlo k značnému poklesu celkového počtu zamestnancov, kde ako príčiny zmien oproti predchádzajúcemu roku predpokladáme znižovanie zahraničného odbytu v priebehu roka 2019, čím došlo k poklesu produkcie. Jej zníženie spôsobilo pokles zamestnancov vykonávajúcich rizikovú prácu, čo sa najviac prejavilo v priemyselnom odvetví, predovšetkým v prevádzkach zaoberajúcich sa opracovaním kovov, automobilovou výrobou, výrobou priadze a výrobou potravín. Ďalej k výraznému poklesu exponovaných zamestnancov došlo v oblasti s prevažujúcou činnosťou starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť), nakoľko dvaja zamestnávateľia zabezpečili v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou nové posúdenie a prehodnotenie zdravotného rizika z expozície psychickej pracovnej záťaži a fyzickej záťaži.

Nadalej hluk ako zdraviu škodlivý faktor práce a pracovného prostredia bol dominantným faktorom i napriek tomu, že najväčší pokles exponovaných zamestnancov o 149 osôb, žien o 87 bolo u tohto faktora. Dôvodom poklesu počtu zamestnancov bolo ako vyššie uvádzame znižovanie produkcie, čo sa najviac prejavilo v strojárskom priemysle pri opracovaní kovov, výrobe ložísk, výrobe oceľových guľčiek, ale i v spoločnostiach s prevažujúcou činnosťou výroba textilu, kde sa jednalo o prevádzky výroby priadze a výroby pančúch.

K nárastu počtu exponovaných osôb zamestnancov v roku 2019 došlo u faktora vibrácie prenášané na ruky, čo bolo spôsobené vznikom novej profesie pilar u existujúcich subjektov, jednalo sa o spoločnosti: Lesy SR, š.p., OZ Čadca – pracovisko lesné plochy v správe OZ Čadca a pracovisko drevoskladu spoločnosti KAPLANIK Ochodnica, ďalej sa jednalo o vytvorenie pracoviska brusiarne v prevádzke výroby krbových vložiek spoločnosti HT-design s.r.o., Krásno nad Kysucou a v jednom prípade o novovzniknutý subjekt zaoberajúci sa zámočnickou výrobou: Gavlas, s.r.o., Krásno nad Kysucou. Druhým faktorom, u ktorého došlo k zvýšeniu exponovaných zamestnancov, boli chemické karcinogény, čo spôsobilo zaradenie práce stolára do tretej kategórie v novovzniknutej prevádzke výroby nábytku spoločnosti Rovder Nábytok s.r.o., Svrčinovec, kde sa jednalo o pracovný proces s rizikom chemickej karcinogenity - prácu, pri ktorej dochádza k expozícii zamestnancov prachu z tvrdého dreva – dub, buk.

Prehodnotenie rizikových prác v roku 2019 bolo vykonané u tých zamestnávateľov a na tých pracoviskách, kde došlo k zmenám podmienok práce a pracovného prostredia, ktoré ovplyvnili veľkosť zdravotného rizika a kategóriu prác. Na základe výsledkov posúdenia zdravotného rizika boli podľa platnej legislatívy vydávané nové rozhodnutia pre zamestnávateľov pri opracovaní kovov: Gnotec Čadca; pri výrobe krbových vložiek: HT-design, Krásno nad Kysucou; pri skracovaní guľatiny: KAPLANIK, s.r.o., Ochodnica. Štyrom novovzniknutým spoločnostiam boli vydané rozhodnutia na zaradenie prác do tretej kategórie na pracoviskách zámočnickej výroby v spoločnosti GAVLAS, Krásno nad Kysucou, výroby nábytku v spoločnosti Rovder Nábytok, Svrčinovec, drevovýroby v spoločnosti EVA TRANS, Turzovka a výroby plastových komponentov do rôznych častí automobilov v spoločnosti SUMMIT AUTOTECH Slovakia DCA, prevádzka Čadca-Podzávoz.

Práce z tretej kategórie boli vyradené v spoločnosti DREVODOMY Slovakia, Kysucké Nové Mesto – drevárska výroba, František Ondrejáš, Čadca – stolárska výroba a v dvoch zariadeniach sociálnych služieb Centrum sociálnych služieb Žarec - pracoviská Čadca a Čierne a Centrum sociálnych služieb Oščadnica. Jeden subjekt fyzická osoba – podnikateľ Viktor Rajman – VIREZA, Turzovka ukončil svoju činnosť v prevádzke drevovýroby. V troch spoločnostiach s prevažujúcou činnosťou výroba ložísk, výroba kovových konštrukcií a výroba a spriadanie textilných vlákien, napriek vykonaným opatreniam nebolo možné znížiť riziko z expozície hluku na úroveň 3. kategórie, opakovane bolo vydané rozhodnutie o zaradení prác do 4. kategórie na obdobie jedného roka, počas

ktorého budú zamestnávateľmi realizované ďalšie navrhnuté opatrenia na zníženie miery zdravotného rizika.

Situácia pri určovaní rizikových prác u samostatne zárobkovo činných osôb a samostatne hospodáriacich roľníkov je porovnateľná s predchádzajúcimi rokmi. Situácia v zabezpečení ochrany zdravia pri práci uvedených osôb naďalej je problematická, aj napriek tomu, že menovaná kategória pracujúcich podľa platnej legislatívy je zodpovedná za plnenie povinnosti na ochranu zdravia pri práci. Ani v roku 2019 nebol predložený nový návrh na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie samostatne zárobkovo činnou osobou alebo samostatne hospodáriacim roľníkom.

Rizikovú prácu evidujeme od roku 2009 u samostatne zárobkovo činných osôb v profesii stolár pri výrobe nábytku s expozíciou hluku. Odborné úlohy týkajúce sa ochrany zdravia pri práci pre SZČO zmluvne dodávateľským spôsobom zabezpečuje tím PZS, ktorý vykonáva aj lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci. V roku 2019 v okrese Čadca rizikovú prácu zaradenú do tretej kategórie vykonávali 3 samostatne zárobkovo činné osoby.

Stav pri určovaní rizikových prác – faktor psychická pracovná záťaž bol v priebehu roka 2019 riešený v 2 zariadeniach v centrách sociálnych služieb v okrese Čadca, čím došlo oproti roku k zníženiu exponovaných zamestnancov uvedenému faktoru o 146 zamestnancov, žien o 138, nakoľko u oboch zamestnávateľov boli práce 3. kategórie s faktorom psychická pracovná záťaž preradené do 2., resp. do 1. kategórie prác na základe nového posúdenia zdravotného rizika, ktoré bolo vykonané zamestnávateľmi v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou. Jednalo sa o Centrum sociálnych služieb Žarec, Čadca kde prehodnotenie zdravotného rizika z expozície psychickej pracovnej záťaže a zároveň i fyzickej záťaži bolo vykonané na dvoch pracoviskách pracovnou zdravotnou službou FM Consulting, Púchov. Vzhľadom na to, že posúdenie zdravotného rizika z expozície fyzickej záťaži nebolo v súlade s ustanoveniami vyhlášky MZ SR č. 542/2007 Z. z. a v súlade s vyhláškou MZ SR č. 448/2007 Z. z. v platnom znení, konanie bolo prerušené. Prepracovaním a doplnením posúdenia zdravotného rizika z expozície tomuto faktoru bolo preukázané, že práce posudzovaných profesií spĺňali kritériá na zaradenie do druhej a prvej kategórie.

V zariadení Centrum sociálnych služieb Slniečko v Oščadnici práce s expozíciou psychickej pracovnej záťaži boli v roku 2019 opätovne prehodnocované zamestnávateľom, nakoľko v roku 2018 bolo konanie vo veci vyradenia prác z tretej kategórie pre uvedený faktor zastavené v zmysle zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Na základe predloženého hodnotenia psychickej pracovnej záťaže pracovnou zdravotnou službou Pro Benefit s.r.o., Púchov boli práce v hodnotených profesiách vyradené z tretej kategórie s tým, že práce boli zaradené do prvej a druhej kategórie s expozíciou psychickej pracovnej záťaži.

V roku 2019 psychickej pracovnej záťaži bolo celkom exponovaných 95 zamestnancov, 11 žien v 1 subjekte priemyselnej výroby s profesiami top manažér a jeho zástupca.

Faktor – ionizujúce žiarenie v zdravotníckych zariadeniach ostal v roku 2019 bez podstatných zmien, došlo k nárastu o 1 zamestnanca v profesii operačná sestra na oddelení úrazovej chirurgie v Kysuckej nemocnici s poliklinikou v Čadci, kde bolo celkom exponovaných 13 zamestnancov, z toho 5 žien.

Informácie hodnotenia zdravotných rizík a o opatreniach vykonaných na ich zníženie alebo odstránenie k 31. decembru boli predložené od 42 (71 %) zamestnávateľov s rizikovými prácami. Túto povinnosť si zamestnávatelia plnia v spolupráci s pracovnými zdravotnými službami, ktoré vykonávajú zdravotný dohľad pre zamestnancov a poskytujú odborné a poradenské služby zamestnávateľovi na plnenie jeho povinnosti v oblasti ochrany a podpory zdravia pri práci. Informácie boli využité na aktualizáciu dát v informačnom systéme ASTR a naďalej budú využívané pri výkone štátneho zdravotného dozoru.

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby podľa § 30a až 30d zákona č. 355/2007 Z. z.

Zdravotný dohľad podľa zákona č.355/2007 Z. z. pre zamestnancov v spádovej oblasti RÚVZ v Čadci aj v priebehu roka 2019 bol naďalej zabezpečovaný dodávateľským spôsobom najčastejšie tímom pracovnej zdravotnej služby, právnickou osobou, ktorej úrad verejného zdravotníctva vydal oprávnenie na pracovnú zdravotnú službu. Pre zamestnancov, ktorí nevykonávajú rizikovú prácu, v menšom rozsahu zabezpečuje pracovnú zdravotnú službu verejný zdravotník ako fyzická osoba - podnikateľ so živnostenským oprávnením na vykonávanie dohľadu nad pracovnými podmienkami a ojedinele zdravotný dohľad zabezpečuje aj lekár v odbore všeobecné lekárstvo. V roku 2019 u kontrolovaných subjektov s vyhlásenými rizikovými prácami bolo zistené, že všetci kontrolovaní zamestnávateľia mali zabezpečený zdravotný dohľad pre zamestnancov, ktorí vykonávali rizikovú prácu zaradenú do tretej alebo štvrtej kategórie.

Naďalej v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto nesídli žiaden tím pracovnej zdravotnej služby a výkon odborných úloh pre zamestnancov, ktorí vykonávajú rizikovú prácu, pre 59 subjektov je riešený tímami PZS, ktoré sídlia prevažne v Žilinskom kraji. Jedná sa o právnické subjekty s oprávnením na výkon pracovnej zdravotnej služby: ProBenefit, s.r.o., Púchov, FM Consulting, s.r.o., Púchov, KRANKAS, s.r.o., Žilina, ŽILPO, s.r.o., Žilina, zdravotka-PZS, s.r.o., Martin, Gajos, s.r.o., Liptovský Mikuláš, Medcentrum, s.r.o., Žilina, SAFIRS, s.r.o., Ružomberok, ale výkon PZS riešia v regióne aj pracovné zdravotné služby s celoslovenskou pôsobnosťou napríklad ProCare, a.s., Bratislava, TeamPreventSanté, s.r.o., Bratislava. V období posledných rokov sa kvalita a rozsah poskytovaných služieb tímom PZS zvyšuje a taktiež pozitívne hodnotíme zlepšenie spolupráce pri šetrení podozrení na choroby z povolania.

Zdravotný dohľad nad pracovnými podmienkami dodávateľským spôsobom fyzickou osobou – podnikateľom so živnostenským oprávnením pre zamestnancov, ktorých práca je zaradená do prvej alebo druhej kategórie, v regióne najčastejšie bol poskytovaný verejným zdravotníkom Mgr. Libor Pizúr – HSE, Žilina. Ale nemožno opomenúť aj právnickú osobu ArtTech s.r.o., Skalité, ktorá sídli v okrese Čadca a postupne sa dostáva do povedomia zamestnávateľov. Ojedinele zdravotný dohľad je vykonávaný aj lekárom v odbore všeobecné lekárstvo pre zamestnancov, ktorých práca je zaradená do prvej a druhej kategórie. Ide o právnickú osobu so sídlom v Kysuckom Lieskovci, ktorá je oprávnená na poskytovanie dohľadu nad pracovnými podmienkami.

V oblasti dohľadu nad pracovnými podmienkami je pracovnou zdravotnou službou vykonávané posudzovanie zdravotných rizík s vypracovaním posudkov o riziku s kategorizáciou práce. Odborná úroveň vypracovanej dokumentácie závisí od zloženia tímu PZS a od časového priestoru pre ich spracovanie pre konkrétny podnik. V porovnaní s prechádzajúcimi rokmi pozitívne hodnotíme ich stúpajúcu kvalitu.

Výkon a frekvenciu lekárskeho prehliadok vo vzťahu k práci predovšetkým u zamestnancov, ktorí vykonávajú rizikovú prácu, vyhodnocujeme z výkonu štátneho zdravotného dozoru a konštatujeme, že lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci u kontrolovaných subjektov v roku 2019 boli vykonávané v určených jednoročných alebo v dvojročných intervaloch, najčastejšie lekárom so špecializáciou v odbore všeobecné lekárstvo pod dohľadom lekára pracovnej zdravotnej služby s príslušnou špecializáciou. V mnohých prípadoch naďalej išlo o „formálny dohľad“ pracovného lekára. Pozitívne hodnotíme posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu v ambulanciách PZS pracovnými lekármi.

Komentár k tabuľkám č. 13a, 13b a 13c vychádza z údajov zistených výkonom štátneho zdravotného dozoru v zabezpečení pracovnej zdravotnej služby okrem oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie aj oddeleniami hygieny výživy, epidemiológie, životného prostredia a zdravia a oddelenia hygieny detí a mládeže RÚVZ v Čadci.

Tabuľka č. 13a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	Počet subjektov**	Počet zamestnancov
Čadca	0	0	0	0	0	1	2

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4,

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Zabezpečenie PZS u zamestnávateľa vlastnými zamestnancami - verejným zdravotníkom evidujeme v 1 spoločnosti s 2 zamestnancami. Išlo o zamestnávateľ-právnickú osobu, ktorá vykonáva dohľad nad pracovnými podmienkami a poskytuje pracovnú zdravotnú službu prostredníctvom verejného zdravotníka.

V regióne neboli zistené subjekty PZS, ktoré vykonávajú služby PZS vlastnými zamestnancami tímom PZS a lekárom.

Tabuľka č. 13b

PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov
Čadca	647	6890	4355	3	99	104	1391

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Celkom bolo kontrolovaných 754 subjektov so zameraním na zabezpečenie zdravotného dohľadu pracovnou zdravotnou službou, u ktorých bolo zistené, že tím PZS zabezpečoval dodávateľským spôsobom pracovnú zdravotnú službu pre 647 subjektov, čo tvorí takmer 86 % kontrolovaných subjektov, ktoré mali riešené odborné a poradenské služby tímom PZS pre zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do prvej, druhej, tretej a štvrtej kategórie. Verejným zdravotníkom boli činnosti PZS zabezpečené dodávateľským spôsobom u 104 subjektov, čo tvorilo necelých 14 % s počtom zamestnancov 1391. Lekárom činnosť pracovnej zdravotnej služby dodávateľským spôsobom bol vykonaný u 3 kontrolovaných subjektov, čo predstavovalo menej ako 1 % s počtom 99 zamestnancov.

Tabuľka č. 13c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4
Čadca	5	18	0	0	0

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Nezabezpečenie vypracovania dokumentov s posúdením zdravotného rizika s kategorizáciou prác v spolupráci s PZS bolo zistené u 5 kontrolovaných subjektov s počtom zamestnancov 18. Išlo o tzv. drobných zamestnávateľov s prevažujúcou činnosťou príprava jedál v zariadeniach spoločného stravovania. U tých zamestnávateľov, kde zamestnanci vykonávali prácu zaradenú do tretej alebo štvrtej kategórie, a u ktorých bol vykonaný štátny zdravotný dozor, nedostatky vo vypracovaní dokumentov v spolupráci s PZS neboli zistené.

Tabuľka č. 13d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
Čadca	-	-	-	-

V roku 2019 nebolo zistené porušenie povinností na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúcich sa spolupráce s PZS, a preto sankcie pre zamestnávateľov neboli uplatnené.

Tabuľka č. 13e

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
Čadca	-	-	-	-

Kontrolovaný poskytovateľ pracovnej zdravotnej služby ArtTech, s.r.o., Skalité, ktorý vykonáva činnosti samostatne verejným zdravotníkom dodávateľským spôsobom, v rámci kontroly plnenia jeho povinností podľa zákona č. 355/2007 Z. z., sa nedopustil správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva, a preto sankcia nebola uložená.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V roku 2019 bolo hlásených 17 podozrení na chorobu z povolania a 2 podozrenia na chorobu z povolania boli hlásené a evidované na konci roka 2018 a ich prešetrenie bolo vykonané začiatkom roka 2019.

V priebehu roka 2019 bolo celkom prešetrovaných 16 podozrení na chorobu z povolania so zaslaním odborného stanoviska špecializovanému pracovisku klinického pracovného lekárstva a klinickej toxikológie a dermatovenerológie. V prípade dožiadania boli so závermi hodnotenia informovaní zamestnávateľa a posudzované osoby.

V 3 prípadoch podozrenie na profesionálny pôvod ochorenia so zaslaním odborného stanoviska bude realizovaný v januári 2020.

Zo 16-tich prešetrovaných profesionálnych podozrení na chorobu z povolania opäť v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi dominovali choroby z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia v počte 9, čo predstavovalo viac ako 56 % prešetrovaných podozrení. Jednalo sa o podozrenia na chorobu z povolania šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia a choroby periférnych nervov končatín.

4 podozrenia na chorobu z povolania : kožné choroby – profesionálne dermatózy z ropných výrobkov (minerálne oleje) tvorili 25 % prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania a porucha sluchu z hluku bola prešetrovaná v 3 prípadoch, čo predstavovalo 19 % prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania.

Tabuľka č. 10

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania							
Počet prešetr.	Č. pol. Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N	Lehota (v dňoch)	
1	22	L23	Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto	brúsič kovov, nastavovač	S	29	
2	22-6	L23.5	Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto	brúsič kovov	S	27	
3	22-6	L23.5	KINEX BEARINGS, a.s., Bytča Výrobná prevádzka Kysucké Nové Mesto	obrábač kovov	S	21	
4	22-6	L23	Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto	nastavovač v strojárскеj výrobe	S	28	

Tabuľka č. 10 - pokračovanie

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet prešetr.	Č. pol. zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N	Lehota (v dňoch)
5	29	G56.0 M75.1	Lidl Slovenská republika, v.o.s., Bratislava Predajňa Kysucké Nové Mesto	pokladníčka/ predavačka	N	67
6	29	M75.1	MäsoRaj, s.r.o., Čadca	výroba mäsových výrobkov	N	58
7	29-2	M75.1	Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto	montážny pracovník v strojárskvej výrobe	N	50
8	29-2	G56.0	PROMONT, s.r.o., Krásno nad Kysucou	pomocný pracovník	S	80
9	29-2	M77.1	ASPERA-SPINN, s.r.o., Čadca	prevádzkový zámočník /zvárač/	N	46
10	29-2	M77.1 G56.0 M19.91	EKOSTAV, s.r.o., Oščadnica	stavebný robotník/ asfaltér	S	59
11	29-2	M75.1 M77.1 G56.2	SZČO	piliar v ťažbovej činnosti	S	26
12	29-2	M75.1 M77.1	KINEX BEARINGS, a.s., Bytča Výrobná prevádzka Kysucké Nové Mesto	pracovník v sklade	S	65
13	29-4	G56.0 M75.1 M77.1	KINEX BEARINGS, a.s., Bytča Výrobná prevádzka Kysucké Nové Mesto	kontrolór v strojárskvej výrobe	S	68

Tabuľka č. 10 - pokračovanie

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet prešetr.	Č. pol. zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N	Lehota (v dňoch)
14	38	H90.0	Údržba mesta Kysucké Nové Mesto	obsluha pracovných strojov, pilar	S	56
15	38	H90.0	Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto	obsluha kovo- obrábacích strojov	S	37
16	38	H90.0	Redizon, s.r.o., Čierne	zámočník/ prípravár	S	59
S P O - L U	16	-	-	-	S 12 N 4	-

Zdroj: RÚVZ v Čadci

Záver prešetrovania:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok, kedy môže vzniknúť choroba z povolania

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.).

Prešetrovanie pracovných podmienok a spôsobu výkonu práce sú časovo náročné u ochorení končatín z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia. Hodnotenie fyzickej záťaže pre profesie, u ktorých bolo hlásené podozrenie na chorobu z povolania, spravidla nie je vykonané, a preto posudzovanie sa vykonáva až na pokyn tunajšieho úradu. S údajmi, ktoré poskytol zamestnávateľ, mnohokrát posudzovaná osoba nesúhlasí, a z toho dôvodu je potrebné dokazovanie a opätovné overovanie údajov týkajúcich sa podmienok práce a spôsobu vykonávania pracovných činností. Hodnotenie fyzickej záťaže prevažne býva vypracované pracovnou zdravotnou službou na základe kvalifikovaného odhadu bez objektívneho posúdenia ukazovateľov fyzickej záťaže.

Ďalšie problémy, s ktorými sa stretávame pri prešetrovaní podozrení na choroby z povolania, vznikajú najmä u tých subjektov, ktoré zanikli alebo pracovné miesto posudzovanej profesie bolo zrušené, ale aj u tých profesií, kde sú práce vykonávané sezónne alebo sú vykonávané na pracoviskách v zahraničí a zamestnávateľ má sídlo v územnom obvode RÚVZ. V týchto prípadoch, ak sa jedná o subjekty, ktoré boli dozorované pracovníkmi oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie, sa vychádza z dostupných údajov z výkonu štátneho zdravotného dozoru a z dostupnej archivovanej dokumentácie, ktorá slúži ako dôveryhodný materiál k vypracovaniu odborného stanoviska.

Pri prešetrovaní podozrení na chorobu z povolania u fyzických osôb - samostatne zárobkovo činných osôb sú spracované ich subjektívne výpovede, pracovnými zdravotnými službami nemajú posúdené zdravotné riziká z expozície faktorom práce a pracovného prostredia, a preto záverečné stanovisko nie je možné vždy stanoviť.

Lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska v 5-tich prípadoch bola do 30 dní, v 11-tich prípadoch do 90-tich dní, s priemerom 59 dní. Lehoty prešetrení sa predlžujú aj v prípadoch,

keď podozrenia na chorobu z povolania súvisia s expozíciou faktorom práce a pracovného prostredia, ktoré je potrebné objektivizovať meraním.

5. Choroby z povolania

V priebehu roka 2019 bolo uznaných 13 chorôb z povolania, čo je v porovnaní s rokom 2018 o 4 uznané choroby z povolania viac. Do tohto počtu sú zarátané aj 2 choroby, ktoré boli prešetrované a priznané na konci roka 2018 a hlásenie choroby z povolania špecializovaným pracoviskom bolo zaslané na RÚVZ so sídlom v Čadci v januári 2019.

Z 13-tich uznaných chorôb z povolania v počte 6 bola uznaná choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia horných končatín, z toho položka č. 29-2 choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia dominovala u 4 ochorení a 2 choroby z povolania položka č. 29-4 choroby periférnych nervov končatín.

Zo 6-tich uznaných chorôb z povolania pol. č. 29 v 1 prípade posudzovaná osoba vykonávala rizikovú prácu tretej kategórie s expozíciou fyzickej záťaži pri montáži palivových zväzkov pre automobilový priemysel v spoločnosti TI-Hanil Slovakia, s.r.o., Čadca-Podzávoz a ostatných 5 uznaných chorôb z povolania bolo na pracoviskách, kde práca bola zaradená do druhej kategórie s expozíciou fyzickej záťaži. Jednalo sa o nasledovné profesie: stavebný robotník – asfaltér, kontrolórka v strojárkej výrobe, pilar pri ťažbe dreva ako samostatne zárobkovo činná osoba, pomocný pracovník v kovovýrobe a pracovníčka v sklade.

Kožné choroby – profesionálne dermatózy z ropných výrobkov (minerálne oleje) boli uznané 5-tim zamestnancom, ktorí vykonávali práce v 2 podnikoch zameraných na výrobu ložísk, a to KINEX BEARINGS, a.s. výrobná prevádzka v Kysuckom Novom Meste a Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto. Išlo o sporadické prípady v profesiách pri obrábaní kovov- strojársky robotník : obrábač a brúsič kovov, nastavovač na brúskach, ktorých práca bola vykonávaná na rôznych segmentoch výrobného podniku.

Porucha sluchu z hluku bola priznaná 2 posudzovaným osobám, ktoré vykonávali prácu zaradenú do tretej kategórie s expozíciou hluku v profesii zámočník prípravár pri výrobe kovových konštrukcií v spoločnosti Redizon Čierne a pri sústružení a nastavovaní meracej techniky v spoločnosti Schaeffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto.

Uloženie pokút zamestnávateľom, u ktorých na pracoviskách boli prešetrované podozrenia na profesionálne ochorenia v súvislosti s výkonom práce, nebolo potrebné uplatniť. Závažné porušenia právnych predpisov z oblasti ochrany a podpory zdravia pri práci neboli zistené. V roku 2019 profesionálne poškodenie zdravia nebolo potvrdené v 6 prípadoch, z toho 5 prípadov sa týkalo chorôb z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia a 1 porucha sluchu z hluku. Šetrením práce a pracovných podmienok sa nepotvrdila súvislosť ochorení s vykonávanou prácou.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

V spádovej oblasti RÚVZ so sídlom v Čadci evidujeme 7 subjektov, ktoré pri svojej výrobnej činnosti používajú nebezpečné chemické faktory – chemické látky a zmesi klasifikované ako toxické – GHS06 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 v platnom znení. V 5 subjektoch sa jedná o látky a zmesi triedy akútnej toxicity kategórie 1 a kategórie 2 – veľmi toxické látky a zmesi podľa nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. – oxid chrómový, kyanid sodný, ortuť, dvojchróman draselný, azid sodný, kyanozlatnan draselný a veľmi toxickú zmes – laboratórnu chemikáliu - roztok s obsahom síranu ortuťnatého. Jedná sa o právnické osoby zaoberajúce sa prevažne strojárskou výrobou, kde sa veľmi toxické látky a zmesi používajú na vykonávanie laboratórnych skúšok a na povrchovú úpravu kovov. Ďalej evidujeme ich použitie pri pracovných činnostiach na pracovisku vykonávania laboratórnych analýz v spoločnosti, ktorá sa zaoberá úpravou odpadových vôd a v spoločnosti pri výrobe elektrónok.

V roku 2019 boli vydané 2 rozhodnutia na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami v zmysle § 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z., kde v 1 prípade bolo konanie prerušené do doby predloženia potrebných dokladov na vydanie rozhodnutia vo veci skladovania a manipulácie s veľmi toxickými látkami a zmesami.

Celkovo boli v roku 2019 schválené 3 prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti s nebezpečnými chemickými faktormi klasifikovanými ako látky a zmesi triedy akútnej toxicity kategórie 1, 2 a 3, z toho 2 pre prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a 1 pre pracovné činnosti s toxickými látkami a zmesami. Súčasne s prevádzkovými poriadkami boli ako príloha predložené aktuálne karty bezpečnostných údajov v počte 15 ks.

Štátny zdravotný dozor so zameraním na kontrolu zabezpečenia ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov pri práci s toxickými látkami a zmesami - GHS06 bol vykonaný 5-krát v 4 právnych subjektoch. Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo kontrolované plnenie povinností zamestnávateľa v oblasti ochrany zdravia zamestnancov pri práci s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami, ktoré vyplývajú zo zákona č. 355/2007 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. v platnom znení, klasifikácia látok a zmesí podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 v platnom znení na základe predložených kariet bezpečnostných údajov a u 7 osôb bolo skontrolované informovanie zamestnancov kontrolnými listami informovanosti typu C.

Poradenstvo a konzultácie pre zamestnávateľov, zamestnancov a pracovné zdravotné služby bolo poskytnuté 19-krát.

Regulácia živočíšnych škodcov ako profesionálna činnosť bola v spádovej oblasti tunajšieho úradu vykonaná 42-krát odborne spôsobilými osobami, ktoré túto činnosť vykonali len prípravkami určenými na daný účel. Regulácia živočíšnych škodcov bola vykonávaná predovšetkým v interiéroch objektov, kde bol predpokladaný výskyt hlodavcov a iných živočíšnych škodcov. Vykonávanie tejto činnosti bolo RÚVZ so sídlom v Čadci oznamované písomným oznámením, ktoré obsahovalo náležitosti podľa § 52 ods. 4 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z.

Štátny zdravotný dozor zameraný na používanie toxických látok a zmesí určených na ochranu rastlín podľa aktuálneho zoznamu povolených prípravkov na ochranu rastlín nebol v roku 2019 vykonávaný, nakoľko rastlinná poľnohospodárska činnosť je ako v predchádzajúcich rokoch v útlme bez používania prípravkov s toxickými účinkami.

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
RÚVZ Čadca	-	-	-	-

Osvedčenia o odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami RÚVZ so sídlom v Čadci nevydáva.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

RÚVZ v Čadci je vedená evidencia organizácií, v ktorých sú zamestnanci pri výkone prác vystavení karcinogénnym, mutagénnym faktorom.

Celkovo evidujeme 9 subjektov, kde sú zamestnanci pri pracovných činnostiach exponovaní karcinogénnym a mutagénnym faktorom, z toho sa jedná o 3 subjekty s pracovným procesom s rizikom chemickej karcinogenity, a to 2 zdravotnícke zariadenia - práca s cytostatikami a 1 spoločnosť zaoberajúca sa stolárskou výrobou - práca, pri ktorej dochádza k expozícii zamestnancov prachu z tvrdého dreva – dub, buk a ich práca je zaradená do tretej kategórie.

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto					
- najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných					
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1.	Práca s cytostatikami	Proces	27	23	2
2.	Azbest	K 1A	25	0	6
3.	Dusičnan kobaltnatý	K 1B	8	0	1
4.	Oxid chrómový	K 1A, M 1B	6	2	2

* K 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, K 1B - pravdepodobný karcinogén,
M 1A - mutagén ľudských zárodočných buniek, M 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek,
proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity

Najčastejší výskyt karcinogénnych a mutagénnych faktorov podľa počtu exponovaných zamestnancov bol proces s rizikom chemickej karcinogenity – práca s cytostatikami u dvoch zamestnávateľov s počtom zamestnancov 27, z toho 23 žien. Naďalej proces s rizikom chemickej karcinogenity evidujeme v zdravotníckom zariadení na 2 ambulanciách klinickej onkológie a na oddelení paliatívnej starostlivosti, kde sa aplikujú cytostatiká na liečebné účely.

Druhým najčastejším výskytom bol karcinogén kategórie 1A – azbest s počtom exponovaných osôb 25 mužov, ďalším v poradí karcinogén kategórie 1B – dusičnan kobaltnatý a štvrtým v poradí karcinogén kategórie 1A, zároveň klasifikovaný i ako mutagén kategórie 1B – oxid chrómový. Pracovné činnosti sú zaradené do druhej kategórie.

Z hľadiska množstva najčastejšie používané chemické karcinogény a mutagény evidujeme oxid chrómový pri povrchovej úprave kovov (pri morení mosadzných klieťok, na leptanie súčastí po brúsení a po kalení) a v chemickom laboratóriu na leštenie prívodov elektrónok. Dusičnan kobaltnatý sa naďalej využíva v galvanizovni a je súčasťou chemických zmesí v koncentrácii od 2,5 % do 10 %.

Objektívizácia karcinogénnych a mutagénnych faktorov v pracovnom prostredí bola v roku 2019 vykonaná u 1 subjektu, kde sa jednalo o prach z tvrdého dreva – dub, buk, ostatné karcinogény a mutagény boli objektívizované v predchádzajúcom období. Ďalšie látky klasifikované ako karcinogény a mutagény (dichróman draselný, fenolftaleín, oxid kremičitý, o-toluidín) sa používajú v chemickom laboratóriu na analýzu, prípadne úpravu chemických odpadových vôd, v skúšobni alebo ako tlačiarenská farba a náterová hmota s obsahom ťažkého benzínu, ťažkej alkylátovej frakcie používanej pri povrchovej úprave

kovových výrobkov. Čo sa týka množstva podaných cytostatík v roku 2019 bolo celkom nariadených 4106 ampuliek na cca 1286 podaných dávok.

V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi došlo k nárastu subjektov o 3 spoločnosti, kde zamestnanci prichádzajú do styku s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi – jedná sa o výrobu elektrónok, kde pri leštení prívodov v laboratórnych podmienkach sa používa oxid chrómový; stolársku výrobu, pri ktorej dochádza k expozícii zamestnancov prachu z tvrdého dreva – dub, buk a výrobu kovových výrobkov s použitím náterovej hmoty s obsahom ťažkého benzínu, ťažkej alkylátovej frakcie.

Evidenciu o počte zamestnancov vykonávajúcich prácu tretej kategórie s karcinogénnymi, mutagénnymi faktormi vedieme v programe ASTR, kde podľa 2. stupňa triedenia evidujeme pre faktor:

- chemické karcinogény - 32 osôb, z toho 23 žien, jedná sa o prácu s rizikom chemickej karcinogenity – práca s cytostatikami, pri ktorej je exponovaných 27 osôb, z toho 23 žien a prácu, pri ktorej dochádza k expozícii zamestnancov prachu z tvrdého dreva – dub, buk, kde je exponovaných 5 mužov,
- mutagény – 27 osôb, z toho 23 žien – práca s cytostatikami.

V roku 2019 boli RÚVZ v Čadci celkovo posúdené 2 návrhy na vydanie rozhodnutia na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov podľa § 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z. V jednom prípade sa jednalo o prevádzku zaoberajúcou sa výrobou elektrónok, ktorá pri svojej výrobnej činnosti používa chemickú látku oxid chrómový v laboratórnych podmienkach na leštenie prívodov, kde túto činnosť vykonáva 1 zamestnanec v profesii chemik. V druhom prípade sa jednalo o prevádzku výroby kovových komponentov, kde sa pri povrchovej úprave hotových výrobkov používa náterová hmota s obsahom ťažkého benzínu, ťažkej alkylátovej frakcie.

Štátny zdravotný dozor zameraný na plnenie povinnosti zamestnávateľom v oblasti ochrany zdravia zamestnancov s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 356/2006 Z. z. v platnom znení bol vykonaný 3-krát, počas ktorého bolo u 1 zamestnanca skontrolované poskytovanie informácií prostredníctvom kontrolného listu informovanosti typu K.

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	11
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	0

Podľa § 13 ods. 4 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z. bolo celkom vydaných 11 rozhodnutí na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb, súčasne i so schválením prevádzkových poriadkov s posúdením zdravotného rizika. Tieto činnosti vykonávalo v našom regióne 6 oprávnených spoločností, 25 mužov zmanipulovalo viac ako 18 ton (18 438 kg) odpadového materiálu s obsahom azbestu. V 9 prípadoch sa jednalo o práce v exteriéroch, z toho 6-krát demontáž azbestocementovej strešnej krytiny, 1-krát vyberanie a balenie azbestocementovej strešnej krytiny uloženej v kontajneri, 1-krát dočasné uskladnenie, odvoz a ekologické zneškodnenie azbestocementového vlnitého eternitu z pozemku pri rodinnom dome, 1-krát vysekávanie, vyberanie a balenie azbestocementových platní zo základov bytového domu a v 2 prípadoch sa jednalo o práce v interiéroch pri demontáži azbestocementových odpadových rúr v bytových domoch. Oznámenia o začatí

činnosti s materiálmi obsahujúcimi azbest ako aj jej ukončenie boli RÚVZ v Čadci zasielané. Kontrolné listy informovanosti pri práci s azbestom boli vyhodnotené od 3 osôb, ktoré vykonávali odstraňovanie materiálov s obsahom azbestu u 1 zamestnávateľa. Vyhodnotením dotazníkov bolo zistené, že požiadavky na ochranu zdravia zamestnancov pred rizikom vystavenia prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest boli u kontrolovaného zamestnávateľa plnené a dodržiavané podľa predloženého plánu práce

V oblasti ochrany zdravia pri práci s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi bolo poskytnutých 36 konzultácií, z toho 24 konzultácií sa týkalo problematiky práce súvisiacej s odstraňovaním azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	65		65
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	29		29
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	0		0
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	2		2
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	2		2
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	11		11
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	15		15
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	0		0
- ostatné	10		10
S p o l u:	134		134
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	0		0
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		-
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-		-
E. Záväzná stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov			
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	9		9
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	15		15
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	-		-

V roku 2019 bolo celkovo vydaných podľa § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. 134 rozhodnutí, kde v porovnaní s predchádzajúcim rokom nastal pokles o 6 rozhodnutí, čo bolo spôsobené tým, že v roku 2019 bolo menej vydaných rozhodnutí o prerušení alebo zastavení konania. Najviac bolo vydaných rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky podľa § 13 ods. 4 písm. a) v počte 65, v porovnaní s rokom 2018 nastal nárast o 11 rozhodnutí. Z toho boli 4 rozhodnutia vydané na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky z dôvodu objektivizácie faktorov práce a pracovného prostredia a splnenia ostatných povinností v oblasti ochrany zdravia pri práci vyplývajúcich z platnej legislatívy. Súčasne s 3 rozhodnutiami s uvedením priestorov do prevádzky boli schválené 3 prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti s nebezpečnými chemickými faktormi. Celkovo bolo schválených 56 prevádzkových poriadkov, z toho bolo 40 prevádzkových poriadkov schválených samostatne 29 rozhodnutiami na ich schválenie a 16 prevádzkových poriadkov súčasne s rozhodnutiami, kde boli posudzované iné činnosti podľa § 13 ods. 4. zákona č. 355/2007 Z. z. Jednalo sa o prevádzkové poriadky vypracované pre pracovné činnosti s faktormi práce a pracovného prostredia - chemické faktory, azbest, hluk, vibrácie, umelé optické žiarenie - laser, biologické faktory, karcinogénne a mutagénne faktory a elektromagnetické pole.

Ďalej v tabuľke uvádzame počty vydaných rozhodnutí podľa jednotlivých posudzovaných činností v zmysle § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z., kde na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami boli vydané 2 rozhodnutia, na činnosti spojené s manipuláciou, skladovaním a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku 2 rozhodnutia, na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb 11 rozhodnutí a 15 rozhodnutí na zaradenie prác do kategórie rizikových prác alebo ich vyradenie, z toho na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie bolo 7-krát po prehodnotení rizikových prác a 4-krát sa jednalo o nové subjekty s vyhlásenými rizikovými prácami a 4 rozhodnutia boli vydané na vyradenie prác z tretej kategórie rizikových prác.

V rámci správneho konania v rozhodovacej činnosti podľa § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. boli vydané rozhodnutia o prerušení konania v počte 9 a o zastavení konania v počte 1, ktoré uvádzame ako ostatné v celkovom počte 10.

Opatrenia na predchádzanie vzniku ochorení podmienených prácou a na ich obmedzenie podľa § 12 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. neboli v roku 2019 uložené žiadnemu zamestnávateľovi.

Závazných stanovísk podľa § 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. bolo celkom vydaných 24, z toho 9-krát na územné konanie, 14-krát na kolaudáciu stavieb a 1-krát na zmenu v užívaní stavby.

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	698
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	3
Odborné stanoviská (expertízy)	289
Konzultácie	325
Poradenstvo - individuálne	383
- skupinové	15/60
Iné činnosti*	70

*napr. posúdenie fyzickej záťaž, psychickej pracovnej záťaž, odbery vzoriek vôd a pod.

V rámci štátneho zdravotného dozoru (ďalej ŠZD) bolo v roku 2019 oddelením PPLaT vykonaných 698 kontrol. ŠZD bol vykonávaný na základe predkladaných návrhov v zmysle § 52 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z., žiadosti o prešetrení príčinnej súvislosti vzniku chorôb z povolania a na základe podaných podnetov zamestnancami alebo obyvateľmi. Ďalej boli vykonané kontroly so zameraním na zabezpečenie povinností zamestnávateľa v oblasti ochrany zdravia pri práci, predovšetkým na pracoviskách, kde boli evidované rizikové práce, ďalej u zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú osoby so zdravotným postihnutím na chránených pracoviskách, a na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávajú práce druhej kategórie. Cieľene bol vykonaný ŠZD u právneho subjektu, ktorý poskytuje pracovnú zdravotnú službu pre zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do prvej a druhej kategórie a u zamestnávateľa, kde sú zamestnanci počas výkonu prác exponovaní nebezpečným chemickým faktorom, ktorý bol vykonaný spoločne so zamestnancami s Inšpektorátom práce v Žiline.

Šetrenie sťažnosti v roku 2019 sme nevykonávali

Šetrenie petície v roku 2019 nebola podaná žiadna petícia.

Šetrenie podnetov na výkon ŠZD: v roku 2019 boli prešetrované 3 podnety, z toho bol 1 podnet odstúpený Inšpektorátom práce v Žiline na vybavenie ako vecne a miestne príslušnému orgánu verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci. V jednom prípade sa podanie týkalo nezabezpečenia povinností v oblasti ochrany zdravia zamestnancov pri práci s expozíciou chemickým faktorom a nedostatočného odvetrania pracovných priestorov. Ostatné 2 podnety boli podané obyvateľmi na obťažovanie nadmerným hlukom, znečisťovanie životného prostredia prachom z výrobných prevádzok a zatienenia vnútorných priestorov rodinného domu výstavbou výrobo-skladovej haly. Z prešetrovaných podnetov sme 1 vyhodnotili ako neopodstatnený, v 1 prípade sa opodstatnenosť nedala dokázať a v 1 podaní nebolo možné rozhodnúť, nakoľko bude možné podnet objektívne vybaviť až po vykonaní merania hluku v životnom prostredí. Z uvedeného počtu boli 2 podnety v častiach, ktoré nespádali do kompetentnosti tunajšieho úradu, odstúpené na vybavenie vecne a miestne príslušným úradom.

Prvý podnet bol odstúpený Inšpektorátom práce v Žiline a týkal sa nezabezpečenia povinností v oblasti ochrany zdravia zamestnancov pri práci s expozíciou chemickým faktorom a nedostatočného odvetrania novovybudovaných pracovných priestorov prevádzky výroby plastových komponentov do automobilov. Štátnym zdravotným dozorom neboli zistené nedostatky v plnení povinností zamestnávateľa pri ochrane zdravia zamestnancov pri práci s expozíciou chemickým faktorom vyplývajúcich z platnej legislatívy a v zabezpečení dostačujúceho vetrania pracovných priestorov, preto podnet evidujeme ako neopodstatnený.

V druhom prípade bol podnet podaný vo veci šírenia nadmerného hluku, najmä v nočných hodinách, do vonkajšieho prostredia z prevádzky kovovýroby, zatienenia vnútorných priestorov rodinného domu zapríčinením výstavbou tretej výrobo-skladovej haly v areáli prevádzky, ďalej rozmerov stavby a situovaním okien na predmetnej stavbe. V časti zatienenia vnútorných priestorov rodinného domu, rozmerov stavby a situovania okien bol podnet odstúpený príslušnému stavebnému úradu. O opodstatnenosti podaného podnetu nebolo možné rozhodnúť, nakoľko bude možné podnet objektívne vybaviť, až po vykonaní merania hluku v životnom prostredí.

Tretí podnet bol podaný vo veci šírenia hluku a prachu vznikajúceho činnosťou mobilného štiepkovača umiestneného v areáli prevádzok zaoberajúcich spracovaním dreveného odpadu, výrobou, skladovaním a predajom drevených biopalív. V časti znečisťovania prostredia prachom bol podnet odstúpený príslušnému okresnému úradu. Na základe vykonaného štátneho zdravotného dozoru nebolo možné dokázať šírenie nadmerného hluku do vonkajšieho prostredia, pretože sa činnosť štiepkovania drevenej hmoty v čase šetrenia podnetu nevykonávala, nakoľko uvedená činnosť je v areáli spoločnosti vykonávaná

mobilným zariadením umiestneným vo vonkajšom prostredí výrobného areálu, príležitostne, iba v prípade potreby.

Odborné stanoviská (expertízy) - boli vydávané v preventívnom dozore k projektovej dokumentácii, k podozreniam na chorobu z povolania, k zriadeniu a k rozšíreniu chránených pracovísk, k dožiadaniu stanovísk od zdravotných poisťovní, stanoviská k posudzovaniu laboratórnych rozborov vzoriek pitnej vody a k iným písomnostiam v oblasti ochrany zdravia pri práci.

Konzultácie boli poskytované osobne alebo telefonicky prevažne fyzickým osobám podnikateľom a právnickým osobám priamo na oddelení PPLaT v rámci poskytnutia informácií pri podávaní návrhov v zmysle § 52 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. a priamo na pracoviskách v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru a iných kontrol.

Individuálne poradenstvo je poskytované z väčšej časti pri výkone štátneho zdravotného dozoru, jedná sa prevažne o usmerňovanie zamestnávateľov na zabezpečenie a plnenie povinnosti v oblasti ochrany zdravia pri práci a poskytovanie poradenstva poskytovateľom pracovnej zdravotnej služby.

Skupinové poradenstvo bolo poskytované celkom 8-krát pre 7 zamestnávateľov, z toho 4-krát sa jednalo o veľké podniky: Schaeffler Kysuce s.r.o., Kysucké Nové Mesto, KINEX BEARINGS a.s., výrobná prevádzka v Kysuckom Novom Meste, OMNIA KLF a.s., Kysucké Nové Mesto a Hanes Global Supply Chain Slovakia a.s., Čadca, ostatné boli zo skupiny stredných a malých podnikov. Celkom bolo podané poradenstvo 15 zamestnávateľom pre 60 osôb, kde skupina tvorila 3 – 6 osôb.

Iné činnosti s počtom 70 sú uvedené činnosti súvisiace s preštudovaním a vyhodnotením protokolov z merania zdraviu škodlivých faktorov pracovného a životného prostredia, ktoré boli predkladané zamestnávateľmi v rámci rozhodovacej činnosti a počet organizácií, kde boli zamestnancom dané dotazníky informovanosti a následne spracované pracovníkmi OPPLaT.

Tabuľka č. 6

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	-	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 41 zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	150 €
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Trestné oznámenie	-	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	-	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	-	-

V roku 2019 bola uložená a uhradená 1 pokuta podľa § 57 ods. 41 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. v sume 150 eur za iný správny delikt na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci podľa § 57 ods. 33 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. Jednalo sa o fyzickú osobu – podnikateľa, ktorý nepredložil na posúdenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva návrh na uvedenie priestorov autoservisu v obci Raková do prevádzky a do času kladného posúdenia sa nezdržal vykonávania posudzovanej činnosti.

Tabuľka č. 7

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách v roku 2019									
RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných v danom roku CHP	Počet kontrol na CHP v danom roku (spolu)	Počet zamestnancov so ZPS na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu)	Kontrolné listy	Zistené nedostatky	Uložené opatrenia	Poznámky
	rozhodnutí	stanovísk				(aké, koľko)	(aké, koľko)	(aké, koľko)	-
Čadca	11	16	33	35	61	Z - 4 B - 2	2x vypracovať PP 1x meranie hluku	0	-

Vysvetlivky:

CHP – chránené pracoviská

ZP – zdravotné postihnutie

Kontrolné listy: B - biologické faktory, Z – zobrazovacie jednotky

PP – prevádzkový poriadok

V roku 2019 bolo posudzovaných 11 návrhov na vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky podľa § 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z., v ktorých boli zriadené chránené pracoviská alebo dielne v novozriadených priestoroch pre zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím. V jednom prípade bolo konanie prerušené podľa zákona o správnom konaní do doby predloženia dokladu príslušného stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel v zmysle § 13 ods. 5 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. a do predloženia výsledku z objektívneho posúdenia hluku v životnom a pracovnom prostredí prevádzky stolárskej dielne. V ďalších prípadoch boli posudzované návrhy týkajúce sa predovšetkým pracovísk administratívneho charakteru celkom 5-krát, 3-krát sa jednalo o pracoviská výrobného charakteru, kde boli osoby so zdravotným postihnutím zamestnané v profesiách stolár a pomocná krajčírka a 3-krát o pracoviská poskytujúce služby. Chránené pracoviská, resp. dielne boli posudzované i odbornými stanoviskami už v sprevádzkovaných priestoroch v počte 16, z toho 13 stanovísk k zriadeniu chráneného pracoviska/dielne a 3 stanoviská k rozšíreniu chráneného pracoviska/dielne pre zamestnávanie ďalších 6 osôb so zdravotným postihnutím v profesiách prevádzkar, administratívny pracovník a 4-krát pracovník pri výdaji jedál. Stanoviská k zriadeniu chráneného pracoviska/dielne boli vydané pre zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím v nasledujúcich profesiách: 2-krát kaderníčka, 4-krát predavačka, 2-krát kozmetička, 1-krát opravár strojov záhradnej a lesnej techniky, 1-krát predavačka - aranžérka, 2-krát pomocný administratívny pracovník a 1-krát predavač rýchleho občerstvenia.

Kontrol na chránených pracoviskách/dielni boli vykonaných celkom 35-krát u 33 kontrolovaných subjektov s chránenými pracoviskami/dielňami, na ktorých prácu vykonávalo 61 osôb so zdravotným postihnutím. Ako aj v predchádzajúcich rokoch najčastejšie sa jednalo o postihnutie podporno-pohybového aparátu. Z počtu 35 kontrol v rámci projektu bolo vykonaných 6 kontrol na existujúcich chránených pracoviskách/dielňach s priznaným štatútom chráneného pracoviska alebo dielne Úradom práce sociálnych vecí a rodiny s počtom 22 osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím vykonávali práce v profesiách strážnik, kurič, upratovačka, skladník, stolár - výrobca nábytku, údržbár ČOV, administratívny pracovník, asistent predaja, technik renovácie a kompletizácie tonerov

a pomocný pracovník pri čistení odevov. Štátnym zdravotným dozorom boli u dvoch zamestnávateľov zistené nedostatky, ktoré sa týkali aktualizácie vypracovania prevádzkového poriadku pre pracovné činnosti s nebezpečnými chemickými faktormi a pre pracovné činnosti s expozíciou biologickým faktorom v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou. Zistené nedostatky boli odstránené v stanovenom termíne.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že zamestnávatelia na chránených pracoviskách/ dielňach prispôbujú podmienky práce a spôsob výkonu práce zdravotného stavu zamestnancov so zdravotným postihnutím. U všetkých kontrolovaných zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú osoby so zdravotným postihnutím, bolo vykonané posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia s kategorizáciou prác v spolupráci pracovnou zdravotnou službou, prevažne verejným zdravotníkom. Práce jednotlivých profesií, v ktorých boli zamestnávané osoby so zdravotným postihnutím v kontrolovaných subjektoch, boli vedené v prvej a v druhej kategórii prác.

Pri ŠZD boli použité 4-krát kontrolné listy informovanosti zamestnancov pri administratívnej práci so zobrazovacou jednotkou. Kontrolné listy informovanosti boli poskytnuté 2 zamestnancom, ktorí pri údržbe technologických zariadení čistiarne odpadových vôd a dočasnom skladovaní odpadu na zbernom dvore sú potencionálne vystavení biologickým faktorom. Nedostatky v poskytovaní informácií v zabezpečení ochrany zdravia pri práci zistené neboli.

V roku 2019 neboli uložené žiadne opatrenia ani sankcie zamestnávateľom, ktorí zamestnávajú osoby so zdravotným postihnutím na chránených pracoviskách/dielňach.

Tabuľka č. 8

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Čadca	3	2	33	85	1	0	12	0	1	4

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Z údajov k tabuľke č. 8 vyplýva, že v roku 2019 bolo vyplnených a spracovaných 141 dotazníkov informovanosti od 21 zamestnávateľov. Tieto dotazníky boli poskytované zamestnancom v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru. Ako v predchádzajúcich rokoch aj v roku 2019 najviac dotazníkov bolo vyhodnotených pre faktor hluk, nasledovali chemické faktory a psychická pracovná záťaž. Kontrolné listy informovanosti boli poskytované v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru predovšetkým zamestnancom, ktorých práca bola zaradená do tretej alebo štvrtej kategórie. V tomto prípade bolo spracovaných 109 dotazníkov od zamestnancov, ktorí vykonávali rizikovú prácu, z toho 85 typu H – hluk a 11 typu C-chemické faktory, 1 typu V – vibrácie a v počte 12 pre faktor psychická pracovná záťaž. Ostatné dotazníky v počte 32 boli poskytnuté zamestnancom, ktorých práca bola zaradená do druhej kategórie a vykonávali prácu so zobrazovacou jednotkou na chránených pracoviskách alebo boli vystavení pri svojej pracovnej činnosti chemickým faktorom, biologickým faktorom alebo manipulovali s materiálom s obsahom azbestu.

Po vyhodnotení vyplnených dotazníkov naďalej zisťujeme, že najväčšie nedostatky boli v poskytovaní informácií týkajúcich sa hlavne poznání výsledkov merania škodlivín na pracovisku a poznání výsledku hodnotenia zdravotného rizika s kategorizáciou prác. Opäť pozitívne hodnotíme informovanie zamestnancov prostredníctvom školiacich akcií a posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu.

Prehľad o počte podnikateľských subjektov kontrolovaných v r. 2019

<i>Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov</i>						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR	49	42	6	1		98
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR	4	11				15
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba	6					6
Fyzické osoby spolu	59	53	6	1		119
Verejná obchodná spoločnosť			1			1
Spoločnosť s ručením obmedzeným	5	42	33	15	2	97
Komanditná spoločnosť				1		1
Nadácia						
Nezisková organizácia						
Akciová spoločnosť		1	2		3	6
Družstvo		1		1		2
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik						
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia				2		2
Príspevková organizácia		1	2			3
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod				1		1
Združenie (zväz, spolok)			1			1
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesijných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)						
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu	5	45	39	20	5	114
Spolu:	64	98	45	21	5	233

Zdroj: RÚVZ v Čadci

Objektivizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ - pracovné	-	-	-
Biologický materiál	-	-	-
Genetická toxikológia	-	-	-
Hluk	-	-	-
Vibrácie	-	-	-
Optické žiarenie ²⁾	-	-	-
Elektromagnetické pole	-	-	-
Mikroklimatické podmienky	-	-	-
Ionizujúce žiarenie	-	-	-
S p o l u :	-	-	-

Objektivizácia faktorov práce a pracovného prostredia pre právnické osoby alebo fyzické osoby – podnikateľov, ktorých pracoviská sú zriadené v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto aj v priebehu roka 2019 bola najčastejšie vykonávaná laboratórnymi pracoviskami Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline. Okrem RÚVZ so sídlom v Žiline meranie faktorov pracovného prostredia je vykonávané aj inými akreditovanými spoločnosťami ako ProBenefit s.r.o. Púchov, Inžinierske služby s.r.o., Martin, Vibroakustika s.r.o. Žilina, MM Team s.r.o. Bratislava a inými subjektmi, ktoré spĺňajú požiadavky na vykonávanie činnosti na kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie faktorov pracovného prostredia.

Na posúdenie a zhodnotenie výsledkov z merania faktorov práce a pracovného prostredia bolo predložených od 19 subjektov 39 protokolov, z toho 16 protokolov bolo predložených o meraní expozície hluku v pracovnom prostredí, 9-krát chemické faktory, 5-krát vibrácie prenášané na ruky, 3-krát fyzická záťaž pri práci, 3-krát posúdenie psychickej pracovnej záťaže, 2-krát tepelno-vlhkostná mikroklíma a 1-krát karcinogénny faktor – prach z tvrdého dreva dub, buk.

Posúdenie fyzickej záťaže (lokálna svalová záťaž) bolo vykonané v spoločnosti Schaeffler Kysuce, s.r.o., Kysucké Nové Mesto pracovnou zdravotnou službou ProBenefit, s.r.o., Púchov a v 2 zariadeniach sociálnej starostlivosti posúdenie fyzickej záťaže bolo vykonané tímom PZS: FM Consulting, s.r.o., Púchov a ProBenefit, s.r.o., Púchov.

9. Podpora zdravia pri práci

Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA) organizuje spravidla v dvojročných intervaloch kampane „Zdravé pracoviská“. Pre rok 2019 naďalej pokračovala kampaň na obdobie rokov 2018 – 2019 pod názvom „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“ s cieľom: zvýšiť informovanosť o rizikách vyplývajúcich z nebezpečných látok na pracovisku, zamerať sa na skupiny pracovníkov s osobitnými potrebami, ktoré sú vystavené vyššej miere zdravotného rizika, zvýšiť informovanosť zamestnancov a zamestnávateľov o legislatívnych zmenách.

Aj v roku 2019 sa pracovníci oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie RÚVZ v Čadci zapojili do kampane počas Európskeho týždňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci organizovaného pravidelne v 43. kalendárnom týždni mesiaca október so zabezpečením dňa otvorených dverí na oddelení PPLaT. Informácia o dni otvorených dverí počas Európskeho týždňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v mesiaci október 2019 bola uverejnená na internetovej stránke tunajšieho úradu a na informačných tabuliach umiestnených v priestoroch budovy RÚVZ v Čadci. Zamestnanci oddelenia poskytovali informácie a poradenstvo v oblasti ochrany zdravia pri práci, ktoré sa týkali posúdenia zdravotného rizika z expozície nebezpečným látkam a zmesiam, ich klasifikácie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 v platnom znení, ďalej boli poskytované informácie o povinnostiach zamestnávateľa v súvislosti s uplatňovaním chemickej legislatívy, o kategorizácii prác, o postupe pri spracovaní prevádzkových poriadkov pre prácu s nebezpečnými chemickými faktormi, o zabezpečovaní ochranných a preventívnych opatrení na elimináciu nebezpečných chemických látok a zmesí a pod. Poradenstvo s poskytovaním informácií v danej problematike v počte 50 bolo poskytnuté zamestnávateľom, zamestnancom, živnostníkom, pracovníkom pracovných zdravotných služieb a bezpečnostným technikom osobne alebo telefonicky. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi je záujem odbornej i laickej verejnosti o konzultácie a poradenstvo v rámci Európskeho týždňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci porovnateľný s rokom 2018 a s predchádzajúcimi rokmi.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Tabuľka č. 11

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
0	0	0	0	0	4

Komentár:

Iné činnosti, napr.

- členstvo v medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách
- besedy a relácie v rozhlase, v televízii, besedy so žiakmi ZŠ a so študentmi SŠ a SOU
- články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači, články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

V uvedenej tabuľke sú uvedené 4 iné činnosti, z toho 2 zaradujeme ako aktivitu na internetovej stránke RÚVZ Čadca, kde v rámci Európskeho týždňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bola uverejnená informácia týkajúca sa poradenstva v rámci „Dňa otvorených dverí“ a informácia „oznamovanie kategórie práce 2“. Medzi iné činnosti zaradujeme aj 2 odborné prednášky prezentované pre zamestnancov RÚVZ v Čadci s názvom: „Chemické faktory pri práci a ochrana zdravia“ a „Základy fyziológie práce“.

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci, zo dňa 15.3.2011 (zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15.3.2011)

V zmysle dohody o spolupráci a koordinácii činnosti uzavretej medzi ÚVZ SR a NIP bola vykonaná spoločná koordinovaná kontrola u zamestnávateľa: Hanes Global Supply Chain Slovakia a.s., Čadci na pracoviskách farbiarne, chemického laboratória a skladu chemických látok a zmesí v prevádzke výroby dámskych pančúch. Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru bol zistený nedostatok v zabezpečení minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na pracovisko, konkrétne na pracovisku laboratória nebola zabezpečená dostatočná výmena vzduchu. Odstránenie zisteného nedostatku bolo realizované v stanovenej lehote, čo bolo preukázané opätovným výkonom štátneho zdravotného dozoru. Iné nedostatky v plnení povinností zamestnávateľa pri ochrane zdravia pri práci vyplývajúcej zo zákona č. 355/2007 Z. z. a ustanovení súvisiacich platných predpisov na ochranu zdravia zamestnancov pri práci s expozíciou nebezpečným chemickým faktorom pri práci neboli zistené.

V priebehu roka 2019 boli v určených intervaloch uskutočňované porady v rámci vzájomnej spolupráce zamestnancov oddelení preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie RÚVZ v Žilinskom kraji za prítomnosti zamestnancov Inšpektorátu práce v Žiline, na ktorých sú prerokované aktuálne témy s výmenou odborných skúseností týkajúcich sa problematiky ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci.

RÚVZ v Čadci v roku 2019 nevydal stanovisko pre udelenie certifikátu „Bezpečný podnik“.

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách		
Kraj	Počet	Organizácia (podnik)
Žilinský	1	Hanes Global Supply Chain Slovakia a.s., Čadca

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.)				
Kraj	Kontrola vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu (A, B)	Počet uložených opatrení
Žilinský kraj	Č a d c a	-	-	-

Spoločná koordinovaná kontrola orgánmi štátneho dozoru na úseku prevencie závažných priemyselných havárií podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nebola v roku 2019 vykonaná.

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s chemickou legislatívou

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	P o č e t rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	14	0
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)	2	0
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	2	0
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	11	0

* Týka sa prevádzok, u ktorých orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi.

Rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky podľa § 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z., ktoré pozostávajú z pracovísk, kde sú zamestnanci exponovaní nebezpečným chemickým faktorom pri výkone prác bolo v roku 2019 celkom vydaných 14. Z uvedeného počtu sa jednalo o 4 prevádzky, kde z dôvodu objektivizácie nebezpečných chemických faktorov pracovného prostredia, boli priestory dané do skúšobnej prevádzky. Jednalo sa o chemické faktory klasifikované podľa nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. v platnom znení ako nebezpečné, konkrétne o zvaračské pevné aerosóly a ostatné chemické látky vznikajúce pri zvaraní, o pevné aerosóly - železo a jeho zliatiny, o pevné aerosóly s možným fibrogénnym účinkom – oxid kremičitý amorfný a minerálne vláknité pevné aerosóly – umelé minerálne vlákna na novovytvorenom pracovisku prípravy skamolexového obloženia do krbových vložiek v prevádzke výroby krbových vložiek a v poslednom prípade o chemické látky a karcinogénne a mutagénne faktory v novovybudovanom výrobnom závode povrchovej úpravy kovových dielov pre automobilový priemysel prostredníctvom kataforetického a práškoveho povlakovania. V ostatných 10 prípadoch sa jednalo o prevádzky, kde už bolo vykonané posúdenie zdravotného rizika z expozície nebezpečným chemickým faktorom pri práci s vypracovaným prevádzkovým poriadkom s posudkom o riziku pri práci s nebezpečnými chemickými faktormi. Išlo o prevádzky kovovýroby, výroby sviečok, výroby plastových komponentov pre automobilový priemysel, autoservisu, autoumyvárne a o výrobu nábytku s expozíciou pevnému aerosólu z dreva – ostatné dreveniny a buk, dub, kde sa jednalo o pracovný proces s rizikom chemickej karcinogenity.

V roku 2019 boli celkovo vydané 2 rozhodnutia na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami v zmysle § 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z. V jednom prípade sa jednalo o kyanid sodný, ktorý sa používa pri chemicko-tepelnom spracovaní pri výrobe náradia a nástrojov v existujúcej prevádzke výroby ložísk a v jednom prípade išlo o oxid chrómový a kyanozlatnan draselný, ktoré sa používajú v laboratórnych podmienkach pri leštení a zlatení prívodov pri výrobe elektrónok.

Rozhodnutia na činnosti spojené s manipuláciou, skladovaním a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov podľa § 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z. boli vydané dvom podnikateľským subjektom. V jednom prípade sa jednalo o prevádzku, ktorá sa zaoberá výrobou elektrónok a pri svojej výrobnej činnosti používa chemickú látku oxid chrómový v laboratórnych podmienkach na leštenie prívodov, kde túto činnosť vykonáva 1 zamestnanec v profesii chemik. V druhom prípade bol posudzovaný návrh na používanie náterovej hmoty, vrchnej farby s obsahom ťažkého benzínu (ropný), ťažká alkylátová frakcia používaná ako náterová hmota na pracovisku mokrej lakovne - špeciál, kde pracuje 1 lakovník a 2 pomocní pracovníci. Používaná chemická zmes spĺňa kritériá klasifikácie ako pravdepodobný karcinogén a mutagén cicavých zárodočných buniek podľa nariadenia Európskeho parlamentu rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí v platnom znení.

Podľa § 13 ods. 4 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z. bolo celkom vydaných 11 rozhodnutí na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb, súčasne i so schválením prevádzkových poriadkov s posúdením zdravotného rizika.

Nesúhlasné rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických v roku 2019 neboli vydané.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	42
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0

Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
--	---

Oznámenia o začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálna činnosť vykonávaná fyzickými osobami – podnikateľmi a právnickými osobami boli zaslané 42-krát. Všetky zaslané oznámenia obsahovali náležitosti podľa § 52 ods. 4 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z. Regulácia živočíšnych škodcov aj v roku 2019 bola vykonávaná predovšetkým v priestoroch nevýrobného charakteru v interiéroch objektov ako bytové domy, obchodné spoločnosti, peňažné ústavy, prevádzky administratívneho charakteru a skladovacie priestory. Vo všetkých prípadoch bola regulácia živočíšnych škodcov ako profesionálna činnosť vykonaná prípravkami na to určenými, subjektmi s odbornou spôsobilými osobami.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	-	0	0
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0
Poriadkové pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0

Sankčné opatrenia v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z. v roku 2019 neboli uložené.

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	0

RÚVZ v Čadci v roku 2019 neboli pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR vydané žiadne stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy v zmysle § 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z. a taktiež vyjadrenia k bezpečnostnej správe podľa § 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.

13. Personalistika

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie k 31.12.2019							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
-	3	-	1	-	-	-	4

V roku 2019 oddelenie PPLaT bolo personálne obsadené:

1 VŠ zdravotnícky pracovník v odbore verejné zdravotníctvo so špecializáciou zdravie pri práci

2 VŠ zdravotnícki pracovníci v odbore verejné zdravotníctvo

1 diplomovaná asistentka hygieny a epidemiológie

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia hygieny detí a mládeže

V roku 2019 vykonávali zamestnanci oddelenia hygieny detí a mládeže posudkovú činnosť a štátny zdravotný dozor v zariadeniach pre deti a mládež zameraný na sledovanie a vytváranie zdravých životných podmienok pre deti a mládež.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo kontrolované plnenie povinností súvisiacich s ochranou, podporou a rozvojom zdravia detí a mládeže, dodržiavanie požiadaviek na výchovno-vzdelávaciu činnosť, zostavenie rozvrhu hodín a denného a pohybového režimu, dodržiavanie povinnosti prevádzkovateľov súvisiacich s prevádzkou pieskovísk a vonkajších priestorov predškolských zariadení.

Ďalej bol v zariadeniach školského stravovania sledovaný režim stravovania, pitný režim a správna výživa detí a žiakov škôl. Kontrolované bolo zabezpečenie opatrení na zamedzenie vzniku a šírenia prenosných ochorení a dodržiavanie stanovených priestorových podmienok najmä z hľadiska kapacity zariadenia. Prevádzkovatelia zariadení boli usmerňovaní aj na povinnosť pravidelne predkladať výsledky laboratórneho rozboru kvality pitnej vody z individuálnych vodných zdrojov a na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov.

Súčasťou štátneho zdravotného dozoru je tiež hodnotenie prevádzkových poriadkov stravovacích zariadení, kontrola dodržiavania systému správnej výrobnéj praxe, kontrola technologického postupu prípravy jedál, zabezpečenie prevádzky stravovacích zariadení, hodnotenie pestrosti jedálneho lístka bez prítomnosti rizikových potravín a dodržiavanie pitného režimu. Zameriava sa aj na kontrolu zdravotnej a odbornej spôsobilosti pracovníkov prichádzajúcich do styku s potravinami a odber vzoriek hotových pokrmov.

V zariadeniach pre deti a mládež sa venovala pozornosť zabezpečeniu správneho celodenného pitného režimu detí. V stravovacích zariadeniach sa sledovala častosť, druh a množstvo ponúkaných nápojov podľa zostaveného jedálneho lístka, ako aj úroveň podávania nápojov. Deťom je ponúkaný ku každému hlavnému jedlu mliečny nápoj, čaj, alebo ovocné nápoje.

Štátny zdravotný dozor bol vo väčšom rozsahu zameraný na posúdenie priestorov pred zahájením zotavovacích podujatí, na kontrolu plnenia uložených opatrení, pred vydaním rozhodnutí ku kolaudácií objektov. V zariadeniach školského stravovania boli vykonávané úradné kontroly potravín, v rámci ktorých boli odobraté i kontrolné vzorky na stanovenie mikrobiologických a chemických ukazovateľov v hotových pokrmoch, cukrárenských a lahôdkarských výrobkoch.

Výkon štátneho zdravotného dozoru v školských zariadeniach sa zameriaval i na kontrolu zabezpečenia zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami pre všetkých zamestnancov, hodnotenia zdravotného rizika a vypracovania posudku o riziku.

Zariadenia školského stravovania základných a stredných škôl využívajú i naďalej možnosť prípravy stravy pre cudzích strávníkov formou výdaja stravy do obedárov a možnosť rozvozu jedál, prevažne určených pre seniorov obcí a miest. Uvedené činnosti boli schvaľované prostredníctvom dodatkov k schváleným prevádzkovým poriadkom, prípadne ako forma sociálnej služby, ktorej poskytovateľom je príslušný obecný úrad.

Za nedodržiavanie a porušovanie hygienických právnych predpisov boli v školských stravovacích zariadeniach uplatnené sankcie formou blokovaných pokút.

V prevádzkach zariadení pre deti a mládež sa zlepšili materiálno-technické podmienky na prevádzkovanie škôl a školských zariadení, naďalej prebiehala zatepľovanie objektov, výmena okien či dovybavenie školských kuchýň.

Pred zahájením zotavovacích podujatí v letnom i zimnom období pre deti a mládež sa vykonáva pravidelná kontrola zariadení spoločného stravovania a ubytovacej časti prevádzkových zariadení. V tomto roku sa uskutočnilo v účelových rekreačných zariadeniach situovaných v obciach Makov, Zákopčie a Oščadnica. Voči organizátorom zotavovacích podujatí boli zahájené správne konania pre nesplnenie zákonných povinností pri organizovaní škôl v prírode a lyžiarskych výchovno-výcvikových kurzov.

Vzhľadom na geomorfologické pomery tunajšieho regiónu sa sledujú dôsledne vlastné vodné zdroje. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru, ktorých bolo 242, sa vykonávajú aj kontroly dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov. Nebolo zistené žiadne porušovanie zákona NR SR č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda

Výkonom štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín bolo realizovaných 6 úloh vyplývajúcich z požiadaviek ÚVZ SR a MZ SR, ktorých výsledky boli spracované do správ z výkonu kontrol.

V roku 2019 boli v rámci štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín realizované uvedené úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR a ÚVZ SR:

- **„RASFF NEWS“ oznámenie 2019.0311 – kontrola v zariadeniach spoločného stravovania v súvislosti s vysledovateľnosťou pôvodu mäsa** – skontrolovaných bolo 28 zariadení, prítomnosť výrobku - nevyhovujúce hovädzie mäso z Poľska nebola v zariadeniach zistená.
- **Dodržiavanie organizačného a technického zabezpečenia poskytovania tzv. obedov zadarmo v školských stravovacích zariadeniach** – mimoriadne ciele kontroly boli vykonané v 10 ZŠS, pričom v 9 zariadeniach došlo k navýšeniu počtu stravníkov a v 1 zariadení k poklesu stravníkov z dôvodu vybudovania ďalšej vývarovne stravy pri ZŠ. V školách nedošlo k narušeniu dĺžky prestávok a organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu alebo ku kríženiu čistej a nečistej časti prevádzky. Do ZŠS bolo doplnené nové strojno-technologické a materiálne vybavenie a pomocný personál.
- **Monitoring zaočkovanosti detí v materských školách** – výkonom štátneho zdravotného dozoru bolo zmonitorovaných 55 materských škôl vrátane elokovaných pracovísk.
- **ESPAD** – pracovníkmi oddelenia HDM bola zabezpečená distribúcia 158 anonymných dotazníkov študentom vybranej strednej školy v okrese Čadca a ich následné odoslanie na spracovanie gestorovi projektu na ÚVZ SR.

Mimo úloh určených pre oddelenie hygieny detí a mládeže boli realizované aj úlohy a aktivity v rámci vzájomnej spolupráce s oddeleniami:

- Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu – v priebehu realizovania **„Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017-2020“** bolo vyšetrených 70 študentov základných škôl v mesiacoch máj-jún.
- Oddelenie epidemiológie – realizované boli prednášky na stredných školách v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto pri riešení projektu **"Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania"**, ktorý sa formou hry snaží edukovať žiakov ako budúcich rodičov v oblasti povinného očkovania a jeho významu - Očkovanie hrou.

Počas roka bolo vypracovaných 101 odborných stanovísk k problematike školského stravovania, problematike zariadení pre deti a mládež ako aj iných stanovísk, vyjadrení, vyhodnotení protokolov, správ a pod.

ÚVZ SR bolo pre odbor hygieny detí a mládeže stanovených 5 programov a projektov, počas ktorých bolo realizovaných 622 výkonov.

4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015-2025 (NAPPO)

a) Podpora zdravého štartu do života – Výchovné aktivity zamerané na poradenskú a konzultačnú činnosť v oblasti zdravého životného štýlu v zariadeniach, kde sa stretávajú matky s deťmi neboli realizované, nakoľko v spádovej oblasti nie sú prevádzkované materské a rodičovské centrá.

b) Podpora zdravšieho prostredia v školách – Výkonom štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín, v celkovom počte 242, boli preverené zariadenia školského

stravovania, v ktorých sa pripravujú pokrmy a zariadenia zabezpečujúce výdaj hotových pokrmov pre deti školských a predškolských zariadení. Bolo kontrolované dodržiavanie správnej výrobných praxe pri príprave pokrmov, dodržiavanie schválených prevádzkových poriadkov, hodnotenie pestrosti stravy a dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky v zmysle prílohy č. 1 vyhlášky MZ SR č. 330/2009 Z. z. o zariadení školského stravovania. V zariadeniach, v ktorých prebiehali zotavovacie podujatia bolo vykonaných 19 kontrol. Boli zamerané na kontrolu zabezpečenia stravovania detí a kontrolu potravín, ktoré sa nesmú používať na zotavovacom podujatí alebo len pri dodržaní ustanovených technologických podmienok podľa prílohy č. 3 k vyhláške MZ SR č. 526/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia.

Počas výkonu kontrol v zariadeniach školského stravovania je pracovníkmi Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci naďalej odporúčaná možnosť poskytovania výživovo - hodnotných desiat pre žiakov základných škôl, pripravovaných pracovníkmi kuchyne v školských jedálňach. Desiaty sú aktuálne pripravované v dvoch zariadeniach školského stravovania.

Na základe zaslanej žiadosti z Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky boli do zariadení školského stravovania distribuované informačné letáky „Soľ nie je nad zlato“ a zároveň bol materiál uverejnený aj na webovej stránke RÚVZ so sídlom v Čadci.

Na základe žiadosti Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky o vykonanie úradnej kontroly potravín v zariadeniach školského stravovania zameranej na vysledovateľnosť pôvodu mäsa v súvislosti s oznámením „RASFF NEWS“ – nevyhovujúce hovädzie mäso z Poľska bolo preverených 28 zariadení. Realizovaný bol taktiež výkon mimoriadnych cielených kontrol zameraných na dodržiavanie organizačného a technického zabezpečenia poskytovania tzv. obedov zadarmo v 10 školských stravovacích zariadeniach.

Vykonanými kontrolami v školských zariadeniach bolo zistené, že do projektu „Školský program“, v rámci ktorého sú dodávané mliečne produkty formou rozlievania mlieka v školských jedálňach alebo prostredníctvom mliečnych automatov je zapojených 46 školských zariadení. Ovocie v rámci „Školského programu“ odoberá 50 školských zariadení. Pitný režim detí v predškolských zariadeniach je zabezpečený podávaním čaju, ovocných štiav, v stále väčšej miere je uprednostňovaná pitná voda z verejného vodovodu, prípadne nesladená balená stolová voda.

V spolupráci s oddelením podpory zdravia a výchovy k zdraviu bolo v školských zariadeniach realizovaných 34 edukačných aktivít v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí, „Školského mliečného programu“ a programu „Školské ovocie“ s počtom 710 edukovaných detí.

Spolupráca naďalej prebiehala aj pri plnení Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity 2017-2020. Merania antropometrických ukazovateľov, hodnotenie telesnej zdatnosti a držania tela bolo realizované u celkovo 70 žiakov 8. ročníkov základných škôl.

Dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalita jedál v školských stravovacích zariadeniach je sledovaná kontrolnými odbermi hotovej stravy. Na laboratórne stanovenie mikrobiologických ukazovateľov bolo odobratých 30 vzoriek hotových pokrmov zo zariadení školského stravovania. Dodržiavanie hygienických požiadaviek počas prípravy lahôdkarských a cukrárskych výrobkov v priestoroch školských bufetov a na pracovisku praktického vyučovania bolo odberom overených 14 vzoriek na stanovenie mikrobiologických a chemických ukazovateľov. Dodržiavanie hygienických požiadaviek pri príprave hotových pokrmov a nápojov, dodržiavanie čistoty pracovného prostredia a osobnej hygieny zamestnancov bolo overené kontrolnými stermi z pracovného prostredia a sterov z rúk zamestnancov zariadenia školského stravovania v celkovom počte 28 sterov.

c) Poskytovať nutričné vzdelávanie odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení – Odborní pracovníci RÚVZ v Čadci sa zúčastnili

odborných seminárov pre vedúcich zamestnancov školských jedální, riaditeľov a zriaďovateľov škôl na MsÚ Žilina, DK Kysucké Nové Mesto, MsÚ Čadca a ÚPSVaR Čadca vo veciach hygieny potravín v súvislosti s národným projektom tzv. obedy zadarmo. Následne boli vykonané odborné školenia na získanie osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností pre 15 uchádzačov o zamestnanie v evidencii ÚPSVaR Čadca. Prednášky boli zamerané na dodržiavanie zásad správnej výrobnéj praxe pri príprave pokrmov.

Zamestnanci zabezpečujúci prípravu pokrmov v školách sú pravidelne pri výkone kontroly informovaní a usmerňovaní odbornými zamestnancami príslušného úradu verejného zdravotníctva o vytváraní optimálnych podmienok v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí.

Zo strany vedenia sledovaných školských zariadení je umožnené odbornému personálu stravovacích prevádzok vzdelávanie a účasť na školeniach v oblasti stravovania, najmä vedúcej školskej stravovne, ktorá následne zabezpečí preškolenie ďalších zamestnancov. Evidencia školenia zamestnancov vo veciach hygieny potravín je kontrolovaná počas výkonu úradnej kontroly potravín v stravovacích zariadeniach.

d) Podpora pohybových aktivít – aktivity v rámci podpory pohybových aktivít budú realizované v roku 2020.

4.2 Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku - do uvedeného projektu boli zapojené len vybrané RÚVZ, medzi ktoré náš RÚVZ v roku 2019 nebol zaradený.

4.3 Hygienická úroveň detských pieskovísk v areáloch MŠ a v rámci občianskej vybavenosti – projekt je zameraný na zmonitorovanie starostlivosti o hygienickú úroveň pieskovísk ako prevencie vzniku možného ochorenia detí v dôsledku mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku. Celkovo bolo odobratých 40 vzoriek piesku v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto, z toho 32 vzoriek v mesiacoch marec – júl a 8 vzoriek v mesiacoch júl - november. Z pieskovísk zriadených pri materských školách bolo odobratých 24 vzoriek a z pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti 8 vzoriek. V 1 prípade bolo v odobratej vzorke piesku zistené mierne prekročenie termotolerantných koliformných baktérií oproti najvyššiemu prípustnému množstvu KTJ - 750 KTJ/1g v zmysle vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Ostatných 39 vzoriek piesku vyhovovalo požiadavkám podľa citovanej vyhlášky. Konštatujeme, že kontrolované pieskoviská zriadené pri materských školách a v rámci občianskej vybavenosti spĺňajú požiadavky v zmysle vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z., prevádzkovatelia si vedú evidenciu o čistení a udržiavaní pieskoviska počas sezóny, mikrobiálnemu a parazitárnemu znečisteniu piesku zabráňujú aj nadkrývaním pieskoviska ochrannými sitami alebo plachtami.

4.4 Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ - cieľom projektu bolo zmapovanie situácie v oblasti dodržiavania všeobecných zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach spoločného stravovania detí MŠ a ZŠ a zistiť frekvenciu podávania vybraných druhov potravín (pokrmov). V priebehu mesiacov október a november 2019 bolo vykonaných 6 kontrol mesačných jedálnych lístkov v rovnakých MŠ (3 MŠ v okrese Čadca a 3 MŠ v okrese Kysucké Nové Mesto) pre možnosť porovnania prípadnej zmeny v jedálnych lístkoch. Na základe výsledkov kontrol v mesiaci október konštatujeme, že pestrosť jedálnych lístkov v kontrolovaných materských školách podľa bodového systému koeficientu pestrosti (metodika bodovania mesačného jedálneho lístka) hodnotíme ako vyhovujúcu pre pokrmy – polievka a hlavné jedlo (koeficient pestrosti > 0,5). Pestrosť podávaných príloh bola však menšia (koeficient pestrosti < 0,5), zariadeniam školského stravovania bolo preto odporučené vo väčšej miere zaraďovať a obmieňať rôzne druhy príloh k hlavným jedlám ako napr. tarhoňa, bulgur, kuskus a pod. V rámci hodnotenia frekvencie podávania vybraných druhov potravín podľa metodiky bodového systému boli jedálne lístky v MŠ hodnotené ako veľmi

dobré s menšími nedostatkami. Do jedálneho lístka bolo odporučené častejšie zaradovanie celozrnných výrobkov, obilnín a zeleniny a ovocia k desiatam a olovrantom. K obedom podávať viaceré druhy strukovín, obilninových príloh, čerstvých zeleninových šalátov a v rámci pitného režimu uprednostňovať nesladené nápoje. Pri opakovaných kontrolách jedálnych lístkov v mesiaci november bolo zistené zlepšenie pestrosti jedálneho lístka a frekvencie podávania rôznych druhov pokrmov.

4.5 Úrazy u detí v SR - za účelom získavania vybraných informácií v problematike úrazov detí rôznych vekových kategórií v SR bol v roku 2019 realizovaný pilotný projekt s predpokladaným intervalom každých 3 - 5 rokov. V rámci spolupráce oddelenia hygieny detí a mládeže na RÚVZ so sídlom v Čadci s oddelením úrazovej chirurgie a JIS v Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca boli zákonným zástupcom detí distribuované anonymné dotazníky v mesiacoch február, júl a október podľa inštrukcií NCZI. Databáza získaných údajov bola odoslaná zodpovednou osobou na NCZI. Zozbieraných bolo celkovo 31 dotazníkov zo stanoveného minimálneho počtu 60 dotazníkov, nakoľko na oddelení úrazovej chirurgie a JIS v KNSP Čadca v sledovanom období bol zaznamenaný len vyššie uvedený počet úrazov.

Poskytnutých bolo 358 konzultácií, ktoré sa týkali posudkovej činnosti pri uvádzaní nových zariadení pre deti a mládež do prevádzky, zmeny užívania objektov, výkonu kontrolnej činnosti v priebehu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín, v značnej miere boli poskytované konzultácie zriaďovateľom, riaditeľom škôl a iným osobám v súvislosti s hygienickými požiadavkami, strojno-technologickým a materiálnym zabezpečením a personálnym obsadením v zariadeniach školského stravovania z dôvodu poskytovania „obedov zadarmo“.

Zamestnanci oddelenia sa v rámci vzdelávania zúčastnili na 10 odborných podujatiach - poradách, konferenciách, školeniach a kurzoch. V roku 2019 sa zamestnanci oddelenia zúčastňovali prednášok, odborných podujatí a diskusií, ktoré sa týkali hlavne riešenia projektov a úloh na ochranu zdravia mladej populácie. Pravidelne počas roka boli uskutočňované pracovné porady oddelenia (18) v nadväznosti na gremiálne porady GTSÚ. Zároveň sa zúčastňovali aj na internom vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov, v celkovom počte 11 odborných seminárov.

Prednášková činnosť oddelenia bola realizovaná školeniami pre zamestnancov školských stravovacích zariadení v mesiacoch február až júl v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto.

Zamestnanci oddelenia sa zúčastnili na týchto odborných podujatiach:

- Celoslovenská porada vedúcich odborníkov OHV, PBP a KV a OHDM, ÚVZ SR BA
- Krajská pracovná porada oddelení hygieny detí a mládeže, RÚVZ so sídlom v Martine
- Celoslovenská porada vedúcich pracovníkov oddelení hygieny detí a mládeže, Turčianske Teplice
- XI. Martinské dni verejného zdravotníctva, Edukačné centrum JLF UK, Martin
- Odborný seminár v oblasti problematiky „obedy zadarmo“, MsÚ Žilina
- Účasť na pracovnej porade vedúcich ZŠS pri ZŠ a MŠ, Dom kultúry KNM
- Účasť na pracovnej porade vedúcich ZŠS pri ZŠ a MŠ, MsÚ Čadca
- Školenie v súvislosti s realizáciou štátneho projektu „obedy zadarmo“, ÚPSVaR CA
- Školenie uchádzačov o zamestnanie v spolupráci s ÚPSVaR CA pre získanie odbornej spôsobilosti na výkon epid. závažných činností v súvislosti s NP „Zabezpečenie podmienok na výkon práce v školskej kuchyni“, RÚVZ CA
- Školenie uchádzačov o zamestnanie v spolupráci s ÚPSVaR CA pre získanie odbornej spôsobilosti na výkon epid. závažných činností v súvislosti s NP „Zabezpečenie podmienok na výkon práce v školskej kuchyni“, RÚVZ CA

V rámci sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov boli na RÚVZ so sídlom v Čadci realizované prednášky na témy:

- Február – Cielený ŠZD vo fitness centrách v regióne Kysúc
- Marec – Výkon cieľného ŠZD v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja
- Apríl – Základy fyziológie práce
- Máj – Výskyt osýpok v SR a v krajinách EÚ
- Jún – Výkon ŠZD v predškolských zariadeniach
- Júl – Školský program - výsledky prieskumu za RÚVZ Čadca
- August – MANCP a problematika akrylamidu v potravinách
- September – Chemické faktory pri práci a ochrana zdravia
- Október – Výsledky mimoriadneho cieľného ŠZD v prevádzkach solárií
- November – Imunologický prehľad 2018
- December – Výsledky projektu NAPPPA za RÚVZ Čadca

V rámci spolupráce s masovo-komunikačnými prostriedkami bol v týždenníku „My kysucké noviny“ uverejnený článok v súvislosti s poskytovaním obedov pre žiakov základných škôl.

Činnosti na úseku výchovy ku zdraviu - v roku 2019 boli v školských a predškolských zariadeniach v spolupráci s oddelením výchovy k zdraviu prezentované prednášky na témy:

- Zdravé zúbky, Zdravá výživa, Viem, čo zjem, Význam pitného režimu, Zvýšenie pohybovej aktivity, Zdravý životný štýl a poruchy príjmu potravy, Osteoporóza, Diabetes mellitus, Kardiovaskulárne ochorenia, Nádorové ochorenia, Týždeň mozgu, Alzheimerova choroba, Fajčenie ako rizikový faktor, Kým stúpa dym, Gamblerstvo, Kyberšikana, Nebezpečenstvá modernej doby, závislosti, Život s AIDS, Duševné zdravie a Očkovanie hrou

Celkovo bolo na uvedené témy prezentovaných 211 prednášok, ktorých sa zúčastnilo 4746 detí, žiakov a študentov z materských, základných a stredných škôl.

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

V roku 2019 v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v školských stravovacích zariadeniach zamestnanci oddelenia hygieny detí a mládeže pravidelne sledovali podiel mlieka a mliečnych výrobkov v každodennej strave detí predškolského a školského veku. V rámci výkonu kontrol bola sledovaná realizácia školského mliečného programu v materských, základných a stredných školách v zmysle platnej legislatívy. V rámci programu sú v priestoroch základných a stredných škôl umiestnené mliečne automaty. Výživovo hodnotná mliečna desiata sa podáva aj v priestoroch školských jedální, prípadne priamo v učebniach zamestnancami školskej stravovne. Zamestnanci, ktorí sa podieľajú na príprave a výdaji mliečnej desiaty sú zdravotne a odborne spôsobilí, dodržiavajú podmienky uskladnenia a doby minimálnej trvanlivosti výrobkov. Zneškodňovanie obalových materiálov je zabezpečené zmluvne cez príslušnú obec a mesto.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2019

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	23	23	0
ZŠ	26	26	0
SŠ	2	2	0
Iné	0	0	0
Spolu	51	51	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V okrese Čadca je evidovaných 50 pieskovísk situovaných v areáloch materských škôl a 11 pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti situovaných pri bytových výstavbách. V priebehu roku 2019 bolo zrušené 1 predškolské zariadenie vrátane pieskoviska. Stavebno-technické parametre jestvujúcich pieskovísk spĺňajú požiadavky na predchádzanie úrazov. V areáloch škôl predškolských zariadení a na pieskoviskách v rámci občianskej vybavenosti sa naďalej vykonáva kontrola starostlivosti o vybudované pieskoviská, dodržiavanie čistenia a spôsob údržby pieskovísk.

Celkovo bolo odobratých 40 vzoriek piesku v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto, z toho 32 vzoriek v mesiacoch marec - júl a 8 vzoriek v mesiacoch júl - november. Z pieskovísk zriadených pri materských školách bolo odobratých 24 vzoriek a z pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti 8 vzoriek. Odobraté vzorky boli vyšetrené na prítomnosť mikrobiologických ukazovateľov – Termotolerantné koliformné baktérie, Fekálne streptokoky, Salmonella species a Geohelminty. V 1 prípade, pieskovisko zriadené pri Materskej škole, Fojstvo 1253, 023 51 Raková, bolo v odobratej vzorke piesku zistené mierne prekročenie termotolerantných koliformných baktérií oproti najvyššiemu prípustnému množstvu kolónií tvoriacich jednotiek (KTJ) - 750 KTJ/1g v zmysle vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Ostatných 39 vzoriek piesku vyhovovalo požiadavkám podľa citovanej vyhlášky, nebolo zistené prekročenie najvyššieho prípustného množstva vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskovisku určeného na hranie detí. Na základe uvedených skutočností konštatujeme, že kontrolované pieskoviská zriadené pri materských školách a v rámci občianskej vybavenosti spĺňajú požiadavky v zmysle vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z., prevádzkovatelia si vedú evidenciu o čistení a udržiavaní pieskoviska počas sezóny, mikrobiálnemu a parazitárnemu znečisteniu piesku zabráňujú aj zakrývaním ochrannými sieťami alebo plachtami.

Výsledky mikrobiologického a parazitologického vyšetrenia sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2019

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)
Materská škola, Horelica	1	0	0	0
Materská škola, Krásno nad Kysucou	1	0	0	0
Materská škola, Dunajov	1	0	0	0
Materská škola, Ochodnica	1	0	0	0
Materská škola, Kysucký Lieskovec	1	0	0	0

Materská škola Ul. 9. mája, KNM	1	0	0	0
Materská škola, Litovelská, KNM	2	0	0	0
Materská škola, Podzávoz, Čadca	1	0	0	0
Materská škola, Svrčinovec	2	0	0	0
Materská škola, Čierne - Ústredie	1	0	0	0
Materská škola, Čierne - Vyšný Koniec	1	0	0	0
Materská škola, Skalité - Ústredie	1	0	0	0
Materská škola, Skalité - Kudlov	1	0	0	0
Materská škola, Oščadnica	1	0	0	0
Materská škola, Zákopčie	1	0	0	0
Materská škola, Raková U Gala	1	0	0	0
Materská škola, Raková Fojstvo	2	1	0	0
Materská škola, Staškov	2	0	0	0
Materská škola, Podvysoká	2	0	0	0
DOMBYT Čadca, Ul. SNP	1	0	0	0
DOMBYT Čadca, Okružná	1	0	0	0
DOMBYT Čadca, Kýčerka	1	0	0	0
DOMBYT Čadca, Chalúpkova	1	0	0	0
DOMBYT Čadca, Martinkov potok	1	0	0	0
DOMBYT Čadca, Mierová	1	0	0	0
DOMBYT Čadca, Žarec	1	0	0	0
DOMBYT Čadca, DD Žarec	1	0	0	0
Materská škola, Turzovka	2	0	0	0

Materská škola, Vysoká nad Kysucou	2	0	0	0
Materská škola, Korňa	1	0	0	0
Materská škola, Olešná	1	0	0	0
Materská škola, Ul. SNP Čadca	1	0	0	0
OZ Hrnček Var	1	0	0	0
SPOLU:	40	1	0	0

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto je zriadených 16 bufetov a 2 automaty pri základných a stredných školách. Všetky školské bufety sú prevádzkované na základe vydaného rozhodnutia RÚVZ v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z., ktorého súčasťou je schválený prevádzkový poriadok. V zmysle vyhlášky MZ SR č. 527/2007 Z. z. sa pri schvaľovaní predávaného sortimentu odporúča predaj energeticky a nutrične výživného tovaru so zákazom predaja nápojov s obsahom kofeínu a chinínu. Výkonom štátneho zdravotného dozoru v bufetoch, automatoch, a iných formách ambulantného predaja, zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež bolo skontrolovaných 13 školských bufetov a 2 automaty na základných a stredných školách, so zameraním na kontrolu hygieny a sortimentu tovaru. V ponuke potravinového sortimentu pre deti sú výživovo hodnotné druhy potravín, ako napr. celozrnné a cereálne výrobky, mliečne produkty. Potraviny s vysokým obsahom soli, ktoré nezabezpečujú zdravý vývoj dieťaťa a prispievajú k riziku vzniku nadhmotnosti sa v ponuke vyskytovali v menšej miere. V zariadeniach neboli zistené závažné hygienické nedostatky. Naďalej bol zastúpený i sortiment, ktorý je zdrojom rýchlej energie – cukrovinky. V dozorovaných školských zariadeniach nie sú umiestnené automaty so sladenými nápojmi. Predaj alkoholických nápojov, nápojov s obsahom kofeínu a chinínu a tabakových výrobkov nebol u prevádzkovateľov školských bufetov zistený. V 9 prevádzkach bufetov je schválená výroba a predaj lahôdkarských výrobkov – obložených bagiet, žemlí a rožkov, kde je pravidelne kontrolované dodržiavanie správnej výrobných praxe pri ich výrobe a uskladnení. V rámci úradnej kontroly potravín bolo odobratých 7 vzoriek lahôdkarských výrobkov na stanovenie mikrobiologických i chemických ukazovateľov, ktoré nevykazovali bakteriologickú závadnosť. V sortimente bolo zastúpené aj čerstvé ovocie a zelenina, mlieko, jogurty a iné mliečne výrobky, ktoré vzhľadom k dátumu spotreby daných potravín a záujmu študentov prevádzkovatelia bufetov objednávajú v menšej miere. V roku 2019 bol do prevádzky uvedený školský bufet v priestoroch základnej školy, ktorý ponúka žiakom aj výrobky zo zmiešaného čerstvého ovocia. Študenti stredných a základných škôl naďalej uprednostňujú konzumáciu rýchleho občerstvenia v bufetoch na úkor teplej hotovej stravy v školských jedálňach.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

V priebehu roka 2019 v rámci posudkovej činnosti podľa § 13 ods. 3 a 4 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo vydaných 5 záväzných stanovísk a 186 rozhodnutí. K územnému konaniu stavby boli vydané 3 záväzné stanoviská a 2 ku kolaudačnému konaniu stavieb. Záväzné stanoviská sa týkali prevažne nadstavby, prístavby a rekonštrukcie priestorov škôl z dôvodu zvýšenia kapacity priestorov a zlepšenia hygienických podmienok v materských a základných školách.

K uvedeniu priestorov do prevádzky, prípadne k zmene v prevádzkovaní priestorov a schválení prevádzkového poriadku bolo vydaných 17 rozhodnutí.

Na základe predložených žiadostí zariadení pre deti a mládež bolo posúdených a schválených 39 prevádzkových poriadkov a dodatkov, ktoré sa týkali prevažne navýšenia počtu stravníkov základných škôl, zmeny odberateľa biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu a hygienického posúdenia osobných motorových vozidiel na prepravu hotových pokrmov.

Konanie vo veci vydania rozhodnutia k schválení prevádzkového poriadku a organizovaniu zotavovacieho podujatia bolo prerušené v 2 prípadoch.

Z dôvodu zvýšeného záujmu slovenských ako i zahraničných škôl o rekreačné pobyty detí v ubytovacích zariadeniach určených na pobyt detí a mládeže v Kysuckom regióne bol pred a počas trvania lyžiarskych výcvikov, škôl v prírode príp. detských letných táborov vykonaný štátny zdravotný dozor – 19 kontrol. Rozhodnutia príslušného regionálneho hygienika k poriadaniu zotavovacích podujatí boli vydané na základe žiadosti organizátorov zotavovacích podujatí. V roku 2019 bolo vybavených 117 žiadostí organizátorov zotavovacích podujatí. Počas zimných a letných zotavovacích podujatí bolo celkovo odrekreovaných 4565 detí.

V účelových rekreačných zariadeniach, ktoré sú situované v obciach Makov, Zákopčie a Oščadnica sa vykonávalo kontrolovanie dodržiavania hygienických požiadaviek organizátorov podujatí počas konania zotavovacích podujatí a tiež pripravenosť zariadení poskytujúcich ubytovanie a stravovanie pre deti zúčastnených lyžiarskych výchovno-výcvikových kurzov, detských táborov a škôl v prírode.

Porušenie povinností zo strany organizátora zotavovacieho podujatia v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo v priebehu výkonu kontrol zistené u 2 organizátorov podujatí, nakoľko nepožiadali v zmysle § 25 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. najmenej 30 dní pred začiatkom konania regionálny úrad verejného zdravotníctva o posúdenie zotavovacieho podujatia.

Rozhodnutím príslušného regionálneho hygienika v súvislosti s výskytom akútneho respiračného, chrípke a chrípke podobných ochorení bolo uložené opatrenie o prerušení prevádzky v 8 zariadeniach materských a základných škôl v okrese Čadca a Kysuckého Nové Mesto.

Štátny zdravotný dozor bol zameraný na posúdenie zariadení pred vydaním rozhodnutia k prevádzkovaniu nových priestorov, pred zahájením zotavovacích podujatí, na kontrolu plnenia opatrení uložených v zápisnici z výkonu kontrol, ako i pred vydaním rozhodnutí ku kolaudácii objektov. Cieľom výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo okrem iného dosiahnutie zlepšenia hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa nevyskytovali závažnejšie nedostatky. V prevádzkach zariadení pre deti a mládež sa naďalej zlepšujú materiálno-technické podmienky na prevádzkovanie školských zariadení, ako aj podmienky pre poskytovanie stravovania. V jednotlivých prevádzkach bolo realizované zateplenie a výmena okien na objektoch,

doplnenie potrebného nábytku v materských školách a strojno-technologické a materiálne dovybavenie zariadení školského stravovania.

V roku 2019 sme evidovali 650 zariadení pre deti a mládež, v ktorých sa vykonáva štátny zdravotný dozor. V uvedených prevádzkach pre deti a mládež bolo vykonaných spolu 242 kontrol, z toho 2 v prevádzkarni do 6 rokov veku, 31 v materských školách, 14 v základných školách, 4 v stredných odborných školách, 3 v jazykových školách, 4 na pracovisku praktického vyučovania, 6 v špeciálnych školách, 13 v zariadeniach mimoškolskej výchovy a vzdelávania vrátane ZUŠ, 2 v zariadeniach sociálnych služieb a sociálnej kurately, 19 kontrol v zariadeniach určených na zotavovacie podujatia, 125 v zariadeniach školského stravovania, 3 v zariadeniach rýchleho občerstvenia, v telovýchovných zariadeniach pri základných a stredných školách – 5 kontrol, v ostatných zariadeniach – 11 kontrol (detský kútik, automaty a autoškoly).

Z celkového počtu skontrolovaných zariadení je 530 zariadení v kategórii, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám, čo predstavuje 81,54 %. Zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže bolo 120, čo je 18,46 %. Do kategórie zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže nebolo v sledovanom roku zaradené žiadne zariadenie.

V rámci úradnej kontroly potravín bolo v zariadeniach školského stravovania kontrolované dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalita jedál odbermi vzoriek hotových pokrmov. Na laboratórne stanovenie mikrobiologických ukazovateľov bolo odobratých 30 vzoriek hotových pokrmov zo zariadení školského stravovania. Dodržiavanie hygienických požiadaviek počas prípravy lahôdkarských výrobkov a cukrárskych výrobkov v priestoroch školských bufetov a na pracovisku praktického vyučovania bolo odobratých 14 vzoriek na stanovenie mikrobiologických a chemických ukazovateľov. V uvedených vzorkách pokrmov nebolo zistené prekročenie stanovených hodnôt.

Zároveň boli z pracovného prostredia prípravy pokrmov odobraté i kontrolné stery na stanovenie mikrobiálnej kontaminácie predmetov a plôch, v počte 28 vzoriek. Z dôvodu výskytu podmienene patogénnych mikroorganizmov nevyhovelo 5 vzoriek hygienickým požiadavkám a prevádzkovatelia stravovacích zariadení boli upozornení na dôsledné dodržiavanie hygienických požiadaviek a sanitácie pri príprave pokrmov. Zároveň bola nariadená zvýšená dezinfekcia pracovného prostredia a osobnej hygieny zamestnancov kuchyne.

V okrese Čadca je evidovaných 50 pieskovísk situovaných v areáloch materských škôl a 11 pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti situovaných pri bytových výstavbách. Kontrolným odberom vzoriek piesku na prítomnosť mikrobiologických ukazovateľov bolo odobratých 40 vzoriek piesku v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto. Z pieskovísk zriadených pri materských školách bolo odobratých 24 vzoriek a z pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti 8 vzoriek. V priebehu roku 2019 bolo zrušené 1 predškolské zariadenie vrátane pieskoviska. V 1 prípade bolo v odobratej vzorke piesku zistené mierne prekročenie termotolerantných koliformných baktérií oproti najvyššiemu prípustnému množstvu. Ostatných 39 vzoriek piesku vyhovovalo požiadavkám podľa citovanej vyhlášky.

Zariadenia školského stravovania pri základných a stredných školách podľa možnosti naďalej poskytujú prípravu stravy pre cudzích strávníkov formou výdaja stravy do obedárov a možnosť rozvozu jedál, prevažne určených pre seniorov obcí a miest. Uvedené činnosti boli schvaľované prostredníctvom dodatkov k schváleným prevádzkovým poriadkom. K prehodnoteniu poskytovania stravy pre cudzích strávníkov, prípadne k jej obmedzeniu došlo v súvislosti s povinnosťou zabezpečiť poskytovanie „obedov zadarmo“ primárne pre žiakov základných škôl. Z tohto dôvodu došlo v jednotlivých zariadeniach školského stravovania k zmenám v dispozičnom riešení priestorov, vnútornom usporiadaní a vybavení

pre možnosť navýšenia kapacity prevádzok, ako aj zriadeniu novej školskej vývarovne stravy a prestavbe výdajní stravy na vývarovne hotových pokrmov.

V školských stravovacích zariadeniach sa výkonom štátneho zdravotného dozoru kontrolovalo dodržiavanie zákona č. 343/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Všetky kontrolované zariadenia mali uzatvorené písomné zmluvy na zber a likvidáciu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu, prípadne došlo k zmenám odberateľov kuchynského odpadu. Kontrolou predložených zberných listov odpadu 3. kategórie bola zisťovaná frekvencia likvidácie odpadu. Prevádzkovatelia školských stravovacích zariadení často nemajú možnosť zabezpečiť vhodné skladovanie zhromaždeného potravinárskeho odpadu do doby odovzdania sprostredkovateľovi s odpadom, z dôvodu chýbajúcich priestorov. Tieto priestory nahrádzajú chladiacimi zariadeniami.

V roku 2019 neboli vykonávané práce v ohniskách nákaz. V súvislosti s národným projektom tzv. obedy zadarmo boli vykonané odborné školenia na získanie osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologickej závažných činností pre 15 uchádzačov o zamestnanie v evidencii ÚPSVaR Čadca.

V dôsledku zvýšeného záujmu o mimoškolské vzdelávanie detí a mládeže ako aj dospelých osôb boli sprevádzkované priestory 4 súkromných jazykových škôl. Poskytovanie doplnkového stravovania pre žiakov bolo zabezpečené v novovytvorených priestoroch základnej školy v okrese Čadca. Pre uchádzačov o vodičské oprávnenie boli zriadené nové priestory v súkromnom objekte za účelom teoretickej a praktickej výučby. Príprava a výdaj hotových pokrmov bola pre všetkých žiakov zabezpečená prestavbou pôvodných priestorov zo školskej výdajne na vývarovňu stravy pri Základnej škole, M. R. Štefánika, Čadca a pri Základnej škole s materskou školou, Oščadnica. Pre zvýšenie kapacity predškolských zariadení boli posúdené nové priestory vytvorené prístavbou a prestavbou bytovej jednotky pri MŠ Zákopčie a MŠ Lodno.

V spádovej oblasti evidujeme Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku – Detské jasle a Zariadenie starostlivosti o deti od 3 do 6 rokov veku – Detské centrum, Ul. Slovenských dobrovoľníkov 1100, Čadca. Prevádzkovateľom súkromného zariadenia je občianske združenie, ktoré zabezpečuje celodennú a poldennú starostlivosť o deti od 1 do 3 rokov veku s kapacitou 15 detí a o deti vo veku od 3 do 6 rokov s kapacitou 15 detí. Príprava pokrmov pre deti je riešená dovozom stravy zo zariadenia školského stravovania pri Základnej škole s materskou školou, Oščadnica 1374. Na pobyt detí vonku je vyčlenený priestor s trávnatou plochou vybavený pieskoviskami a záhradným nábytkom. V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto evidujeme len jedno vyššie uvedené zariadenie, ktoré zabezpečuje starostlivosť do 3 rokov veku.

Vzhľadom ku stanoveným kapacitným možnostiam predškolských zariadení a záujmu zo strany rodičov je predpoklad vytvorenia ďalších nových prevádzok detských jaslí.

Výkon štátneho zdravotného dozoru v školských zariadeniach sa zameriaval i na kontrolu zabezpečenia zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami pre všetkých zamestnancov, vypracovanie kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík a posudku o riziku v zmysle § 30 zákona č. 355/2007 Z. z. V kontrolovaných zariadeniach zabezpečujú zamestnávateľia zdravotný dohľad pre zamestnancov dodávateľským spôsobom, a to verejnými zdravotníkmi.

V sledovanom období bol riešený písomný anonymný podnet, ktorý poukazoval na nedôsledné dodržiavanie hygienických požiadaviek a postupov pri príprave a výdaji hotových pokrmov v zariadení spoločného stravovania určeného na praktickú výučbu študentov strednej školy. Kontrolou bolo zistené, že pri príprave hotových pokrmov zariadenie spoločného stravovania postupuje podľa zásad správnej výrobných praxe, vedie potrebnú dokumentáciu, zamestnanci zariadenia a študenti vykonávajúci prax majú k dispozícii

pracovný odev a obuv. Nedostatky boli zistené v dodržiavaní podmienok zdravotnej bezpečnosti potravín z dôvodu uskladnenia nezlučiteľných druhov potravín v mraziacom zariadení, opätovného zamrazenia pripravených hotových pokrmov a skladovania potravín po D.S. Za uvedené nedostatky bola kontrolovanému subjektu na mieste uložená pokuta v blokovom konaní podľa § 29 ods. písm. c) zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách vo výške 64 eur, ktorá bola na mieste uhradená. V zariadení je plánovaná celková rekonštrukcia objektu. Podnet bol vyhodnotený ako čiastočne opodstatnený.

Za nedodržiavanie a porušovanie platných právnych predpisov bola uložená sankcia a zahájené správne konanie v 2 prípadoch počas konania zotavovacích podujatí – Súkromná stredná odborná škola, Senica a Kačka plus s. r. o., Praha - § 57 ods. 16 v nadv. na § 25 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2077 Z. z., v sume 500 €. Blokové pokuty boli udelené v 2 zariadeniach spoločného stravovania za porušovanie zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách vo výške 96 €.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež

Hygienická situácia v zariadeniach pre deti mládež sa zásadne nezmenila, celkovo ju môžeme hodnotiť pozitívne. Prevádzkovatelia predškolských a školských zariadení po získaní finančných prostriedkov vykonávali opravu objektov (výmenu okien, zateplenie obvodových múrov, výmenu strešných krytín) a rekonštrukciu vnútorných priestorov (výmenu podlahových krytín, rekonštrukciu zariadení na osobnú hygienu, maľovanie).

Prevádzkarne do 6 rokov veku – v roku 2019 bolo v prevádzke 1 súkromné zariadenie - „Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku – Detské jasle, Ul. Slovenských dobrovoľníkov 1100, Čadca“, ktorého prevádzkovateľom je občianske združenie. Zabezpečuje celodennú a poldennú starostlivosť o deti od 1 do 3 rokov veku s kapacitou 15 detí. Príprava pokrmov pre deti je riešená dovozom stravy zo zariadenia školského stravovania pri Základnej škole s materskou školou, Oščadnica 1374. Na pobyt detí vonku je vyčlenený priestor s trávnatou plochou vybavený pieskoviskami a záhradným nábytkom.

Materské školy – v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto evidujeme 50 materských škôl. Zriaďovateľ obce v Radôstke z dôvodu pretrvávajúceho problému nízkeho počtu detí v obci zrušil účelové predškolské zariadenie. Z dôvodu zvýšeného záujmu zo strany rodičov o umiestnenie detí do predškolských zariadení a kapacitne nepostačujúcich priestorov v iných lokalitách okresov, boli nadstavbami alebo zmenou v dispozícii priestorov v materských školách vytvorené nové priestory poskytujúce celodennú starostlivosť o deti, a to v zariadeniach - Materská škola, SNP, v Čadci, Materská škola v Nesluši, Materská škola v Turzovke, Materská škola v Lodne a Materská škola v Zákopčí.

V rámci zníženia energetickej náročnosti je plánovaná rekonštrukcia predškolského zariadenia Fraňa Kráľa Čadca zariadení – zateplenie objektu, výmena okien, nainštalovanie rekuperačného systému na výmenu vzduchu a vykurovanie priestorov. Záväzným stanoviskom ku kolaudácii stavby boli posúdené stavebné úpravy Materskej školy, Milošová za účelom odstránenia porúch celkových obalových konštrukcií budovy, zníženia spotreby energie na vykurovanie budovy, odstránenia hygienických nedostatkov, vytvorenia podmienok tepelnej a akustickej pohody, predĺženia životnosti budovy a zlepšenia architektonického vzhľadu. Pre účely územného konania stavby Materskej školy, Rudina - nadstavba, prístavba a stavebné úpravy objektu bol riešený návrh pre zväčšenie kapacity materskej školy o jednu učebňu a zmenu spôsobu výdaja stravy z pôvodnej vlastnej prípravy pokrmov na výdajňu pokrmov. V niektorých zariadeniach bol doplnený nový detský nábytok, úprava vonkajších hracích plôch s novým záhradným nábytkom a vybudovanie nových pieskovísk. Taktiež bolo realizované maľovanie priestorov denných miestností, zariadení na osobnú hygienu, komunikačných priestorov a stravovacej časti. Celkovo je možné situáciu na úseku materských škôl hodnotiť ako vyhovujúcu, zriaďovatelia a prevádzkovatelia zariadení majú záujem neustále zlepšovať hygienické podmienky predškolských zariadení.

Základné školy – dozorovaných bolo 43 základných štátnych škôl a 2 cirkevné základné školy. Za účelom zlepšenia hygienického štandardu bola priebežne realizovaná výmena a oprava poškodeného nábytku v učebniach a sanitácie v zariadeniach pre osobnú hygienu, výmena podlahových krytín a maľovanie priestorov.

Na úseku základného školstva evidujeme 4 neplnoorganizované školy (základné školy s ročníkmi 1-4) - Základná škola Klubina, Základná škola Krásno nad Kysucou – Kalinov, Základná škola Dunajov a Základná škola Dlhá nad Kysucou. Z dôvodu zníženého počtu detí pre umiestnenie do výchovno-vzdelávacieho zariadenia bola zrušená prevádzka Základnej školy, Radôstka.

V priestoroch Základnej školy, Oščadnica 760 bolo realizované budovanie a zlepšenie technického vybavenia odborných učební. Účelom stavby bolo vytvorenie troch učební v existujúcich priestoroch základnej školy, vrátane vybavenia, ako aj vybavenie dvoch existujúcich učební, taktiež umiestnených v priestoroch školy. Predmetnými odbornými učebňami boli fyzikálna učebňa, chemicko-biologická učebňa, knižnica, jazyková učebňa a učebňa IKT. Jednotlivé učebne sú určené pre 16 žiakov. Môžeme konštatovať, že hygienická úroveň dozorovaných zariadení je vyhovujúca. Postupne dochádza k obmene a modernizácii školského nábytku a priestorov škôl.

Gymnázia – v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto sú naďalej evidované 3 gymnázia, ktorých hygienická úroveň je vyhovujúca.

Stredné odborné školy – evidovaných bolo 8 stredných odborných škôl za oba okresy, z toho 7 zariadení zodpovedalo všetkým stanoveným požiadavkám a v 1 zariadení boli zistené nedostatky týkajúce sa technického stavu zariadení na osobnú hygienu. Nedostatky v závažnej miere neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

Jazykové školy – celkový počet škôl sa zvýšil na 12, v roku 2019 boli vytvorené nové priestory na výučbu jazykových kurzov pre deti a dospelých – Brainy JAM, s. r. o., Krásno nad Kysucou, GLOBE s. r. o. – jazyková škola, Čadca, PRALINGUA s. r. o. – Inštitút jazykov a vzdelávania, Čadca a START – jazykové kurzy, Čadca. Všetky zariadenia spĺňajú hygienické požiadavky.

Miesta výkonu praktického vyučovania – počet pracovísk praktického vyučovania ostáva nezmenený, a to 98 pracovísk, z toho 88 súkromných prevádzok. Praktické vyučovanie žiakov stredných odborných škôl prebieha v učebných a študijných odboroch vo vlastných pracoviskách a pracoviskách, ktoré škola zmluvne zabezpečuje so súkromnými subjektmi v zmysle študijných osnov. Strediská odbornej praxe, ktoré sú súčasťou stredných odborných škôl sú na dobrej úrovni. Zistené hygienické nedostatky v zariadeniach osobnej hygieny a v dielňach boli opakovane riešené s vedením strednej odbornej školy v okrese Kysucké Nové Mesto. Pri vykonávaných prácach nie je predpoklad ohrozenia zdravia mladej generácie, rizikové faktory sú eliminované na najnižšiu možnú mieru. Na uvedené práce sú zaradovaní žiaci, ktorí sú zdravotne spôsobilí. Pri výkone prác používajú osobné ochranné pracovné pomôcky. U súkromných podnikateľov v rámci praktického vyučovania sa dodržiava režim práce a odpočinku.

Špeciálne školy – v prevádzke je 10 zariadení pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, z toho 2 súkromné. Uvedené zariadenia zodpovedajú stanoveným hygienickým požiadavkám. Výkonom štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach a podľa vyjadrení riaditeľov škôl je zisťovaný stúpajúci záujem rodičov detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami o umiestnenie do uvedených zariadení.

Fakulty vysokých škôl - v Kysuckom regióne neevidujeme uvedené zariadenia.

Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania - pri základných školách okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto je zriadených 46 školských klubov. V prevádzke zariadení nenastali podstatné zmeny. Školské kluby zriadené v samostatných účelových priestoroch, prípadne v priestoroch učební základných škôl. V oboch okresoch je zriadených 20 centier voľného času. V okrese Čadca je zriadených 5 ZUŠ a v okrese Kysucké Nové Mesto 3 ZUŠ.

Ubytovacie zariadenia - na ubytovanie žiakov slúžia 2 zariadenia pri stredných odborných školách s počtom ubytovaných 167 žiakov, čo predstavuje 73,89 % vyťaženia. Pri špeciálnych školách sú 2 zariadenia, počet ubytovaných je 45, čo predstavuje 66,18 % vyťaženia. Domov mládeže je zriadený aj pri Gymnázii v Čadci s celkovou ubytovacou kapacitou 104 lôžok, s počtom ubytovaných 104, čo predstavuje 100,00 % vyťaženia. Hygienické podmienky v uvedených ubytovacích zariadeniach určených pre deti a mládež pri stredných školách môžeme hodnotiť pozitívne.

Zariadenia sociálnych služieb a zariadenia sociálnej kurately – v okrese Čadca je zriadených 8 ZSS a soc. kurately, všetky sú na vyhovujúcej hygienickej úrovni.

Špeciálne výchovné zariadenia – v pôsobnosti RÚVZ Čadca neevidujeme.

Zotavovacie podujatia a školy v prírode – v sledovanom období sa uskutočnilo 125 turnusov zotavovacích podujatí - lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy, školy v prírode a detské letné tábory. Väčšina zariadení zodpovedá stanoveným požiadavkám, drobné nedostatky (dodatočne doložený protokol o kvalite pitnej vody z vlastného vodného zdroja, neboli odložené všetky súčasti hotových pokrmov, nedostatky v osobnej hygiene zamestnancov kuchyne, nedostatočné vybavenie lekárničiek prvej pomoci) boli riešené s prevádzkovateľmi pri výkone kontroly. Organizátori zotavovacích podujatí mali k dispozícii potrebnú dokumentáciu. Na zotavovacie podujatia detí a pre celoročné ubytovanie a s ním spojené služby pre verejnosť bola zrušená prevádzka zariadenia „Apartmány Stará Bystrica, 023 04 Stará Bystrica 1552“, ktorá poskytovala ubytovanie v zrubových chatkách. Dvaja organizátori zotavovacích podujatí - školské zariadenia, nepredložili v čase výkonu kontroly na požiadanie rozhodnutie príslušného regionálneho hygienika k poriadaniu zotavovacieho podujatia. Následne boli zahájené správne konania s uložením sankcie za nedodržanie zákonnej povinnosti.

Zariadenia školského stravovania – počas roka bolo prevádzkovaných 87 zariadení zabezpečujúcich stravovanie detí a mládeže, z uvedeného počtu je 71 vývarovní stravy a 16 výdajní stravy. Došlo k zrušeniu prevádzky reštaurácie Oblúbená, s. r. o., Stará Bystrica 1552, 023 04 Stará Bystrica, ktoré poskytovalo stravu pre deti a žiakov zúčastnených na zotavovacích podujatiach. Z dôvodu zaniknutia prevádzky Základnej školy s materskou školou, Radôstka došlo i k zrušeniu poskytovania stravovania v školskej výdajni stravy. K dozorovaným zariadeniam spoločného stravovania pribudli vývarovne stravy pri Základnej škole, M. R. Štefánika, Čadca a Základnej škole s materskou školou Oščadnica, vybudované z pôvodných výdajní stravy. Z dôvodu povinnosti poskytovať stravovanie pre všetkých žiakov základných škôl v súvislosti s „obedami zadarmo“ boli vykonané zmeny v dispozičnom členení priestorov, vnútornom vybavení, obnove a doplnení strojno-technologického a materiálneho zabezpečenia a personálneho zabezpečenia v zariadeniach školského stravovania. Vzhľadom k realizovaným zmenám môžeme hodnotiť úroveň zariadení spoločného stravovania ako vyhovujúcu. Uvedené zmeny prispeli k zlepšeniu kvality poskytovanej stravy. Pri hodnotení úrovni prevádzky v rámci výkonu štátneho zdravotného a úradnej kontroly potravín sú zisťované bežné prevádzkové nedostatky, ktoré sú priebežne odstraňované, napr. v prevádzkovej hygiene, osobnej hygiene, nedostatky v uplatňovaní HACCP, v manipulácii s kuchynským odpadom a pod.

Zariadenia rýchleho občerstvenia – pri základných a stredných školách evidujeme 16 bufetov. Úradné kontroly potravín a štátny zdravotný dozor je zameraný na dodržiavanie požiadaviek v zmysle vyhlášky MZ SR č. 527/2007 Z. z., pričom naďalej pretrváva problém v zabezpečení dodržiavania sortimentu tovaru. V ponuke sú naďalej v značnej miere aj cukrovinky ako zdroj rýchlej energie. Úroveň prevádzky školských bufetov sa posudzuje vo vzťahu k schváleným prevádzkovým poriadkom a stavebným podmienkam, všetky prevádzky sú zaradené do kategórie zodpovedajúcej všetkým požiadavkám, prípadne s vyskytujúcimi sa drobnými nedostatkami, napr. chýbajúca evidencia teplôt v chladničkách, overovanie teplôt nekalibrovanými meradlami, nedostatky v čistení priestorov, nedostatky v osobnej hygiene pracovníkov a pod.

Telocvične pri školách – pri školách je vybudovaných 53 telovýchovných zariadení vrátane vonkajších ihrísk. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sú zaznamenávané rôzne technické nedostatky. Zlepšenie evidujeme hlavne v oblasti vytvorenia vonkajších telovýchovných plôch, vybavenia pomôckami a sanitácie priestorov. Viaceré školské zariadenia boli zapojené aj do projektov financovaných z fondov EÚ za účelom rekonštrukcie

priestorov telocviční, hlavne zariadení pre osobnú hygienu a šatní, ale aj školských ihrísk. V niektorých základných školách však stále chýbajú kryté telovýchovné zariadenia.

Ostatné – k ostatným kontrolovaným zariadeniam (55) patria detské zábavné kútiky a centrá, mliečne kuchynky pri neonatologických oddeleniach, verejné detské a dopravné ihriská, nápojové automaty, autoškoly a vzdelávacie centrá.

Posúdené boli tiež nové priestory autoškoly zriadenej pre výučbu žiadateľov o vodičské oprávnenie - AUTOŠKOLA, Zuzana Gomolová, A.Hlinku 1608, 022 01 Čadca.

Hygienický štandard v kontrolovaných zariadeniach pre deti a mládež sa naďalej zlepšuje, boli realizované viaceré rekonštrukcie, nadstavby a prístavby objektov škôl a školských zariadení. Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru neboli zistené závažné nedostatky v hygienickej situácii zariadení, ktoré by mohli výrazne ohroziť zdravie detí.

2. Zhodnotenie zmienosti na školách

V tab. č. 5 je uvedený prehľad o počte zmienosti žiakov v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto. V školskom roku 2019/2020 je v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto evidovaných 10 403 žiakov. Oproti minulému roku sa počet školopovinných detí znížil o 109 žiakov. V uvedených okresoch v školských zariadeniach nemáme zaznamenané vyučovanie s dvojzmennou prevádzkou.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Sumárny prehľad o úrovni zásobovania dozorovaných objektov pitnou vodou je v tabuľke č. 6. Z celkového počtu 650 zariadení je 640 zariadení napojených na verejný vodovod, čo predstavuje 98,46 %. Na vlastný vodný zdroj je napojených 10 zariadení. Kvalita pitnej vody odobratej z vlastných vodných zdrojov, ako i z verejných vodovodov po bakteriologickej a chemickej stránke spĺňa požiadavky NV SR č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Sledovanie kvality vody z individuálnych vodných zdrojov prevádzkovateľmi je na úrovni predchádzajúcich rokov. Prevádzkovatelia zabezpečujú kontrolu ukazovateľov kvality pitnej vody prostredníctvom akreditovaných laboratórií najmenej 1x ročne a taktiež pravidelnú dezinfekciu vodných zdrojov.

4. Výskyt dusičnanej methemoglobinémie

V roku 2019 neboli v regióne Čadca a Kysucké Nové Mesto zaznamenané žiadne prípady ochorenia na dusičnanovú methemoglobinémiu.

5. Stravovanie detí a mládeže

V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto poskytuje stravovanie pre deti a mládež celkovo 87 zariadení školského stravovania, z toho 71 vlastných stravovacích zariadení a 16 výdajní stravy. V prevádzkarňach do 6 rokov veku – detské jasle sa stravujú všetky deti umiestnené v zariadení, a to 15 detí (100 %). V materských školách sa stravuje 3574 detí, čo predstavuje 97,12 %, v základných školách 7661 detí, čo predstavuje 76,57 % z celkového počtu. Na Gymnáziách sa stravuje 682 študentov, čo je 64,58 % a na stredných odborných školách 1207 študentov, čo predstavuje 35,09 % stravujúcich sa študentov z celkového počtu. Na špeciálnych školách sa stravuje 69 detí a žiakov, čo predstavuje 21,23 %. Celkový počet stravujúcich sa detí v ubytovacích zariadeniach je 164, čo predstavuje 51,90 %. V priebehu konania zimných a letných zotavovacích podujatí bolo stravovanie zabezpečené pre všetky deti a mládež, v roku 2019 celkovo pre 4565 detí a mládeže. Podiel stravujúcich sa detí a mládeže v ZŠS je 76,65 %.

Počas výkonu ŠZD sa vykonávalo aj bodovanie zariadenia podľa ktorého sa ZSS zaradilo do stupňa epidemiologickej rizikovosti na základe ktorej sa určí frekvencia kontrol. Z celkového počtu 220 vlastných stravovacích zariadení je do kategórie I. zaradených 175 zariadení s prípravou stravy, čo predstavuje 79,55 % a do kategórie II. je zaradených 45 zariadení s prípravou stravy, čo predstavuje 20,45 %. V zariadeniach, ktoré nemajú vlastné stravovacie zariadenia využívajú na stravovanie žiakov iné účelové zariadenia školského stravovania. Z celkového počtu 16 výdajných stravovacích zariadení je do kategórie I. zaradených 11 výdajní stravy, čo predstavuje 68,75 % a do kategórie II. je zaradených 5 zariadení výdajní, čo predstavuje 31,25 %.

V rámci štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín boli vykonané kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek pri manipulácií s potravinami. Najčastejšie zisťovanými nedostatkami boli - nesprávne skladovanie surovín, hotových pokrmov, znečistené chladiace a mraziace zariadenia, nedodržanie chladiaceho reťazca, potraviny po dobe spotreby, nesprávna manipulácia s kuchynským odpadom, opätovné zamrazovanie mäsa dodaného do zariadenia v chladenom stave, kríženie čistej a nečistej prevádzky, neodborná manipulácia s potravinami, nedodržovanie zásad osobnej a prevádzkovej hygieny.

Dodržiavanie hygienických požiadaviek počas prípravy a výdaja hotových pokrmov ako aj následnej sanitácie plôch a priestorov bolo zisťované kontrolnými stermi z pracovných pomôcok a prostredia v zariadeniach školského stravovania pri stredných školách, odobratých bolo 28 kontrolných sterov. Vzorky pripravovaných pokrmov sú odkladané vo väčšine zariadení, medzi nedostatky v školských zariadeniach môžeme zaradiť nedodržanie času uchovávaní vzoriek hotových pokrmov po dobu 48 hod., uchovávanie časti pokrmu s nedostatočnou hmotnosťou ako aj nedodržovanie oddeleného času stravovania cudzích strávníkov od stravujúcich sa detí a mládeže. Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo u zamestnancov manipulujúcich s potravinami zistené nedostatočné dodržiavanie zásad osobnej hygieny - používanie pokrývky hlavy bez zakrytia celej vlasovej časti. Pri výrobe jedál sa postupuje podľa materiálno-spotrebných noriem pre školské stravovanie a odporúčaných výživových dávok podľa vekových kategórií strávníkov. Dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalita jedál v školských stravovacích zariadeniach bola sledovaná kontrolnými odbermi hotovej stravy o celkovom počte 30 odobratých vzoriek. Výsledkami stanovených hodnôt hotovej stravy bolo zistené dodržiavanie kladených požiadaviek pre školské stravovanie, výsledky nevykazovali mikrobiologickú závadnosť požívateľin.

Zariadenia školského stravovania základných a stredných škôl prehodnotili, prípadne obmedzili alebo zrušili poskytovanie prípravy stravy pre cudzích strávníkov formou výdaja

stravy do obedárov a možnosť rozvozu jedál, prevažne určených pre seniorov obcí a miest. Jedlá sú prepravované v termónádobách a rozvoz je zabezpečovaný vozidlom, ktoré spĺňa zásady hygienickej spôsobilosti na prepravu pokrmov. Prevádzkovatelia sú usmernení na povinnosť spracovať túto činnosť v prevádzkovom poriadku. Oproti minulému roku bol zaznamenaný nárast počtu stravujúcich sa detí a mládeže o 1843 stravníkov v školských zariadeniach. Zvýšený počet stravujúcich sa žiakov bol evidovaný najmä v základných školách v súvislosti s poskytovaním „obedov zadarmo“, kde došlo k navýšeniu o 1427 stravníkov.

V súvislosti s realizáciou sociálneho balíčka – bezplatných obedov pre žiakov v základných školách bolo v priebehu kontrol v zariadeniach školského stravovania zistené, že očakávané a výraznejšie problémy v súvislosti s „obedami zadarmo“ neboli zisťované. V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto mali všetci zriaďovatelia základných škôl záujem zabezpečiť vyhovujúce podmienky stravovacích zariadení a poskytovať „obedy zadarmo“ pre žiakov. Môžeme konštatovať, že zriaďovatelia a prevádzkovatelia prispôsobili prevádzkové podmienky školských stravovní zvýšenému počtu stravujúcich sa žiakov základných škôl. Prevádzky boli zabezpečené novým strojno-technologickým a materiálnym vybavením a pomocným personálom pre dodržanie plynulého chodu pri príprave a výdaji hotových pokrmov. Nedostatočné kapacity prevádzok boli riešené novým prerozdelením výdajní stravy, do ktorých sú rozvážané pokrmy pre stravníkov zo školských vývarovní pri základných školách, prestavbou niektorých výdajní stravy na vývarovne stravy, ako aj zriadením novej prevádzky s prípravou pokrmov. Pomocný personál je zdravotne a odborne spôsobilý na vykonávanie epidemiologicky závažných činností. V spolupráci s ÚPSVaR Čadca boli vykonané školenia a vydané odborné osvedčenia pre 15 uchádzačov o zamestnanie pre prácu v školskej jedálni.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

V roku 2019 sa uskutočnilo v rekreačných zariadeniach 125 turnusov zotavovacích podujatí, s počtom zúčastnených 4565 detí a dospelých. Zimných zotavovacích podujatí, ktorých bolo 68 sa zúčastnilo 2742 detí, organizovaných bolo 64 lyžiarskych výchovno-výcvikových kurzov a 4 školy v prírode. Letných zotavovacích podujatí bolo 57, s počtom 1823 odrekreovaných detí. Zotavovacích podujatí v letných mesiacoch bolo 15, škôl v prírode 32 a detských letných táborov 10.

Dodržiavanie povinností organizátorov podujatí a prevádzkovateľov zariadení na zotavovacie podujatia bolo skontrolované v rámci 19 výkonov štátneho zdravotného dozoru.

Podujatia sa uskutočňovali v účelových rekreačných zariadeniach, ktoré sú pravidelne dozorované. Využívané boli najmä zariadenia v obci Oščadnica, Zákopčie a Makov. Lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy boli realizované v zariadeniach, ktoré sú výhodne situované v blízkosti lyžiarskych vlekov. V prípade nepriaznivého počasia sú k dispozícii priestory určené na spoločenskú aktivitu detí. Školy v prírode využívajú možnosti turistických trás v okolí miesta pobytu. Zariadenia určené pre zotavovacie podujatia v obci Makov boli často využívané aj žiakmi zo zahraničných škôl. Celodenná strava, pitný režim a ubytovanie pre účastníkov pobytu boli zabezpečené v príslušných zariadeniach. Zásobovanie pitnou vodou bolo vo väčšine zariadení zabezpečené z vlastného vodného zdroja a prevádzkovatelia zariadení na základe výzvy predložili protokol o kvalite pitnej vody.

Zotavovacie podujatia pre deti a mládež boli organizované na základe súhlasného rozhodnutia RÚVZ so sídlom v Čadci. Pri organizovaní 2 zotavovacích podujatí boli zistené nedostatky a organizátorom preto bolo za nedodržanie zákonných povinností uložené sankčné opatrenie.

Štátny zdravotný dozor bol vykonávaný aj v priebehu konania zotavovacích podujatí. Organizátori mali zabezpečených odborne spôsobilých zdravotníckych pracovníkov, k dispozícii boli doklady o zdravotnej spôsobilosti zúčastnených detí a mládeže, dodržiaval sa režim dňa a zdravotnícky denník bol vedený. V zariadeniach určených na pobyt detí sa sledovalo zostavenie jedálnych lístkov a druhy potravín používaných na prípravu celodennej stravy, pitný režim detí a dodržiavanie vyhlášky, ktorá obsahuje i zoznam potravín, ktoré sa nesmú používať na zotavovacom podujatí, prípadne ktoré sa môžu používať len pri dodržaní ustanovených technologických podmienok. Epidemiologická situácia počas konania zotavovacích podujatí v roku 2019 bola priaznivá, nevyskytla sa žiadna epidémia.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Pri celkovom hodnotení hygienickej situácie a pracovných podmienok v zariadeniach pre deti a mládež je zrejmé, že situácia sa v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zlepšuje a dochádza k zvyšovaniu hygienickej úrovne v dozorovaných zariadeniach. Naďalej sú využívané pridelené finančné prostriedky získané z grantov EÚ na rekonštrukciu objektov škôl a školských zariadení, najmä školských stravovní v súvislosti s poskytovaním „obedov zadarmo“. V roku 2019 sa taktiež zlepšila situácia v oblasti kapacity predškolských zariadení. Prebehli viaceré stavebné úpravy za účelom rozšírenia priestorov pre umiestnenie detí do materských škôl. Starostlivosť o vonkajšie telovýchovné plochy, multifunkčné ihriská je na vyhovujúcej úrovni.

Z celkového počtu skontrolovaných zariadení je 530 zariadení v kategórii, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám, čo predstavuje 81,54 %. Zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže bolo 120, čo je 18,46 %. K uvedeným nedostatkom patrilo – zatečenie stien a stropov, opadávajúca omietka, poškodená podlahová krytina, opotrebované ležadlá v materských školách ako aj opotrebované zariadenia na osobnú hygienu v školách. Do kategórie zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže nebolo v sledovanom roku zaradené žiadne zariadenie. Výkonom štátneho zdravotného dozoru v predškolských a školských zariadeniach bolo konštatované, že úroveň prevádzkovej hygieny jednotlivých zariadení je vyhovujúca.

Oproti predchádzajúcemu roku neboli zaznamenané významnejšie zmeny v životných a pracovných podmienkach detí a mládeže.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

V roku 2019 v dôsledku výskytu akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípke podobných ochorení bolo rozhodnutím regionálneho hygienika prerušené vyučovanie v 8 zariadeniach materských a základných škôl.

Zaznamenaný bol výskyt pedikulózy v predškolských zariadeniach. Postup a spôsob riešenia pri výskyte pedikulózy má každé zariadenie uvedené v prevádzkovom poriadku a jeho dodržiavanie je v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru kontrolované.

Výskyt ochorení s príznakmi ochorenia GIT-u a hnačkového ochorenia u detí v sledovanom období nebol zaznamenaný.

PODPORA ZDRAVIA A VÝCHOVA K ZDRAVIU

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Najväčšia pozornosť Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia bola venovaná zdravotno-výchovným intervenciám v rámci „Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2019“, ktoré sa v priebehu roka aktualizujú. Súčasťou Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu je aj Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia, ktoré monitoruje rizikové faktory kardiovaskulárnych ochorení a poskytuje odborné poradenstvo v oblasti zdravého životného štýlu.

b. Personálne obsadenie odboru

Vedúcim Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia je lekár MUDr. Milan Zenka. Na oddelení pracujú 2 pracovníčky s ukončeným vysokoškolským vzdelaním II. stupňa v odbore verejné zdravotníctvo.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníci Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu sa zúčastňovali na odborných prednáškach a seminároch organizovaných Úradom verejného zdravotníctva SR, na odborných seminároch, konferenciách, interných seminároch a zaoberali sa samostatným štúdiom odbornej literatúry z oblasti zdravotnej výchovy a podpory zdravia.

Vzdelávanie pracovníkov Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu bolo v roku 2019 realizované nasledovne:

Február:

1. Interný seminár: Cieleny štátny zdravotný dozor vo fitness centrách v regióne Kysúc – pasívna účasť
2. Krajská porada vedúcich oddelení VkZ RÚVZ Žilinský kraj na RÚVZ so sídlom v Martine

Marec:

1. IX. Martinské dni verejného zdravotníctva, konferencia s medzinárodnou časťou na JLF UK v Martine – pasívna účasť
2. Celoslovenská porada vedúcich odborov podpory zdravia a výchovy k zdraviu na RÚVZ so sídlom v Prešove
3. Interný seminár: Výkon cieľného ŠZD v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja – pasívna účasť

Apríl:

1. Interný seminár: Základy fyziológie práce – pasívna účasť

Máj:

1. Interný seminár: Výskyt osýpok v SR a krajinách EÚ – pasívna účasť
2. Športový deň RÚVZ SR v rekreačnom stredisku Hlboké v Bojniciach

Jún:

1. Zasadnutie pracovnej skupiny „Pohybová aktivita, prevencia nadváhy a obezity“ v priestoroch kongresovej sály hotela Európa v Liptovskom Mikuláši
2. Interný seminár: Výkon ŠZD v predškolských zariadeniach – pasívna účasť

Júl:

1. Interný seminár: Školský program – výsledky prieskumu za RÚVZ Čadca – aktívna účasť

August:

1. Interný seminár: MANCP a problematika akrylamidu v potravinách – pasívna účasť

September:

1. Interný seminár: Chemické faktory pri práci a ochrana zdravia – pasívna účasť
2. Metodické stretnutie k realizácii projektu Viem čo zjem na RÚVZ so sídlom vo Zvolene
3. Zasadnutie pracovnej skupiny „Pohybová aktivita, prevencia nadváhy a obezity“ na RÚVZ so sídlom vo Zvolene
4. XXVII. vedecko-odborná konferencia s medzinárodnou účasťou, Životné podmienky a zdravie v Kúpeľoch Nový Smokovec – pasívna účasť

Október:

1. Interný seminár: Výsledky mimoriadneho cieleného štátneho zdravotného dozoru v prevádzkach solárií – pasívna účasť

November:

1. Krajská porada vedúcich oddelení VkJ RÚVZ Žilinský kraj na RÚVZ so sídlom v Martine
2. Interný seminár: Imunologický prehľad 2018 – pasívna účasť

December:

1. Seminár k prevencii onkologických ochorení v priestoroch hotela MERCUR v Bratislave – pasívna účasť
2. Interný seminár: Výsledky projektu NAPPPA za RÚVZ Čadca – aktívna účasť

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

Zvýšenie pohybovej aktivity

V rámci tematického okruhu zvýšenia pohybovej aktivity sa v roku 2019 uskutočnili aktivity, ktoré vyplývajú z realizácie „Programov a projektov Úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2019“.

Zamestnanci Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci v rámci Svetového dňa pohybom ku zdraviu vytvorili článok a zaslali ho na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, do regionálnych elektronických médií: internetové portály e-kysuce, zdravie a štýl. sk, na internetové stránky miest Čadca, Turzovka, Kysucké Nové Mesto a Krásno nad Kysucou. Článok sme zverejnili aj na internetovej stránke RÚVZ so sídlom v Čadci a taktiež bol na danú tému vytvorený informačný panel pri vstupe do budovy RÚVZ.

V rámci prednášok „Zdravý životný štýl“ boli poslucháči oboznámení aj o problematike nedostatku pohybovej aktivity. Na danú tému bolo vykonaných 19 besied pre 399 poslucháčov. Besedy boli uskutočnené nasledovne: 1 beseda pre 22 žiakov ZŠ Čierne – Vyšný koniec, 1 beseda pre 19 žiakov ZŠ E. A. Cernana Vysoká nad Kysucou, 2 besedy pre 51 žiakov ZŠ M. Mravca Raková, 6 besied pre 121 žiakov ZŠ Rázusova Čadca, 2 besedy pre 38 žiakov ZŠ Oščadnica – Nižný koniec, 1 beseda pre 25 žiakov ZŠ Čierne – Ústredie, 1 beseda pre 21 študentov SZŠ sv. Františka z Assisi, 1 beseda pre 18 študentov SOŠ obchodu a služieb Čadca, 2 besedy pre 39 študentov SOŠ Technická Čadca a 2 besedy pre 45 poslucháčov vo vek. kategórii 50+ v zariadeniach: Viacúčelové zariadenie pre seniorov Čadca a Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Čadca Horelica.

Na tému „Prevencia nadváhy a obezity“ boli realizované 4 besedy pre 90 študentov stredných škôl, a to 2 besedy pre 56 študentov Obchodnej akadémie D. M. J. v Čadci a 2 besedy pre 34 študentov SOŠ obchodu a služieb v Čadci.

Ozdravenie výživy

V roku 2019 boli uskutočnené skupinovo – výchovné intervencie zamerané na ozdravenie výživových zvyklostí u detí a mládeže a prevencie vzniku porúch príjmu potravy (anorexie, bigorexie, bulímie, obezity atď.).

Na tému „Zdravá výživa“ bolo v roku 2019 realizovaných 20 prednášok celkovo pre 403 poslucháčov. Prednášky sa realizovali nasledovne: 7 prednášok pre 138 žiakov ZŠ M. Mravca Raková, 3 prednášky pre 65 žiakov ZŠ Rázusova Čadca, 2 prednášky pre 40 žiakov ZŠ Korňa, 4 prednášky pre 72 žiakov ZŠ Oščadnica – Nižný koniec, 3 prednášky pre 63 žiakov ZŠ Čierne – Ústredie a 1 prednáška pre 25 poslucháčov vo vek. kategórii 60+ v Centre sociálnych služieb v Čadci.

Na tému „Význam pitného režimu“ bola v spolupráci s Oddelením hygieny životného prostredia a zdravia realizovaná 1 prednáška pre 21 študentov SOŠ drevárska a stavebná Krásno nad Kysucou.

Na tému „Zdravá životospráva a poruchy príjmu potravy“ bolo uskutočnených 19 besied pre 399 poslucháčov. Besedy boli uskutočnené nasledovne: 1 beseda pre 22 žiakov ZŠ Čierne – Vyšný koniec, 1 beseda pre 19 žiakov ZŠ E. A. Cernana Vysoká nad Kysucou, 2 besedy pre 51 žiakov ZŠ M. Mravca Raková, 6 besied pre 121 žiakov ZŠ Rázusova Čadca, 2 besedy pre 38 žiakov ZŠ Oščadnica – Nižný koniec, 1 beseda pre 25 žiakov ZŠ – Ústredie, 1

beseda pre 21 študentov SZŠ sv. Františka z Assisi, 1 beseda pre 18 študentov SOŠ obchodu a služieb Čadca, 2 besedy pre 39 študentov SOŠ Technická Čadca a 2 besedy pre 45 poslucháčov vo vek. kategórii 50+ v zariadeniach: Viacúčelové zariadenie pre seniorov Čadca a Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Čadca Horelica. Prednášky boli doplnené premietaním DVD filmu „Sami“. V rámci prednášok mali študenti možnosť využiť diagnostiku pomeru telesného tuku a svalovej hmoty pomocou prístroja Omron KaradaScan.

V roku 2019 sme pokračovali v spolupráci na projekte medzinárodného charakteru, celosvetového programu Nestlé Healthy Kids „Viem, čo zjem“, s cieľom motivovať žiakov základných škôl k vyváženému životnému štýlu, správny stravovacím návykom a podporiť ich záujem o pohybové aktivity. V rámci prednášok žiaci pracovali s pracovnými listami, dotazníkmi efektivity a diskutovali na tému „Hygiena potravín“. Pre projekt „Viem, čo zjem“ bolo v roku 2019 zrealizovaných 14 besied pre 281 žiakov základných škôl (zapojené školy: ZŠ Rázusová Čadca, ZŠ J. A. Komenského Čadca, ZŠ Čadca - Podzávoz).

Zdravá rodina

V súvislosti s tematickým okruhom zdravá rodina sme sa v roku 2019 zamerali na preventívne zdravotno-výchovné aktivity zamerané na prevenciu zubného kazu u detí predškolského a školského veku (5 – 8 ročných), u staršej generácie boli v tejto súvislosti aktivity zamerané na zdravý životný štýl a prevenciu chronických civilizačných ochorení, rovnako ako aj u žiakov základných a študentov stredných škôl. V rámci projektov boli v roku 2019 zrealizované nižšie uvedené zdravotno-výchovné intervencie.

So zámerom na dentálnu hygienu detí bolo v roku 2019 zrealizovaných 21 prednášok na tému „Zdravé zúbky“ celkovo pre 448 detí materských škôl a žiakov 1. ročníka základných škôl. Edukácia bola realizovaná nasledovne: 6 prednášok pre 106 detí MŠ J. Kráľa Čadca, 1 prednáška pre 49 detí MŠ Kysucké Nové Mesto – Kamence, 4 prednášky pre 79 detí MŠ Skalité – Ústredie, 2 prednášky pre 37 detí MŠ Hurbanova Čadca, 1 prednáška pre 34 detí MŠ Zákopčie, 1 prednáška pre 18 žiakov ZŠ E. A. Cernana Vysoká nad Kysucou, 3 prednášky pre 61 žiakov ZŠ M. Mravca Raková a 3 prednášky pre 64 žiakov ZŠ Rázusova. Popri prezentáciách mali deti možnosť nacvičiť si správnu techniku umývania zúbkov a boli im premietané DVD rozprávky z edície „Prečo zvieratka bolia zúbky?“ s názvom: Čo sa stalo medvedíkovi, Lakomý sysel, Prečo líštička stratila krásu, Prečo vlk šušlal, Maškrtná veвериčka a Kráľovstvo zúbkov. Počas prezentácie boli žiaci odmeňovaní darčkovými predmetmi vo forme vzorky zubnej pasty, omalovánkami a pod. od spoločnosti Lacalut.

Pre projekt „Očkovanie hrou“ sme spolupracovali s Oddelením epidemiológie na edukačných aktivitách pre študentov stredných škôl (Obchodná akadémia D. M. J. Čadca, Gymnázium Turzovka, Gymnázium Kysucké Nové Mesto a SOŠ obchodu a služieb Čadca), kde boli študenti oboznámení o rizikách súvisiacich s priebehom očkovania, možnými komplikáciami a následkami očkovania, o možnostiach a význame účinnej prevencie očkovaním, o samotných ochoreniach preventabilných očkovaním, platným očkovacím kalendárom a kolektívnej imunity. Počas edukácie bol kladený dôraz na dôležitosť očkovania a na význam individuálnej a kolektívnej imunity najmä v súčasnej dobe. Spomínaná úloha sa tešila záujmu zo strany študentov.

Edukačná činnosť prebiehala v roku 2019 aj u seniorov. Pre Viacúčelové zariadenie pre seniorov v Čadci, Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Čadca – Horelica, Centrum sociálnych služieb Čadca – Park a Úniu nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Čadci sme realizovali 13 besied celkom pre 395 poslucháčov vo vek. kat. 50+, kde sme sa zamerali na témy: Prevencia osteoporózy a prevencia pádov, Prevencia Alzheimerovej choroby, Kardiovaskulárne ochorenia, Diabetes mellitus, Zdravý životný štýl apod. Počas besied prebehli diskusie k jednotlivým témam, poslucháčom bolo poskytnuté individuálne

poradenstvo zamerané na civilizačné ochorenia, propagovaná Poradňa zdravia a distribuované edukačné materiály týkajúce sa danej problematiky.

Znevýhodnené skupiny

Aktivity v tejto oblasti neboli v roku 2019 pracovníkmi Oddelenia podpory zdravia a výchovy ku zdraviu na RÚVZ so sídlom v Čadci realizované.

Prevenca závislostí (tabak, alkohol, drogy)

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci sa zameriava aj na prevenciu závislostí prostredníctvom edukačného pôsobenia na žiakov základných a študentov stredných škôl a publikačnou činnosťou. Prednášková a publikačná činnosť sú zamerané najmä na prevenciu závislosti (tabak, alkohol, drogy).

Na tému „Fajčenie ako rizikový faktor“ bolo realizovaných 9 prednášok celkovo pre 204 žiakov základných a študentov stredných škôl, konkrétne 1 prednáška pre 41 žiakov ZŠ M. Mravca Raková, 1 prednáška pre 15 žiakov ZŠ Čierne – Ústredie, 3 prednášky pre 60 žiakov ZŠ Oščadnica – Nižný koniec, 1 prednáška pre 34 študentov Gymnázia v Turzovke, 2 prednášky pre 33 študentov SOŠ obchodu a služieb Čadca a 1 prednáška pre 21 študentov SZŠ sv. Františka z Assisi v Čadci. V rámci prednášok bol žiakom a študentom premietaný film „Kým stúpa dym“, taktiež mali možnosť využiť meranie oxidu uhoľnatého vo vydychovanom vzduchu prístrojom MicroSmokerlyzér. Pri príležitosti Svetového dňa bez tabaku bol v rámci edukačnej činnosti študentom poskytnutý dotazník „Test fajčiara – Fagerstromov test nikotínovej závislosti“. Dotazník nebol vyhodnocovaný, slúžil študentom na vlastnú informáciu o ich nikotínovej závislosti. Pracovníčka Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu poskytovala v priebehu dvoch týždňov počas mesiaca máj odborné telefonické poradenstvo odvykania od fajčenia prostredníctvom Linky pomoci na odvykanie od fajčenia.

Na tému „Riziká užívania alkoholu“ bolo zrealizovaných 8 prednášok pre 249 žiakov základných a študentov stredných škôl, a to: 1 prednáška pre 35 žiakov ZŠ M. Mravca Raková, 1 prednáška pre 25 študentov SZŠ sv. Františka z Assisi Čadca, 2 prednášky pre 80 študentov SOŠ obchodu a služieb v Čadci, 2 prednášky pre 53 študentov SOŠ drevárska a stavebná Krásno nad Kysucou, 2 prednášky pre 56 študentov Obchodnej akadémie D. M. J. v Čadci. Prednášky boli doplnené premietaním filmov „Až do dna“ a „Vplyv pitia alkoholu na vývin plodu“. V rámci prednášok mali žiaci a študenti k dispozícii „opilecké okuliare“, ktoré navodzujú stav opitosti a poukazujú na riziko pitia alkoholu na seba a okolie.

Na tému drogových závislostí, alkoholu a iných bolo zrealizovaných 74 prednášok pre 1643 žiakov základných a študentov stredných škôl. Prednášky boli realizované nasledovne: 4 prednášky pre 119 žiakov ZŠ Staškov, 7 prednášok pre 131 žiakov ZŠ Čierne – Ústredie, 6 prednášok pre 102 žiakov ZŠ Korňa, 3 prednášky pre 55 žiakov ZŠ Oščadnica – Nižný koniec, 1 prednáška pre 19 žiakov ZŠ E. A. Cernana Vysoká nad Kysucou, 4 prednáška pre 85 žiakov ZŠ M. Mravca Raková, 12 prednášok pre 237 žiakov ZŠ Rázusova Čadca, 3 prednášky pre 100 študentov Gymnázia v Turzovke, 8 prednášok pre 160 študentov SOŠ Technickej v Čadci, 2 prednášky pre 43 študentov Gymnázia J. M. Hurbana v Čadci, 4 prednášky pre 126 študentov SOŠ obchodu a služieb v Čadci, 1 prednáška pre 25 študentov SZŠ sv. Františka z Assisi v Čadci. Prednášky boli doplnené premietaním filmov „Kým stúpa dym...“, „Až do dna“, „Vplyv pitia alkoholu na vývin plodu“ a dokumentom „Luky – príbeh narkomana, príbeh bojovníka“. V rámci prednášok mali žiaci a študenti možnosť využiť meranie oxidu uhoľnatého vo vydychovanom vzduchu prístrojom MicroSmokerlyzér a taktiež mali k dispozícii „opilecké okuliare“, ktoré navodzujú stav opitosti a poukazujú na riziko pitia alkoholu na seba i okolie.

V roku 2019 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci spolupracoval s Mestskou políciou v Čadci na realizácii besied zameraných na Drogové závislosti pre študentov Gymnázia J. M. Hurbana v Čadci (2 besedy pre 43 študentov). Cieľom týchto besied bola snaha o elimináciu trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok a informovanie o škodlivosti ich užívania, so zameraním na tabak, alkohol a nelegálne drogy. Rovnako sme spolupracovali aj s OR PZ v Čadci na realizácii projektu „Tvoja správna voľba“. Cieľom tohto projektu bola snaha o elimináciu trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok a informovanie o škodlivosti ich užívania, so zameraním na tabak, alkohol a marihuanu. Projekt bol zameraný na deti vo veku 9 - 10 rokov. Celkovo sa uskutočnilo 19 besied pre 441 žiakov zo ZŠ Čierne Ústredie, ZŠ M. Mravca Raková, ZŠ Čadca – Horelica, Spojená škola v Čadci, ZŠ Vysoká nad Kysucou, ZŠ Staškov, ZŠ Zákopčie, ZŠ Oščadnica - Ústredie, ZŠ Svrčinovec, ZŠ Podvysoká a ZŠ J. A. Komenského v Čadci.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

Aktivity pri príležitosti významných dní s osobitným zameraním na témy a termíny odporúčané Svetovou zdravotníckou organizáciou sme zabezpečili uverejňovaním článkov a edukačno-intervenčných materiálov v regionálnych printových a elektronických médiách, vytvárali sme informačné panely pri vstupe do budovy RÚVZ a pri vstupe do ambulancie Poradne zdravia. V roku 2019 sme spropagovali Svetový deň boja proti rakovine, Svetový deň vody, Svetový deň pohybu ku zdraviu, Svetový deň bez tabaku, Medzinárodný deň fetálneho alkoholového syndrómu, Svetový deň Alzheimerovej choroby, Svetový deň srdca, Medzinárodný deň seniorov, Svetový deň diabetu, Svetový deň osteoporózy a Svetový deň boja proti AIDS. Okrem propagácie vyššie uvedených svetových dní, boli ďalej poskytnuté médiám články k celoslovenskej kampani „Týždeň mozgu“, Jarná únava, Ochrana pred slnečným žiarením a informácia o Poradni zdravia. Taktiež sme zaslali na uverejnenie tlačové správy ÚVZ SR ako: 4 typy ako zvládnuť maturitný deň, Ako zvládnuť horúčavy bez zdravotných rizík, Viem, čo zjem, Dovolenkový manuál, Svetový deň boja proti AIDS: Anonymné vyšetrenie anti – HIV protilátok ponúkajú aj regionálne úrady verejného zdravotníctva v SR a Začnite na Vianoce zdravšie žiť.

Svetový deň boja proti rakovine

V rámci Svetového dňa boja proti rakovine sme pripravili článok a zaslali ho na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, ďalej do regionálnych elektronických médií: internetové portály e-kysuce a zdravie a štýl.sk, na internetové stránky miest Čadca, Turzovka, Kysucké Nové Mesto a Krásno nad Kysucou. Článok sme zverejnili aj na internetovej stránke RÚVZ so sídlom v Čadci a pri vstupe do budovy RÚVZ. Taktiež sme pri príležitosti spomínaného dňa vykonali prednášku zameranú na nádorové ochorenia pre 34 študentov (Gymnázium v Turzovke).

Celoslovenská kampaň „Týždeň mozgu“

Pri príležitosti „Týždňa mozgu“ bol vytvorený článok na danú tému a zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových a elektronických médií (týždenníky MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, internetový portál e-kysuce a zdravie a štýl.sk, webová stránka RÚVZ so sídlom v Čadci, webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka a Krásno nad Kysucou), taktiež bol na danú tému vytvorený informačný panel pri vstupe do budovy RÚVZ.

Rovnako prebehli edukačné aktivity formou besied pre žiakov základných škôl na lokálnej úrovni a to konkrétne 14 besied na tému „Načo nám je mozog?“ pre 278 žiakov 2. až 4. ročníka základných škôl (ZŠ M. R. Štefánika Čadca - Žarec, ZŠ Rázusova v Čadci a ZŠ Raková), besedy boli obohatené o logické hry (sudoku, nájdí rozdiely, a pod.). Besedy sa tešili záujmu zo strany žiakov.

Svetový deň zdravia

Pri príležitosti Svetového dňa zdravia sme organizovali Deň zdravia pre zamestnancov Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Čadci. V rámci spomínaného dňa vykonali zamestnanci RÚVZ edukačno-preventívne aktivity zamerané na populáciu produktívneho veku. Respondentom bolo poskytnuté poradenstvo v oblasti prevencie nadváhy a obezity, zisťovaný BMI a WHR index, meraný krvný tlak, stanovená hladina cholesterolu, glykémie, triacylglycerolov, HDL a LDL cholesterolu, meraný podiel telesného tuku a svalovej hmoty a zisťovaná hladina CO vo vydychovanom vzduchu pomocou prístroja MicroSmokerlyzér. Celkovo sa zapojilo 31 klientov. Respondentom boli distribuované edukačné materiály týkajúce sa zdravej životosprávy a propagovaná Poradňa zdravia. Pri príležitosti tohto Svetového dňa bola zrealizovaná prednáška k propagácii Základnej poradne zdravia pre 25 pracovníkov Okresného úradu v Čadci. Zároveň bol vytvorený informačný panel na danú tému pri vstupe do budovy RÚVZ.

Svetový deň pohybom ku zdraviu

V rámci tohto dňa sme pripravili článok a zaslali ho na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, na internetové portály e-kysuce a zdravie a štýl.sk, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci. Zároveň bol vytvorený informačný panel na danú tému pri vstupe do budovy RÚVZ.

Svetový deň bez tabaku

V rámci tohto dňa sme pripravili článok a zaslali ho na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, na internetové portály e-kysuce a zdravie a štýl.sk, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci, taktiež bol vytvorený informačný panel pri vstupe do budovy RÚVZ. Pri príležitosti tohto Svetového dňa boli vykonané edukačné aktivity formou 4 prednášok pre 94 žiakov a študentov (Gymnázium Ľ. Štúra Turzovka, ZŠ Raková a ZŠ Oščadnica), v rámci ktorých bol študentom premietaný film „Kým stúpa dym“, meraný oxid uhoľnatý vo vydychovanom vzduchu pomocou prístroja MicroSmokerlyzér. Taktiež bol v rámci edukačnej činnosti študentom poskytnutý dotazník „Test fajčiara – Fagerstromov test nikotínovej závislosti“. Dotazník nebol vyhodnocovaný, slúžil študentom na vlastnú informáciu o ich nikotínovej závislosti. V rámci tohto Svetového dňa boli počas mesiaca máj klientom Poradne zdravia na RÚVZ so sídlom v Čadci poskytnuté informácie o rizikách, ktoré prináša aktívne fajčenie, ale i pasívna inhalácia tabakového dymu. U aktívnych fajčiarov bolo poskytnuté poradenstvo odvykania od fajčenia a distribuované edukačné materiály, týkajúce sa danej problematiky. Celkovo bolo v máji edukovaných 10 klientov. Taktiež sme počas mesiaca máj poskytovali telefonické poradenstvo odvykania od fajčenia prostredníctvom Linky pomoci na odvykanie od fajčenia.

Svetový deň Červeného kríža

V rámci Svetového dňa Červeného kríža sme sa v júni 2019 zúčastnili na regionálnej súťaži Hliadok mladých zdravotníkov I. a II. stupňa ZŠ, ktorú organizoval Slovenský Červený kríž - Územný spolok Čadca. Svojou aktívnou účasťou sme sa zúčastnili testovania zdravotných

vedomostí z oblasti prvej pomoci u žiakov základných škôl z okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto.

Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi

Pri príležitosti tohto medzinárodného dňa boli vykonané edukačné aktivity formou 14 prednášok pre 315 žiakov základných a študentov stredných škôl (ZŠ M. Mravca Raková, ZŠ Korňa, ZŠ Oščadnica – Nižný koniec, Gymnázium Turzovka, Spojená priemyselná škola informačných technológií Kysucké Nové Mesto, Gymnázium J. M. Hurbana Čadca) . Prednášky boli zamerané na riziká a následky užívania nelegálnych i legálnych drog. V rámci prednášok bol študentom premietaný film „Až do dna...“, distribuované edukačné materiály týkajúce sa spomínanej problematiky, taktiež mali k dispozícii „opilecké okuliare“, ktoré navodzujú stav opitosti a poukazujú na riziko pitia alkoholu na seba a okolie a mali možnosť využiť meranie oxidu uhľnatého vo vydychovanom vzduchu prístrojom MicroSmokerlyzer. Rovnako bol na danú tému vytvorený informačný panel pri vstupe do budovy RÚVZ.

Svetový deň vody

Pri príležitosti tohto svetového dňa bol v spolupráci s odd. hygieny životného prostredia a zdravia spracovaný článok a zaslaný na uverejnenie do regionálneho printového týždenníka MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, na internetové portály e-kysuce a zdravie a štýl.sk, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci. Taktiež bol vytvorený informačný panel pri vstupe do budovy RÚVZ. Rovnako bola s OHŽPaZ realizovaná prednáška na tému Voda pre 21 študentov Strednej odbornej školy drevárskej a stavebnej v Krásne nad Kysucou.

Článok: Ochrana pred slnečným žiarením

Tento článok bol zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, na internetové portály e-kysuce a zdravie a štýl.sk, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci. Rovnako bol na danú tému vytvorený informačný panel pri vstupe do budovy RÚVZ.

Svetový deň srdca

Pri príležitosti Svetového dňa srdca bola zrealizovaná akcia „Poznáte svoje riziko?“ pre zamestnancov HM Tesco v Čadci, kde boli 12 zamestnancom stanovené hodnoty biochemických ukazovateľov (celkový cholesterol, glukóza, triacylglyceroly, HDL a LDL cholesterol v krvi), 27 zamestnancom boli stanovené hodnoty BMI, WHR indexu a krvného tlaku a 15 zamestnancom hodnota celkového cholesterolu v krvi. Všetkým zúčastneným zamestnancom bolo poskytnuté poradenstvo v rámci zdravého životného štýlu a tým aj nefarmakologického ovplyvňovania zvýšených ukazovateľov. Pri akcii boli distribuované propagačné materiály, ktorými Poradňa zdravia disponuje. Taktiež bol spracovaný článok k uvedenej téme a zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, na internetové portály e-kysuce a zdravie a štýl.sk, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci.

Medzinárodný deň povedomia o Fetálnom alkoholovom syndróme

Pri príležitosti Medzinárodného dňa povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme bolo zrealizovaných 9 prednášok na tému Účinok alkoholu na organizmus a fetálny alkoholový syndróm a Život so závislosťou pre 284 žiakov základných a študentov stredných škôl (Stredná zdravotnícka škola sv. Františka z Assisi, Stredná odborná škola obchodu a služieb v

Čadci, Stredná odborná škola drevárska a stavebná v Krásne nad Kysucou, Základná škola E. A. Cernana vo Vyskej nad Kysucou). V rámci prednášok bol žiakom a študentom premietaný dokument „Vplyv pitia alkoholu počas tehotenstva na vývin plodu“ (autor J. Malchárek). Taktiež bol na danú tému spracovaný článok a zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, na internetové portály e-kysuce a zdravie a štýl.sk, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci. Rovnako bol uverejnený na informačnom paneli pri vstupe do budovy RÚVZ.

Svetový deň Alzheimerovej choroby

Pri príležitosti Svetového dňa Alzheimerovej choroby boli vykonané edukačné aktivity formou prednášok, konkrétne 6 prednášok pre 179 študentov stredných škôl (Stredná zdravotnícka škola sv. Františka z Assisi v Čadci, Stredná odborná škola obchodu a služieb v Čadci a Stredná odborná škola drevárska a stavebná Krásno nad Kysucou) a 1 prednáška pre 20 poslucháčov vo vekovej kategórii 60+ (Viacúčelové zariadenie pre seniorov Čadca). Prednášky boli zamerané na Alzheimerovu chorobu, jej príznaky a prevenciu tohto ochorenia. Počas prednášok boli distribuované edukačné materiály, týkajúce sa danej problematiky. V rámci tohto Svetového dňa bolo počas mesiaca september klientom Poradne zdravia na RÚVZ so sídlom v Čadci poskytnuté poradenstvo týkajúce sa prevencie vzniku Alzheimerovej choroby, s poukázaním na aktívny životný štýl, ktorý má v prevencii tohto ochorenia významný vplyv. Taktiež boli klientom PZ distribuované edukačné materiály týkajúce sa spomínanej problematiky. Celkovo bolo v mesiaci september vyšetrených a edukovaných 24 klientov. Pri príležitosti tohto svetového dňa bol spracovaný článok a zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, na internetové portály e-kysuce a zdravie a štýl.sk, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci. Taktiež bol vytvorený informačný panel pri vstupe do budovy RÚVZ.

Október - Mesiac úcty k starším a Medzinárodný deň seniorov

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším a Medzinárodného dňa starších boli vykonané edukačné aktivity formou prednášok pre poslucháčov vo vekovej kategórii 60+ a to konkrétne 2 prednášky pre 79 poslucháčov na tému Prevencia kardiovaskulárnych ochorení (Domov sociálnych služieb Čadca Horelica a Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Čadci), ktoré boli doplnené meraním krvného tlaku a vyšetrením hladiny celkového cholesterolu, 1 prednáška na tému Alzheimerova choroba pre 20 poslucháčov (Viacúčelové zariadenie pre seniorov Čadca), 1 prednáška na tému Zdravý životný štýl u seniorov pre 20 poslucháčov (Viacúčelové zariadenie pre seniorov Čadca), 3 prednášky na tému Diabetes mellitus pre 94 poslucháčov (Domov sociálnych služieb Čadca Horelica, Viacúčelové zariadenie pre seniorov Čadca, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Čadci), 2 prednášky na tému Osteoporóza pre 44 poslucháčov (Viacúčelové zariadenie pre seniorov Čadca, Domov sociálnych služieb Čadca - Horelica). Počas prednášok boli poslucháčom distribuované edukačné materiály týkajúce sa danej problematiky a propagovaná Poradňa zdravia. Rovnako bol na tému Medzinárodný deň starších vytvorený článok a zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových a elektronických médií (týždenníky MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, internetový portál e-kysuce, webová stránka RÚVZ so sídlom v Čadci, webová stránka miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka a Krásno nad Kysucou).

Svetový deň obezity

V rámci Svetového dňa obezity boli realizované edukačné aktivity formou prednášok na tému Zdravý životný štýl, konkrétne 13 prednášok pre 268 žiakov základných a študentov

stredných škôl (ZŠ E. A. Cernana Vysoká nad Kysucou, ZŠ M. Mravca Raková, ZŠ Rázusova Čadca, ZŠ Oščadnica – Nižný koniec, SZŠ sv. Františka z Assisi v Čadci, SOŠ obchodu a služieb v Čadci) a 1 prednáška pre 20 poslucháčov vo vekovej kategórii 60+ (Viacúčelové zariadenie pre seniorov Čadca). Počas prednášok boli poslucháči oboznámení o zásadách zdravého životného štýlu, rizikách nadváhy a obezity a ich výskyte. Rovnako mali poslucháči možnosť využiť meranie množstva telesného tuku a svalovej hmoty pomocou prístroja Omron CardaScan a boli im distribuované edukačné materiály týkajúce sa danej problematiky.

Svetový deň duševného zdravia

Pri príležitosti tohto svetového dňa bolo zrealizovaných 5 prednášok pre 125 študentov stredných škôl (Gymnázium v Turzovke, Stredná zdravotnícka škola sv. Františka z Assisi v Čadci a Stredná odborná škola technická v Čadci). Prednášky boli zamerané na zvýšenie povedomia o otázkach duševného zdravia, mobilizovania úsilia na podporu duševného zdravia a tým prevenciu duševných ochorení. Zároveň bol vytvorený informačný panel na danú tému pri vstupe do budovy RÚVZ.

Svetový deň osteoporózy

V súvislosti s týmto svetovým dňom sme zabezpečili osvetu spracovaním článku a zaslaním na uverejnenie na internetové stránky miest Krásno nad Kysucou, Turzovka, Čadca, Kysucké Nové Mesto, na internetových stránkach RÚVZ so sídlom v Čadci, e- kysuce, zdravie a štýl.sk, v týždenníkoch MY Kysucké noviny, Kysuce a Kysucký večerník. Pri príležitosti Svetového dňa osteoporózy boli zrealizované prednášky k uvedenej téme vo Viacúčelovom zariadení pre seniorov v Čadci (19 poslucháčov), v Domove sociálnych služieb a zariadení pre seniorov v Čadci – Horelici (25 poslucháčov) a v Strednej odbornej škole obchodu a služieb v Čadci (23 poslucháčov). V rámci Poradne zdravia bolo v mesiaci október 2019 poskytnuté poradenstvo v prevencii vzniku osteoporózy pre 23 klientov, ktorým boli distribuované aj propagačné materiály k uvedenej téme. Taktiež bol pri vstupe do budovy RÚVZ vytvorený informačný panel týkajúci sa prevencie osteoporózy, prevencie pádov a zdravého životného štýlu.

Svetový deň Diabetes Mellitus

V rámci Svetového dňa diabetu boli vykonané edukačné aktivity formou prednášok, a to konkrétne 2 prednášky pre 48 poslucháčov vo vekovej kategórii 60 a viac ročných (Domov sociálnych služieb Čadca Horelica, Viacúčelové zariadenie pre seniorov Čadca), 1 prednáška pre 50 členov Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Čadci a 1 prednáška pre 16 študentov SOŠ obchodu a služieb v Čadci. Počas prednášky boli poslucháčom distribuované edukačné materiály týkajúce sa danej témy, poskytnuté individuálne poradenstvo v súvislosti s Diabetom a propagovaná Poradňa zdravia. V rámci tohto Svetového dňa bolo počas mesiaca november 20 klientom Poradne zdravia na RÚVZ so sídlom v Čadci poskytnuté poradenstvo týkajúce sa prevencie vzniku Diabetu s poukázaním na zdravý životný štýl a distribuovaný dotazník slúžiaci na výpočet rizika DM 2. typu podľa Európskej kardiologickej spoločnosti. Rovnako bol na danú tému vytvorený informačný panel pri vstupe do budovy RÚVZ a spracovaný článok a zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, Kysuce, na internetové portály e-kysuce, mojekysuce a zdravie a štýl.sk, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci.

Európsky týždeň boja proti drogám

Pri príležitosti Európskeho týždňa boja proti drogám bolo zrealizovaných 24 prednášok na tému „Život so závislosťou“ pre 479 žiakov základných a študentov stredných škôl (ZŠ Oščadnica – Nižný koniec, ZŠ Rázusova v Čadci, ZŠ M. Mravca Raková, Stredná odborná škola obchodu a služieb v Čadci, Hotelová akadémia v Čadci, Stredná odborná škola technická v Čadci a Stredná zdravotnícka škola sv. Františka z Assisi v Čadci). Besedy boli doplnené premietaním dokumentu „Luky – príbeh narkomana, príbeh bojovníka“. V rámci besied mali žiaci a študenti možnosť využiť meranie oxidu uhoľnatého vo vydychovanom vzduchu prístrojom MicroSmokerlyzér a „opilecké okuliare“, ktoré navodzujú stav opilosti a poukazujú na riziko pitia alkoholu na seba a okolie. Zároveň bol na danú tému vytvorený informačný panel pri vstupe do budovy RÚVZ.

Medzinárodný deň bez fajčenia

Na tému „Fajčenie ako rizikový faktor“ bolo zorganizovaných 6 prednášok pre 93 žiakov ZŠ a študentov SŠ v ZŠ Čierne - Ústredie, ZŠ Oščadnici – Nižný koniec, Strednej odbornej škole obchodu a služieb v Čadci a Hotelovej akadémii v Čadci. V rámci besied mali žiaci a študenti možnosť využiť meranie oxidu uhoľnatého vo vydychovanom vzduchu prístrojom MicroSmokerlyzér a študenti tiež mali možnosť vypracovať si pre vlastnú informáciu „Test fajčiara – Fagerstromov test nikotínovej závislosti“.

Svetový deň boja proti AIDS

Pri príležitosti tohto svetového dňa bol spracovaný článok a zaslaný na uverejnenie do regionálnych printových týždenníkov MY Kysucké noviny, Kysucký večerník, Kysuce, na internetové portály e-kysuce a zdravie a štýl.sk, na webové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou a na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Čadci. V rámci edukačnej činnosti bolo zrealizovaných 7 prednášok pre 155 žiakov ZŠ a študentov SŠ (Gymnázium v Turzovke, Stredná odborná škola obchodu a služieb v Čadci, ZŠ Oščadnica – Nižný koniec, ZŠ Rázusova Čadca).

Tlačové správy a články ÚVZ SR

Tlačové správy z ÚVZ SR na témy Jarná únava, 4 tipy ako zvládnuť maturitný deň, Ako zvládnuť horúčavy bez zdravotných rizík, Viem čo zjem, Dovolenkový manuál, Svetový deň boja proti AIDS a Začnite na Vianoce zdravšie žiť boli zverejnené na internetovej stránke tunajšieho RÚVZ.

3. Výskumná a prieskumná činnosť

Pri príležitosti Svetového dňa zdravia sme organizovali Deň zdravia pre zamestnancov Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Čadci. V rámci spomínaného dňa vykonali zamestnanci RÚVZ edukačno-preventívne aktivity zamerané na populáciu produktívneho veku. Respondentom bolo poskytnuté poradenstvo v oblasti zdravého životného štýlu, zisťovaný BMI a WHR index, meraný krvný tlak, stanovená hladina cholesterolu, glykémie, triacylglycerolov, HDL a LDL cholesterolu, meraný podiel telesného tuku a svalovej hmoty a zisťovaná hladina CO vo vydychovaného vzduchu pomocou prístroja Microsmokerlyzér. Celkovo sa zapojilo 31 respondentov. Respondentom boli distribuované edukačné materiály týkajúce sa zdravej životosprávy a propagovaná Poradňa zdravia.

Pre 37 zamestnancov spoločnosti Tesco v Čadci, Turzovke a Krásne nad Kysucou bol zrealizovaný Deň zdravia, ktorým boli na prístroji Reflotron stanovené hodnoty glukózy, celkového cholesterolu, HDL a LDL cholesterolu a triacylglycerolov, odmerané % telesného tuku a svalovej hmoty, meraný krvný tlak, zisťovaný BMI a WHR index. Okrem spomínaných ukazovateľov bolo zamestnancom poskytnuté individuálne poradenstvo zamerané na zdravý životný štýl a propagovaná Poradňa zdravia.

V spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou bol zabezpečený Deň zdravia pre 58 pracovníkov spoločnosti Hanes Global Supply Chain Slovakia a.s., ktorým boli pomocou prístroja Reflotron stanovené hodnoty celkového cholesterolu, meraný krvný tlak, poskytnuté individuálne poradenstvo zamerané na zdravý životný štýl a propagovaná Poradňa zdravia.

V spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou bolo pri príležitosti otvorenia magnetickej rezonancie v KNSP v Čadci zabezpečené vyšetrenie celkového cholesterolu a glukózy z kapilárnej krvi pre verejnosť. Spolu bolo vyšetrených 50 respondentov v produktívnom veku, ktorým bolo zároveň poskytnuté poradenstvo o zdravom životnom štýle a propagovaná Poradňa zdravia.

Pre členov Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Čadci bolo zabezpečené vyšetrenie hladiny celkového cholesterolu a meranie krvného tlaku pre 30 respondentov.

V roku 2019 sa uskutočnil dotazníkový prieskum v rámci projektu medzinárodného charakteru, celosvetového programu Nestlé Heathy Kids „Viem, čo zjem“, s cieľom motivovať žiakov základných škôl k vyváženému životnému štýlu, správny stravovací návykom a snahou podporiť ich záujem o pohybové aktivity. Dotazníky boli distribuované žiakom 3. – 6. ročníka na ZŠ J. A. Komenského v Čadci a následne odoslané na ďalšie spracovanie na ÚVZ SR.

Pri príležitosti Svetového dňa bez tabaku a Medzinárodného dňa bez fajčenia bol v rámci edukačnej činnosti študentom poskytnutý dotazník „Test fajčiara – Fagerstromov test nikotínovej závislosti“. Dotazník nebol vyhodnocovaný, slúžil študentom na vlastnú informáciu o ich nikotínovej závislosti.

V roku 2019 sme pokračovali v realizácii projektu NAPPPA, ktorý je zameraný na sledovanie vybraných ukazovateľov zdravotného stavu u žiakov základných škôl, testovanie tesnej zdatnosti, držanie tela, hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi, edukácia zameraná na vhodnú pohybovú aktivitu a zlepšenie životosprávy. Celkovo bolo vyšetrených 70 žiakov 8. ročníkov základných škôl (31 dievčat a 39 chlapcov). Po vyšetreniach a meraniach boli zistené výsledky evidované v programe Excel a následne odoslané na ďalšie spracovanie na RÚVZ v Spišskej Novej Vsi. Projekt NAPPPA bude pokračovať aj v roku 2020.

Počas roka 2019 sa vykonával monitoring Zdravotného uvedomenia a správania sa obyvateľov SR formou dotazníkového prieskumu (104 dotazníkov), rozdelených podľa pohlavia a vekových skupín. Vyplnené dotazníky boli zadané do programu Excel a následne odoslané na ÚVZ SR. Jeho vyhodnotenie bude prebiehať v roku 2020.

V roku 2019 bola realizovaná Celonárodná medzinárodne koordinovaná kampaň na zvýšenie pohybovej aktivity dospelaj populácie – Vyzvi srdce k pohybu. Kampaň bola realizovaná distribúciou plagátov a účastníckych listov verejnosti. Vyplnené účastnícke listy respondenti zasielali na spracovanie na RÚVZ v Banskej Bystrici.

Pri príležitosti Svetového dňa diabetu bol klientom Poradne zdravia počas mesiaca november distribuovaný dotazník slúžiaci na výpočet rizika DM II. typu podľa Európskej kardiologickej spoločnosti. Dotazník nebol vyhodnocovaný, slúžil klientom pre vlastnú informáciu.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

V rámci Svetového dňa Červeného kríža sme sa v júli 2019 zúčastnili na regionálnej súťaži Hliadok mladých zdravotníkov 1. a 2. stupňa ZŠ, ktorú organizoval Slovenský červený kríž – Územný spolok Čadca. Svojou aktívnou účasťou sme sa zúčastnili testovania zdravotných vedomostí z oblasti prvej pomoci u žiakov základných škôl z okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto.

V spolupráci s OR PZ v Čadci sme sa zúčastnili na realizácii preventívneho projektu „Tvoja správna voľba“, ktorého cieľom je snaha o elimináciu trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok a informovanie o škodlivosti ich užívania so zameraním na tabak, alkohol a marihuanu. Projekt bol zameraný na deti vo veku 9 – 10 rokov. Celkovo sa uskutočnilo 19 besied pre 441 žiakov.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

V rámci spolupráce s ostatnými oddeleniami RÚVZ so sídlom v Čadci participujem najmä na konkrétnych projektoch. Pre projekt Očkovanie hrou sme spolupracovali s Oddelením epidemiológie na edukačných aktivitách pre študentov na stredných školách z okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto. Študenti boli oboznámení o rizikách súvisiacich s priebehom, možnými komplikáciami a následkami očkovania, o možnostiach a význame účinnej prevencie očkovaním, kolektívnej imunity, o samotných ochoreniach preventabilných očkovaním a s platným očkovacím kalendárom. Počas edukácie bol kladený dôraz na dôležitosť očkovania na význam individuálnej a kolektívnej imunity, najmä v súčasnej dobe.

V spolupráci s Oddelením hygieny životného prostredia a zdravia sme sa podieľali na realizácii edukačných aktivít pre študentov Strednej odbornej školy drevárskej a stavebnej v Krásne nad Kysucou pri príležitosti Svetového dňa vody.

V spolupráci s Mestskou políciou v Čadci sme pre študentov Gymnázia J. M. Hurbana v Čadci realizovali besedy zamerané na drogové závislosti. Cieľom besied bola snaha o elimináciu trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok, informovanie o škodlivosti ich užívania, so zameraním na tabak, alkohol a nelegálne drogy.

V roku 2019 naďalej prebiehala spolupráca so školami (MŠ, ZŠ, SŠ), mestskými, obecnými a okresnými úradmi. Ďalej sme pokračovali v spolupráci s Kysuckou knižnicou v Čadci, Mestskou políciou v Čadci, Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Čadci – odbor komunikácie a prevencie, Slovenským červeným krížom - územným spolkom Čadca, spoločnosťou Tesco, Hanes Global Supply Chain Slovakia a.s., Kysuckým kultúrnym strediskom, Jednotou dôchodcov, zariadeniami pre seniorov na území nášho kraja, Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska apod.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

Naša spolupráca s uvedenými zložkami rovnako ako v predchádzajúcich rokoch vychádzala buď z našich vlastných aktivít alebo sme zabezpečovali aktivity na požiadanie niektorého orgánu, nadácie, zložky tretieho sektoru a pod. Išlo o spoluprácu s regionálnymi printovými médiami (MY Kysucké noviny, Kysucký večerník a Kysuce) a s elektronickými médiami (internetové portály e-kysuce a zdravie a štýl.sk, internetové stránky miest Čadca, Kysucké Nové Mesto, Turzovka, Krásno nad Kysucou).

Pracovníci oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu sú členmi pracovnej skupiny, a to: Pracovná skupina pohybovej aktivity, prevencie nadváhy a obezity.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia

Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia bolo zriadené na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci v auguste v roku 1995. Keďže činnosť Poradenského centra ochrany a podpory zdravia a Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu zostáva i naďalej prepojená, teda aj rozsah poskytovania poradenstva pre záujemcov je limitované súčasným personálnym obsadením.

Najväčšia pozornosť Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu bola venovaná zdravotno-výchovným intervenciám v rámci „Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva SR na rok 2019 a úloh vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády SR na úseku verejného zdravotníctva“. V roku 2019 Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu priebežne aktualizovalo sekciu podpory zdravia na internetovej stránke Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci. Hlavným cieľom internetovej stránky bolo zlepšenie prístupu obyvateľov k informáciám z oblasti podpory a ochrany zdravia a osвета prostredníctvom významných svetových dní schválených SZO. Internetová stránka obsahuje informácie o programoch a projektoch úradov verejného zdravotníctva SR, na ktorých participuje Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu, informáciu o svetových dňoch vyhlásených Svetovou zdravotníckou organizáciou, obsahuje články so zdravotno-výchovnou problematikou a iné.

Úlohy Poradenského centra ochrany a podpory zdravia boli plnené viacerými spôsobmi: prednáškovou činnosťou, skupinovými besedami a ďalšími zdravotno-výchovnými aktivitami pre obyvateľov okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto a výjazdovými akciami. Zdravotno-výchovné aktivity týkajúce sa tém a termínov odporúčaných Svetovou zdravotníckou organizáciou (SZO) a tiež tém s ďalšou preventívnou a liečebnou zdravotno-výchovnou problematikou podľa kalendára SZO. Svetové a medzinárodné dni boli verejnosti pripomínané prostredníctvom mediálnych partnerov v regióne. Pripravená a zverejnená je aj informácia o ponuke vyšetrení v Základnej poradni zdravia v printových i elektronických médiách.

7.1. Základná poradňa

Základná poradňa zdravia má pre klientov vyčlenené dva dni v týždni – každý utorok a štvrtok v čase od 7,00 do 10,00 hod. Skrúpingové vyšetrenia klientov prichádzajúcich do základne poradne spočívajú vo vyšetrení antropometrických ukazovateľov, ako sú meranie hmotnosti, výšky, obvodu pásu a bokov podľa štandardných metodík merania a následným výpočtom indexov BMI a WHR, štandardného merania tlaku krvi a vyšetrení biochemických parametrov. Z biochemických ukazovateľov boli vyšetrované krvné lipidy (celkový cholesterol, HDL a LDL cholesterol a triacylglyceroly) a krvná glukóza. Zaznamenaním zistených údajov do počítačového programu „Test zdravé srdce“ sa vypočítal index kardiovaskulárneho rizika TC/HDL, TG/HDL a LDL/HDL. U 117 klientov (39 mužov a 78 žien) boli vyšetrované hodnoty krvných pečeňových transferáz (GGT – GMT, GPT – ALT a GOT – AST). Nami zistené hodnoty možno považovať za normálne, ojedinele sa vyskytli mierne zvýšené hodnoty, väčšinou u klientov, ktorí svoje hodnoty poznajú a sú dispenzarizovaní u svojich ošetrovujúcich lekárov. Zistené hodnoty nie sú súčasťou Testu zdravé srdce, preto ich v tabuľkách výročnej správy nevykazujeme.

V Základnej poradni zdravia bolo v roku 2019 vyšetrených 171 klientov starších ako 19 rokov, z toho 67 klientov (13 mužov a 54 žien) bolo vyšetrených prvýkrát a 104 klientov (31 mužov a 73 žien) bolo vyšetrených opakovane. U prvýkrát vyšetrených mužov bola najviac zastúpená veková skupina 55 – 64 ročných (38,5 %). U prvýkrát vyšetrených žien boli najviac zastúpené vekové skupiny 55 – 64 ročných (31,5 %) a 35 – 44 ročných (29,6 %).

V prípade kontrolných vyšetrení bola u oboch pohlaví najčastejšie zastúpená veková skupina 65 a viac ročných (u mužov 64,5 % a u žien 46,6 %).

Normálne hodnoty celkového cholesterolu boli zistené u 87 klientov (24 mužov a 63 žien). Normálne hodnoty celkového cholesterolu u prvýkrát vyšetrených mužov boli namerané u 25 – 34 ročných (28,6 %), 35 – 44 ročných (28,6 %), 55 – 64 ročných (14,3 %) a 65 a viac ročných (28,6 %). U prvýkrát vyšetrených žien boli normálne hodnoty celkového cholesterolu zistené u 20 – 24 ročných (5,4 %), 25 – 34 ročných (18,9 %), 35 – 44 ročných (37,8 %), 45 – 54 ročných (18,9 %), 55 – 64 ročných (13,5 %) a 65 a viac ročných (5,4 %). U opakovane vyšetrených mužov boli normálne hodnoty celkového cholesterolu namerané u 45 – 54 ročných (11,8 %), 55 – 64 ročných (29,4 %) a 65 a viac ročných (58,8 %). U opakovane vyšetrených žien boli normálne hodnoty zistené u 20 – 34 ročných (3,8%), 25 – 34 ročných (11,5 %), 35 – 44 ročných (15,4 %), 45 – 54 ročných (7,7 %), 55 – 64 ročných (26,9 %) a 65 a viac ročných (34,6 %). Zvýšené hodnoty celkového cholesterolu boli namerané u 121 klientov (21 mužov a 100 žien). Zvýšené hodnoty celkového cholesterolu u prvýkrát vyšetrených mužov boli zistené u 25 – 34 ročných (28,6 %), 35 – 44 ročných (14,3 %) a 55 – 64 ročných (57,1 %). Zvýšené hodnoty celkového cholesterolu u prvýkrát vyšetrených žien boli namerané u 20 – 24 ročných (1,9 %), 25 – 34 ročných (1,9 %), 35 – 44 ročných (38,5 %), 45 – 54 ročných (25,0 %), 55 – 64 ročných (26,9 %) a 65 a viac ročných (5,8 %). U opakovane vyšetrených mužov boli zistené hodnoty zvýšeného cholesterolu u 25 – 34 ročných (7,1 %), 55 – 64 ročných (35,7 %) a 65 a viac ročných (57,1 %). U opakovane vyšetrených žien boli zvýšené hodnoty celkového cholesterolu zistené u 35 – 44 ročných (2,1 %), 45 – 54 ročných (14,6 %), 55 -64 ročných (35,4 %) a 65 a viac ročných (47,9 %).

Normálne hodnoty HDL cholesterolu boli zaznamenané u 145 klientov (25 mužov a 120 žien). U prvýkrát vyšetrených klientov boli normálne hodnoty zaznamenané u 74 klientov (8 mužov a 66 žien). Zastúpenie jednotlivých vekových skupín u mužov bolo: 25 – 35 ročných (25,0 %), 35 – 44 ročných (25,0 %), 55 – 64 ročných (37,5 %) a 65 a viac ročných (12,5 %). U prvýkrát vyšetrených žien boli jednotlivé vekové skupiny zastúpené nasledovne: 20 – 24 ročných (4,5 %), 25 – 34 ročných (7,6 %), 35 – 44 ročných (40,9 %), 45 – 54 ročných (18,2 %), 55 – 64 ročných (22,7 %) a 65 a viac ročných (6,1 %). Normálne hodnoty HDL cholesterolu u opakovane vyšetrených mužov v jednotlivých vekových skupinách bol nasledovný: 45 – 54 ročných (5,9 %), 55 – 64 ročných (47,1 %) a 65 a viac ročných (47,1 %). Znížené hodnoty HDL cholesterolu boli zaznamenané u 63 klientov (20 mužov a 43 žien). U prvýkrát vyšetrených mužov boli znížené hodnoty HDL cholesterolu zaznamenané u 25 - 34 ročných (33,3 %), 35 - 44 ročných (16,7 %), 55 - 64 ročných (33,3 %) a 65 a viac ročných (16,7 %). U prvýkrát vyšetrených žien boli zaznamenané znížené hodnoty HDL cholesterolu u 25 – 34 ročných (13,0 %), 35 – 44 ročných (30,4 %), 45 – 54 ročných (34,8 %), 55 – 64 ročných (17,4 %) a 65 a viac ročných (4,3 %). U opakovane vyšetrených mužov boli znížené hodnoty HDL cholesterolu zaznamenané u 25 – 34 ročných (7,1 %), 45 – 54 ročných (7,1 %), 55 – 64 ročných (14,3 %) a 65 a viac ročných (71,4 %). U opakovane vyšetrených žien boli znížené hodnoty HDL cholesterolu zaznamenané u 25 – 34 ročných (10,0 %), 35 – 44 ročných (10,0 %), 45 – 54 ročných (15,0 %), 55 – 64 ročných (30,0 %) a 65 a viac ročných (35,0 %).

Normálne hodnoty LDL cholesterolu boli zaznamenané u 134 klientov (31 mužov a 103 žien). U prvýkrát vyšetrených mužov boli normálne hodnoty zaznamenané u 25 – 34 ročných (40,0 %), 35 – 44 ročných (20,0 %), 55 – 64 ročných (20,0 %) a 65 a viac ročných (20,0 %). U prvýkrát vyšetrených žien boli normálne hodnoty LDL cholesterolu zistené u 20 – 24 ročných (4,8 %), 25 – 34 ročných (12,7 %), 35 – 44 ročných (39,7 %), 45 – 54 ročných (20,6 %), 55 – 64 ročných (15,9 %) a 65 a viac ročných (6,3 %). U opakovane vyšetrených mužov boli normálne hodnoty LDL cholesterolu zaznamenané u 45 – 54 ročných (8,7%), 55 – 64 ročných (34,8 %) a 65 a viac ročných (56,5 %). U opakovane vyšetrených žien boli

normálne hodnoty LDL cholesterolu zistené u 20 – 24 ročných (2,3 %), 25 – 34 ročných (6,8 %), 35 – 44 ročných (11,4 %), 45 – 54 ročných (9,1 %), 55 – 64 ročných (27,3 %) a 65 a viac ročných (43,2 %). Zvýšené hodnoty LDL cholesterolu boli zistené u 64 klientov (11 mužov a 53 žien). U prvýkrát vyšetrených mužov boli zvýšené hodnoty namerané u 35 – 44 ročných (25,0 %) a u 55 – 64 ročných (75,0 %). U prvýkrát vyšetrených žien boli zvýšené hodnoty zistené u 35 – 44 ročných (36,0 %), 45 – 54 ročných (24,0 %), 55 – 64 ročných (36,0 %) a 65 a viac ročných (4,0 %).

Normálne hodnoty krvnej glukózy boli namerané u 143 klientov (33 mužov a 110 žien). U prvýkrát vyšetrených mužov boli zistené normálne hodnoty glukózy v krvi u 25 – 34 ročných (30,8 %), 35 – 44 ročných (23,1 %), 55 – 64 ročných (30,8 %) a 65 a viac ročných (15,4 %). U prvýkrát vyšetrených žien boli normálne hodnoty glukózy v krvi namerané u 20 – 24 ročných (4,8 %), 25 – 34 ročných (9,5 %), 35 – 44 ročných (36,5 %), 45 – 54 ročných (20,6 %), 55 – 64 ročných (22,2 %) a 65 a viac ročných (6,3 %). Zvýšené hodnoty glukózy v krvi boli zaznamenané u 65 klientov (12 mužov a 53 žien). U prvýkrát vyšetrených mužov boli namerané zvýšené hodnoty u 1 muža vo vekovej skupine 55 – 64 ročných (100 %). U prvýkrát vyšetrených žien boli namerané zvýšené hodnoty krvnej glukózy u 25 – 34 ročných (8,0 %), 35 – 44 ročných (36,0 %), 45 – 54 ročných (16,0 %), 55 – 64 ročných (24,0 %) a 65 a viac ročných (16,0 %). Zvýšené hodnoty glukózy v krvi u opakovane vyšetrených mužov boli zaznamenané u 45 – 54 ročných (9,1 %), 55 – 64 ročných (27,3 %) a 65 a viac ročných (63,6 %).

Normálne hodnoty triacylglycerolov boli namerané u 125 klientov (23 mužov a 102 žien). U prvýkrát vyšetrených mužov boli normálne hodnoty triacylglycerolov zistené u 25 – 34 ročných (25,0 %), 35 – 44 ročných (25,0 %), 55 – 64 ročných (37,5 %) a 65 a viac ročných (12,5 %). U prvýkrát vyšetrených žien boli zistené normálne hodnoty u 20 – 24 ročných (4,8 %), 25 – 34 ročných (9,5 %), 35 – 44 ročných (36,5 %), 45 – 54 ročných (20,6 %), 55 – 64 ročných (22,2 %) a 65 a viac ročných (6,3 %). U opakovane vyšetrených mužov boli normálne hodnoty triacylglycerolov zistené u 55 – 64 ročných (33,3 %) a 65 a viac ročných (66,7 %). U opakovane vyšetrených žien boli normálne hodnoty triacylglycerolov namerané u 20 – 24 ročných (2,6 %), 25 – 34 ročných (5,1 %), 35 – 44 ročných (5,1 %), 45 – 54 ročných (15,4 %), 55 – 64 ročných (35,9 %) a 65 a viac ročných (35,9 %). Zvýšené hodnoty triacylglycerolov u prvýkrát vyšetrených mužov boli zistené u 25 – 34 ročných (33,3 %), 35 – 44 ročných (16,7 %), 55 – 64 ročných (33,3 %) a 65 a viac ročných (16,7 %). Zvýšené hodnoty triacylglycerolov u prvýkrát vyšetrených žien boli zistené u 25 – 34 ročných (7,7 %), 35 – 44 ročných (42,3 %), 45 – 54 ročných (26,9 %), 55 – 64 ročných (19,2 %) a 65 a viac ročných (3,8 %). Zvýšené hodnoty triacylglycerolov u opakovane vyšetrených mužov boli zaznamenané u 25 – 34 ročných (6,3 %), 45 – 54 ročných (12,5 %), 55 – 64 ročných (31,3 %) a 65 a viac ročných (50,0 %). Zvýšené hodnoty triacylglycerolov u opakovane vyšetrených žien boli zistené u 25 – 34 ročných (2,9 %), 35 – 44 ročných (8,6 %), 45 – 54 ročných (8,6 %), 55 – 64 ročných (28,6 %) a 65 a viac ročných (51,4 %).

Normálne hodnoty WHR (Waist to Hip Ratio) boli namerané u 79 klientov (30 mužov a 49 žien). U prvýkrát vyšetrených mužov boli normálne hodnoty WHR namerané u 25 – 34 ročných (25,0 %), 35 – 44 ročných (16,7 %), 55 – 64 ročných (41,7 %) a 65 a viac ročných (16,7 %). U prvýkrát vyšetrených žien boli normálne hodnoty WHR zaznamenané u 25 – 34 ročných (11,1 %), 35 – 44 ročných (29,6 %), 45 – 54 ročných (18,5 %) a 55 – 64 ročných (40,7 %). U opakovane vyšetrených mužov boli normálne hodnoty WHR zaznamenané u 25 – 34 ročných (5,6 %), 45 – 54 ročných (5,6 %), 55 – 64 ročných (16,7 %) a 65 a viac ročných (72,2 %). U opakovane vyšetrených žien boli normálne hodnoty WHR zaznamenané u 20 – 24 ročných (4,5 %), 25 – 34 ročných (13,6 %), 35 – 44 ročných (13,6 %), 45 – 54 ročných (18,2 %), 55 – 64 ročných (45,5 %) a 65 a viac ročných (4,5 %). Zvýšené hodnoty indexu WHR boli zaznamenané u 92 klientov (14 mužov a 78 žien). U prvýkrát vyšetrených mužov

boli zvýšené hodnoty tohto indexu zaznamenané u 1 muža vo vekovej skupine 35 – 44 ročných (100,0 %). V skupine prvýkrát vyšetrených žien boli zaznamenané zvýšené hodnoty tohto indexu u 20 – 24 ročných (7,4 %), 35 – 44 ročných (29,6 %), 45 – 54 ročných (22,2 %), 55 – 64 ročných (22,2 %) a 65 a viac ročných (18,5 %). U opakovane vyšetrených mužov boli zvýšené hodnoty WHR zaznamenané u 45 – 54 (7,7 %), 55 – 64 ročných (53,8 %) a 65 a viac ročných (38,5 %). U opakovane vyšetrených žien boli zvýšené hodnoty WHR zistené u 35 – 44 ročných (3,9 %), 45 – 54 ročných (7,8 %), 55 – 64 ročných (27,5 %) a 65 a viac ročných (60,8 %).

Normálne hodnoty BMI (Body Mass Index) boli stanovené u 76 klientov (10 mužov a 66 žien). U prvýkrát vyšetrených mužov boli zaznamenané normálne hodnoty BMI indexu u 25 – 34 ročných (40,0 %), 35 – 44 ročných (40,0 %) a 65 a viac ročných (20,0 %). U prvýkrát vyšetrených žien boli normálne hodnoty BMI indexu namerané u 20 – 24 ročných (6,8 %), 25 – 34 ročných (13,6 %), 35 – 44 ročných (38,6 %), 45 – 54 ročných (18,2 %), 55 – 64 ročných (18,2 %) a 65 a viac ročných (4,5 %). U opakovane vyšetrených mužov boli normálne hodnoty BMI indexu zistené u 25 – 34 ročných (20,0 %), 55 – 64 ročných (20,0 %) a 65 a viac ročných (60,0 %). U opakovane vyšetrených žien boli normálne hodnoty BMI indexu namerané u 20 – 24 ročných (4,5 %), 25 – 34 ročných (13,6 %), 35 – 44 ročných (9,1 %), 45 – 54 ročných (18,2 %), 55 – 64 ročných (36,4 %) a 65 a viac ročných (18,2 %). Zvýšené hodnoty BMI indexu boli namerané u 131 klientov, z toho bolo 35 mužov a 96 žien. U prvýkrát vyšetrených mužov boli zvýšené hodnoty BMI indexu namerané u 25 – 34 ročných (22,2 %), 35 – 44 ročných (11,1 %), 55 – 64 ročných (55,6 %), 65 a viac ročných (11,1 %). Zvýšené hodnoty tohto ukazovateľa u prvýkrát vyšetrených žien boli zistené u 25 – 34 ročných (4,5 %), 35 – 44 ročných (36,4 %), 45 – 54 ročných (27,3 %), 55 – 64 ročných (25,0 %) a 65 a viac ročných (6,8 %). Zvýšené hodnoty BMI indexu u opakovane vyšetrených mužov boli namerané u 45 – 54 ročných (7,7 %), 55 – 64 ročných (34,6 %) a 65 a viac ročných (57,7 %). U opakovane vyšetrených žien boli zvýšené hodnoty BMI indexu zistené u 35 – 44 ročných (5,8 %), 45 – 54 ročných (9,6 %), 55 – 64 ročných (30,8 %) a 65 a viac ročných (53,8 %).

U ostatných fyzikálnych a biochemických ukazovateľov sú normálne aj zvýšené hodnoty vrátane vekových skupín v absolútnych aj relatívnych číslach podrobne zaznamenané v príslušných tabuľkách uvedených v tabuľkovej časti výročnej správy. Biochemické ukazovatele u prvýkrát vyšetrených klientov sú podrobnejšie rozpísané v tabuľkách č. 8a,b a u opakovane vyšetrených klientov v tabuľkách č. 9a,b. Hodnoty tlaku krvi u prvýkrát vyšetrených klientov sú rozpísané v tabuľkách č. 10a,b a u opakovane vyšetrených klientov v tabuľkách č. 11a,b. Tabuľky č. 12a a 12b obsahujú analýzu dynamiky zistených parametrov u opakovane vyšetrených klientov, ktoré sú podrobne členené podľa absolútnych a relatívnych hodnôt.

7.2. Nadstavbové poradne

S činnosťou poradenstva na odvykanie od fajčenia sa začalo od roku 1996 v rámci poskytovania vyšetrení v Základnej poradni. Vyšetrenia pomocou prístroja smokerlyzér sa najčastejšie využívajú pri preventívnej prednáškovej činnosti Poradne zdravia. V roku 2019 využilo možnosť zistenia hodnoty CO vo vydychovanom vzduchu 528 záujemcov/žiacov a študentov.

V súčasnosti prebieha „Poskytovanie telefonického poradenstva odvykania od fajčenia“, ktoré zastrešuje ÚVZ SR. Prebieha v 2-týždňových intervaloch a RÚVZ so sídlom v Čadci poskytoval spomínané poradenstvo v termíne od 06.05.2019 do 17.05.2019 počas pracovných dní od 08:00 do 15:00 hod.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2019

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia	1	1	1
Lekár - metodológ	0	0	0
Verejný zdravotník I. stupňa	0	0	0
Verejný zdravotník II. stupňa	2	1	2
DAHE	0	0	0
AHE	0	0	0
Zdravotná sestra	0	0	0
Iný zdravotnícky pracovník	0	0	0
Iný nezdravotnícky pracovník	0	0	0
S P O L U	3	2	3

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2019

tab.č.2

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám								
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU		
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	
1.	Realizácia besied, prednášok a iných zdravotno-výchovných metód (panelová diskusia, tvorivé dielne, bábka, interaktívne hry súťaže, kampane...) pre vybrané cieľové skupiny obyvateľstva so zameraním na zdravotnú osvetu a zvyšovanie zdravotného uvedomenia	Zvýšenie pohybovej aktivity	21	444			2	45	23	489
		Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	35	680			1	25	36	705
		Prevenia sociálne patologických javov								
		- Fajčenie	9	204					9	204
		- Alkohol	8	249					8	249
		- Drogy – látkové závislosti	60	1328					60	1328
		- nelátkové závislosti	14	315					14	315
		Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád								
		Výchova k partnerstvu a rodičovstvu								
		Zdravé starnutie								
		Duševné zdravie	5	125					5	125
		Prevenia úrazov a prvá pomoc	1	40					1	40
		Prevenia sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)	7	155					7	155
		Stomatohygiena	21	448					21	448
		Prevenia civilizačných ochorení								
		- srdco-cievne					2	79	2	79
		- diabetes mellitus	1	16			3	98	4	114
		- osteoporóza	1	16			3	88	4	104
		- onkologické ochorenia	1	34					1	34
		- alergické ochorenia								
- iné	7	219			2	60	9	279		
Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza,...a pod.)	20	473	1	25			21	498		
SPOLU	211	4746	1	25	13	395	225	5166		

			Počet aktivít
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)		136
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)		351
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie	
		Rozhlas	
		Printové média	39
		Webová stránka RÚVZ	20
		Iné formy	61
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma)	Plagáty, letáky, skladačky...	
		Brožúry, manuály...	
		Informačné panely	18
		Iné	
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)		Počet publikácií
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet		Počet zapožičaní
			Počet absolvovaných školení
			Aktívna účasť
			Pasívna účasť
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... (pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)	regionálne	2
		celoštátne	8
		medzinárodné	
		v rámci RÚVZ	2
		SPOLU	2
			19

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy	Medzinárodné projekty, štúdie ...	1
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	6
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	1
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v kolíkych pracovných skupinách ste)		Počet členstiev 1
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov 56
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom	Vlastné vytvorené	
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	1
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)	Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	1
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	30
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	20
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2019 do 31.12.2019

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	3	3,4	3,7	3	2,9	3,2
25-34	4	28,6	23,7	8	9,0	5,9	12	11,7	6,2
35-44	3	21,4	21,5	34	38,2	10,1	37	35,9	9,3
45-54	0	0,0	0,0	20	22,5	8,7	20	19,4	7,6
55-64	5	35,7	25,1	19	21,3	8,5	24	23,3	8,2
65 a viac	2	14,3	18,3	5	5,6	4,8	7	6,8	4,9
SPOLU:	14	100,0		89	100		103	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	1	1,3	2,6	1	0,9	1,8
25-34	1	3,2	6,2	3	4,0	4,4	4	3,8	3,6
35-44	0	0,0	0,0	6	8,0	6,1	6	5,7	4,4
45-54	2	6,5	8,6	9	12,0	7,4	11	10,4	5,8
55-64	8	25,8	15,4	22	29,3	10,3	30	28,3	8,6
65 a viac	20	64,5	16,8	34	45,3	11,3	54	50,9	9,5
SPOLU:	31	100,0		75	100,0		106	100,0	

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	2	3,7	5,0	2	3,0	4,1
25-34	3	23,1	22,9	3	5,6	6,1	6	9,0	6,8
35-44	3	23,1	22,9	16	29,6	12,2	19	28,4	10,8
45-54	0	0,0	0,0	11	20,4	10,7	11	16,4	8,9
55-64	5	38,5	26,4	17	31,5	12,4	22	32,8	11,2
65 a viac	2	15,4	19,6	5	9,3	7,7	7	10,4	7,3
SPOLU:	13	100,0		54	100,0		67	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	1	1,4	2,7	1	1,0	1,9
25-34	1	3,2	6,2	3	4,1	4,6	4	3,8	3,7
35-44	0	0,0	0,0	5	6,8	5,8	5	4,8	4,1
45-54	2	6,5	8,6	8	11,0	7,2	10	9,6	5,7
55-64	8	25,8	15,4	22	30,1	10,5	30	28,8	8,7
65 a viac	20	64,5	16,8	34	46,6	11,4	54	51,9	9,6
SPOLU:	31	100,0		73	100,0		104	100,0	

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
Základné	2	5,4	7,3	5	3,4	2,9	7	3,8	2,9
Učňovské	7	18,9	12,6	24	16,3	6,0	31	16,8	6,0
Stredoškolské s maturitou	17	45,9	16,1	60	40,8	7,9	77	41,8	7,9
Vysokoškolské	11	29,7	14,7	46	31,3	7,5	57	31,0	7,5
Neregistrované	0	0,0	0,0	12	8,2	4,4	12	6,5	4,4
SPOLU:	37	100,0		147	100,0		184	100,0	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS):</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS):</p>	Antropometrické meranie	209	191
	- výška		
	- váha	209	191
	- BMI	209	191
	- obvod pása	209	191
	- obvod bokov	209	191
	- WHR	209	191
	- WHtR	209	191
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)		508
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon		508
	Biochemické vyšetrenia	209	153
	- Celkový cholesterol		
	- HDL cholesterol	209	
	- LDL cholesterol	209	
	- Triacylglyceroly	209	
	- Glukóza	209	50
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)	351	
	Somatické vyšetrenia	209	193
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)		
	Vyšetrenie smokerlyzérom		528
	Vyšetrenie spirometrom		70
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	103	
	Osobná a rodinná anamnéza	209	
Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody	68	125	
Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	171		
Odborné poradenstvo a konzultácie	209	108	
Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)	82		
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	68	43	
Iné		210	

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Počet klientov: Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)	
3. Poradňa odvykania od fajčenia	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Počet klientov: Meranie spirometrom	
	Meranie smokerlyzérom	
	Meranie krvného tlaku, pulzu	
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Telefonické poradenstvo	
Iné		
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Počet klientov: Meranie spirometrom	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	
	Vyšetrenie EKG	
	Meranie flexibility	
	Držanie tela	
	Pohybová inštruktáž	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
Iné		
5. Poradňa podpory psychického zdravia	Odborné poradenstvo	
	Psychologické vyšetrenie	
	Počet klientov: Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	
	Založenie karty klienta	
	Iné	
6. Poradňa pre deti a mládež	Odborné poradenstvo	
	Počet klientov: Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	
	Založenie karty klienta	
	Iné	

		Počet výkonov
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti	Odborné poradenstvo	
	Odber krvi na HIV/AIDS	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Založenie karty klienta	
	Iné	
Počet klientov:		
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Odborné poradenstvo	
	Vyšetrenie pracovného rizika	
	Založenie karty klienta	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
Počet klientov:		
SPOLU počet výkonov		7811

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2019 do 31.12.2019

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	2	2	4	0	2	2	2	2	4	0	2	2	0	4	3	1	2	2	3	0
	rel.	28,6	28,6	30,8	0,0	25,0	33,3	25,0	33,3	40,0	0,0	25,0	33,3	0,0	40,0	30,0	25,0	40,0	22,2	25,0	0,0
	+-%	33,5	33,5	25,1	0,0	30,0	37,7	30,0	37,7	30,4	0,0	30,0	37,7	0,0	30,4	28,4	42,4	42,9	27,2	24,5	0,0
35-44	abs.	2	1	3	0	2	1	2	1	2	1	2	1	1	2	2	1	2	1	2	1
	rel.	28,6	14,3	23,1	0,0	25,0	16,7	25,0	16,7	20,0	25,0	25,0	16,7	25,0	20,0	20,0	25,0	40,0	11,1	16,7	100,0
	+-%	33,5	25,9	22,9	0,0	30,0	29,8	30,0	29,8	24,8	42,4	30,0	29,8	42,4	24,8	24,8	42,4	42,9	20,5	21,1	0,0
45-54	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	1	4	4	1	3	2	3	2	2	3	2	3	2	3	3	2	0	5	5	0
	rel.	14,3	57,1	30,8	100,0	37,5	33,3	37,5	33,3	20,0	75,0	25,0	50,0	50,0	30,0	30,0	50,0	0,0	55,6	41,7	0,0
	+-%	25,9	36,7	25,1	0,0	33,5	37,7	33,5	37,7	24,8	42,4	30,0	40,0	49,0	28,4	28,4	49,0	0,0	32,5	27,9	0,0
65 a viac	abs.	2	0	2	0	1	1	1	1	2	0	2	0	1	1	2	0	1	1	2	0
	rel.	28,6	0,0	15,4	0,0	12,5	16,7	12,5	16,7	20,0	0,0	25,0	0,0	25,0	10,0	20,0	0,0	20,0	11,1	16,7	0,0
	+-%	33,5	0,0	19,6	0,0	22,9	29,8	22,9	29,8	24,8	0,0	30,0	0,0	42,4	18,6	24,8	0,0	35,1	20,5	21,1	0,0
SPOLU: 100%		7	7	13	1	8	6	8	6	10	4	8	6	4	10	10	4	5	9	12	1

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	2	1	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	0	2
	rel.	5,4	1,9	4,7	0,0	4,8	0,0	4,5	0,0	4,8	0,0	5,1	0,0	5,8	0,0	3,8	0,0	6,8	0,0	0,0	7,4
	+-%	7,3	3,7	5,2	0,0	5,3	0,0	5,0	0,0	5,3	0,0	5,6	0,0	6,3	0,0	4,2	0,0	7,4	0,0	0,0	9,9
25-34	abs.	7	1	6	2	6	2	5	3	8	0	6	2	4	4	8	0	6	2	3	0
	rel.	18,9	1,9	9,4	8,0	9,5	7,7	7,6	13,0	12,7	0,0	10,2	6,7	7,7	10,8	10,1	0,0	13,6	4,5	11,1	0,0
	+-%	12,6	3,7	7,1	10,6	7,2	10,2	6,4	13,8	8,2	0,0	7,7	8,9	7,2	10,0	6,7	0,0	10,1	6,2	11,9	0,0
35-44	abs.	14	20	25	9	23	11	27	7	25	9	25	9	24	10	32	2	17	16	8	8
	rel.	37,8	38,5	39,1	36,0	36,5	42,3	40,9	30,4	39,7	36,0	42,4	30,0	46,2	27,0	40,5	22,2	38,6	36,4	29,6	29,6
	+-%	15,6	13,2	12,0	18,8	11,9	19,0	11,9	18,8	12,1	18,8	12,6	16,4	13,5	14,3	10,8	27,2	14,4	14,2	17,2	17,2
45-54	abs.	7	13	16	4	13	7	12	8	13	6	12	8	7	13	15	4	8	12	5	6
	rel.	18,9	25,0	25,0	16,0	20,6	26,9	18,2	34,8	20,6	24,0	20,3	26,7	13,5	35,1	19,0	44,4	18,2	27,3	18,5	22,2
	+-%	12,6	11,8	10,6	14,4	10,0	17,0	9,3	19,5	10,0	16,7	10,3	15,8	9,3	15,4	8,6	32,5	11,4	13,2	14,7	15,7
55-64	abs.	5	14	13	6	14	5	15	4	10	9	9	10	11	8	16	3	8	11	11	6
	rel.	13,5	26,9	20,3	24,0	22,2	19,2	22,7	17,4	15,9	36,0	15,3	33,3	21,2	21,6	20,3	33,3	18,2	25,0	40,7	22,2
	+-%	11,0	12,1	9,9	16,7	10,3	15,1	10,1	15,5	9,0	18,8	9,2	16,9	11,1	13,3	8,9	30,8	11,4	12,8	18,5	15,7
65 a viac	abs.	2	3	1	4	4	1	4	1	4	1	4	1	3	2	5	0	2	3	0	5
	rel.	5,4	5,8	1,6	16,0	6,3	3,8	6,1	4,3	6,3	4,0	6,8	3,3	5,8	5,4	6,3	0,0	4,5	6,8	0,0	18,5
	+-%	7,3	6,3	3,0	14,4	6,0	7,4	5,8	8,3	6,0	7,7	6,4	6,4	6,3	7,3	5,4	0,0	6,2	7,4	0,0	14,7
SPOLU: 100%		37	52	64	25	63	26	66	23	63	25	59	30	52	37	79	9	44	44	27	27

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0
	rel.	0,0	7,1	5,0	0,0	0,0	6,3	0,0	7,1	0,0	14,3	0,0	7,1	0,0	4,3	0,0	12,5	20,0	0,0	5,6	0,0
	+-%	0,0	13,5	9,6	0,0	0,0	11,9	0,0	13,5	0,0	25,9	0,0	13,5	0,0	8,3	0,0	22,9	35,1	0,0	10,6	0,0
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	2	0	1	1	0	2	1	1	2	0	1	1	0	2	1	1	0	2	1	1
	rel.	11,8	0,0	5,0	9,1	0,0	12,5	5,9	7,1	8,7	0,0	5,9	7,1	0,0	8,7	4,5	12,5	0,0	7,7	5,6	7,7
	+-%	15,3	0,0	9,6	17,0	0,0	16,2	11,2	13,5	11,5	0,0	11,2	13,5	0,0	11,5	8,7	22,9	0,0	10,2	10,6	14,5
55-64	abs.	5	5	7	3	5	5	8	2	8	1	8	2	2	8	8	1	1	9	3	7
	rel.	29,4	35,7	35,0	27,3	33,3	31,3	47,1	14,3	34,8	14,3	47,1	14,3	25,0	34,8	36,4	12,5	20,0	34,6	16,7	53,8
	+-%	21,7	25,1	20,9	26,3	23,9	22,7	23,7	18,3	19,5	25,9	23,7	18,3	30,0	19,5	20,1	22,9	35,1	18,3	17,2	27,1
65 a viac	abs.	10	8	11	7	10	8	8	10	13	5	8	10	6	12	13	5	3	15	13	5
	rel.	58,8	57,1	55,0	63,6	66,7	50,0	47,1	71,4	56,5	71,4	47,1	71,4	75,0	52,2	59,1	62,5	60,0	57,7	72,2	38,5
	+-%	23,4	25,9	21,8	28,4	23,9	24,5	23,7	23,7	20,3	33,5	23,7	23,7	30,0	20,4	20,5	33,5	42,9	19,0	20,7	26,4
SPOLU:	100 %	17	14	20	11	15	16	17	14	23	7	17	14	8	23	22	8	5	26	18	13

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	3,8	0,0	2,1	0,0	2,6	0,0	1,9	0,0	2,3	0,0	2,1	0,0	3,0	0,0	1,7	0,0	4,5	0,0	4,5	0,0
	+-%	7,4	0,0	4,1	0,0	5,0	0,0	3,6	0,0	4,4	0,0	4,1	0,0	5,8	0,0	3,3	0,0	8,7	0,0	8,7	0,0
25-34	abs.	3	0	3	0	2	1	1	2	3	0	2	1	0	3	2	1	3	0	3	0
	rel.	11,5	0,0	6,4	0,0	5,1	2,9	1,9	10,0	6,8	0,0	4,3	3,7	0,0	7,3	3,4	7,7	13,6	0,0	13,6	0,0
	+-%	12,3	0,0	7,0	0,0	6,9	5,5	3,6	13,1	7,4	0,0	5,8	7,1	0,0	8,0	4,6	14,5	14,3	0,0	14,3	0,0
35-44	abs.	4	1	4	1	2	3	3	2	5	0	5	0	2	3	5	0	2	3	3	2
	rel.	15,4	2,1	8,5	3,7	5,1	8,6	5,6	10,0	11,4	0,0	10,6	0,0	6,1	7,3	8,5	0,0	9,1	5,8	13,6	3,9
	+-%	13,9	4,0	8,0	7,1	6,9	9,3	6,1	13,1	9,4	0,0	8,8	0,0	8,1	8,0	7,1	0,0	12,0	6,3	14,3	5,3
45-54	abs.	2	7	7	2	6	3	6	3	4	5	4	5	2	7	5	4	4	5	4	4
	rel.	7,7	14,6	14,9	7,4	15,4	8,6	11,1	15,0	9,1	17,9	8,5	18,5	6,1	17,1	8,5	30,8	18,2	9,6	18,2	7,8
	+-%	10,2	10,0	10,2	9,9	11,3	9,3	8,4	15,6	8,5	14,2	8,0	14,7	8,1	11,5	7,1	25,1	16,1	8,0	16,1	7,4
55-64	abs.	7	17	14	10	14	10	18	6	12	10	14	10	15	9	18	4	8	16	10	14
	rel.	26,9	35,4	29,8	37,0	35,9	28,6	33,3	30,0	27,3	35,7	29,8	37,0	45,5	22,0	30,5	30,8	36,4	30,8	45,5	27,5
	+-%	17,0	13,5	13,1	18,2	15,1	15,0	12,6	20,1	13,2	17,7	13,1	18,2	17,0	12,7	11,7	25,1	20,1	12,5	20,8	12,2
65 a viac	abs.	9	23	18	14	14	18	25	7	19	13	21	11	13	19	28	4	4	28	1	31
	rel.	34,6	47,9	38,3	51,9	35,9	51,4	46,3	35,0	43,2	46,4	44,7	40,7	39,4	46,3	47,5	30,8	18,2	53,8	4,5	60,8
	+-%	18,3	14,1	13,9	18,8	15,1	16,6	13,3	20,9	14,6	18,5	14,2	18,5	16,7	15,3	12,7	25,1	16,1	13,5	8,7	13,4
SPOLU:	100%	26	48	47	27	39	35	54	20	44	28	47	27	33	41	59	13	22	52	22	51

Výsledky hodnotenia skrínungu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	7,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	13,5
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	2	1	0	0	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	50,0	33,3	0,0	0,0	0,0	21,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	49,0	53,3	0,0	0,0	0,0	21,5
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	2	2	0	3	0	7
	rel.	0,0	0,0	0,0	50,0	66,7	0,0	60,0	0,0	50,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	49,0	53,3	0,0	42,9	0,0	26,2
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	50,0	21,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	69,3	21,5
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	0	4	3	0	5	2	14
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	50,0	21,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	69,3	21,5

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	2	5	13	3	4	1	28
	rel.	0,0	0,0	66,7	62,5	38,2	15,0	21,1	20,0	31,5
	+-%	0,0	0,0	53,3	33,5	16,3	15,6	18,3	35,1	9,6
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	1	7	4	2	3	17
	rel.	0,0	0,0	0,0	12,5	20,6	20,0	10,5	60,0	19,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	22,9	13,6	17,5	13,8	42,9	8,2
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	1	1	5	9	5	0	21
	rel.	0,0	0,0	33,3	12,5	14,7	45,0	26,3	0,0	23,6
	+-%	0,0	0,0	53,3	22,9	11,9	21,8	19,8	0,0	8,8
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	8	3	5	0	16
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	23,5	15,0	26,3	0,0	18,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	15,6	19,8	0,0	8,0
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	1	0	1	3	1	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	12,5	0,0	5,0	15,8	20,0	6,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	22,9	0,0	9,6	16,4	35,1	5,2
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0	1,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	5,7	0,0	0,0	0,0	2,2
S P O L U	abs.	0	0	3	8	34	20	19	5	89
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	1	9	4	8	1	23
	rel.	0,0	0,0	0,0	12,5	26,5	20,0	42,1	20,0	25,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	22,9	14,8	17,5	22,2	35,1	9,1
CELKOM	abs	0	0	3	12	37	20	24	7	103

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	1	0	0	2	3	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	22,2	23,1	24,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,2	22,9	16,7
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	2	2	5	9
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	22,2	38,5	36,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,2	26,4	18,8
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	4	4	8
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,4	30,8	32,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	32,5	25,1	18,3
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	7,7	8,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5	14,5	10,6
S P O L U	abs.	0	0	0	1	0	2	9	13	25
	abs.	0	0	0	0	0	0	5	5	10
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	55,6	38,5	40,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	32,5	26,4	19,2

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	1	2	3	4	4	3	17
	rel.	0,0	0,0	100,0	100,0	60,0	44,4	22,2	12,0	28,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	32,5	19,2	12,7	11,4
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	0	2	2	5	6	15
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	22,2	27,8	24,0	25,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	27,2	20,7	16,7	11,0
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	2	6	8	16
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,2	33,3	32,0	26,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,2	21,8	18,3	11,2
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	1	3	7	11
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	16,7	28,0	18,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5	17,2	17,6	9,8
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	1,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	3,2
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	1	2	5	9	18	25	60
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	1	3	8	12
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	16,7	32,0	20,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5	17,2	18,3	10,1
CELKOM	abs.	0	0	1	3	5	11	27	38	85

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
<i>Muži</i>	Abs	8	8	3	4	6	6	10	0	9	12	0	0	
	Pokles	Rel	34,8	34,8	13,0	17,4	26,1	26,1	43,5	0,0	39,1	52,2	0,0	0,0
		+-%	19,5	19,5	13,8	15,5	17,9	17,9	20,3	0,0	19,9	20,4	0,0	0,0
		Abs	7	6	2	13	14	4	5	23	1	2	19	18
	Nezmenené	Rel	30,4	26,1	8,7	56,5	60,9	17,4	21,7	100,0	4,3	8,7	82,6	78,3
		+-%	18,8	17,9	11,5	20,3	19,9	15,5	16,9	0,0	8,3	11,5	15,5	16,9
	Nárast	Abs	8	9	18	6	3	13	8	0	13	9	4	5
		Rel	34,8	39,1	78,3	26,1	13,0	56,5	34,8	0,0	56,5	39,1	17,4	21,7
		+-%	19,5	19,9	16,9	17,9	13,8	20,3	19,5	0,0	20,3	19,9	15,5	16,9
	Celkom	100%	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	
<i>Ženy</i>	Abs	11	9	9	6	13	12	26	0	21	36	3	1	
	Pokles	Rel	18,6	15,3	15,3	10,2	22,0	20,3	44,8	0,0	35,6	62,1	5,1	1,8
		+-%	9,9	9,2	9,2	7,7	10,6	10,3	12,8	0,0	12,2	12,5	5,6	3,4
	Nezmenené	Abs	18	23	10	38	29	12	11	59	5	7	46	47
		Rel	30,5	39,0	16,9	64,4	49,2	20,3	19,0	100,0	8,5	12,1	78,0	82,5
		+-%	11,7	12,4	9,6	12,2	12,8	10,3	10,1	0,0	7,1	8,4	10,6	9,9
	Nárast	Abs	30	27	40	15	17	35	21	0	33	15	10	9
		Rel	50,8	45,8	67,8	25,4	28,8	59,3	36,2	0,0	55,9	25,9	16,9	15,8
		+-%	12,8	12,7	11,9	11,1	11,6	12,5	12,4	0,0	12,7	11,3	9,6	9,5
	Celkom	100%	59	59	59	59	59	58	59	59	58	59	57	
<i>Spolu</i>	Abs	19	17	12	10	19	18	36	0	30	48	3	1	
	Pokles	Rel	23,2	20,7	14,6	12,2	23,2	22,0	44,4	0,0	36,6	59,3	3,7	1,3
		+-%	9,1	8,8	7,7	7,1	9,1	9,0	10,8	0,0	10,4	10,7	4,1	2,4
		Abs	25	29	12	51	43	16	16	82	6	9	65	65
	Nezmenené	Rel	30,5	35,4	14,6	62,2	52,4	19,5	19,8	100,0	7,3	11,1	79,3	81,3
		+-%	10,0	10,3	7,7	10,5	10,8	8,6	8,7	0,0	5,6	6,8	8,8	8,6
		Abs	38	36	58	21	20	48	29	0	46	24	14	14
	Nárast	Rel	46,3	43,9	70,7	25,6	24,4	58,5	35,8	0,0	56,1	29,6	17,1	17,5
		+-%	10,8	10,7	9,8	9,4	9,3	10,7	10,4	0,0	10,7	9,9	8,1	8,3
	Celkom	100%	82	82	82	82	82	81	82	82	81	82	80	

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019 tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	7	4	1	4	5	1	3	0	7	7	0	0	
	Pokles	Rel	63,6	44,4	25,0	33,3	41,7	9,1	60,0	0,0	63,6	77,8	0,0	0,0
		+-%	28,4	32,5	42,4	26,7	27,9	17,0	42,9	0,0	28,4	27,2	0,0	0,0
	Nezmenené	Abs	2	3	1	6	7	2	2	11	1	1	13	3
		Rel	18,2	33,3	25,0	50,0	58,3	18,2	40,0	100,0	9,1	11,1	81,3	60,0
		+-%	22,8	30,8	42,4	28,3	27,9	22,8	42,9	0,0	17,0	20,5	19,1	42,9
	Nárast	Abs	2	2	2	2	0	8	0	0	3	1	3	2
		Rel	18,2	22,2	50,0	16,7	0,0	72,7	0,0	0,0	27,3	11,1	18,8	40,0
		+-%	22,8	27,2	49,0	21,1	0,0	26,3	0,0	0,0	26,3	20,5	19,1	42,9
	Celkom	100%	11	9	4	12	12	11	5	11	11	9	16	5
Ženy	Abs	7	3	7	5	6	5	10	0	14	11	3	0	
	Pokles	Rel	25,0	27,3	53,8	41,7	50,0	17,2	55,6	0,0	58,3	78,6	8,8	0,0
		+-%	16,0	26,3	27,1	27,9	28,3	13,7	23,0	0,0	19,7	21,5	9,5	0,0
	Nezmenené	Abs	8	3	2	7	5	7	4	30	2	1	26	29
		Rel	28,6	27,3	15,4	58,3	41,7	24,1	22,2	100,0	8,3	7,1	76,5	93,5
		+-%	16,7	26,3	19,6	27,9	27,9	15,6	19,2	0,0	11,1	13,5	14,3	8,6
	Nárast	Abs	13	5	4	0	1	17	4	0	8	2	5	2
		Rel	46,4	45,5	30,8	0,0	8,3	58,6	22,2	0,0	33,3	14,3	14,7	6,5
		+-%	18,5	29,4	25,1	0,0	15,6	17,9	19,2	0,0	18,9	18,3	11,9	8,6
	Celkom	100%	28	11	13	12	12	29	18	30	24	14	34	31
Spolu	Abs	14	7	8	9	11	6	13	0	21	18	3	0	
	Pokles	Rel	35,9	35,0	47,1	37,5	45,8	15,0	56,5	0,0	60,0	78,3	6,0	0,0
		+-%	15,1	20,9	23,7	19,4	19,9	11,1	20,3	0,0	16,2	16,9	6,6	0,0
	Nezmenené	Abs	10	6	3	13	12	9	6	41	3	2	39	32
		Rel	25,6	30,0	17,6	54,2	50,0	22,5	26,1	100,0	8,6	8,7	78,0	88,9
		+-%	13,7	20,1	18,1	19,9	20,0	12,9	17,9	0,0	9,3	11,5	11,5	10,3
	Nárast	Abs	15	7	6	2	1	25	4	0	11	3	8	4
		Rel	38,5	35,0	35,3	8,3	4,2	62,5	17,4	0,0	31,4	13,0	16,0	11,1
+-%		15,3	20,9	22,7	11,1	8,0	15,0	15,5	0,0	15,4	13,8	10,2	10,3	
Celkom	100%	39	20	17	24	24	40	23	41	35	23	50	36	

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Do dozornej činnosti je celkom zaradených 31 vodovodov hromadného zásobovania pitnou vodou. V okrese Čadca 19 vodovodov, pričom Sk. v. Turzovka zásobuje obec Podvysoká, obec Korňa, mesto Turzovka. Sk. v. Žilina zásobuje obce Čierne, Dunajov, Krásno nad Kysucou, Nová Bystrica, Ošadnica, Raková, Stará Bystrica, Svrčinovec, Makov, Olešná, Podvysoká, Staškov, Vysoká nad Kysucou, Zákopčie, Zborov nad Bystricou a mesto Čadca. V okrese Kysucké Nové Mesto do dozoru patrí 12 vodovodov hromadného zásobovania pitnou vodou. Sk. v. Žilina zásobuje sídla Kysucké Nové Mesto, Radoľa, Rudina, Rudinka. Počet zásobovaných oblastí v okrese Čadca je 7, v Kysuckom Novom Meste 12. Prevádzkovateľom vodovodov je v okrese Čadca v 4 prípadoch samospráva, u 14 vodovodov SeVaK a v 1 prípade obecný podnik. V okrese Kysucké Nové Mesto v 6 prípadoch je prevádzkovateľom vodovodu samospráva a pre 6 vodovodov SeVaK, a. s. Žilina.

Bolo vydaných 15 záväzných stanovísk k územnému a kolaudačnému konaniu stavieb: Predĺženie verejného vodovodu v priemyselnom parku Čadca, Predĺženie verejného vodovodu Stará Bystrica centrum, Rozšírenie verejného vodovodu Povina, Ochranné pásma studne Horný Vadičov, Radôstka - napojenie na SKV nová Bystrica - Čadca - Žilina, Nesluša - úprava vody z povrchového toku potok Dúbravky, Rozšírenie vodovodu Podzávoz U Juroši, Vodovod Lodno, Obytný súbor Kysucké Nové Mesto Kamence - vodovod, Rozšírenie verejného vodovodu Horný Vadičov + prípojky, Rozšírenie verejného vodovodu Raková U Vrobl'a, SKV Žilina -Svrčinovec - rekonštrukcia, Rozšírenie vodovodu Nesluša - Žrebníky, Vrtaná studňa Chata Barbora Ošadnica, Rozšírenie vodovodu Ošadnica. K PD Rozšírenie vodovodu Budatínska Lehota bolo vydané odborné stanovisko. Vydané bolo 1 x povolenie k vjazdu motorových vozidiel do OP VN Nová Bystrica a k stretnutiu občanov zo zátopovej oblasti. Na území VN Nová Bystrica bol 1 x vykonaný sprísnený vodoochranný dozor, pričom bol zaznamenaný pozitívny dopad na dotknuté územie a výkon obhospodarovania jednotlivými subjektmi. Boli riešené 2 podnety týkajúce sa kvality pitnej vody z verejných vodovodov v obciach Nesluša a Ochodnica a 1 podnet týkajúci sa kvality vody v studni pre Farmu Skalité + Čierne. Podnety boli vyhodnotené ako neopodstatnené.

Pre pitné účely sú využívané povrchové a podzemné vodné zdroje. Najrozsiahlejším povrchovým zdrojom je Vodárenská nádrž Nová Bystrica, z ktorého je zásobovaný Sk. v. Čadca - Žilina. V r. 2019 obec Klokočov a obec Raková - časť Korchán využívali záchyty miestnych povrchových tokov, ostatné obce majú vybudované podzemné vodné zdroje. Dezinfekcia sa vykonáva v akumuláciách vody (vodojemy) chlórnanom sódnym. V Skupinovom vodovode Žilina je zavedená dezinfekcia vody chlórdioxidom. Do skúšobnej prevádzky bola uvedená ÚV Raková - Korchán z dôvodu úpravy vody ultrafiltračným spôsobom za účelom odstránenia zákalu vody s termínom do 31. mája 2020. Po uplynutí tohto termínu bude prevádzka vyhodnotená a orgán na ochranu zdravia na základe laboratórnych výsledkov kvality vody zväži stále zavedenie úpravy vody v dotknutom vodovode.

Z celkového počtu 128 471 obyvateľov v spádovom území u 77,12 % obyvateľov v okrese ČA a u 87,74 % v okrese KM je kvalita vody sledovaná. Ostatné obyvateľstvo je zásobované vodou z vlastných vodných zdrojov a malých spádových vodovodov.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Územie Kysúc je charakteristické dostupnosťou obyvateľstva k pitnej vode a za uplynulé obdobie nenastali prípady nutnosti nariadenia regulovania dodávky pitnej vody, nebolo riešené náhradné zásobovanie pitnou vodou.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

Neboli uplatnené.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Verejné studne v spádovom území okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto nie sú evidované. V hodnotenom období bola zdokumentovaná kvalita pitnej vody z vodných zdrojov u zariadení cestovného ruchu, ktoré majú svoj vlastný vodný zdroj – v lokalite Oščadnica - Bistro Snežienka, Chata Plemenár, Bufet u Fera, Bufet Medveď a Hotel Marlen, ktoré sú napojené na vlastné vodné zdroje - studne so zabezpečením dezinfekcie vody na báze chlóru. Uvedené zariadenia sú využívané celoročne, kvalita vody spĺňa legislatívou stanovené limity a vodné zdroje majú vyhlásené ochranné pásma vodných zdrojov. Pre prevádzkovateľov vlastných vodných zdrojov bolo zaslaných 35 výziev na predloženie programu monitoringu pitnej vody (objekty cestovného ruchu s poskytovaním stravovacích služieb 29 x, školské zariadenia 2 x a výrobné prevádzky 4 x), ktorí materiál orgánu na ochranu zdravia doručili. Ďalej bolo vykonaných 11 laboratórnych rozborov z individuálnych zdrojov pitnej vody ako platená služba.

1.4. Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

V rámci monitoringu pitnej vody bolo odobratých 105 vzoriek vody – 7 vzoriek vody v rozsahu preverovacieho monitoringu, 98 vzoriek vody ako kontrolný monitoring. Pri monitoringu kvality vody v obci Radôstka - Krasotín dňa 05.12.2019 bola zistená v 1 vzorke závadnosť v mikrobiologických ukazovateľoch. Prevádzkovateľ na túto skutočnosť bol upozornený, následne štátnym zdravotným dozorom bude preverená účinnosť opatrení vykonaných prevádzkovateľom vodovodu. Štátny zdravotný dozor orgánom na ochranu zdravia bol vykonaný v 2 prípadoch vo vodovode Čadca mesto na odberových miestach krytá plaváreň a domov dôchodcov a v okrese Kysucké Nové Mesto vo vodovode Ochodnica a to v rámci riešenia podnetu ako je nižšie uvedené. Celkovo kvalitu vody v spádovom území tunajšieho úradu možno hodnotiť ako vyhovujúcu.

Na podnet obyvateľov obce Ochodnica bolo riešené podanie na zvýšený zákal vody vo verejnom vodovode. Orgán na ochranu zdravia vykonal šetrenia na mieste samom, pričom neboli zistené nedostatky. Prevádzkovateľ vodovodu okamžite vykonal nápravu (odkalenie, prepláchnutie potrubia a dezinfekcia), laboratórne výsledky preukázali vyhovujúcu kvalitu vody a súlad s platnou legislatívou.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody.

Prevádzkovú kontrolu kvality pitnej vody u vodovodov SeVaK, a. s. Žilina, OZ Čadca si vykonáva vo vlastnej réžii prevádzkovateľ, podľa schváleného plánu odberov, početnosti a odberových miest a programu monitoringu pitnej vody. Zavedené je tzv. týždenné hlásenie

zmien kvality vody elektronickou poštou pre kontrolný orgán. Prevádzková kontrola je na zodpovedajúcej úrovni. Výsledky sú predkladané písomne a nekolidujú s výsledkami štátneho zdravotného dozoru. Prevádzková kontrola kvality pitnej vody u spravovateľov OÚ a iných organizácií je vykonávaná objednávkovým systémom u organizácií na to oprávnených. Plány odberov nie sú predkladané na schválenie. V zmysle platnej legislatívy na úseku kvality pitnej vody prevádzkovatelia vodovodov predkladali programy monitoringu pitnej vody, čím si plnia legislatívou stanovenú povinnosť. 4 prevádzkovateľom verejných vodovodov podliehajúcich štátnemu zdravotnému dozoru bola zaslaná výzva na predloženie programu monitoringu pitnej vody, na základe ktorej materiál orgánu na ochranu zdravia doručili. V nadchádzajúcom období štátny zdravotný dozor bude zameraný na dodržiavanie programu monitoringu jednotlivými prevádzkovateľmi a na dodržiavanie platnej legislatívy dotýkajúcej sa prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody.

1.6. Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V priebehu roku 2019 nebola zaevidovaná v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto epidémia na základe vodou prenosných ochorení, ani dusičnanová alimentárna methemoglobinémia.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

V spádovom území Kysúc pre rekreačné účely nie sú vyhradené vodné plochy ani územia ako prírodné kúpacie oblasti. V uplynulom období neboli zistené a evidované lokality s tzv. divokým kúpaním.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V regióne Kysúc sa v okresnom meste Čadca nachádza objekt krytej plavárne, majiteľom ktorého je Mesto Čadca a prevádzkovateľom Mestský podnik služieb Čadca – Podzávoz. Objekt je športovým komplexom, kde je situovaný 1 plavecký bazén s kapacitou 150 osôb, sauna, solárium, parná sauna a fitnesscentrum. Kvalita vody z plaveckého bazéna je kontrolovaná v zmysle platnej legislatívy o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom a umelom kúpalisku a o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie. Kontrola sa vykonáva v rámci monitoringu kúpacích vôd. Za uplynulé obdobie bolo odobratých celkovo 15 vzoriek vody, z toho prevádzkovateľom bolo odobratých 10 vzoriek a 5 vzorky v rámci monitoringu orgánom na ochranu zdravia. Vyšetrených bolo celkovo 195 ukazovateľov, ktoré vykázali súlad s legislatívou. Za uplynulé obdobie nebol hlásený výskyt vodou prenosných ochorení z bazénovej vody a od návštevníkov nebol vznesený žiadny podnet na kvalitu služieb. Prevádzkovateľ v roku 2019 dodržiaval schválený prevádzkový poriadok a polročný interval kompletného vypustenia a čistenia bazéna, ako aj udržiavania celého zariadenia. Zdrojom bazénovej vody je verejný mestský vodovod Čadca v správe SeVaK, a. s., Žilina. V rámci štátneho zdravotného dozoru okrem sledovania kvality bazénovej vody bola vykonaná kontrola prevádzkovej a osobnej hygieny v celom zariadení, pri ktorej neboli zistené nedostatky. Zariadenie krytej plavárne je vyhovujúce a na dobrej úrovni. Pred letnou turistickou sezónou pri Krytej plavárni v Čadci bolo dané do prevádzky Letné kúpalisko Čadca (popis vid'. kap. 2.2.2. kúpaliská so sezónnou prevádzkou). Prevádzkovateľ zariadenia spĺňa požiadavky platnej legislatívy pre kúpacie vody. Spolupráca orgánu na ochranu zdravia s prevádzkovateľom je na dobrej úrovni a taktiež osobná i prevádzková hygiena zariadenia.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

Počas letnej turistickej sezóny, t. j. od 15.06. 2019 do 1.9.2019, bolo v prevádzke Letné kúpalisko v Čadci, ktoré je situované pri objekte Krytej plavárne. Jedná sa o vonkajší, nekrytý bazén s recirkuláciou vody, ktorý je rozdelený na plavecké a rekreačné účely a na hru detí. Zariadenie je so sezónnou prevádzkou. Zdrojom bazénovej vody Krytej plavárne i Letného kúpaliska je voda z mestského verejného vodovodu Čadca, je pravidelne kontrolovaná prevádzkovateľom Severoslovenskou vodárenskou spoločnosťou a. s. Žilina. Organizácia v pravidelných intervaloch poskytuje výsledky kontroly kvality pitnej vody orgánu na ochranu zdravia ako aj prevádzkovateľovi plavárne a letného kúpaliska. Súčasným prevádzkovateľom oboch zariadení krytej plavárne a letného kúpaliska je Mestský podnik služieb Čadca – Podzávoz. V rámci ŠZD na Letnom kúpalisku v Čadci boli vykonané 2 odbery vzoriek a 2 protokoly o kontrole kvality bazénovej vody predložil prevádzkovateľ zariadenia. Počet stanovených ukazovateľov v zmysle platnej Vyhlášky č. 72/2008 bol 52.

Kvalita bazénovej vody vykázala súlad s platnou legislatívou. Prevádzková hygiena počas sledovaného obdobia bola vyhovujúca a na dobrej úrovni.

V roku 2019 nebolo v prevádzke zariadenie so sezónnou prevádzkou - nekrytý, neplavecký umelý bazén s recirkuláciou vody pri Hoteli Severka v obci Zákopčie, ktorého prevádzkovateľom je MASTAB HOTELS s.r.o., Nitra. Prevádzkovateľ nepožiadala o uvedenie sezónneho zariadenia do prevádzky. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru v dotknutom zariadení nebolo zistené porušenie platnej legislatívy.

V roku 2019 bol funkčný centrálny informačný systém kvality kúpacích vôd, ktorý spočíval v spracovaní a vedení databázy kúpacích lokalít, kvality kúpackej vody. Pracovníci HŽPaZ pred a počas letnej turistickej sezóny od 15.06.2019 do 15.09.2019 vyplňali databázu kúpacích miest a zabezpečovali týždenné hlásenie o prevádzkovaní, kvalite vody a akýchkoľvek mimoriadnych situáciách. IS je celoročne sprístupnený verejnosti v rámci celého Slovenska. Do systému je vložená Krytá plaváreň Čadca, Letné kúpalisko v Čadci a Hotel Severka.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru

V hodnotenom roku kvalita vnútorného ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru nebola meraná. RÚVZ Čadca nemá prístrojové vybavenie na takýto druh činnosti. Sporadicky na požiadanie súkromných osôb sú vykonávané hygienické obhliadky bytových priestorov vzhľadom na výskyt plesní s vydaním odborného stanoviska so zreteľom na zdravé bývanie a zdravotný stav nájomníkov bytov ako platená služba. V r. 2019 takáto požiadavka od občanov nevzišla.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

V tejto oblasti, z hľadiska pôsobenia zdrojov hluku v životnom prostredí, v hodnotenom období pokračovala zvýšená stavebná aktivita na trase budovanej diaľnice D3 v úseku Svrčinovec - Skalité, ktorá ovplyvnila hluk v životnom prostredí v danej oblasti. Prioritným faktorom v regióne ostáva neustále narastajúca intenzita dopravy a to od Žiliny smer Kysucké Nové Mesto a hranica SR/ČR a SR/PL. Zdrojom hlučnosti z automobilovej dopravy ostáva premávka na št. ceste I/11 Žilina – Čadca – Ostrava, železničná doprava Žilina – Čadca – Česká republika. Ďalšími zdrojmi hlučnosti z automobilovej dopravy je premávka na št. cestách II/487 Čadca – Turzovka a komunikácie v smere Makov, Skalité, Nová Bystrica a na št. cestách v smere Horný a Dolný Vadičov, Nesluša.

Pracovníci oddelenia HŽPaZ sa zúčastňujú na komisionálnych jednaniach, konzultačných stretnutiach a pripomienkových konaniach vo veci odsúhlasovania riešenia významných investičných stavieb. V roku 2019 neboli posudzované v rámci územného a stavebného konania stavby vyžadujúce si spracovanie a posúdenie hlukových štúdií. Možné zdroje hluku a ich eliminácia boli posudzované v rámci územnoplánovacích podkladov ÚPN Čierne, Rudinka, Snežnica. Pre potreby rozhodovacej činnosti orgánu na ochranu zdravia pre jednotlivé oddelenia priame meranie v teréne vykonáva, za prítomnosti tunajších pracovníkov, RÚVZ so sídlom v Žiline. Riešenie sťažností vykonávajú špecificky príslušné oddelenia podľa zdroja hluku. V uplynulom roku bol riešený hluk vo vonkajšom prostredí z 3 prevádzok - Samoobslužná autoumývareň Kysucké Nové Mesto (hygiena životného prostredia a zdravia), Potraviný Snežnica (hygiena výživy) a Výrobná prevádzka Staškov (preventívne pracovné lekárstvo). Všetky uvedené prípady sú naďalej v riešení, nakoľko klimatické podmienky nedovoľovali vykonať objektívizáciu hluku v životnom prostredí.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

V rámci posudzovaných stavebných aktivít vid'. ods. 4.1. a hlukových štúdií stavieb boli odsúhlasené proti hlukové opatrenia - výstavba proti hlukových stien a výmena okien v obytných a občianskych stavbách, organizačné a prevádzkové úpravy režimu prevádzky.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

Zariadenia cestovného ruchu:

Teritórium regiónu Kysúc svojim reliéfom poskytuje možnosti letnej a zimnej turistiky vo svojich rekreačných oblastiach: makovská, oščadnická, skalitská, bystrická, vadičovská, neslušská dolina a centrá väčších sídiel regiónu.

V uplynulom období v oblasti ubytovacích zariadení pri výkone štátneho zdravotného dozoru nenastali výraznejšie zmeny. V spádovom území bolo daných do užívania 7 ubytovacích zariadení: Villa Brest Makov Kopanice, Ubytovanie v súkromí u Adama Oščadnica, Ubytovacie chatky Trojačka Makov, Ubytovanie v súkromí Oščadnica, Chata Polom Raková Korcháň, Chatky Stará Bystrica, Chata Hájenka Oščadnica. K robotníckym ubytovniam boli pričlenené 2 zariadenia Robotnícka ubytovňa Čadca Podzávoz a Robotnícka ubytovňa Krásno nad Kysucou. V 3 prípadoch došlo k zmene prevádzkovateľa zariadenia: Motel Duo Oščadnica, Chata Tadeáš a Jazz penzión Čadca. Do evidencie štátneho zdravotného dozoru je zaradených 212 ubytovacích zariadení sezónneho i celoročného charakteru vrátane robotníckych ubytovní, ktoré spĺňajú požiadavky platnej legislatívy a prevádzkovatelia majú v platnosti posudok k užívaniu stavby a prevádzkovaniu zariadenia. Celkovo bolo vykonaných 24 kontrol, pričom nebolo potrebné uplatniť sankčný postih. Zariadenia boli v súlade s platnou legislatívou.

Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

Štátny zdravotný dozor bol zameraný na prevádzky poskytujúce platené služby obyvateľstvu za účelom dodržiavania osobnej a prevádzkovej hygieny, platnej legislatívy vrátane kontroly dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov.

V spádovom území Kysúc v roku 2019 bolo vydaných 52 rozhodnutí pre zariadenia starostlivosti o ľudské telo (schválenie zmeny prevádzkového poriadku a k prevádzkovaniu nového zariadenia). V uplynulom období bolo vykonaných 111 hygienických kontrol zameraných na prevádzkovú, osobnú hygienu, účinnosť dezinfekcie v zariadení, dodržiavanie platnej legislatívy. V rámci systému RAPEX - výskyt nebezpečných kozmetických výrobkov z celkového počtu 427 zariadení podliehajúcich kontrole kozmetických výrobkov bolo vykonaných 96 kontrol, počet inšpekcií 96 podľa zákona č.355/2007 Z. z. z toho 95 ako bežná kontrola a kontrola v rámci podnetu, pričom podnet na stiahnutie výrobku z trhu nebolo potrebné uplatniť.

Spolu je do dozornej činnosti zaradených 540 zariadení. Celkovo možno konštatovať, že osobná a prevádzková hygiena v zariadeniach osobných služieb je dobrá.

V zmysle vyhlásených mimoriadnych úloh – hygienické požiadavky v zariadeniach solárií - na rok 2018/2019 HH SR od 10/2018 do 03/2019 bola zahájená a zrealizovaná úloha spojená s objektivizáciou UV žiarenia. Tunajšie oddelenie spracovalo zoznam všetkých prevádzok so solárnymi prístrojmi, vytypovalo 5 zariadení vhodných na realizovanie objektivizácie UV žiarenia ÚVZ SR pri uplatnení kritérií - počet solárnych prístrojov v zariadení, dátum poslednej objektivizácie UV žiarenia solárneho prístroja, problematickosť prevádzky. Cielene bolo vykonaných 13 kontrol zameraných na dodržiavanie hygienických požiadaviek, z toho 5 kontrol bolo spojených s meraním UV žiarenia celkovo u 16 prístrojov, pričom v 1 zariadení u 2 prístrojov bol zistený nesúlad s platnou legislatívou. Voči prevádzkovateľovi bolo

zahájené správne konanie s uložením finančnej pokuty, ktorá bola uhradená (§57 - v celkovej hodnote 450,- eur). Úloha bola vyhodnotená a správa zaslaná gestorovi úlohy.

Ďalšia cielená úloha vyhlásená HH SR bola zameraná na používanie prístrojov IPL v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo. Prieskum bol vykonaný preštudovaním spisovej agendy dotknutých zariadení uloženej na tunajšom úrade verejného zdravotníctva v počte 86 spisov, elektronickým, telefonickým prieskumom v 39 prípadoch a priamym výkonom štátneho zdravotného dozoru na mieste samom v 8 zariadeniach.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru v dotknutých zariadeniach bolo potrebné uplatniť sankčný postih vo forme blokovej pokuty podľa § 56 na mieste samom v 6 prípadoch v sume 238,- eur, boli uložené pokyny podľa § 6 na odstránenie zistených nedostatkov v 2 zariadeniach. Ako už bolo uvedené vyššie sankčný postih formou rozhodnutia podľa § 57 bol uplatnený v 1 prípade výška sankcie 450,- eur.

Zariadenia sociálnych služieb:

V spádovom území je situovaných 26 zariadení sociálnych služieb z toho v okrese Čadca 19 a v okrese Kysucké Nové Mesto 7 zariadení.

V uplynulom období bolo vydané záväzné stanovisko ku kolaudácii pre zariadenie Samostatné bývanie rodinného typu v Kysuckom Novom Meste a pre CSS Slniečko Oščadnica bolo vydané nové rozhodnutie pre uvedenie zariadenia do prevádzky a k zmene prevádzkového poriadku zariadenia. Dotknuté zariadenie bolo preklasifikované zo zariadenia pre deti a dorast na zariadenie pre dospelých klientov. V súvislosti s vyššie uvedeným a vyhlásenou mimoriadnou úlohou bol vykonaný štátny zdravotný dozor na mieste samom v 6 zariadeniach. Zariadenia majú vyhovujúcu osobnú a prevádzkovú hygienu.

Za oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia bol vykonaný cielený štátny zdravotný dozor - mimoriadna úloha vyhlásená HH SR - podľa inštrukcií gestora úlohy v 3 zariadeniach - 1 štátne a 2 neštátne so zameraním na dodržiavanie hygienických požiadaviek v zariadeniach sociálnych služieb. Dozor bol vykonaný: Zariadenie pre seniorov sv. Alžbety Klokočov, Viacúčelové zariadenie pre seniorov Čadca, Senion Rudina. Nad rámec úlohy bol vykonaný dozor aj v zariadení DSS Čierne. Výsledky získané pri štátnom zdravotnom dozore boli spracované a zaslané gestorovi úlohy ÚVZ SR. V 1 prípade v zariadení Senion Rudina boli uložené opatrenia do zápisnice. Išlo o malé úpravy - maľovanie v časti suterénu a oprava podlahových líšt, ktoré nenarúšajú bežný chod zariadenia.

V sledovanom období bol riešený podnet v zariadení CSS Slniečko Oščadnica vo veci nedostatočnej dezinfekcie a hygieny v zariadení. Štátnym zdravotným dozorom šetrením na mieste samom bol zistený súlad s platnou legislatívou a podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený. Kontroly zo strany orgánu na ochranu zdravia boli vykonané opakovane.

Zdravotnícke zariadenia:

Od r. 2019 štátny zdravotný dozor v zdravotníckych zariadeniach vykonáva v plnom rozsahu oddelenie epidemiológie. Pracovníci oddelenia hygieny životného prostredia participujú ako konzultanti pri odsúhlasovaní stavebných dokumentácií resp. pri kolaudačných konaniach dotknutých stavieb so zdravotníckou problematikou. Na tomto úseku v uplynulom období boli vydané 2 odborné stanoviská k projektovej dokumentácii stavby Poliklinika Čadca, Dispečing zdravotnej záchrannej služby Čadca a do prevádzky boli dané tieto zariadenia: Alergoshop Rehákovci Čierne, Stanica zdravotnej záchrannej služby Horelica a Stanica rýchlej zdravotnej služby Turzovka, ku ktorým boli vydané rozhodnutia.

Problematika bývania:

Na úseku komplexnej a individuálnej bytovej výstavby došlo k miernemu útlmu vlastnej stavebnej aktivity a projektovej príprave stavieb, naďalej pretrváva trend zatepl'ovania bytových domov. V r. 2019 boli posúdené nasledovné projektové dokumentácie pre stavebné povolenie a územné konanie bytových domov a občianskych stavieb v spádovom území Kysúc: 8 x stavebné úpravy bytových domov v Čadci, 1 x komplexná obnova bytového domu Čierne a 1 x komplexná obnova bytového domu Olešná, z občianskych stavieb boli posúdené stavby Hasičských zbrojníc Zákopčie, Rudina, Klokočov, Lodno, Ekologická pracovňa v Krásne nad Kysucou a Sporiteľňa Čadca. Ďalej boli posúdené a vydané záväzné stanoviská k územnému konaniu stavby: Bytový dom Staškov, Obytný súbor Kysucké Nové Mesto, Korňa bytové domy, Komplex rodinných domov Klokočov. V uplynulom roku bolo posúdených celkovo 77 súkromných predajní a administratívnych prevádzok vrátane posúdenia dodržiavania zákazu fajčenia.

Telovýchovné zariadenia:

V regióne Kysúc sú v prevádzke v rámci mestských a obecných sídiel otvorené telovýchovné zariadenia ako nekryté futbalové štadióny v počte 22 zariadení prístupných verejnosti. K väčším športovým zariadeniam patrí Športová hala v Čadci s vonkajším atletickým, futbalovým štadiónom a tenisovými kurtmi, sezónou ľadovou plochou na prírodnej báze, Športová hala Krásno nad Kysucou, Kysucké Nové Mesto a Staškov, MM aréna Krásno nad Kysucou ako komplex s prevádzkami telovýchovnými (celoročná hokejová hala), osobnými službami pre verejnosť (sauna, masáž, vírivka), relaxáciou a rekondíciou (fitness, detský svet, telocvičňa, trenažér), priestorom pre občerstvenie, obchodným priestorom (športový obchod) a priestormi pre administratívu. V uplynulom období posudzovacím konaním prešli tieto zariadenia charakteru telovýchovného: Fitnesscentrum Litva Stará Bystrica, Fitness WRC Oščadnica Trojička a Joga štúdio Čadca. V zariadení Elite Gym Raková došlo k zmene prevádzkovateľa zariadenia. Celkový počet telovýchovných zariadení v spádovom území je 43. Štátny zdravotný dozor bol vykonaný v 4 zariadeniach. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru nebolo potrebné uplatniť sankčný postih, zariadenia možno hodnotiť ako vyhovujúce.

Pohrebníctvo:

Každá obec a mesto regiónu má vyhradené územie na pochovávanie zosnulých. Prevádzkovateľmi cintorínov sú samosprávy jednotlivých sídiel, prípadne podnikateľské subjekty. Všetci prevádzkovatelia pohrebných služieb majú orgánom verejného zdravotníctva schválené prevádzkové poriadky svojich zariadení. V evidencii zariadení v roku 2019 nenastali zreteľa hodné zmeny, došlo k zmene prevádzkovateľa zariadenia u Pohrebnej služby Nesluša, terajším prevádzkovateľom je Marián Játi, Námestie Ľ. Fullu 1666/17, Žilina. Posudzovacím konaním prešla stavebná akcia Rozšírenie cintorína Budatínska Lehota a bolo spracované stanovisko k Zámeru činnosti Rozšírenie cintorína Dlhá nad Kysucou. Celkový počet evidovaných zariadení je 15 pohrebných služieb, krematóriá sa v spádovom území tunajšieho úradu verejného zdravotníctva nenachádzajú. V uplynulom období neboli vydávané stanoviská k exhumáciám, ani k medzinárodným prevozom.

Zariadenia pre kultúru:

V spádovom území Kysúc sú registrované tieto zariadenia: v okresnom meste Čadca Kultúrny dom, kde sa uskutočňujú divadelné predstavenia, kino, spoločenské akcie typu tanečných zábav, prednášok a večierkov, Kysucké múzeum a Kysucká galéria, v obci Oščadnica Kysucká galéria, v obci Radol'a Galéria, v obci Skalité je situovaný otvorený amfiteáter pre usporiadanie „Goralských dní“. V ostatných sídlach okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto sú situované kultúrne domy, ktoré sú využívané pre kultúrne a spoločenské akcie miest a obcí. Sporadicky sú vykonávané pracovníkmi hygieny životného prostredia a zdravia kontroly dodržiavania zákona o nefajčiároch, nebolo zistené porušenie platnej legislatívy zákona o ochrane nefajčiarov.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia zastrešuje v zmysle koncepcie odboru hygieny životného prostredia a zdravia rozmanité oblasti dotýkajúce sa života občanov, fyzických a právnických osôb, podnikateľskej sféry. V zmysle uvedeného aj požiadavky na získanie informácií smerujú do oblastí – zásobovanie pitnou vodou, platná legislatíva, obchodná činnosť, služby obyvateľstvu a pod. Najčastejšie sa vyskytuje podávanie informácií:

- formou telefonického rozhovoru ohľadom náležitostí ku žiadosti pre vydávanie stanovísk, rozhodnutí, platnosti legislatívy, dohodovania osobných konzultácií,
- osobným dohodnutým pohovorom - konzultáciou s odborným pracovníkom. Jedná sa o konzultácie týkajúce sa požiadaviek ochrany zdravia ľudí pri spracovávaní realizačných stavebných dokumentácií, v uplynulom roku takýmto spôsobom bolo odkonzultovaných v spádovom území tunajšieho RÚVZ v rámci územného, kolaudačného a stavebného konania celkovo 379 stavieb, pričom bolo nutné konzultovať a podávať informácie aj opakovane celkovo 395 krát,
- písomnou formou elektronickým spracovaním podania informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o prístupe k informáciám, v r.2019 nebola požiadavka na podanie takejto informácie,
- pre zlepšenie informovanosti občanov v otázke personálneho obsadenia oddelenia, koncepcie odboru a výkonu štátneho zdravotného dozoru je zriadená web stránka, kde sú uvedené údaje o registrácii odborne spôsobilých osôb na výkon epidemiologicky závažných činností a oblasť vody na kúpanie, upozornenie na problematiku prevádzok solárií, upozornenie na nové znenie platnosti legislatívy o odbornej spôsobilosti, termíny skúšok pre získanie odbornej spôsobilosti na úseku hygieny životného prostredia a zdravia, katalóg služieb a vzorový prevádzkový poriadok a aktuality oddelenia, program monitoringu pitnej vody, kúpace vody.

IV. Ďalšie činnosti

K ďalším činnostiam oddelenia možno zaradiť výchovno-vzdelávaciu činnosť, v rámci ktorej vedúca pracovníčka a odborní pracovníci oddelenia sú stálymi členmi komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností. Vedúca pracovníčka je stálou členkou komisie pre výberové konanie na obsadzovanie štátno-zamestnaneckých miest a zastupujúcou členkou v protipovodňovej komisii a krízovom štábe. V rámci prípravy na získanie odbornej spôsobilosti pre prácu v zariadeniach s výkonom epidemiologicky závažných činností v r. 2019 boli preškolení 22 pracovníci a boli im vydané osvedčenia o odbornej spôsobilosti z toho 6 pracovníci pre prácu v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení, 4 pracovníci pre prácu v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení na umelých kúpaliskách a 12 pracovníkov pre prácu v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

V rámci oddelenia sú prijímané, evidované a riešené podnety a sťažnosti od fyzických a právnických osôb. Pracovníci oddelenia sa zúčastňujú priameho šetrenia podaní v teréne a spracovávajú odborné podklady. V r. 2019 išlo o 12 prípadov dotýkajúcich sa hygieny životného prostredia. Zistené bolo: 1 podnet bol opodstatnený (nedodržovanie prevádzkového poriadku v zariadení starostlivosti o ľudské telo), 5 podnetov neopodstatnených, 4 podnety boli odstúpené na miestne a vecne príslušné úrady kompetentné konať v danej veci, 1 podnet nebolo možné prešetriť (zatvorené zariadenie) a 1 podnet ostáva v riešení (hluk z prevádzky, bude vykonaná objektivizácia).

Stalo sa už tradíciou, že na webovej stránke RÚVZ Čadca ako aj osobne počas "Svetového dňa vody" sú poskytované širokej verejnosti informácie v spolupráci s oddelením podpory zdravia a zdravotnej výchovy ku hodnotiacim kritériám, limitom ukazovateľov pitnej vody, povrchovej vody a situovaní vodných zdrojov pre pitné účely. Tento rok boli občanom sprostredkované analýzy kvality vody tzv. prúžkovou metódou v ukazovateľoch dusitanov a dusičnanov celkovo v 273 prípadoch, pričom v 2 prípadoch bolo zistené prekročenie v ukazovateli dusičnany. Poskytnutých bolo 65 telefonických a 173 ústnych konzultácií na tému pitná voda, ochrana vodných zdrojov. Rozdaných bolo 57 letáčikov a 112 brožúrok na dotknutú tému. Akcia bola propagovaná cez web stránku tunajšieho úradu a samospráv miest a obcí a taktiež bola poskytnutá informácia pre regionálne noviny MY Kysuce.

V rámci boja proti fajčeniu a aplikácii Zákona o ochrane nefajčiarov bolo vykonaných celkovo 367 kontrol, pričom nebolo potrebné uložiť sankčné opatrenia.

Pre oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie bola vykonávaná kontrolná činnosť získavania údajov o pracovných zdravotných službách. Počas kalendárneho roka 2019 bolo na oddelení HŽPaZ vykonaných celkovo 367 kontrol. Celkom u 23 subjektov bol zistený výkon zdravotného dohľadu tímom pracovnej zdravotnej služby a u 21 subjektov verejným zdravotníkom. V ostatných prípadoch z legislatívneho ponímania nebolo potrebné mať zabezpečený zdravotný dohľad nad pracovnými činnosťami, nakoľko ide o zariadenia bez zamestnaneckého pomeru.

V spolupráci s oddelením HVaPBP pracovníci tunajšieho oddelenia boli v r. 2019 zapojení do plnenia úlohy – dozor nad kozmetickými výrobkami. Oddelenie participovalo na RAPEXE – rýchly varovný systém: z celkového počtu 427 zariadení podliehajúcich kontrole kozmetických výrobkov bolo vykonaných 96 kontrol, počet inšpekcii 96 podľa zákona č. 355/2007 Z. z. z toho 95 ako bežná kontrola a kontrola v rámci podnetu, pričom podnet na stiahnutie výrobku z trhu nebolo potrebné uplatniť.

Pre prípady vzniku povodní na web stránke tunajšieho úradu je uverejnený materiál „Protiepidemické opatrenia pri záplavách“.

Sankčná činnosť: v roku 2019 v rámci sankčnej činnosti na úseku hygieny životného prostredia bolo udelených celkovo: podľa zák. 355/2007 Z. z. za iný správny delikt podľa §

57 bola uložené 1 pokuta, v celkovej výške 450,- eur, podľa § 6 boli vydané 2 pokyny a podľa §56 6 x bloková pokuta v sume 238,- eur. Celkový príjem z pokút bol 788,- eur.

V uplynulom období boli vypracované tieto materiály mimo plánovaných úloh pre HH SR, ÚVZ SR a iné organizácie podobne ako v predchádzajúcom období: report výročnej správy, výkazníctvo, správa o priebehu Dňa vody, čiastková správa o monitoringu kúpacích vôd IS kúpacie vody, dvakrát správa o priebehu a následkoch povodní, správa o pripravenosti na LTS, zaslanie správy o priebehu LTS, stanoviská k strategickým dokumentom pre ŽSK a ÚVZ SR, report údajov o kvalite vody malých a veľkých zásobovaných oblastí, e-dotazník pre MZ SR a MŽP SR - téma klimatické zmeny a ich dôsledok, pre krajského odborníka – námety pre poradný zbor HH SR a na celoslovenskú poradu odboru, podklady pre jednotlivé oddelenia tunajšieho úradu – pracovné zdravotné služby, kozmetické výrobky.

Uplatňovanie HIA v procese a mimo procesu EIA, SEA v praxi: V zmysle odborného usmernenia HH SR neboli na posúdenie predložené také stavebné zámery, ktoré by si vyžiadali posúdenie v procese HIA- vid'. tab. 6.1. – 6.3.

V sledovanom období boli vypracované stanoviská k územným plánom miest a obcí, stanoviská k zámerom navrhovanej činnosti a k strategickým dokumentom na požiadanie pre samosprávy miest a obcí, úrady životného prostredia a ministerstvo životného prostredia. Išlo o nasledovné podania: 4 stanoviská k územným plánom - ÚPN Čierne, Rudinka, Snežnica a ŽSK; 3 stanoviská ku strategickým dokumentom - Čierne, Snežnica, Rudinka; 3 stanoviská k Zámerom navrhovanej činnosti – Cintorín Budatínska Lehota, Šport hotel MM Krásno nad Kysucou, Skládka TKO Podzávoz.

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií: v uplynulom období sa nevyskytli v spádovom území mimoriadne situácie spôsobené povodňami a prívalovými dažďami ani nebolo potrebné riešiť situácie v dôsledku klimatických horúčav. Dvakrát ročne je zasielaná správa pre ÚVZ SR – správa o povodniach krajskému odborníkovi s reportom údajov na ÚVZ SR.

Hromadné podujatia pre verejnosť: v roku 2019 obcami a mestami regiónu Kysúc boli uskutočňované hromadné podujatia typu výročných jarmokov so sprievodnými akciami – hudobné, tanečné vystúpenia, predaj nepotravinového a potravinového tovaru, pričom neboli zaznamenané problémy ani podnety občanov. Organizátori, tak ako v predchádzajúcich obdobiach, nahlasovali na tunajší úrad termín konania podujatia a zoznam predajcov.

Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody sa v spádovom území Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci nenachádzajú.

V systéme sústavného vzdelávania pracovníci oddelenia sa zúčastnili na školeniach, seminároch, poradách, kurzoch:

Ing. Renáta Pavlíková

Vnútro ústavný seminár, 02/2019, RÚVZ Čadca, téma: Cieleny štátny zdravotný dozor vo fitness centrách v regióne Kysúc

Medzinárodná konferencia Martinské dni verejného zdravotníctva, 03/2019

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 03/2019, téma: Výkon cieleného štátneho zdravotného dozoru v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja

Celoslovenská porada Oščadnica, Kozmetické výrobky, 03/2019

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 04/2019, téma: Základy fyziológie práce

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 05/2019, téma: Výskyt osýpok v SR a v krajinách EÚ

Manažérske vzdelávanie, Úrad vlády SR, Centrum vzdelávania a hodnotenia Bratislava, 05/2019, kurz, téma: Analýza (opis) štátnozamestnaneckého miesta

Manažérske vzdelávanie, Úrad vlády SR, Centrum vzdelávania a hodnotenia Bratislava, 06/2019, kurz, téma: Riadený výberový rozhovor

Celoslovenská porada OHŽPaZ, 06/2019, Brezno
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 06/2019, téma: Výkon ŠZD v predškolských zariadeniach
Školenie BOZP a PO, RÚVZ Čadca, 06/2019
Pracovná porada HŽPaZ a odberových skupín, RÚVZ Žilina, 06/2019
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 08/2019, téma: MANCP a problematika akrylamidu v potravinách
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 09/2019, téma: Chemické faktory pri práci a ochrana zdravia
Vedecko-odborná konferencia Životné podmienky a zdravie, Kúpele Nový Smokovec, 09/2019
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 10/2019, téma: Výsledky mimoriadneho štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach solárií
Manažérske vzdelávanie, Úrad vlády SR, Centrum vzdelávania a hodnotenia Bratislava, 10/2019, kurz, téma: Vedenie hodnotiaceho rozhovoru
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 11/2019, téma: Imunologický prehľad
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 12/2019, téma: Výsledky projektu NAPPPA za RÚVZ Čadca

Jana Husárová, dipl. a. h. e.

Vnútro ústavný seminár, 19. február 2019, RÚVZ Čadca, téma: Cieleny štátny zdravotný dozor vo fitness centrách v regióne Kysúc
Pracovné stretnutie na RÚVZ Žilina, 25. február 2019 – Akreditácia odberových skupín pre odber vzoriek pitnej vody
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 03/2019, téma: Výkon cieleného štátneho zdravotného dozoru v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja
Celoslovenská porada Oščadnica, Kozmetické výrobky, 03/2019
Pracovné stretnutie odberovej skupiny, RÚVZ Žilina 03/2019
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 04/2019, téma: Základy fyziológie práce
Školenie BOZP a PO, RÚVZ Čadca, 06/2019
Školenie odberovej skupiny pitnej vody, RÚVZ Žilina, 07/2019
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 07/2019, téma: Školský program - výsledky prieskumu za RÚVZ Čadca
Preskúšanie odberovej skupiny pitnej vody RÚVZ Čadca SNAS Bratislava, 08/2019, RÚVZ Žilina
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 08/2019, téma: MANCP a problematika akrylamidu v potravinách
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 09/2019, téma: Chemické faktory pri práci a ochrana zdravia
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 10/2019, téma: Výsledky mimoriadneho štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach solárií

Iveta Truchlíková

Vnútro ústavný seminár, 19. február 2019, RÚVZ Čadca, téma: Cieleny štátny zdravotný dozor vo fitness centrách v regióne Kysúc
Celoslovenská porada Oščadnica, Kozmetické výrobky, 03/2019
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 05/2019, téma: Výskyt osýpok v SR a v krajinách EÚ
Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 06/2019, téma: Výkon ŠZD v predškolských zariadeniach

Školenie BOZP a PO, RÚVZ Čadca, 06/2019

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 08/2019, téma: MANCP a problematika akrylamidu v potravinách

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 09/2019, téma: Chemické faktory pri práci a ochrana zdravia

Vedecko-odborná konferencia Životné podmienky a zdravie, Kúpele Nový Smokovec, 09/2019

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 10/2019, téma: Výsledky mimoriadneho štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach solárií

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 12/2019, téma: Výsledky projektu NAPPPA za RÚVZ Čadca

Mgr. Oľga Gavláková

Pracovné stretnutie na RÚVZ Žilina, 25.február 2019 – Akreditácia odberových skupín pre odber vzoriek pitnej vody

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 03/2019, téma: Výkon cieleného štátneho zdravotného dozoru v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja

Celoslovenská porada Oščadnica, Kozmetické výrobky, 03/2019

Pracovné stretnutie odberovej skupiny, RÚVZ Žilina 03/2019

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 04/2019, téma: Základy fyziológie práce

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 05/2019, téma: Výskyt osýpok v SR a v krajinách EÚ

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 06/2019, téma: Výkon ŠZD v predškolských zariadeniach

Školenie BOZP a PO, RÚVZ Čadca, 06/2019

Pracovná porada HŽPaZ a odberových skupín, RÚVZ Žilina, 06/2019

Školenie odberovej skupiny pitnej vody, RÚVZ Žilina, 07/2019

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 07/2019, téma: Školský program - výsledky prieskumu za RÚVZ Čadca

Preskúšanie odberovej skupiny pitnej vody RÚVZ Čadca SNAS Bratislava, 08/2019, RÚVZ Žilina

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 08/2019, téma: MANCP a problematika akrylamidu v potravinách

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 09/2019, téma: Chemické faktory pri práci a ochrana zdravia

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 10/2019, téma: Výsledky mimoriadneho štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach solárií

Pracovné stretnutie odberovej skupiny pitná voda, RÚVZ Žilina, 11/2019

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 11/2019, téma: Imunologický prehľad

Vnútro ústavný seminár, RÚVZ Čadca, 12/2019, téma: Výsledky projektu NAPPPA za RÚVZ Čadca

Prednášková činnosť oddelenia

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
Ing. Renáta Pavlíková	Cielený štátny zdravotný dozor vo fitness centrách v regióne	Vnútro ústavný seminár	RÚVZ Čadca	19. február 2019
Ing. Renáta Pavlíková	Legislatíva na úseku verejného zdravotníctva, ZSOLT	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	27.marec 2019
Ing. Renáta Pavlíková	Starostlivosti o ľudské telo-zriadenia prevádzok	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	27.marec 2019
Ing. Renáta Pavlíková	Legislatíva na úseku verejného zdravotníctva, ZSOLT	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	18. jún 2019
Ing. Renáta Pavlíková	Starostlivosti o ľudské telo - zriadenia prevádzok	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	18. jún 2019
Ing. Renáta Pavlíková	Voda je život	Seminár pre Združenú strednú drevársku školu Krásno nad Kysucou	RÚVZ Čadca	12.september 2019
Mgr. Oľga Gavláková	Voda je život + názorná ukážka odberu vzoriek	Seminár pre Združenú strednú drevársku školu Krásno nad Kysucou	RÚVZ Čadca	12.september 2019
Ing. Renáta Pavlíková	Výsledky mimoriadneho št. zdrav. dozoru v zariadeniach solárií	Vnútro ústavný seminár	RÚVZ Čadca	15. október 2019
Ing. Renáta Pavlíková	Legislatíva na úseku verejného zdravotníctva, ZSOLT	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	27. november 2019
Ing. Renáta Pavlíková	Starostlivosti o ľudské telo-podmienky zriadenia prevádzok	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	27. november 2019

Ing. Renáta Pavlíková	Legislatíva na úseku verejného zdravotníctva, pitná voda	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	27. november 2019
Ing. Renáta Pavlíková	Pitná voda	Seminár pre získanie osvedčenia EZČ	RÚVZ Čadca	27. november 2019

Publikačná činnosť v zmysle štandardov nebola realizovaná, boli na požiadanie spracované a dané podklady a informácie pre novinárske články:

- Svetový deň vody pre rok 2019 – zverejnenie oznamu na web stránkach RÚVZ Čadca, MU Čadca, Turzovka, Krásno nad Kysucou, Kysucké Nové Mesto, e-Kysuce

Tabuľka 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov v okrese Čadca

Rok: 1.1.2019 - 31.12.2019

Kraj: Žilinský

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Dlhá nad Kysucou	619	619	100
Dunajov	1 178	1 150	97,62
Klokočov	2 365	1 229	51,97
Klubina	547	546	99,82
Korňa	2 088	1 200	57,47
Krásno nad Kysucou	6 878	6 831	99,32
Makov	1 805	1 447	80,17
Nová Bystrica	2 775	1 100	39,64
Olešná	1 952	1 110	56,86
Oščadnica	5 701	2 053	36,01
Podvysoká	1 339	1 333	99,55
Radôstka	841	502	59,69
Raková	5 507	4 210	76,45
Skalité	5 246	2 295	43,75
Stará Bystrica	3 730	2 002	53,67
Staškov	2 785	2 038	73,18
Svrčinovec	3 560	1 846	51,85
Turzovka	7 772	7 575	97,47
Vysoká nad Kysucou	2 760	2 034	73,7
Zborov nad Bystricou	2 253	1 928	85,57
Zákopčie	1 797	856	47,63
Čadca	27 008	26 737	99
Čierne	4 405	2 554	57,98
Spolu:	94 911	73 195	77,12

**Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov
v okrese KNM**

Rok: 1.1.2019 - 31.12.2019

Kraj: Žilinský

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Dolný Vadičov	478	478	100
Horný Vadičov	1 633	947	57,99
Kysucké Nové Mesto	15 652	15 622	99,81
Kysucký Lieskovec	2 354	2 136	90,74
Lodno	1 003	959	95,61
Lopušné Pažite	468	468	100
Nesluša	3 181	2 128	66,9
Ochodnica	1 947	1 545	79,35
Povina	1 150	1 038	90,26
Radofa	1 489	1 489	100
Rudina	1 802	535	29,69
Rudinka	396	396	100
Rudinská	987	704	71,33
Snežnica	1 020	1 000	98,04
Spolu:	33 560	29 445	87,74

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch – neboli udelené

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda – nevyskytli sa

Tabuľka č. 2.1. a 2.2. Prehľad prírodných kúpalísk a Prehľad o kvalite prírodných kúpalísk – nevyskytujú sa

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Kraj Žilinský						
Okres Čadca						
Obec Čadca				Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu

Žilinský kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci						
okres Čadca						
Krytá plaváreň	4.11.2003	nie	150	0	1	1
Sumárne údaje za kraj			150	0	1	1

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou
Umelé kúpaliská

Kraj Žilinský								
Okres Čadca								
Obec Čadca	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické

Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci								
okres Čadca								
Krytá plaváreň	15	0	0,00	195				
Sumárne údaje za kraj	15	0	0,00	195				

Tabuľka č. 2.5. Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Okres								
Obec	Dátum						Bazény	
Názov kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	Spolu

Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci								
okres Čadca								
Hotel Severka, Zákopčie				áno	60		1	1
Letné kúpalisko v Čadci	01.06. 2018	01.09.2018	nie	Nie	160	0	1	1
Sumárne údaje za kraj					220	0	2	2

Tabuľka č.2.6. Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Okres Čadca								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno- chemické

Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci								
okres Čadca								
Hotel Severka, Zákopčie			0,00					
Letné kúpalisko v Čadci	4		0,00	52				
Sumárne údaje za kraj	4		0,00	52				

Tabuľka č.3.1 Prehľad kvality vnútorného prostredia uzatvorených priestorov – nevykonávalo sa

Tabuľka č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD RÚVZ Čadca

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
Čadca	Počet podnetov spolu:				1*					
	z toho: opodstatnených									
	Neopodstatnených									
Kysucké Nové Mesto	Počet podnetov spolu:	2*								
	z toho: opodstatnených									
	Neopodstatnených									

Poznámka:

*neuzavreté, riešenie prešlo do r.2020

5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ Čadca

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§ 1 ods. 2 písm. h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)								
	Hotel	Motel/Hotel	Penzión	Turistická ubytovňa	Kemping	Chatová osada	Krátkodobé ubytovanie v súkromí	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet
Čadca	16	3	41	30	1	2	61	38	192
KNM	2	1	7	7	0	0	2	1	20
Spolu:	18	4	48	37	1	2	63	39	212

Tab.č.5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ Čadca

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)		
	Robotnícka ubytovňa	Ubytovňa pre brigádnikov	Spolu
	Počet	Počet	Počet
Čadca	3	0	3
KNM	0	0	0
Spolu:	3	0	3

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ Čadca

Okres	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičst- vá	Kozme- tíky	Pedi- kúry	Nechtov ý dizajn, manikúr y	Solári á	Tetovaci e salóny	Klasické masáže	Erotick é masážn e salóny	Sauny	Piercin g	Myosti- mulácie	Nastreľo v. náušník	Iné	Spolu
Čadca	175	2	79	18	37	9	5	31	-	1	-	-	-	34	390
Kysucké Nové Mesto	57	1	23	10	16	4	1	18	-	3	-	-	-	16	150
SPOLU:	232	3	102	28	53	13	6	49	-	4	-	-	-	50	540

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ Čadca

Okresy	Druh zariadenia								
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská	Zariadenia núdzového bývania, domovy na polceste	Resocializačné strediská, krízové strediská	Denné stacionáre	Nízkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá	Denné centrá, jedálne, práčovne, strediská osobnej hygieny	Nočľahárne, útulky	Iné	Spolu
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
Čadca	14	0	0	2	0	0	2	1	19
KNM	5	0	0	1	0	0	0	1	7
Spolu:	19	0	0	3	0	0	2	2	26

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií RÚVZ Čadca

Okresy	Počet prevádzkovaných		Počet		Počet pohrebných vozidiel		
	Pohrebných služieb	Krematórií	Chladiace zariadenia*/ kapacita	Mraziace zariadenia*/ kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Čadca	11	0	4/12	12/19	5	4	4
Kysucké Nové Mesto	4	0	3/6	2/5	0	3	0
Spolu	15	0	7/18	14/24	5	7	4

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Čadca	-	-	-
Kysucké Nové Mesto	-	-	-

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Čadca	-	-	-
Kysucké Nové Mesto	-	-	-

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu IA/SEA

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (viď. § 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Čadca	-	-	-	-
Kysucké Nové Mesto	-	-	-	-

HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín územne v dvoch okresoch, a to v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto. Sídlo RÚVZ je priamo v okresnom meste Čadca.

Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy, ktorého pracovníci sa podieľajú na výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín vrátane zabezpečenia kontrol na úseku bezpečnosti kozmetických výrobkov a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ostalo oproti minulému roku nezmenené. Akékoľvek oslabenie oddelenia personálom bolo riešené po vzájomnej dohode s vedením úradu výpomocou, najčastejšie pracovníkmi z oddelenia epidemiológie a hygieny detí a mládeže.

V roku 2019 bolo oddelenie hygieny výživy (HV) obsadené 5 odbornými pracovníkmi – 1 VŠ

MVDr. – vedúci oddelenia, 1 Ing., 2 Mgr. verejného zdravotníctva a 1 Dipl. ahe.

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

V roku 2019 sa pracovníci oddelenia hygieny výživy zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií:

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamest.
Celoslovenská pracovná porada vedúcich pracovníkov OHV, PBP a KV a OHDM	Celoslovenská pracovná porada	20.02. 2019	ÚVZ SR Bratislava	ÚVZ SR Bratislava	1
Celoslovenská pracovná porada vedúcich pracovníkov OHV	Celoslovenská pracovná porada	11.11. - 12.11. 2019	Hotel Toliar, Štrbské Pleso	ÚVZ SR Bratislava	1
Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV Žilinského kraja	Pracovná porada	26.02. 2019	RÚVZ Liptovský Mikuláš	RÚVZ Liptovský Mikuláš	1
Celoslovenská pracovná porada zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami	Celoslovenská pracovná porada	19.03. - 20.03. 2019	Hotel Marlene, Oščadnica	ÚVZ SR Bratislava	4
Senzorické hodnotenie potravín	Odborný kurz	20.01. 2019	RÚVZ Žilina	RÚVZ Žilina	1
Odborný kurz Analýza a opis štátnozamestnaneckéh o miesta	Odborný kurz	16.05. 2019	Centrum vzdelávania a hodnotenia, ÚV SR Bratislava	ÚV SR Bratislava	1
Odborný seminár k problematike legislatívy týkajúcej sa výživových a zdravotných tvrdení so zameraním sa na výživové doplnky	Odborný kurz	27.09. 2019	RÚVZ Trenčín	ÚVZ SR Bratislava	2
Konzultačný deň NRC pre pitnú vodu	Odborný seminár	04.12. 2019	ÚVZ SR Bratislava	ÚVZ SR Bratislava	1

XXVII. vedecko-odborná konferencia „Životné podmienky a zdravie“	Konferencia	24.09. 2019	Kongresové centrum Kúpeľov Nový Smokovec	SSH SLS, ÚH LFUK Bratislava, RÚVZ Poprad, SSPL SLS, SEVS SLS	1
Odborné semináre zamestnancov RÚVZ Čadca	Interné odborné semináre pre zamestnancov RÚVZ v Čadci v zmysle stanoveného harmonogramu a podľa tém stanovenými jednotlivými odbornými pracoviskami	február až december 2019	RÚVZ Čadca	RÚVZ Čadca	5

Súčasťou porád priamo na oddelení je rozobratie odbornej problematiky k novoprijatej legislatíve a prejednanie dožiadaní krajskej odborníčky v hygiene výživy (KO HV) a Úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave (ÚVZ SR) k zaujatiu stanovísk k zavedeniu nových technológií a k zmenám súvisiacich s legislatívou. Práve k odbornej problematike a novoprijatej legislatíve v oblasti hygieny výživy a bezpečnosti potravín bolo vykonaných **6** odborných seminárov pre pracovníkov oddelenia.

V roku 2019 sa vedúca oddelenia zúčastnila odborného seminára poriadaného Centrom vzdelávania a hodnotenia Úradu vlády SR zameraného na analýzu a opis ŠZM. Naďalej bola pozornosť venovaná požiadavkám na zabezpečenie ochrany osobných údajov po konzultáciách s osobným úradom a zástupcom firmy, ktorá je garantom GDPR.

Prednášková činnosť

V roku 2019 bolo vykonaných **6 prednášok**. Zámerom prednášok bolo poukázať na legislatívne zmeny základných hygienických predpisov, a to zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania v platnom znení. Ďalšie prednášky sa týkali povinnosti oznamovania priamej dodávky potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu v súlade s ustanovením § 7 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení vrátane zabezpečenia evidencie o dodaných surovinách v zariadeniach spoločného stravovania. Prednášková činnosť je uskutočňovaná v rámci školiacich aktivít pre pracovníkov RÚVZ, prostredníctvom súkromných školiacich agentúr na požiadanie, príp. po zaradení prednášok na poradách po dohode s organizátorom príslušnej akcie. Poslucháči vyhodnocujú prednáškovú činnosť pozitívne, nakoľko prostredníctvom nej majú prístup informácií priamo z odborného pracoviska. Aktuálnou problematikou stále ostáva zabezpečenie a kontrola vysledovateľnosti potravín vzhľadom na výskyt kauzy súvisiacej s dovozom poľského mäsa, čo si naďalej žiada venovať zvýšenú pozornosť tejto problematike. Opakovaná novela zákona č. 355/2007 Z. z. v časti zabezpečenia PZS na úseku potravinárstva bola pre podnikateľské subjekty uľahčená tým, že ÚVZ SR zriadilo na webovej stránke link, do ktorého subjekt údajne zadal.

Čo sa týka školení a rôznych odborných akcií poriadaných pre odborných pracovníkov RÚVZ vrátane krajských a celoslovenských pracovných porád, ich úroveň možno hodnotiť ako veľmi dobrú.

Aktivity v médiách – publikačná činnosť

Po obdržaní hlásení o výskyte zdraviu škodlivých nebezpečných výrobkov sú informácie zverejnené a dostupné pre širokú verejnosť na web stránke RÚVZ Čadca. Obdobne je týmto spôsobom zverejňovaná i aktualizovaná legislatíva, odborné usmernenia a nariadenia EP a Rady. Čo sa týka publikačnej činnosti, podklady získané zo ŠZD a ÚK na úseku manipulácie s potravinami, kozmetickými výrobkami a materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami sú poskytované oddeleniu výchovy k zdraviu za účelom ich ďalšieho spracovania a publikovania.

Iné odborné činnosti

- Konzultačná a poradenská činnosť

Vo vyhodnocovacom období bolo poskytnutých celkom **1 280 odborných konzultácií a výkonov v poradenskej činnosti**.

Konzultácie sa týkali:

- Rozsahu dokladov súvisiacich s kolaudáciou objektov k posudkovej činnosti;
- Uznávania dokladov o vzdelaní vrátane osvedčení o absolvovaní kurzov a školiacich aktivít poriadaných inými orgánmi štátnej správy (UPS VaR);
- Zabezpečenia podmienok pri poskytovaní katering, stánkového predaja a organizovanie akcií s propagáciou prípravy mäsových špecialít a tradičných zabijačiek;
- Vytvorenia podmienok k praženiu kávy v rodinnom dome vrátane požiadaviek súvisiacich so zmenou využitia bytovej jednotky na podnikanie;
- Prejednaní povinnosti predkladania dokladov o zhode k materiálom a predmetom určeným na styk s potravinami;
- Určenia podmienok kladených na výrobu kozmetických výrobkov a distribúciu potravín určených pre športovcov, výživových doplnkov a bylinných čajov;
- V súvislosti s podaním opakovaných podnetov na pôsobenie nepriaznivých faktorov, hlavne hluku, boli podané konzultácie k uplatneniu § 27 zákona č. 355/2007 Z. z. vo veci zabezpečenia podmienok k eliminácii hluku v životnom prostredí, predovšetkým z prevádzkovania reštauračných zariadení s hudobnou produkciou;
- Pri kontrole výsledovateľnosti potravín živočíšneho pôvodu boli prejednané zistenia s RVPS zamerané hlavne na rozsah povinných údajov, spôsob nahlasovania a overovania údajov získaných z ÚK;
- S RVPS boli opakovane konzultované pripomienky k návrhu dohody, zaslaného z ÚVZ SR a ŠVPS;

V roku 2019 boli v **5 prípadoch** na požiadanie krajskej odborníčky HV spracované pripomienky a odborné stanoviská k týmto problematikám: umiestňovanie strojov na odber PET fliaš v obchodných prevádzkach, úradná kontrola nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami – návrh dohody o spolupráci medzi RÚVZ a RVPS, pripomienky k ambulantom predaju, pripomienky k návrhu zákona č. 355/2007 Z. z., návrh vyhlášky MPRV SR o požiadavkách na označovanie potravín.

Konzultačná a poradenská činnosť bola súčasťou odborného prejednaní súvisiaceho s konaním organizovaných hromadných podujatí najčastejšie so zástupcami viacerých mestských a obecných úradov. Jednalo sa hlavne o rozsah zabezpečenia podmienok počas

stánkového predaja a zabezpečenie opatrení na vylúčenie pôsobenia nepriaznivých faktorov. Konzultované boli viaceré podklady k VZN obce, mesta. Z odborného pohľadu možno považovať za najobtiažnejšie konzultovanie za účelom zriadenia výrobných a predajných prevádzok v polyfunkčných objektoch, bez špecifikácie tejto činnosti pri posudzovacom procese v štádiu územných alebo kolaudačných konaní.

Spolupráca medzi orgánmi úradnej kontroly potravín, so zložkami samosprávy vrátane stavebných úradov, s inšpektorátom SOI a finančnou správou je na dobrej úrovni.

Vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve:

Na RÚVZ sú zriadené dve skúšobné komisie, z ktorých v jednej funkciu predsedu zastáva vedúca oddelenia HV a v druhej vedúci oddelenia HDM. Členov skúšobných komisií tvorí osem odborných pracovníkov týchto oddelení. Počas roka 2019 bolo vydaných **240 osvedčení odbornej spôsobilosti** na vykonávanie epidemiologicky závažných činností. Nielen pre administratívnych pracovníkov, ale i pre žiadateľov je dodržanie termínov kladených vyhláškou pomerne náročné. I naďalej je ustanovenie kladené na tento výkon v plnom rozsahu dodržané. Opakovane si dovoľujeme poznamenať, že je nevyhnutné prehodnotiť legislatívne úpravy, ktoré určujú zoznam škôl i dokladov, ktorými sa odborná spôsobilosť na tomto úseku má preukázať.

Naďalej členom protipovodňovej komisie, zriadenej pri Okresnom úrade v Čadci a krízového štábu v prípade mimoriadnych situácií za okres Čadca pri VÚC Žilina, je vedúca oddelenia hygieny výživy.

3. ROZBOR ČINNOSTI

3.1. Štátny zdravotný dozor

Obdobne ako v predchádzajúcom období aj v roku 2019 bol spracovaný a v plnom rozsahu splnený plán kontrol. V roku 2019 v súlade s požiadavkou ÚVZ SR a v nadväznosti na výskyt mimoriadnych situácií boli plnené stanovené ciele úlohy na dozorovanom území. Frekvencia kontrol sa odvíja od zaradenia prevádzky do kategórie rizika a po sumarizácii údajov zistených za predchádzajúce obdobie. Pozornosť je venovaná predovšetkým zariadeniam s výrobou epidemiologicky rizikových výrobkov, ďalej uzavretému typu stravovania a poskytovaniu verejného typu stravovania vrátane predaja rizikových a ostatných výrobkov. Štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín vykonáva RUVZ so sídlom v Čadci, oddelenie hygieny výživy, v rámci územnej pôsobnosti v dvoch okresoch, a to okres Čadca a Kysucké Nové Mesto.

3.1.1 Posudková činnosť

Oddelenie hygieny výživy k 31.12.2019 eviduje celkom **1 521 objektov** s potravinárskou činnosťou. Z uvedeného počtu evidovaných zariadení **registrujeme celkom 799 zariadení**. V posudkovej činnosti bolo v roku 2019 vydaných celkom **187 rozhodnutí**, z toho **135 posudkov** bolo vydaných **k prevádzkovaníu** potravinárskych zariadení, **kolaudačné konanie** bolo odsúhlasené v **7 prípadoch**, **územné konanie** v **3 prípadoch**, v **4 prípadoch** boli odsúhlasené dodatky alebo zmeny **prevádzkových poriadkov**. **O prerušení konania** bolo rozhodnuté v **31 prípadoch** a o **zastavení** v **7 prípadoch**. Nedostatky, ktoré viedli k uplatneniu ustanovenia zákona o správnom konaní – k prerušeniu konania, boli nasledovné: chýbajúce doklady, hlavne rozhodnutie o kolaudácii objektu, neúplné prevádzkové poriadky, chýbajúce doklady o odstránení zistených nedostatkov a pod. V 7 prípadoch sme boli nútení konanie zastaviť z dôvodu nepredloženia chýbajúcich dokladov.

V roku 2019 **nebolo** tunajším odborným pracoviskom **vydané nesúhlasné rozhodnutie** a ani **nebolo podané odvolanie** v rámci posudzovacej činnosti.

Na základe podaných žiadostí podnikateľských subjektov bolo vydaných **9 odborných stanovísk** týkajúcich sa posúdenia **projektových štúdií** a **7 iných odborných stanovísk** týkajúcich sa najčastejšie posúdenia hygienickej spôsobilosti vozidiel na prevoz potravín a hotových pokrmov a k zmene vykonávanej činnosti v potravinárskych prevádzkach. V súvislosti s **rozšírením sortimentu** bolo vydaných **22 odborných stanovísk**.

V priebehu roka 2019 bolo poskytnutých **1 280 odborných konzultácií** na úseku potravinárskej činnosti a vykonaných **1 657 iných výkonov**. Údaje sú uvedené v tab. č. 3 v časti „iné výkony“. Sú tu zaradené správne konania – pokuty, uloženie opatrení na mieste výkonu kontrol, vydanie pokynov rozhodnutím, úhrada a náhrada nákladov, rozhodnutia podľa zákona o infomáciách, ďalej hore spomenuté odborné stanoviská, podklady k osvedčeniam, audity, spracovanie údajov pre databázu EFSA, hlásenia RASFF a RAPEX, správy z mimoriadnych kontrol, podnety, odborné stanoviská k legislatíve a všetky ostatné výkony oddelenia.

V každom prípade bol dodržaný postup pri posudzovacej činnosti a spolupráca s ostatnými kontrolnými zložkami v intenciách dohody. Podľa potreby bol vykonaný i spoločný štátny zdravotný dozor za účasti iných kontrolných zložiek. Posudková činnosť je jednoznačne najťažšia pri posudzovaní polyfunkčných a neúčelových objektov. Posudzované boli i rekonštrukcie týkajúce sa výrobných častí so zabezpečením plynulého, jednosmerného dispozičného členenia vrátane vybavenia strojno-technologickým zariadením.

Podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov bola v jednom prípade sprístupnená **informácia** týkajúca sa označenia výživových a zdravotných tvrdení výživových doplnkov - probiotík.

Výroba v okrese Čadca je naďalej sústredená do menších celkov. V primárnom sektore došlo k značnému poklesu výroby. Výrobky sú denne dovážané zo susedných členských krajín EÚ, hlavne z Českej a Poľskej republiky. Výrobne okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto zásobujú vlastnými výrobkami prevažne región Kysúc, vývoz výrobkov do iných okresov je minimálny, ojedinelý a väčšinou len na základe jednorázových objednávok.

Všetky výrobné i potravinárske objekty sú riadené priamo súkromnými podnikateľmi, firmami, akciovými spoločnosťami a rezortom COOP – Jednota Čadca.

Zo **širokospektrálnych predajní** sa v okrese nachádza **12** širokospektrálnych predajní COOP Jednota, **2** predajne BILLA, **3** prevádzky TESCO, **2** predajne spoločnosti LIDL a **1** predajňa KAUFAND.

Najčastejšie problémy pri zahájení činnosti v prevádzkach:

- výroba epidemiologicky závažných potravín

V roku 2019 boli epidemiologicky rizikové potraviny zastúpené spolu v 38 zariadeniach. Naďalej ostáva nezmenený počet lahôdkárskych a cukrárenských výrobní - **2 lahôdkárske výrobné** a **2 cukrárenské výrobné**. **Výroba a predaj nebalenej zmrzliny** bola vykonávaná v **20** sezónnych zariadeniach. Navýšil sa počet prevádzok, a to v počte **14**, v ktorých sa vykonáva len **porciovanie a predaj nebalenej zmrzliny**. Táto činnosť je vykonávaná hlavne v cukrárňach a v stavebne oddelených častiach zariadení spoločného stravovania alebo predajní. Výsledky odobratých vzoriek epidemiologicky rizikových potravín sú spracované v samostatnej kapitole výročnej správy a údaje sú zahrnuté i v tabuľkovej časti.

V obchodných centrách sú na predaj tohto sortimentu zriadené samostatné úseky, ktoré sú zásobované hlavne dodávateľmi z nášho okresu. V dvoch prípadoch je zásobovanie zabezpečené dovozom priamo z výroby z Českej republiky. V dvoch obchodných centrách BILLA a v jednom supermarkete COOP Jednota je vykonávaná výroba a predaj hotových pokrmov z teplého pultu.

V uvedených výrobných epidemiologicky rizikových potravinách bola činnosť zahájená v predchádzajúcich rokoch a pri výkone ŠZD neboli zistené závažné hygienické nedostatky. Rekonštrukčnými úpravami v mnohých prípadoch došlo k vylepšeniu hygienického štandardu, prípadne boli nedostatky riešené len zápisom v zázname z kontroly so stanovením krátko termínu na ich odstránenie.

V súlade s usmernením ÚVZ SR a s podmienkami kladenými na pojazdný predaj bolo v roku 2019 vydané súhlasné rozhodnutie k výrobe a predaju nebalenej zmrzliny. Jedná sa o špecializovaný certifikovaný prívesný vozík, ktorý má zabezpečené všetky požiadavky vzťahujúce sa na daný druh činnosti. Výroba a predaj bola odsúhlasená bez obmedzenia územnej pôsobnosti a činnosť je realizovaná hlavne počas konania hromadných podujatí.

V roku 2019 bolo všetkým prevádzkovateľom výroby zmrzliny vydané odborné usmernenie vo veci postupu pri zabezpečení preukázania zdravotnej bezpečnosti vyrábaných potravín – povinnosť predkladania laboratórnych rozborov, ako i informácia o legislatíve, ktorá určuje upovedomiť konzumentov o pridávaných prídavných látkach vrátane informácie o ich zákaze používania. Kategória výrobní a predajní zmrzlín je na dobrej úrovni. Väčšinou sú prevádzky zriadené v pevných trvalých stánkoch so sezónnym využitím. V 5 prevádzkach sú majiteľmi cudzí štátni príslušníci, ktorí na základe jednaní v predchádzajúcich rokoch postupne

zabezpečili pomerne dobrý hygienický štandard a dodržiavanie hygienických požiadaviek vzťahujúcich sa na túto činnosť.

- **výroba ostatných požívatín a skladovanie**

Výrobu ostatných požívatín v regióne vykonáva **39 prevádzok registrovaných** miestne príslušnou **RVPS**, do ktorých patrí: 6 cukrárenských výrobní, 1 výrobňa cestovín, 1 výrobňa nealkoholických nápojov, 4 pekárenské výrobné, 2 výrobné mäsových výrobkov, 1 salaš s mliekárňou, 1 výrobňa omývaných syrov a syrových korbáčikov, 1 výrobňa mliečnych výrobkov, 4 výrobné so spracovaním ovčieho mlieka a výrobou hrudkového ovčieho syra, 1 výrobňa ovčieho syra, bryndze a žinčice, 1 výrobňa výživových doplnkov, ktorá spočíva len vo finalizácii vyrobených výrobkov, 1 výroba cukrárskeho cesta, 2 bitúnky, 1 porážka hovädzieho dobytká a oviec, 1 rozrábka hovädzík štvrtí, 1 výrobňa parených knedlí, 3 pálenice, 1 výroba perníkov, 1 výroba celozrnných potravín, 2 pivovary – z toho 1 ako súčasť ZSS typu pohostinstvo, 1 chov živých rýb, 1 muštáreň, 1 výroba živočíšnych tukov, 1 výrobňa špecializovaných cukrárenských výrobkov RAW.

Pri vydávaní rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky sú hygienické požiadavky zabezpečené. Z nedostatkov pri posudzovaní najčastejšie zisťujeme len jeden vstup. V takom prípade prevádzkovateľ rieši expedíciu prípadne zásobovanie mimo otváracích hodín prevádzky.

Poloha okresu umožňuje vzhľadom na blízkosť hraníc so susednými štátmi dovoz potravín z výrobní z Českej a Poľskej republiky. Výrobky sú dovážané priamo do ZSS a obchodnej siete bez akéhokoľvek skladovania. Mrazené mäsové výrobky, mrazené pekárenské výrobky a mrazená zelenina z Poľskej republiky sú distribuované z priestorov chladeného a mrazeného veľkoobchodného skladu, situovaného v Kysuckom Novom Meste, i nad rámec nášho okresu. Jedná sa hlavne o výrobky typu rýchle občerstvenie a fast food.

V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto **registrujeme 8 špecializovaných skladov** so skladovaním výživových doplnkov a potravín na osobitné výživové účely s distribúciou na úrovni SR i štátov EÚ, vrátane e-shopov. Registrujeme taktiež **1 sklad obalov** určených na styk s potravinami. Ostatných skladov potravín evidujeme **14**.

- **distribúcia a predaj požívatín v novinových stánkoch, obchodných centrách, v nebytových priestoroch, stánkoch, tržniciach, ambulatoch a i.**

Zariadenia tohto typu patria do registrácie RVPS. V roku 2019 sme zaznamenali značný nárast požiadaviek o poskytnutie konzultácií, nakoľko prevádzkovatelia požadovali rozšíriť sortiment o rôzne druhy potravín a kozmetických výrobkov. V mnohých prípadoch prevádzkovatelia žiadajú činnosť vykonávať síce v polyfunkčných, avšak neúčelových objektoch. Po poskytnutí odborných konzultácií od daného zámeru ustúpili.

Zriaďovanie potravinárskych prevádzok v polyfunkčných objektoch, ktoré boli posudzované ako administratívne alebo bytové priestory, zostáva naďalej problematické. Potravinárska činnosť bola preto odsúhlasená až po rekonštrukčných úpravách a odsúhlasení zmeny využitia priestoru na danú činnosť.

Po dohode s mestskými a obecnými úradmi boli všetci prevádzkovatelia stánkového predaja sústredení len na tržné a trhové miesta a nezaznamenali sme ani jeden podnet a ani zistenie predaja mimo týchto vyčlenených plôch. Tým došlo k odbúraniu predaja z motorových vozidiel.

V 1 prípade nám bol oznámený predaj originálne balených potravín z automatu. V trvalých stánkoch s poskytovaním rýchleho občerstvenia boli pri výkone ŠZD často zisťované zmeny v zabezpečení skladovania a dispozície stánkov v porovnaní so stavom pri posudzovacej

činnosti. V niektorých prípadoch chýbalo priame napojenie na vodný zdroj, čo bolo predmetom uplatnenia opatrení na mieste vrátane uloženia sankcie. V mnohých prípadoch bol prehodnotený rozsah poskytovaného sortimentu. Často pri odsúhlasovaní stánkového predaja prevádzkovatelia poukazujú na nejednotnosť zákonných podmienok na tie isté činnosti v rôznych členských štátoch EÚ. Naďalej sa stretávame s problémami pri uplatnení smerníc a nariadení EP a Rady, hlavne pri kontrole zberu a likvidácie odpadu. Taktiež na úseku preukázania výsledovateľnosti u výrobkov s dlhšou lehotou spotreby je možnosť zámene dodacích listov, ktoré nie sú identické s predávanými potravinami, nehovoriac už o podmienkach skladovania potravín v čase pred konaním akcie a pod. Na úseku predaja potravín vo väčších obchodných reťazcoch sú spoločné priestory využívané za účelom poskytovania pohostinských služieb typu ZSS, rýchle občerstvenie a cukráreň. Len príležitostne sú na spojovacích chodbách obchodných centier využívané plochy za účelom jednodňového stánkového predaja. Vo všetkých obchodných centrách sú v plnom rozsahu dodržané hygienické požiadavky kladené zákonom na ochranu nefajčiarov.

Čo sa týka predaja situovaného na tržniciach a v stánkoch, je možné konštatovať, že po prejednaní podmienok s prevádzkovateľmi tržníc, ktorými sú hlavne zástupcovia obcí a miest, sa situácia výrazne zlepšila. Tržné a trhové miesta sú vybudované a prístupné v centrálnych častiach miest a obcí s infraštruktúrou a s vybudovaním stabilných stánkových predajných plôch vrátane skladov a sociálnych zariadení.

3.1.2 Kontrolná činnosť

Celkom evidujeme k 31.12.2019 **1 521 potravinárskych zariadení**. Z tohto počtu **registrácii** podlieha **799** potravinárskych zariadení a RVPS v Čadci prináleží do registrácie 722 zariadení.

Celkom bolo v roku 2019 vykonaných **1 202 kontrol**. V zmysle **zákona č. 355/2007 Z. z.** bolo z uvedeného počtu vykonaných celkom **692 kontrol** a podľa **zákona č. 152/1995 Z. z.** bolo vykonaných **510 kontrol**.

Štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín boli vykonávané podľa spracovaného plánu kontrol a cielené kontroly boli realizované v súlade s požiadavkami ÚVZ SR. **Podľa zákona o ochrane nefajčiarov** bolo celkom vykonaných **598 kontrol**, pričom v 3 prípadoch došlo k zmene dispozičného členenia, ale ani v jednom prípade nebolo potrebné pristúpiť k uloženiu sankcie.

Najčastejšie zisťovaným nedostatkom v registrovaných prevádzkach bolo kríženie čistej a nečistej časti i napriek vytvoreným podmienkam, zamrazovanie potravín dodaných v chladenom stave, chýbajúca dokumentácia, nedostatky v označovaní, svojvoľné rozšírenie sortimentu, znížená prevádzková hygiena. Počas výkonu kontrol sme sa často stretávali s otázkou od prevádzkovateľov na možnosť zamrazovania surovín hygienickým spôsobom priamo v prevádzkach. Opakovane bolo potvrdené, že prevádzkovatelia i napriek dostatočne dispozične vybavenému objektu nevyhlúčia kríženie čistej a nečistej časti a v mnohých prípadoch sa nezdržia prevádzkovania zariadenia do doby vydania súhlasného rozhodnutia. Zisťujeme, že z dôvodu častej výmeny zamestnancov potravinárskimi pracovníkmi nemajú dostatočnú kvalifikáciu na vykonávanie určených prác a v niektorých prípadoch sú doklady predkladané dodatočne. Často chýbali spisové a dokumentačné materiály s príslušnou evidenciou. Zariadenia, ktoré poskytujú krátkodobú činnosť prípadne činnosť počas sezóny, veľakrát nedodrжали podmienky uvedené v rozhodnutí alebo prevádzkovali zariadenie bez vydaného rozhodnutia.

Z poznatkov možno konštatovať, že nedostatky boli v stanovených termínoch odstránené, často boli zapríčinené priamo pracovníkmi manipulujúcimi s potravinami.

Okrem sankčnej činnosti k riešeniu uvedených problémov výrazne prispela konzultačná a prednášková činnosť. Získané vedomosti a povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov boli pracovníkmi v potravinárstve po absolvovaní školení uplatnené v praxi.

Nadálej boli v dozorovaných zariadeniach vykonávané i večerné kontroly riešené posunom pracovnej doby zamestnancov.

Snahou bolo dodržať spracovaný plán výkonu kontrol, avšak výsledok ovplyvňujú mnohé faktory, ako napríklad posun v otváracíj dobe zariadení, výkon cielených kontrol, častokrát dočasné uzavretie prevádzky a pod. Aj to bolo dôvodom, že mnohé prevádzky, zaradené do plánu, neboli podrobené kontrole, alebo v jednej prevádzke bolo počas roka vykonaných viac kontrol oproti plánu, a to následkom výkonov cielených kontrol.

Oddelenie hygieny výživy v rámci kontrolnej činnosti vykonáva i dozor nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami a dozor nad bezpečnosťou kozmetických výrobkov, ktorých výsledky sú zahrnuté do samostatných správ.

V roku 2019 bolo registrovaných celkom **690** prevádzok poskytujúcich služby **spoločného stravovania**. Z tohto počtu **65** prevádzok patrí do **uzavretého typu** stravovania, **165** je zariadení **verejného stravovania s prípravou jedál**, **349** prevádzok je **nevyvarujúcich**, **68** zariadení **rýchleho občerstvenia** a **43** prevádzok krátkodobého **stánkového a ambulatného predaja občerstvenia**. Údaje zahŕňajú i počty cukrární, porciovanie a predaj hlbokozmrazenej zmrzliny, lahôdkárske výrobné nadväzujúce priamo na predaj a cukrárenské výrobné taktiež nadväzujúce priamo na predaj. Uvedené údaje poukazujú na nárast zariadení typu stánkový a ambulatný predaj s poskytovaním občerstvenia.

V zariadeniach spoločného stravovania bolo v roku 2019 vykonaných celkom **873 kontrol**.

V uplynulom roku boli v zmysle plánu zrealizované **4 audity**. Audity boli vykonané v prevádzkach verejného stravovania s výrobou a podávaním pokrmov. Z uvedeného počtu boli 2 audity vyhodnotené ako bezpečné a ďalšie 2 ako bezpečné s pripomienkami. U týchto dvoch auditov boli zistené dve systémové nezhody s vydaním dvoch protokolov o nezhode.

V zatriedení prevádzok do kategórie rizika nedošlo k výrazným zmenám, nakoľko zariadenia sú v dobrom technickom stave s dostatočným strojno-technologickým vybavením a v mnohých prípadoch boli nedostatky odstránené počas kontroly. V sektore zariadení verejného stravovania dochádza k zlepšeniu aj vďaka rekonštrukčným úpravám prípadne prístavbám k jestvujúcim zariadeniam.

V roku 2019 sme zaznamenali **13 podnetov**. Takmer všetky podnety boli riešené samostatne oddelením hygieny výživy, len v 1 prípade v spolupráci s oddelením epidemiológie. Z uvedeného počtu bolo podľa zákona č. 355/2007 Z. z. riešených 11 podnetov a 2 podnety boli riešené podľa zákona č. 152/1995 Z. z. Ku všetkým podnetom boli vyhotovené záznamy a v záujme ochrany verejného zdravia a bezpečnosti potravín boli riešené i podnety podané anonymne. Počas riešenia podnetov bolo vykonaných **18 kontrol**, niektoré z kontrol boli vykonané opakovane. Z uvedeného počtu bolo 6 podnetov opodstatnených, 5 neopodstatnených a 1 podnet nebolo možné dokázať. V riešení nadálej zostáva 1 podnet – jedná sa o nadmerný hluk z prevádzky predajne potravín, meranie prebehlo koncom roka 2019 a výsledky dosiaľ nie sú k dispozícii. O riešení tohto podnetu je pisateľ priebežne informovaný. **Predmetom šetrenia podnetov bolo:** nefunkčné zariadenia pre osobnú hygienu zákazníkov, v dvoch prípadoch nedodržiavanie hygienických predpisov v pohostinskom zariadení, zamestnanci bez odbornej a zdravotnej spôsobilosti, nedodržiavanie OVD, výskyt hnačkových ochorení u ubytovaných a stravujúcich sa klientov v ZSS, nevyhovujúca kvalita pizze a zamestnanci manipulujúci s potravinami bez OS, nedodržiavanie hygienických požiadaviek pri príprave a podávaní pokrmov, nevyhovujúce skladovanie potravín a surovín, zamestnanci manipulujúci s potravinami bez dokladov o OS

a bez zdravotných preukazov, výroba a predaj syrových výrobkov bez schválenia príslušným RH, nedodržiavanie hygieny pri podávaní nápojov, znečistené poháre a nevyhovujúce zariadenia pre osobnú hygienu zákazníkov, nadmerný hluk z prevádzky predajne potravín, znížená prevádzková hygiena, výskyt hlodavcov a prevádzkovanie ZSS bez rozhodnutia príslušného RH, nevyhovujúca kvalita alkoholických nápojov, nadmerný hluk z prevádzky ZSS.

Pri zistení opodstatnenosti podnetov boli uložené sankcie v zmysle platnej legislatívy.

Prehľad a vyhodnotenie prijatých podnetov:

	Celkový počet podaní	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať, odstúpené
ZSS	10	6	3	1
Výrobcovia				
Dopravcovia a distribútori				
Hypermarkety, supermarkety				
Malé a stredné predajne	1			Podnet nad'alej v riešení
Baliarne				
Iné:				
Príprava a predaj RO na ČS	1		2	
Výroba a predaj syrových výrobkov	1			
SPOLU :	13	6	5	1 podnet nad'alej v riešení

3.2 Úradná kontrola

Podkladom k výkonu kontrol je vopred spracovaný Viacročný národný plán úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov zostavený podľa pokynov a usmernení ÚVZ SR. Aktualizovanie kontrol spočíva a každoročne berie do úvahy podmienky regiónu so zameraním na dodržiavanie potravinového práva prevádzkovateľmi potravinárskych prevádzok v súlade s Nariadením (ES) č. 852/2004 Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o hygiene potravín, so zákonom č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a v zmysle Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín SR.

V roku 2019 bola aktualizovaná a spísaná dohoda o vzájomnej spolupráci medzi orgánmi úradnej kontroly potravín, a to ŠVPS a ÚVZ a zásadné princípy uvedené v obsahu dohody s uplatnením noviel zákonov, hlavne v časti kompetencií, boli predmetom jednania

regionálnej úrovni. Po prerokovaní dohody o vzájomnej spolupráci obidve zložky úradnej kontroly zaslali spracované dohody k odsúhlaseniu nadriadeným orgánom podľa požiadavky. Až po odsúhlasení bola dohoda podpísaná v decembri 2019. Spoluprácu s RVPS hodnotíme naďalej ako dobrú, vzájomné informácie sú podávané nielen podľa dohody, ale i na základe požiadaviek obidvoch kontrolných zložiek. Taktiež nie je problém so vzájomnou výmenou informácií, či už pri riešení zistených nedostatkov pri výkone ÚK, ale i pri získavaní podkladov pri sumarizácii výsledkov a potrebných informácií počas riešenia rôznych potravinových káuz.

Úradná kontrola bola zameraná na:

1. Epidemiologicky rizikové potraviny (lahôdkárske výrobky, cukrárske výrobky zmrzlina)
2. Potraviny na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy
3. Výživové doplnky na báze vitamínov a minerálnych látok
4. Prírodné minerálne vody, pramenité prírodné vody a balené pitné vody
5. Bezgluténové potraviny
6. Potraviny a pokrmy v zariadeniach spoločného stravovania
7. Potraviny na báze GMO
8. Ostatné potraviny z hľadiska zdravotnej bezpečnosti

Pri výkone úradnej kontroly bola sústredená pozornosť na:

1. Preverenie všetkých systémov kontroly, ktoré sú spracované prevádzkovateľmi
2. Výkon samotnej inšpekcie, zameranej na pracovné prostredie, strojno-technologické vybavenie, skladovanie, expedíciu, dopravu, manipuláciu s polotovarmi, hotovými výrobkami, analýzu postupov pri príprave a spracovaní potravín, označovanie potravín, manipuláciu s odpadom
3. Vyhodnotenie postupov SVP, analýzu rizík a kritických kontrolných bodov v súlade s legislatívou
4. Preverenie písomných materiálov a ostatnej evidencie
5. Samotný výkon kontrol vlastnými meracími prístrojmi, porovnanie meraní uskutočnených prístrojmi, ktoré používajú prevádzkovatelia
6. Šetrenie oznámení Rýchleho výstražného systému s uplatnením príslušných opatrení
7. Osobitná pozornosť bola venovaná materiálom a predmetom, ktoré prichádzajú do styku s potravinami

Vo vyhodnotení uvádzame požadované počty podľa osnovy s uvedením číselných hodnôt samostatne za oddelenie HV a oddelenie HDM - podľa osnovy ÚK.

Počet podnikateľských subjektov: spolu - **952** (HV – **799**, HDM – **153**)

Počet kontrol: spolu **1 059** (HV – **949**, HDM - **110**)

Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami: spolu **124** (HV- **113**, HDM – **11**)
z toho v sektore služieb: **123** (HV- **112**, HDM – **11**)

Počet nezhôd ÚK: spolu **274**, (HV – **245**, HDM - **29**)

Celkový počet odobratých vzoriek: **285**, z toho obalov - **4**, (HV- **241**, HDM - **44**)

Celková zhoda u prevádzkovateľov a výrobkov

- počet vyhovujúcich kontrol ÚK: spolu **174** (HV – **111**, HDM – **63**)

- počet vyhovujúcich kontrol ZSS: spolu **761** (HV – **725**, HDM – **36**)

Vzhľadom k tomu, že výroba lahôdkárskych výrobkov a cukrárskych výrobkov nadväzujúcich priamo na predaj i prevádzky s porciováním a predajom nebalenej

zmrzliny vrátane cukrárni sú v IS HV zaradené do ZSS, zistené nezhody sú hore uvedené v číslach v časti ZSS. Taktiež nezhody v oblasti kontroly obalov, nakoľko boli zistené v ZSS.

Použitý systém klasifikácie

- pri výrobe a manipulácii:

Zariadenia podliehajúce úradnej kontrole a ŠZD sú zaradené do kategórie na základe posúdenia epidemiologického rizika. Kritériom na zaradenie je druh a rozsah výrobných zariadení a poskytovaných služieb, množstvo vyrábaných pokrmov, posúdenie možného ohrozenia populácie, posúdenie hygienických kritérií a výsledné hodnoty získané z odobratých a vyšetrených vzoriek na posúdenie ich bezpečnosti. Epidemiologické riziko je posudzované aj v prípade výskytu a druhu alimentárnych ochorení. Pre klasifikáciu je využívaný bodovací systém s výsledným zatriedením prevádzky do kategórie rizika.

3.2.1 Frekvencia a typy nezhôd pri výrobe a manipulácii s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, aditívnymi látkami, arómami, obalmi a materiálmi prichádzajúcimi do styku s potravinami boli zistené nasledujúce počty nezhôd:

Zmrzlina HV - 5 / HDM - 0 Počet: 5

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – HV - 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – HV - 0
- v hygiene prevádzky - HV - 1
- v osobnej hygiene – HV - 0
- v odbornej spôsobilosti – HV - 1
- v zdravotnej spôsobilosti – HV - 1
- v označovaní – HV - 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - HV - 0
- potraviny po DS/DMT – HV - 1
- v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti – HV - 0
- v skladovaní potravín (odobratie a odloženie vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín) – HV - 1
- v manipulácii s potravinami – HV - 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – HV - 0
- iné - zistenie prítomnosti farbív, ktoré nie sú v zmrzlinách povolené – HV - 0
- iné - HV - 0

Nezhody boli zistené pri porciovaní a predaji nebalenej hlbokozmrazenej zmrzliny len v jednej prevádzke. Prevádzka je v IS HV zaradená v ZSS bez prípravy jedál, preto sú jednotlivé nezhody v tab .č. 2 uvedené v časti „ sektor služieb – ZSS“.

Dojčenská voda + pramenitá voda (watercooler) HV - 0 / HDM - 0 Počet: 0

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – HV - 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – HV - 0
- v hygiene prevádzky - HV - 0
- v osobnej hygiene – HV - 0
- v odbornej spôsobilosti – HV - 0
- v zdravotnej spôsobilosti – HV - 0
- v označovaní – HV - 0

- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - HV - 0
- potraviny po DS/DMT – HV - 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – HV - 0
- v skladovaní potravín – HV - 0
- v manipulácii s potravinami – HV - 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – HV - 0
- iné – HV - 0

Výživové doplnky HV – 2 / HDM- 0 Počet: 2

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – HV - 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – HV - 0
- v hygiene prevádzky - HV - 0
- v osobnej hygiene – HV - 0
- v odbornej spôsobilosti – HV - 0
- v zdravotnej spôsobilosti – HV - 0
- v označovaní – HV - 1
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - HV - 0
- potraviny po DS/DMT – HV - 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – HV - 1
- v skladovaní potravín – HV - 0
- v manipulácii s potravinami – HV - 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – HV - 0
- iné – HV - 0

Aditívne látky, arómy HV - 0 / HDM- 0 Počet: 0

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – HV - 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – HV - 0
- v hygiene prevádzky - HV - 0
- v osobnej hygiene – HV - 0
- v odbornej spôsobilosti – HV - 0
- v zdravotnej spôsobilosti – HV - 0
- v označovaní – HV - 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - HV - 0
- potraviny po DS/DMT – HV - 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – HV - 0
- v skladovaní potravín – HV - 0
- v manipulácii s potravinami – HV - 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – HV - 0
- iné – HV - 0

Obaly a materiály prichádzajúce do styku s potravinami HV – 2 / HDM- 0 Počet: 2

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – HV - 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – HV - 0
- v hygiene prevádzky - HV - 0
- v osobnej hygiene – HV - 0
- v odbornej spôsobilosti – HV - 0
- v zdravotnej spôsobilosti – HV - 0
- v označovaní – HV - 1
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - HV - 0
- potraviny po DS/DMT – HV - 0

- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – HV - 1
- v skladovaní potravín/obalov – HV – 0
- v manipulácii s potravinami – HV - 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – HV - 0
- iné – HV – 0

Výroba a predaj nebalenej zmrzliny

Nedostatky boli zistené len v 1 prípade, a to v prevádzke s porciovaním a predajom nebalenej hlbokozmrazenej zmrzliny, ktorá je v IS HV zaradená v ZSS bez prípravy jedál, preto sú jednotlivé nezhody v tab .č. 2 uvedené v časti „ sektor služieb – ZSS“. Za zistené nedostatky bola uložená bloková pokuta a opatrenie na mieste výkonu ÚK v zmysle platnej legislatívy.

- v hygiene prevádzky – znečistená mraziaca vitrína, znečistené steny, nevyhovujúce uchovávanie porcovacieho náradia
- v odbornej spôsobilosti – dodatočne doložený doklad o OS
- v zdravotnej spôsobilosti – dodatočne predložený zdravotný preukaz
- potraviny po DS/DMT – nedostatky v evidencii o otvorení originálneho balenia zmrzliny – nebolo možné skontrolovať dobu predaja (DS)
- v skladovaní potravín – nedostatky v evidencii teploty v mraziacej vitríne, v čase kontroly chýbajúce meracie zariadenie, nevyhovujúce skladovanie kornútikov

Z laboratórne vyšetrených zmrzlín **8 vzoriek nevyhovovalo** z dôvodu obsahu kvasiniek a plesní, uplatnená vo všetkých prípadoch úhrada nákladov. **Nedostatky pri odbere vzoriek nezistené.**

Výživové doplnky – predaj potravín na následnú výživu dojčiat – nedostatky nezistené

- označovanie - nedostatky nezistené

Výživové doplnky – predaj výživových doplnkov

- v overovaní pôvodu, výsledovateľnosti - nepredložené doklady o pôvode – dodacie listy
- v označovaní – u niektorých výrobkov nebolo zabezpečené označenie v SJ

Nedostatky boli zistené v prevádzke fitness centra s predajom výživových doplnkov. Na mieste výkonu ÚK bolo v zmysle platnej legislatívy uložené opatrenie a bola udelená zodpovednej osobe za prevádzku bloková pokuta. Nedostatky boli v stanovenom termíne odstránené.

Dojčenská voda a pramenitá voda (watercooler) – nedostatky nezistené

Aditívne látky a arómy – neregistrujeme výrobcu aditív – nedostatky nezistené.

Obaly a materiály prichádzajúce do styku s potravinami

Nedostatky boli zistené pri cielenej kontrole materiálov a predmetov určených na styk s potravinami bez odberu vzoriek v prevádzke ZSS.

- v overovaní pôvodu, výsledovateľnosti – nepredložená dokumentácia
- v označovaní – nedostatky v označovaní

Materiály a predmety určené na styk s potravinami

V r. 2019 úradné kontroly prebiehali nasledovne:

1. Úradné kontroly s odberom vzoriek.
2. Úradné kontroly bez odberu vzoriek – kontrola požiadaviek na uvádzanie plastových výrobkov na trh.

3. Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov atď.
4. Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.
5. Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov.

Ad.1) Počet úradných kontrol s odberom vzoriek – 4 (1 výrobca, 3 distribučná sieť), celkový počet odobratých vzoriek: 4, vyhoveli: 4.

Ad.2) Počet úradných kontrol bez odberu vzorky – 3 spolu, z toho 2 ZSS a 1 maloobchod. V 1 prípade bolo prijaté dobrovoľné opatrenie na stiahnutie výrobku z obehu do doby označenia v zmysle platnej legislatívy, nakoľko výrobok nebol označený v slovenskom jazyku, chýbalo akékoľvek označenie výrobcu, dovozcu príp. distribútora. Zároveň bolo uložené orgánom úradnej kontroly opatrenie v zápisnici z kontroly. Vo všetkých troch prípadoch bola celá dokumentácia zaslaná na zhodnotenie na NRC Poprad pre obaly, k dnešnému dňu odpoveď nebola doručená.

Ad.3) Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov atď. – RÚVZ so sídlom v Čadci v r. 2019 do plnenia nebol zaradený.

Ad.4) Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami - V roku 2017 bol začatý audit prevádzky SLOVPOL Exim spol. s.r.o., Vadičovská cesta 383, 023 36 Radol'a. V protokoloch o nezhodách bol výrobcovi PET fľaš z predliskov stanovený termín za účelom prepracovania plánu SVP v termíne do 15.02.2018. Nápravné opatrenia neboli k stanovenému termínu splnené, protokoly boli prenesené do následného auditu. V súlade s koncepciou výkonu úradnej kontroly potravín bol naplánovaný v uvedenej prevádzke následný audit v termíne 17. – 19.12.2018. Prevádzkovateľ takmer 80 % výroby sústreďuje na výrobu plastových obalov určených na nepotravinársky charakter. Z predloženej dokumentácie vyplynulo 9 systémových protokolov s navrhnutým termínom splnenia do 30.08.2019. V stanovenom termíne nápravné opatrenia neboli splnené a na základe uvedeného RÚVZ so sídlom v Čadci zaslal dňa 22.11.2019 pod č. RH-2019/00055-3 výrobcovi urgenčný list v súlade s usmernením o výkone auditov. Následne výrobca podal informáciu telefonicky, že po doručení výsledkov z NRC Poprad obratom bude kontaktovať RÚVZ so sídlom v Čadci.

Ad.5) Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov – databáza aktualizovaná v zmysle usmernenia. Aj v r. 2019 sme evidovali v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto **1 výrobcu PET fľaš z predliskov (výroba PET fľaš určených na styk s potravinami len v objeme 1/3 výroby a na len na základe objednávok), 1 výrobcu plastových a kombinovaných kuchynských potrieb určených na priamy styk s potravinami a 1 sklad obalového materiálu.**

- RASFF systém - materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami – hlásenia – 3
počet kontrol – 21

Migrácia kadmia a olova zo skleneného hrnčeka - RASFF č. 2019.2451 – vzhľadom k tomu, že neboli k dispozícii údaje o možných odberateľoch predmetného nebezpečného výrobku, boli na základe žiadosti ÚVZ SR vykonané kontroly v prevádzkach s jeho predpokladaným výskytom. Celkom bolo odbornými pracovníkmi vykonaných **19 kontrol.**

Výrobok sa v obchodnej sieti na území okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto nenachádzal a podľa zistení nebol do kontrolovaných prevádzok dodaný.

Migrácia formaldehydu z bambusového hrnčeka na kávu „to go“ s bambusovým vláknom – RASFF č. 2019.2926 - podľa priloženého distribučného zoznamu bol predmetný nebezpečný výrobok distribuovaný i do prevádzky KIK filiálka 4376, Slobody 3039/4, 022 01 Čadca. Oddelením hygieny výživy bola v prevádzke vykonaná **1 úradná kontrola**. Pri výkone kontroly bol zodpovednou osobou za prevádzku predložený nadobúdací doklad – dodací list o odbere uvedeného výrobku v počte 12 ks. Výrobky v počte 9 ks boli na základe informácie z centrálneho stiahnuté z predaja, označené, uložené do kartónovej krabice a oddelene uskladnené za účelom vrátenia dodávateľovi. 3 ks výrobku boli ku dňu výkonu kontroly predané. Prevádzkovateľ prijal dobrovoľné opatrenie na stiahnutie výrobku z trhu, avšak nezabezpečil informáciu pre spotrebiteľa o škodlivosti výrobku a možnosti jeho vrátenia. Na základe uvedeného bolo RÚVZ so sídlom v Čadci v zmysle platnej legislatívy v súčinnosti s čl. 24 ods. 1 a čl. 25 Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1935/2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/590/EHS a 89/109/EHS vydané opatrenie na zabezpečenie informovanosti spotrebiteľov o zakúpení nevyhovujúceho výrobku a možnosti vrátenia zakúpeného tovaru.

Riziko zlomenia čepele keramického noža z Číny - RASFF č. 2019.3576 – vzhľadom na žiadosť ÚVZ SR o vykonanie kontrol v predajniach Kaufland, ktoré sa nachádzajú v územnom obvode RÚVZ, so zameraním sa na výskyt predmetného nevyhovujúceho výrobku a overenie, príp. zabezpečenie jeho stiahnutia z trhu a zistenia spôsobu likvidácie, príp. vrátenia jeho dodávateľovi, bola oddelením hygieny výživy vykonaná **1 kontrola**. Bolo zistené, že predmetný nevyhovujúci výrobok nebol do prevádzky dodaný.

3.2.2 Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkárskych výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

Počet evidovaných zariadení ZSS, vrátane CV a LV: **Spolu - 843**   HV – **690**
HDM - **153**

Počet skontrolovaných subjektov: **Spolu - 426**   HV – **372**   HDM - **54**
Počet kontrol: **Spolu - 947**   HV - **837**   HDM - **110**

Frekvencia a typy nezhôd v ZSS   **Spolu : 254 nezhôd**   HV – **234**   HDM – **20**

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – HV - **10** / HDM - **2**
- vo vzdelávaní zamestnancov – HV - **7** / HDM - **3**
- v hygiene prevádzky - HV - **14** / HDM - **2**
- v osobnej hygiene – HV - **6** / HDM - **1**
- v odbornej spôsobilosti – HV - **13** / HDM - **0**
- v zdravotnej spôsobilosti – HV - **5** / HDM – **0**
- v označovaní – HV - **11** / HDM - **1**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - HV - **0** / HDM - **0**
- potraviny po DS/DMT – HV – **22** / HDM - **1**
- v overovaní pôvodu potravín/vysledovateľnosti – HV – **15** / HDM - **0**
- v skladovaní potravín – HV - **19** / HDM - **2**
- v manipulácii s potravinami – HV - **9** / HDM - **1**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – HV - **4** / HDM - **0**
- iné – HV - **99** / HDM – **7**

Lahôdkarské prevádzky HV – 0 / HDM – 9 Spolu: 9

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – HV - 0 / HDM- 1
- vo vzdelávaní zamestnancov – HV - 0 / HDM - 0
- v hygiene prevádzky - HV - 0 / HDM - 2
- v osobnej hygiene – HV - 0 / HDM - 0
- v odbornej spôsobilosti – HV – 0 / HDM - 0
- v zdravotnej spôsobilosti – HV - 0 / HDM - 0
- v označovaní – HV – 0 / HDM - 1
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - HV – 0 / HDM - 0
- potraviny po DS/DMT – HV – 0 / HDM - 0
- v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti – HV – 0 / HDM - 0
- v skladovaní potravín – HV - 0 / HDM - 1
- v manipulácii s potravinami – HV - 0 / HDM - 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – HV - 0 / HDM - 0
- iné – HV – 0 / HDM - 4

Cukrárske prevádzky HV – 2 / HDM - 0 Spolu: 2

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – HV - 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – HV - 0
- v hygiene prevádzky - HV - 0
- v osobnej hygiene – HV - 0
- v odbornej spôsobilosti – HV - 0
- v zdravotnej spôsobilosti – HV – 0
- v označovaní – HV – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - HV – 0
- potraviny po DS/DMT – HV – 0
- v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti – HV – 0
- v skladovaní potravín – HV - 0
- v manipulácii s potravinami – HV - 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – HV – 0
- iné – HV – 2

Analýzy nezhôd

ZSS – najčastejšie nezhody

- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – HV** – chýbajúca evidencia CCP, nevhodne určené CCP, nepravidelný monitoring CCP, nezaznamenanie nápravných opatrení, **HDM** - neúplná evidencia pracovných protokolov HACCP, odkladanie vzoriek stravy v nedostatočnom množstve bez označenia
- **v hygiene prevádzky - HV** - kríženie čistej a nečistej časti, v čase kontroly chýbajúci prívod tečúcej teplej vody, poškodené strojno-technologické zariadenie, v niektorých prípadoch nefunkčné, znížená prevádzková hygiena, **HDM** - znečistené stropy a steny s prítomnosťou plesne, nefunkčnosť strojno-technologického zariadenia (odsávacie zariadenie, varný kotol)
- **v označovaní potravín a pokrmov – HV** – chýbajúce údaje na označení nebalených vystavovaných potravínach z dodacích listov, chýbajúci originálny obal s označením v prípade rozbalenia surovín a potravín, **HDM** – chýbajúce údaje na dodacom liste o pôvode mäsa

- **v manipulácii s potravinami** – **HV** – vystavovanie hotových jedál bez zabezpečenia teplotného reťazca, nedodržanie doby spotreby v prípade rozpracovaných surovín, nepoužívanie jednorázových rukavíc a náradia pri manipulácii s nebalenými potravinami, nedodržanie teplotného reťazca pri preprave pokrmov, nevhodná manipulácia po prebratí surovín, **HDM** – zamieňanie pracovných plôch pri vykonávaní jednotlivých pracovných činností a postupov
- **v manipulácii s odpadom a jeho zaradením** – **HV** – chýbajúce zberné listy, nedostatočná evidencia, znečistené nádoby na odpad bez označenia
- **potraviny po DS/DMT** – **HV** – nedodržanie lehoty spotreby po tepelnej úprave a pri rozpracovaných surovinách, uplynutie DS u surovín preliatych z konzervy do náhradného obalu, potraviny po uplynutí DS uložené samostatne, avšak bez akéhokoľvek označenia, **HDM** – skladovanie potravín po DS v priestoroch suchého skladu bez označenia
- **v skladovaní potravín** – **HV** - spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, chýbajúce meracie zariadenia, chýbajúca evidencia o podmienkach skladovania, nepovolené zmrazovanie potravín a surovín dodaných v chladenom stave, zamrazovanie hotových jedál, **HDM** – nevyhovujúca teplota a relatívna vlhkosť chladného skladu, skladovanie potravín na podlahe bez umožnenia prúdenia vzduchu, uskladnenie nezlučiteľných druhov potravín v mraziacom zariadení
- **v priebežnom vzdelávaní zamestnancov** – **HV** - chýbajúci záznam o priebežnom vzdelávaní, **HDM** - chýbajúca evidencia priebežného vzdelávania
- **v osobnej hygiene** – **HV** – manipulácia s potravinami bez pokrývky hlavy a s nalakovanými nechtami a šperkmi na rukách, znečistený pracovný odev, **HDM** – nevyhovujúce pokrývky hlavy a znečistený pracovný odev
- **v odbornej spôsobilosti** – **HV** - chýbajúce akékoľvek doklady o OS, niektoré v čase ÚK doložené, v niektorých prípadoch neplatný doklad o OS,
- **v zdravotnej spôsobilosti** – **HV** - dodatočne doložené doklady o zdrav. spôs.,
- **v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti** – **HV** – neúplné údaje na dodacích listoch, dodatočne doložené doklady o pôvode surovín
- **iné** – **HV** – v tejto kategórii bolo najviac zistených nedostatkov, ktoré sa týkajú nedodržania hygienických parametrov na technické vybavenie prevádzok, a to hlavne nedostatočné strojno-technologické vybavenie, chýbajúce samostatné WC pre potravinárskych pracovníkov, nevyhovujúci technický stav prevádzky, **HDM** - nezabezpečená kalibrácia teplomerov, chýbajúce jednorazové utierky, chýbajúci prívod teplej vody pre zamestnancov kuchyne, nevyhovujúci technický stav zariadení na osobnú hygienu zamestnancov, nedostatočné strojno-technologické vybavenie zariadení školského stravovania, nezabezpečená pravidelná výmena lapačov tukov, nevhodné umiestnenie a vybavenie priestoru na uskladnenie KBO

Lahôdkárska výroba a predaj LV

HV - v okrese Čadca i v roku 2019 vykonávali túto činnosť **2 výrobné prevádzky**. Prevádzky patria do našej registrácie, keďže v oboch prípadoch nadväzuje na výrobu predaj týchto výrobkov, a to v zariadeniach typu rýchle občerstvenie a bufet. Pri výkone ÚK **neboli zistené nehody**. V prípade **2 vyšetrených vzoriek LV** boli zistené nevyhovujúce výsledky z dôvodu obsahu koliformných baktérií a kvasiniek, čo je vzhľadom na zistenia z ÚK výsledkom možnej kontaminácie z nedodržania osobnej hygieny a podmienok skladovania. Za nevyhovujúci nález bola uplatnená úhrada nákladov.

HDM – v rámci zariadení pre deti a mládež evidujeme v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto **9 zariadení** – školských bufetov s výrobou a predajom lahôdkárskych výrobkov. Výkonom ÚK boli zistené tieto nedostatky :

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – neoznačenie DS na obale nespotrebovanej potraviny
- v hygiene prevádzky – nevykonávanie sanitácie v zmysle prevádzkového poriadku, v čase kontroly nezabezpečený prívod teplej tečúcej vody
- v označovaní – nesprávne označenie pripravovaných lahôdkarských výrobkov – napr. zloženie, D. S.
- v skladovaní potravín – skladovanie lahôdkarských výrobkov mimo chladiaceho zariadenia
- iné – nevykonaná kalibrácia teplomerov, poškodené pracovné stoly, nezabezpečené samostatné WC pre zamestnancov školského bufetu, nedostatky v technickom stave prevádzky

Cukrárenská výroba

HV – naďalej registrujeme **2 cukrárenské výrobné** s predajom na mieste, zaradené v IS v ZSS. Taktiež prevádzky, v ktorých sa vykonáva iba predaj CV (cukárne), sú zaradené v ZSS. Pri výkone kontrol bolo v zistené porušenie hygienických predpisov v 2 prevádzkach tohto typu.

- iné - znečistené steny v zázemí, poškodená časť podlahy v sklade, poškodená časť pracovnej plochy;

Na ich odstránenie boli rozhodnutím RH vydané pokyny.

HDM – **2 prevádzky** – pracovisko praktického vyučovania pre žiakov Strednej školy obchodu a služieb Čadca a pracovisko praktického vyučovania pri Spojenej škole internátnej v Kysuckom Novom Meste - počas výkonu úradnej kontroly potravín **neboli zistené žiadne nedostatky**.

Charakter rizika pochádzajúceho z nezhôd

- **v hygiene prevádzky** – križenie čistej a nečistej časti, sekundárna mikrobiálna kontaminácia
- **v osobnej hygiene** – možná sekundárna mikrobiálna kontaminácia
- **v odbornej spôsobilosti** – bez dostatočných vedomostí pri výrobe a manipulácii s potravinami možné ohrozenie bezpečnosti potravín
- **v zdravotnej spôsobilosti** – riziko ohrozenia verejného zdravia
- **v skladovaní potravín** – vytvorenie vhodných podmienok na pomnoženie patogénnych mikroorganizmov, tvorbu toxínov, vyklíčenie spór sporulujúcich mikroorganizmov, potraviny po dobe spotreby – riziko vzniku senzorických a mikrobiálnych zmien, ohrozenie zdravotnej bezpečnosti potravín
- **v manipulácii s potravinami** – riziko následného ovplyvnenia mikrobiologických ukazovateľov vo finálnych výrobkoch, neodborná manipulácia s potravinami – sekundárna kontaminácia z pracovného prostredia, pracovných plôch
- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** - riziko ohrozenia zdravia konzumentov a vznik alimentárnych ochorení, formálnymi postupmi dodržiavania systému HACCP v praxi ignorujú prevádzkovatelia možnosť znížiť pri výrobe a manipulácii s potravinami a pokrmami riziko ohrozenia bezpečnosti vyrábaných výrobkov, nehody v monitorovaní kritických kontrolných bodov a nedodržiavaní správnej výrobnéj praxe vytvára podmienky pri vznik mikrobiologických rizík, možné riziko nerovnováhy príjmu živín v porovnaní s OVD
- **pôvod surovín, vysledovateľnosť** – v dôsledku neúplných údajov na dodacích listoch možná zámena surovín ako i nedodržanie DS s možným rizikom ohrozenia bezpečnosti vyrábaných pokrmov

Zhodnotenie vykonaných kontrol v nadväznosti na hlásenie o výskyte zdravotne škodlivých potravín v systéme RAPID ALERT

- RASFF systém pre potraviny a krmivá – HV - hlásenia – **8** počet kontrol – **53**
- HDM – hlásenia – **1** počet kontrol - **28**

Veterinárne kontroly hovädzieho mäsa z Poľska pravdepodobne nevhodného na ľudskú spotrebu, ktoré neboli dôkladne vykonané – RASFF č. 2019.0311 – nakoľko podľa zaslanej informácie ÚVZ SR žiaden z odberateľov nevyhovujúcich potravín nesídlí na území okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto, boli oddelením hygieny výživy vykonané kontroly priebežne počas úradných kontrol bez zistenia výskytu. Celkom bolo vykonaných **29 kontrol**. Oddelením HDM boli preverené zariadenia školského stravovania v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto s vykonaním **28 kontrol** zameraných na výsledovateľnosť pôvodu mäsa. V kontrolovaných zariadeniach nebola zistená prítomnosť daného produktu.

Nález šigatoxín produkujúcej E. coli v tatárskom bifteku vyrobenom v Poľsku – RASFF č. 2019.1184 – v nadväznosti na uvedené hlásenie bolo vykonaných **6 kontrol** priebežne v zariadeniach spoločného stravovania, nakoľko sa predmetný výrobok predával na území SR v predajniach LIDL. Výskyt predmetného výrobku zistený nebol.

Salmonella enteritidis v mrazenej sliepke pôvodom z Poľska – RASFF č. 2019.1364 – v súvislosti s týmto hlásením bola cielene tunajším odborným pracoviskom v prevádzke odberateľa (ZSS) podľa zaslanej žiadosti ÚVZ SR vykonaná **1 kontrola** so zameraním sa na výskyt predmetného nevyhovujúceho výrobku, zistenie jeho prípadnej ďalšej distribúcie (napr. iným zariadeniam spoločného stravovania) a overenie, príp. zabezpečenie jeho stiahnutia z trhu a zistenia spôsobu likvidácie (prípadne vrátenia jeho dodávateľovi do ČR). Uvedený výrobok sa v čase ÚK nachádzal na prevádzke, označený a uskladnený samostatne, pripravený na vrátenie dodávateľovi, o čom bol následne prevádzkovateľom predložený na RÚVZ so sídlom v Čadci písomný doklad. Z uvedeného dôvodu bolo **na mieste** výkonu ÚK uložené v zmysle platnej legislatívy **opatrenie**.

Aflatoxíny v ovocnom detskom príkrme „babylove“ – dm drogerie – RASFF č. 2019.1239 – na základe zaslanej žiadosti ÚVZ SR boli vykonané v predajniach dm drogerie **2 kontroly** na zistenie prípadného výskytu predmetných dvoch druhov detských príkrmov za účelom overenia, príp. zabezpečenia stiahnutia predmetných škodlivých výrobkov z trhu. Uvedené výrobky sa v kontrolovaných prevádzkach nenachádzali.

Salmonella enteritidis v chladených kuracích prsiach z Poľska - RASFF č. 2019.2703 – vo veci vykonania kontroly na zistenie výskytu nevyhovujúceho výrobku a overenie zabezpečenia jeho stiahnutia z trhu príp. zistenia spôsobu likvidácie bola u odberateľa v prevádzke verejného stravovania cielene vykonaná **1 kontrola**. V čase kontroly sa uvedený výrobok už v prevádzke nenachádzal.

Prítomnosť minerálneho oleja aromatických uhl'ovodíkov (MOAH) v počiatočnej a následnej dojčenskej výžive – RASFF č. 2019.3734 - vo veci zistenia výskytu hlásených výrobkov boli elektronicky oslovení 14 prevádzkovatelia lekární a drogérií s predajom dojčenskej výživy a COOP Jednota Čadca. Ani v jednom prípade nebol potvrdený výskyt nevyhovujúcich výrobkov. Oddelením hygieny výživy bolo cielene vykonaných **10 úradných kontrol**. Pri 2 kontrolách bol v súlade so žiadosťou ÚVZ SR pozastavený predaj

dvoch druhov nevyhovujúcich výrobkov, avšak s inými výrobnými číslami a DMT. Tieto výrobky boli následne po prijatí usmerňujúceho listu ÚVZ SR uvoľnené na predaj.

Arzén a ortuť v detskej výžive Hamánek Tuniak so zeleninou a zemiakmi, 190 g – RASFF č. 2019.3598 - na základe žiadosti ÚVZ SR o vykonanie kontrol v sieti predajní TESCO za účelom potvrdenia stiahnutia predmetného nevyhovujúceho výrobku z predaja, boli cielene vykonané **3 kontroly**, bez zistenia výskytu, nakoľko podľa vyjadrenia zástupcov fi Tesco predmetný výrobok nebol v poslednom období do kontrolovaných filiálok v našom regióne distribuovaný.

Nesúlad množstva deklarovaných zložiek voči údajom na obale výživových doplnkov - FEMINA NATUR a ODKYSLENIE ORGANIZMU ZMES MINERÁLOV - ÚVZ SR so sídlom v Bratislave požiadal RÚVZ so sídlom v Čadci o vykonanie kontroly u príjemcu SERAFIN - prírodné produkty s. r. o., Okružná 236, 022 01 Čadca so zameraním sa na overenie stiahnutia, príp. zabezpečenia stiahnutia predmetných výživových doplnkov z trhu a zistenie ďalšieho spôsobu naloženia s nevyhovujúcimi výrobkami. Výkonom **1 kontroly** u príjemcu bolo zistené, že výrobok ODKYSLENIE ORGANIZMU zmes minerálov, nebol príjemcom odobraný a ani na trh územia SR distribuovaný. Výrobok FEMINA NATUR bol príjemcovi dodaný v množstve 50 ks na základe nadobúdacieho dokladu, ktorý bol predložený. Výrobok sa na prevádzke príjemcu v čase kontroly už nenachádzal a podľa uvedenia zodpovednej osoby boli všetky výrobky pred viac ako 3 mesiacmi predané formou e-shopu cieľovým zákazníkom. Príjemca uviedol, že o nevyhovujúcich výrobkoch bol výrobcom resp. dodávateľom informovaný a vykonal dobrovoľné opatrenie týkajúce sa informovania cieľových zákazníkov o nevyhovujúcom výrobku a možnosti jeho vrátenia. V prípade prípadného vrátenia budú výrobky vrátené dodávateľovi. Zároveň výkonom kontroly v prevádzke odberateľa bolo zistené, že výrobca zabezpečil vykonanie laboratórneho rozboru výrobku FEMINA NATUR so stanovením obsahu vitamínu E a na základe výsledkov zabezpečil nové označenie na etikete originálneho balenia výrobku. Bol predložený výsledok laboratórnej skúšky ako i ukážka novej etikety tohto výrobku, ktorú príjemcovi dodávateľ elektronicky zaslal. Výsledok stanoveného obsahu vitamínu E v 1 kapsule výrobku v laboratórnom rozbere preukázal miernu odchýlku od uvedenia obsahu na etikete, na čo bol príjemca ihneď upozornený a o skutočnosti informoval výrobcu resp. dodávateľa telefonicky ešte v čase kontroly.

3.2.3 Audity a inšpekcie kontrolných orgánov – čl. 5(3) nariadenia (ES) č. 882/2004

Plánovaný počet auditov na rok 2019 – HV: **4** HDM: **0**

Realizovaný počet auditov na rok 2019 – HV: **4** HDM: **0**

HV

Prehľad auditov vykonaných RÚVZ so sídlom v Čadci 2019

P. č.	Číslo auditu	Názov prevádzky	Dátum konania auditu	Počet nezhôd	Hodnotenie auditu
1.	19/1/01893	Pizza Staškov Salieri, 023 53 Staškov 1017	25.-26.11. 2019	0	Bezpečný
2.	19/2/01892	M & M Aréna – športový areál, SNP 2156, 023 52 Krásno nad Kysucou	27.-28.11. 2019	1	Bezpečný s pripomienkami
3.	19/3/01891	FABRIKA NA CHUTE, Matičné nám. 3125, 022 01 Čadca	02.-03.12. 2019	1	Bezpečný s pripomienkami
4.	19/4/01890	Kysucká koliba, Laliky – Rieky, KNC 13919/53, 023 01 Oščadnica	04.-05.12. 2019	0	Bezpečný

HV

Zoznam nezhôd – typy nezhôd 2019

Číslo auditu	Názov prevádzky	Počet nezhôd	Druhy nezhôd – systémové
19/2/01892	M & M Aréna – športový areál, SNP 2156, 023 52 Krásno nad Kysucou	1	systémová
19/3/01891	FABRIKA NA CHUTE, Matičné nám. 3125, 022 01 Čadca	1	systémová

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

Plán odberu vzoriek na rok 2019 s rozsahom laboratórnych analýz bol stanovený v spracovanom aktualizovanom pláne MANCP. Laboratórne analýzy vzoriek vykonáva samostatná laboratórna zložka RÚVZ so sídlom v Žiline a vzorky určené na ciele vyšetrenia vybraných ukazovateľov boli zasielané na stanovené laboratórne pracoviská RÚVZ v SR.

Celkom bolo v roku 2019 odobratých **291 vzoriek**. Z tohto počtu bolo **245 potravín, 11 vzoriek kozmetiky, 4 vzorky PBP, 11 vzoriek pitnej vody a 20 sterov z prostredia**. Podrobné výsledky vyšetrení vzoriek materiálov a predmetov určených na styk s potravinami a kozmetiky boli zaslané v samostatných správach.

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

Z celkového počtu 245 odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín vrátane pokrmov bolo na **mikrobiologické** vyšetrenie v roku 2019 odobratých a laboratórne vyšetrených **210 vzoriek** vrátane pokrmov. Z tohto počtu bolo **15 vzoriek nevyhovujúcich**, čo predstavuje **7,14 % závadnosť**.

Z uvedeného počtu nevyhovovali **8 vzorky zmrzlín** z dôvodu zvýšeného obsahu **kvasiniek a plesní**, **2 vzorky hotových pokrmov** z dôvodu prekročenia hodnôt **koliformných baktérií a prítomnosti B. cereus**, **2 vzorky pokrmov rýchleho občerstvenia** z dôvodu prekročenia množstva **kvasiniek**, **2 vzorky lahôdkárskych výrobkov** z dôvodu prekročenia množstva **koliformných baktérií a kvasiniek** a **1 vzorka probiotika** z dôvodu **nedostatočného množstva baktérií mliečneho kvasenia**.

Mikrobiologicky boli vyšetrené nasledovné komodity:

- celkový počet odobratých lahôdkárskych výrobkov: – **10**, z toho **2** vyšetrené vzorky **nevyhovovali** z dôvodu prekročenia množstva **koliformných baktérií a kvasiniek**, čo predstavuje **závadnosť 20 %**;
- celkový počet odobratých cukrárskych výrobkov: – **8**, všetky vzorky vyhovovali;
- celkový počet odobratých zmrzlín: – **56**, z toho **8 vzorky nevyhovovali**, čo je závadnosť **14,29 %**. Dôvodom nevyhovujúcich výsledkov bol zvýšený obsah **kvasiniek a plesní**.
- celkový počet odobratých hotových pokrmov: – **97**, z toho **2 vzorky nevyhovovali**, čo je **2,06 % závadnosť**, a to z dôvodu prekročenia hodnôt **koliformných baktérií a prítomnosti Bacillus cereus**.
- celkový počet odobratých pokrmov rýchleho občerstvenia - **21**, pričom **2 vzorky nevyhovovali** z dôvodu prekročenia množstva **kvasiniek**, čo je **9,52 % závadnosť**.

Potraviny na osobitné výživové účely a výživové doplnky:

Potraviny na výživu dojčiat a malých detí - mikrobiologické riziko – 10

Výživové doplnky:

- Bylinné čaje uvádzané ako výživové doplnky – mikrobiologické riziko – 2
- Výž. doplnky obsahujúce oleje a tuky - mikrobiologické riziko – 1
- Probiotiká – obsah mezofilných baktérií mliečneho kvasenia – 1 - **nevyhovujúci výsledok** - znížený obsah baktérií mliečneho kvasenie, zaslané na doriešenie miestne príslušnému RÚVZ so sídlom vo Zvolene, kde sa nachádza sídlo VO distribútora
- Ostatné potraviny na osobitné výživové účely – 2 – potraviny na reguláciu telesnej hmotnosti po intenzívnej svalovej námahe

Kontrola zoonóz (salmonella) – 1 vzorka čerstvých slepačích vajec – šetrenie alimentárnej nákazy

Veľkoobjemovo balená voda z watercoolerov: 1

Kontrola a nezhody z hľadiska označovania

Kontrola označovania potravín – Nové potraviny a nové zložky (bez odberu vzoriek) - 2

Kontrola reklamy výživového doplnku - 1 – leták

Nezhody v označovaní ani v reklame zistené neboli.

Vzhľadom na zistené výsledky vyšetrených vzoriek nebol dôvod uplatnenia zákazu prípadne príkazu na ich stiahnutie z trhu.

Za **nevyhovujúce výsledky** zmrzlín, lahôdkarských výrobkov, hotových pokrmov a pokrmov rýchleho občerstvenia bola uložená v **10 prípadoch úhrada nákladov** v sume **383,70 €** a blokové pokuty (viď sankčná činnosť).

V roku 2019 bola pri plnení mimoriadnej cielenej kontroly odobratá **1 vzorka celodennej stravy za účelom stanovenia energetickej a biologickej hodnoty**.

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

Z celkového počtu 245 odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín vrátane pokrmov, bolo chemicky vyšetrených **55 vzoriek**. Všetky vzorky **vyhovovali**.

Chemické vyšetrenie bolo vykonané v nasledovnom rozsahu:

Prídavné látky: celkom odobratých a vyšetrených **27 vzoriek**

Farbivá - **14** (zmrzlina, ostatné potraviny na osobitné výživové účely pre športovcov)

Konzervačné látky - **2** (ostatné potraviny na osobitné výživové účely)

CHSK manganistanom – **1** (veľkoobjemovo balená voda z watercoolerov)

Sladidlá – **0**

Ferokyanidy, Jodidy – **12** (kuchynská soľ)

Iné prídavné látky – **0**

Kontaminanty: celkom odobratých a vyšetrených **34 vzoriek**

Hotové pokrmy zo ZSS - Pb, Cd, Hg : **2**

Potraviny na výživu dojčiat a malých detí : **spolu 18**

- Mykotoxíny - Aflatoxín M₁: **2**
Patulín: **2**
Aflatoxín B₁: **2**

- Dusitany, dusičňany: **5**
- Pb, Cd, Hg: **6**, z toho 1 vz. BIO potravina
- Reziduá pesticídov: **1**
- PCB: **2**

Výživové doplnky - **spolu 4**

- Výživové doplnky minerálne, vitamínové a kombinované - chem.riziko Pb, Cd, Hg, As, PAU: **1**
- Výž. doplnky obsahujúce oleje a tuky - Pb, Cd, Hg, As: **1**
- Bylinné čaje uvádzané ako výživové doplnky – Pb, Cd, Hg, As, PAU: **2**
- Výživové doplnky - potraviny na osobitné výživové účely, pre športovcov- Konzervačné látky: **2**

Orechy - radiačne ošetrované potraviny - **1**

Veľkoobjemovo balená voda z watercoolerov - **2**

Materiály a predmety určené na styk s potravinami - **4**

Tuky a oleje - **3**

Výsledky vzoriek podľa rozsahu vyšetrení sú spracované v tabuľkách výročnej správy.

V časti „iné ukazovatele“ sú zakomponované vyšetrenia týchto ukazovateľov:

Kontaminanty - voda-watercoolery - **1 vz.** – amónne ióny, chloridy, reakcia vody, rozpustené látky, sírany, zákal, zápach, chuť; tuky a oleje – **3 vz.** – transmastné kyseliny.

3.4 Turistická sezóna

Zmena klimatických podmienok výrazne ovplyvnila využitie prírodných oblastí v regióne Kysúc. Výhodná poloha napomáha rozvoju cestovného ruchu a turistike počas celého roka. Využívané sú strediská situované na pohraničnom území s Českou republikou a Poľskou republikou.

Do zariadení poskytujúcich služby v čase letnej a zimnej turistickej sezóny patrí celkom **85 prevádzok** ZSS a rýchleho občerstvenia. V roku 2019 bolo v týchto zariadeniach vykonaných celkom **97 kontrol**.

3.4.1 Letná turistická sezóna

Počas letnej sezóny je naďalej najviac navštevovanou lokalitou oblasť kysuckej cyklomagistrály, ktorá nadväzuje na časť Stará Bystrica - Vychylovka – Múzeum kysuckej dediny a v roku 2019 bola rozšírená na územie Krásna nad Kysucou, Oščadnice až do Poľskej republiky - Milówka. Zvýšená návštevnosť je i v oblasti Makov – Kopanice v smere do Českej republiky. Táto oblasť je spojená hranicou so žilinským a trenčianskym regiónom. Práve na tomto území sme zaznamenali nárast prevádzok s poskytovaním rýchleho občerstvenia a nápojov.

Pred zahájením letnej turistickej sezóny bolo vykonaných cielene **46 kontrol** zameraných na pripravenosť a vybavenosť zariadení.

Počas kontrol boli najčastejšie zisťované nasledovné nezhody:

- chýbajúce doklady o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov
- kríženie čistej a nečistej časti pri manipulácii so surovinami a hotovými pokrmami, i napriek tomu, že podmienky sú zabezpečené
- neúplnosť evidencie pri sledovaní chladiaceho a mraziaceho reťazca, dodatočne predložené dodacie listy
- zamrazovanie potravín dodaných v chladenom stave
- nevhodné skladovanie potravín
- dodatočne doložené zoznamy dodávateľov

Objekty sú využívané počas letnej sezóny na rôzne kultúrno-spoločenské podujatia s poskytovaním služieb rýchleho občerstvenia a predaja potravín. Predaj vykonávajú i prevádzkovatelia z Českej republiky.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Zimná turistická sezóna práve vzhľadom na nepriaznivé klimatické podmienky začína až v mesiaci december, ale oblasť Oščadnica – Veľká Rača, Makov – Javorníky a Skalité – Serafinov je využívaná počas celého roka. Celkom bolo vykonaných **36 kontrol**. Prevádzky sú zriadené v ťažko dostupných terénoch, avšak technickým a organizačným zabezpečením sú poskytované služby na dobrej hygienickej úrovni. Pri kontrolách bola pozornosť sústredená na zariadenia s vyšším stupňom rizika, od ktorého sa odvíjala i frekvencia kontrol.

Najčastejšie boli zisťované tieto nezhody:

- nedostatočná teplota vody
- dodatočne predložené rozbory pitnej vody, nakoľko sú zariadenia napojené na vlastný vodný zdroj
- zamrazovanie potravín dodaných v chladenom stave, najmä mäsa, mäsových a pekárenských výrobkov

3.5 Hromadné akcie

Ako v minulom období aj v roku 2019 bol výkon kontrol zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín sústredený na hromadné podujatia poriadané rôznymi organizátormi, najčastejšie obecnými a mestskými úradmi. V priebehu roka bolo usporiadateľmi ohlásených celkom **41 hromadných podujatí**. V jarných mesiacoch bolo ohlásené poriadanie **veľkonočných trhov**, v letnej sezóne boli ohlásené **jarmoky, hody, slávnosti, trhy**, ďalej organizovanie ďalších podujatí ako **festivály, koncerty, folklórne slávnosti, súťaže, futbalové turnaje, dni kultúry, dni otvorených dverí** a pod. V zimných mesiacoch to boli **adventné trhy, vianočné (Mikulášske) trhy, oslavy Silvestra**. Opakovane prebiehal Goralský gastrodeň v stredu zimného cestovného ruchu v obci Oščadnica s propagáciou tradičnej kysuckej kuchyne, ktorý prebieha v zimnom i letnom období. Obdobné podujatie - gastronomický Festival chutí - bolo organizované v meste Turzovka. V **2 prípadoch** bolo ohlásené **charitatívne podujatie** v rámci vianočných trhov. Jednalo sa o ponuku vianočného punču, kapustnice a trvanlivého pečiva bez predaja so zabezpečením všetkých hygienických požiadaviek. Taktiež počas vianočných trhov bola ohlásená propagácia politickej strany s podávaním vianočnej kapustnice a punču bez predaja so zabezpečením legislatívou stanovených požiadaviek. V tomto roku bolo tunajšie RÚVZ elektronickou poštou požiadané firmou so sídlom v Českej republike o podanie informácie o povinnostiach vyplývajúcej z aktuálnej legislatívy SR v prípade možného organizovania hromadného podujatia – jednalo sa o festival zameraný na exotické jedlá a cestovanie.

Počas konania hromadných podujatí bolo celkom vykonaných **193 kontrol**.

Najčastejšie boli zisťované nasledovné nezhody:

- nepredloženie rozhodnutia k prevádzkovaniu stánku
- chýbajúce doklady o zdravotnej spôsobilosti
- nezabezpečený prívod tečúcej pitnej vody
- predaj balených výrobkov bez označenia alergénov

Predaj býva často uskutočňovaný nielen podnikateľmi SR, ale i prevádzkovateľmi zo susedných štátov, hlavne z Poľskej republiky a Českej republiky. Podujatia boli sústredené na tržných miestach zriadených pri obecných a mestských úradoch, v areáloch telovýchovných zariadení a pri domoch kultúry. K predaju sú vytvorené miesta na peších zónach v centre miest a na námestiach v centrách obcí, v blízkosti stabilných potravinárskych zariadení, v ktorých je možnosť využitia pitnej vody a sociálnych zariadení na základe písomnej dohody.

Prezentovanie výrobcov prostredníctvom poriadania „tradičných zabíjačiek“ bolo len v rozsahu reklamy. Výrobcovia ponúkali k predaju rôzne mäsové špeciality, ktorých výroba bola vždy vykonávaná v odsúhlasených stabilných výrobniciach. Dozor počas akcií bol vykonávaný v spolupráci s pracovníkmi RVPS.

Dlhodobé hromadné podujatia od mája do októbra každoročne prebiehajú v Múzeu Kysuckej dediny a organizátorom akcií je Kysucké múzeum v Čadci. Pred lokalitou, v ktorej sa múzeum nachádza, je zriadený orloj v časti Stará Bystrica. Táto obec je navštevovaná vo zvýšenej miere i zahraničnými turistami. Návštevnosť má stúpajúci trend hlavne počas leta. Z toho dôvodu bol v tomto roku zaznamenaný i stúpajúci počet stánkov s predajom rýchleho občerstvenia.

V roku 2019 bola plnená Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov. Výsledky z jej plnenia sú uvedené v tejto výročnej správe v časti Mimoriadne úlohy.

Oproti minulému roku oznamovacia povinnosť zo strany organizátorov podujatí bola vo väčšej miere splnená.

Pitná voda

V súlade s požiadavkami kladenými platným vykonávacím predpisom bola kvalita vôd v roku 2019 monitorovaná odbermi vzoriek pitných vôd v potravinárskych zariadeniach, vrátane kontroly dokladov o kvalite vody v zariadeniach napojených na vlastný vodný zdroj. V roku 2019 bolo odobratých **11 vzoriek pitnej vody**, z toho **2** vzorky na objednávku formou platenej služby. Z uvedeného celkového počtu **2 vzorky nevyhovovali** z dôvodu obsahu hraničných, podlimitných hodnôt mikrobiologických ukazovateľov.

V roku 2019 prebehla akreditácia na odber vzoriek pitnej vody a v akreditovanej skupine je zaradený 1 pracovník z oddelenia hygieny výživy.

4. SANKČNÉ OPATRENIA

Za zistené nedostatky boli v roku 2019 podľa ustanovení platnej legislatívy dôsledne ukladané sankcie, a to v nasledovnom rozsahu:

Sankčné opatrenia podľa zákona č. 355/2007 Z. z.:

- podľa § 12 ods. 2 - **0** - nebol dôvod k uplatneniu tohto §
- uplatnený bol § 55 ods. 2 - opatrenie uložené priamo na mieste výkonu ŠZD - v počte **18**, a to uložením:
  - § 55 ods. 2 písm. a) zák. č. 355/2007 Z. z. - **14**
  - § 55 ods. 2 písm. g) zák. č. 355/2007 Z. z. - **3**
  - § 55 ods. 2 písm. a) aj g) zák. č. 355/2007 Z. z. - **1**Opatrenia boli uložené priamo pri zistení nedostatkov, ktoré predstavovali potencionálne ohrozenie bezpečnosti potravín s možným dopadom na verejné zdravie. Jednalo sa o zákaz uvádzania do obehu výrobkov neznámeho pôvodu, nakoľko prevádzkovateľ nepredložil doklady k vysledovateľnosti potravín živočíšneho pôvodu. Opatrenie bolo viackrát uložené na zákaz uvádzania do obehu mäsa, mäsových výrobkov ale i mliečnych výrobkov. Ďalej bolo opatrenie uložené na zákaz spracovania zamrazovaného mäsa, výrobkov po dátume spotreby, pri nevhodnej manipulácii s už tepelne upravenými výrobkami, ako i výrobkami bez označenia v slovenskom jazyku. Uložené opatrenia boli v plnom rozsahu rešpektované a ani v jednom prípade prevádzkovateľ nevyužil možnosť podať námietky. Pri uložení opatrení na vyradenie potravín prevádzkovateľa ešte počas kontroly pristúpili k likvidácii. Súčasťou uloženia opatrenia na mieste bolo i uloženie sankcie vo forme blokovej pokuty alebo pokuty v správnom konaní.
- náhrada nákladov podľa § 58 – **0**
- podľa § 57 bolo uložených - **13 pokút v sume 6 330 €**
Dôvodom na uloženie pokuty bolo kríženie čistej a nečistej časti, nedodržanie teplotného reťazca, nezabezpečenie zdravotného dohľadu, zamrazovanie potravín, chýbajúce doklady k vysledovateľnosti potravín a surovín, technické nedostatky, chýbajúce doklady.
- podľa § 56, ods. 2 v súčinnosti so zákonom 372/1990 Zb. bolo uložených **16 blokových pokút v sume 1 036 €** - pokuty boli uložené z dôvodu manipulácie s potravinami bez predloženia dokladu o odbornej spôsobilosti a ohrozenia alebo porušenia bezpečnosti požívateľov a hotových pokrmov
- počet opatrení vydaných rozhodnutím – pokynov podľa § 6, ods. 3, písm. j) - **80** - pokyny boli vydané na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone kontrol, ktoré sa týkali hlavne odstránenia technických nedostatkov vo výrobných prevádzkach a v 1 prípade na zabezpečenie pravidelného sledovania OVD.
- počet odvolaní voči R o pokute – **0**
- počet prerušení / zastavení konania – **31 / 7** – najčastejším dôvodom prerušenia konania bol nepredložený doklad o skolaudovaní objektu, chýbajúci doklad o kontrole kvality vody, príp. chýbajúce doklady o opakovanom výkone ŠZD, ktorým sa preukáže odstránenie technických nedostatkov.
- počet odvolaní voči R vydaným na I. stupni - **0**

Sankčné opatrenia podľa zákona č. 152/1995 Z. z.:

- počet opatrení uložených priamo v zápisnici, opatrenia podľa § 19, ods.1, podľa zákona č. 152/1995 Z. z. - 20
Dôvodom uloženia opatrenia na mieste výkonu ÚKP bolo najčastejšie nedodržanie podmienok uvádzania potravín na trh, chýbajúce doklady, potraviny neoznačené v slovenskom jazyku, predaj zmrzliny po dátume spotreby.
- podľa § 20 ods. 4 - úhrada nákladov za odobraté vzorky- 10 v sume 383,70 € - nevyhovujúca mikrobiologická kvalita odobratých vzoriek lahôdkarských výrobkov, zmrzliny a hotových pokrmov
- podľa § 19, ods. 1, 2 a čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) 882/2004 – vydané 1 opatrenie týkajúce sa nevyhovujúceho výrobku hláseného RASFF – hrnček na kávu „ to go „ s bambusovým vláknom - na zabezpečenie informovanosti spotrebiteľov o zakúpení nevyhovujúceho výrobku a možnosti vrátenia.
- podľa § 28 bola uložená – 1 pokuta v sume 320 €
- podľa § 29 v blokovom konaní v súčinnosti so zák. 372/1990 Zb. bolo udelených - 30 blokových pokút v sume 3 906 €, najčastejšie z dôvodu porušovania zásad osobnej hygieny, nevhodnej manipulácie s potravinami, nepreukázanie dokladu o zdravotnej spôsobilosti, nevhodného skladovania potravín, porušovania požiadaviek na hygienu výroby potravín a pod.

Ďalšie sankčné opatrenia:

- podľa novely zákona NR SR č. 377/2004 Z. z. **neboli** uložené **pokuty**
- zákon č. 372/1990 Zb. bol uplatnený pri uložení hore uvedených blokových pokút
- podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb. **nebola uložená** poriadková pokuta

Ani v jednom prípade nebola uplatnená autoremedúra, nebolo rozhodnutie zrušené a ani nebolo vrátené na opakované prerokovanie.

V prípade, že uložená pokuta formou rozhodnutia nebola uhradená v stanovenej lehote, bol vydaný príkaz k exekučnému vymáhaniu. V 3 prípadoch po vykonanom exekučnom konaní došlo k uhradeniu uloženej pokuty.

5. EPIDEMICKÝ VÝSKYT ALIMENTÁRNYCH OCHORENÍ

V roku 2019 bol zaznamenaný výskyt alimentárnych ochorení u 4 detí počas rodinného pobytu v zariadení reštauračného typu. Predpokladom zdroja nákazy bola voda, avšak laboratórne rozbery tento predpoklad nepotvrdili. Výskyt infekčných ochorení nebol hlásený lekárom, o ochoreniach s príznakmi hnačky a nevoľnosti sme boli oboznámení od ubytovaných z iných okresov až po ukončení pobytu formou podnetu. Podnet bol riešený v spolupráci s oddelením epidemiológie.

Taktiež týmto oddelením nám počas roka 2019 bol hlásený len sporadický výskyt malých rodinných nákaz (2 – 3 chorí).

6. PORADNE SPRÁVNEJ VÝŽIVY

Využitím pracovníkov z Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu pri plnení cieľenej úlohy zameranej na kontrolu stravovacích zvyklostí v zariadeniach sociálnej starostlivosti bola vykonaná prednášková činnosť zameraná na správnu výživu vrátane pitného režimu. V rámci poradní boli podané konzultácie súvisiace s kontrolou zostavy jedálnych lístkov za účelom dodržania OVD pre obyvateľstvo pre diétne sestry a vedúcich pracovníkov zariadení uzavretého typu. Pri návšteve klientov v poradni zdravia bolo biochemické vyšetrenie krvi doplnené o poradenstvo v oblasti zdravej výživy a výberu vhodných potravín na podporu zdravého životného štýlu. Taktiež boli zaznamenané požiadavky na poskytnutie poradenstva v oblasti BIO potravín.

V roku 2019 bol celkový **počet klientov 163**. Výročnú správu Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu spracováva samostatne.

7. PROJEKTY, MIMORIADNE ÚLOHY

V roku 2019 boli plnené **3 programy a projekty** v súlade s odbornými a metodickými pokynmi ÚVZ SR. Výsledky plnenia boli vždy v stanovených termínoch spracované a zaslané gestorom úloh.

3.1 Bezpečnosť PC fliaš vo vzťahu k migrácii BISFENOLU A

Bisfenol A je monomér, ktorý sa používa na výrobu polykarbonátových fliaš s označením symbolom PC. Polykarbonátové fľaše sa v súčasnosti používajú na balenie vôd v tzv. watercooleroch. Tieto obaly sa používajú opakovane a medzi jednotlivými použitiami sú podrobené čistiacemu procesu. Cieľom projektu je kontrola bezpečnosti polykarbonátových fliaš určených na opakované používanie práve z hľadiska možnej migrácie bisfenolu A. Počas roka 2019 pozostávalo plnenie úlohy z prípravnej časti a z analýzy vzoriek. Riešiteľským pracoviskom bol opakovane RÚVZ so sídlom v Poprade. RÚVZ so sídlom v Čadci podľa požiadaviek zrealizoval kontroly priorityne zamerané na dokumentáciu v lekárnach a v špecializovaných predajniach.

3.2 Monitoring príjmu kuchynskej soli

V oblasti Akčného plánu pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025, prijatého vládou SR uznesením č. 117 z 8.3.2017, sa pokračuje v aktivitách na dosiahnutie cieľa monitoringom, a to postupné zníženie príjmu soli na 5 g na deň u dospeljej populácie so zameraním sa na hotové pokrmy, chlieb a pečivo v spoločnom stravovaní priorityne v systéme uzavretého typu spoločného stravovania. Výsledky z realizácie projektu budú zakomponované do preventívnych programov verejného zdravotníctva PVV v oblasti aktualizovaného Programu ozdravenia výživy obyvateľov SR. Opakovane aj v roku 2019 sa projekt realizoval pod odbornou koordináciou krajskej odborníčky v hygiene výživy Žilinského kraja. Tunajšie odborné pracovisko hygieny výživy, PBP a KV plnilo úlohu výkonom kontrol cielene sústredených na označovanie a skladovanie surovín a hotových výrobkov vrátane poskytovania edukačnej činnosti priebežne hlavne v reštauračných a vyvarujúcich zariadeniach.

3.3. Bezpečnosť obalových materiálov na kozmetické výrobky.

Obalové materiály rôzneho materiálového zloženia (PS, PP, PE, PET) používané na balenie kozmetických výrobkov v SR podliehajú odbornému posúdeniu podľa predloženej dokumentácie a výsledkov migračných testov v súlade s požiadavkami nariadenia Komisie (EÚ) č. 10/2011 o plastových materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami. Úloha rieši kontrolu bezpečnosti obalových materiálov používaných na balenie kozmetických výrobkov práve vo vzťahu k migrácii vybraných ukazovateľov zdravotnej bezpečnosti vyplývajúcich z materiálového zloženia v súlade s požiadavkami nariadenia EP a Rady č. 1935/2004 a citovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 10/2011 a zistenia sú uplatňované pri príprave informačných materiálov na ochranu zdravia spotrebiteľov. Prípravu vzoriek, laboratórne vyšetrenie a hodnotenie vykonal gestor projektu.

RÚVZ so sídlom v Čadci v roku 2019 na plnení úlohy participoval výkonom konzultácií, výkonom kontrol obalového materiálu kozmetických výrobkov pri odberoch vzoriek a kontrolách označovania i pri kontrolách vyplývajúcich z hlásení o výskyte nebezpečných výrobkov RAPEX so zameraním sa na také balenie kozmetických výrobkov, ktoré by mohlo viesť k možnosti zámene za potraviny.

V rámci trvalej výzvy Európskeho úradu pre kontrolu potravín (EFSA), týkajúcej sa nahrávania výsledkov monitoringu cudzorodých látok, boli i v roku 2019 zadávané dáta

z vyšetrení ukazovateľov cielených odberov potravín. Do databázy bolo v roku 2019 zadaných **130** ukazovateľov.

Oddelenie hygieny výživy vykonáva štátny zdravotný dozor i nad bezpečnosťou kozmetických výrobkov vrátane zabezpečenia opatrení v súvislosti s hlásením rýchleho výstražného systému pre kozmetické výrobky RAPEX. Získané výsledky za rok 2019 boli spracované v samostatnej správe. V roku 2019 bolo celkom vykonaných 110 kontrol, odobratých 11 vzoriek na cielené sledovania chemických a mikrobiologických ukazovateľov a riešených 30 hlásení RAPEX s výkonom 89 cielených kontrol.

Oddelením hygieny výživy, PBP a KV boli v roku 2019 na základe požiadaviek a usmernení ÚVZ SR realizované nasledovné **4 mimoriadne cielené úlohy**, pri plnení ktorých bolo vykonaných **celkom 81 kontrol**:

Mimoriadna cielená kontrola zameraná na výživové doplnky obsahujúce dinitrofenol (DNP)

Mimoriadna cielená kontrola bola v zmysle usmernenia ÚVZ SR so sídlom v Bratislave zameraná na predaj výživových doplnkov obsahujúcich dinitrofenol (DNP). Kontroly podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení a zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení boli vykonané v špeciálnych predajniach výživových doplnkov a potravín na osobitné výživové účely s určením pre športovcov a na chudnutie vrátane predajní nachádzajúcich sa vo fitness centrách na území okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto. V stanovenom termíne bolo v **4 prevádzkach** skontrolovaných **23 výživových doplnkov** bez zistenia dinitrofenolu (DNP). V správe s vyhodnotením mimoriadnej cielenej kontroly bol v tabuľkovej forme uvedený i zoznam skontrolovaných výživových doplnkov s uvedením presného názvu výrobku, jeho formy, výrobcu, krajiny pôvodu a dovozcu resp. distribútora.

Mimoriadna cielená kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek v domovoch sociálnych služieb, vrátane domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti, ktoré nepatria medzi zdravotnícke zariadenia

V zmysle usmernenia ÚVZ SR boli mimoriadne cielené kontroly v domovoch sociálnych služieb, vrátane domovov dôchodcov a domovov špeciálnej starostlivosti v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto, zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek na výrobu, manipuláciu, skladovanie, podávanie a kvalitu pokrmov v zmysle platnej legislatívy vrátane kontroly epidemiologicky rizikových činností osôb pri výrobe a manipulácii s pokrmami. V určenom období boli kontroly podrobené 3 zariadenia s vykonaním **4 kontroly**.

V jednom z kontrolovaných zariadení boli zistené nedostatky technického charakteru, a to poškodené rohovníky na stenách, podlaha, obklad pri umývacom dreze a znečistené steny a stropy. Na ich odstránenie boli vydané rozhodnutím pokyny podľa zákona č. 355/2007 Z. z. so stanovením termínu na ich odstránenie. Ďalej bolo zistené, že v tomto zariadení bola prevádzkovateľom kontrola zostavy jedál v jedálnych lístkoch vykonávaná overením zabezpečenia priemerných hodnôt obsahu energie, bielkovín, tukov a cukrov porovnaním hodnôt získaných PC spracovaním v inom zariadení, ktoré taktiež poskytuje službu pre seniorov. Zostava jedálnych lístkov bola identická s týmto zariadením. Prevádzkovateľ kontrolovaného zariadenia vstúpil do jednania s firmou CYGNUS a v krátkom termíne stanovenom RÚVZ zabezpečil inštaláciu PC systému za účelom overenia hodnôt v súlade s OVD.

Kontrolou splnenia priemerných hodnôt obsahu energie, bielkovín, tukov a sacharidov prostredníctvom programu Alimenta a porovnaním s platnými OVD bolo zistené, že v 1 zariadení spracovaný týždenný jedálny lístok vo všetkých sledovaných ukazovateľoch

vykazoval mierne zvýšenie hodnôt. Bola odobratá 1 vzorka celodennej stravy na laboratórne stanovenie obsahu bielkovín, sacharidov a tukov v akreditovanom laboratóriu RÚVZ Žilina. Súčasťou správy z výkonu kontrol bol tabuľkovo spracovaný zoznam zariadení so zistenými nedostatkami s uvedením konkrétnych údajov vrátane uložených opatrení a zoznam zariadení bez zistených nedostatkov.

Kontrola nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2019

Intenzívne kontroly v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2019 na území okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto boli vykonávané v zmysle usmernenia ÚVZ SR. Počas aktuálnej sezóny 2019 sme registrovali 23 prevádzok s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny. U 6 predajcov zmrzliny sme zaznamenali dovoz z výrobní zo susedných okresov s dobou spotreby 24 hodín. V 8 prípadoch bol vykonávaný predaj hlbokozmrazenej zmrzliny, dodávanej od rôznych výrobcov v SR. Na území okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto teda poskytovalo služby porciovania a predaja nebalenej zmrzliny celkom 37 prevádzok. Počas tohtoročnej sezóny z uvedeného počtu 1 prevádzka svoju činnosť v mesiaci júl trvalo ukončila a 2 prevádzky svoju činnosť počas tohtoročnej sezóny nevykonávali. Bolo skontrolovaných **32 zariadení** a vykonaných **55 kontrol**. Nedostatky boli zistené v 1 prevádzke - chýbajúci zdravotný preukaz a doklad o odbornej spôsobilosti, nevyhovujúce uchovávanie porcovacieho náradia, nedostatky v evidencii o otvorení originálneho balenia zmrzliny – nebolo možné skontrolovať dobu spotreby atď. Jednalo sa o prevádzku s porciovaním a predajom hlbokozmrazenej zmrzliny v stavebne oddelenej časti predajne potravín. O nedostatkoch bola vykonaná fotodokumentácia. Na mieste výkonu kontroly bolo uložené opatrenie podľa § 19 ods. 1 a ods. 2, § 20 ods. 9 zák. č. 152/1995 Z. z. a čl. 2 ods. 1 písm. a) nariadenia (ES) č. 882/2004 – zákaz predaja zmrzlín po uplynutí D. S. Zároveň bola uložená bloková pokuta vo výške 200 €. Počas výkonu cieľných kontrol bolo na mikrobiologické vyšetrenie odobratých 52 vzoriek zmrzlín, pričom 6 vzoriek nevyhovovalo z dôvodu obsahu hraničnej hodnoty prítomnosti Kvasiniek a plesní. Za nevyhovujúce výsledky boli uložené 4 úhrady nákladov v celkovej sume 159 €. Na chemické vyšetrenie bolo odobratých 13 vzoriek, všetky vzorky vyhovovali. Zistenia z výkonu kontroly boli spracované v osnove a tabuľke v zmysle usmernenia ÚVZ SR.

Výroba a predaj zmrzliny bola prevádzkovateľom odsúhlasená bez časového obmedzenia. Pri cieľných kontrolách bola navyše venovaná pozornosť zabezpečeniu zdravotne bezchybnéj vody a výsledkom laboratórnych rozborov, ktorými prevádzkovatelia deklarovali bezpečnosť vyrábaných výrobkov. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím možno konštatovať, že technické vybavenie prevádzok vrátane označenia zmrzlín je na dobrej úrovni.

V kontrolách sa pokračovalo i po vyhodnotení mimoriadnej cieľnej kontroly až do ukončenia letnej sezóny.

Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulantného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov

Mimoriadne kontroly v zariadeniach stánkového a ambulantného predaja potravín, pokrmov a nápojov počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov na území okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto boli zamerané na výkon štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby a výkon úradnej kontroly nad bezpečnosťou potravín. Kontroly prípravy, manipulácie a podávania pokrmov a nápojov boli zamerané na zistenie požiadaviek uvedených v osnove mimoriadnej kontroly podľa usmernenia ÚVZ SR. V sledovanom období od 27.11. do 17.12.2019 bolo RÚVZ so sídlom v Čadci oznámené konanie hromadných podujatí takéhoto typu **10 organizátormi**. Jednalo sa v prevažnej miere o obce a mestá okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto, ale i iné subjekty. Tradične tvorí sortiment ponúkaný na týchto trhoch okrem pokrmov rýchleho občerstvenia

a vianočnej kapustnice i medovina a rôzne teplé nápoje, oblátky, perníky, zemiakové špirály, varená kukurica. Predávané mäsové výrobky a syry boli pripravované v odsúhlasených výrobniciach. Celkom bolo skontrolovaných 18 prevádzok a vykonaných **18 kontrol**. Nedostatky boli zistené v 1 predajnom stánku s prípravou a podávaním pokrmov rýchleho občerstvenia a teplých nápojov, a to v rozsahu dodatočne doložených dokladov o odbornej a zdravotnej spôsobilosti, neúplnej evidencii HACCP, dodatočne doložených dokladov o pôvode polotovarov určených na prípravu rýchleho občerstvenia a skladovania a predaja kapustnice po dátume spotreby. Na mieste výkonu kontroly bolo uložené opatrenie v zmysle § 55 ods. 2 písm. a) zák. č. 355/2007 Z. z. a stanovené termíny na odstránenie nedostatkov. Zároveň bola uložená bloková pokuta vo výške 96 €. Pri kontrole vianočných trhov boli prevádzkovatelia nielen podrobení kontrole, ale i upozornení na platnosť novej legislatívy s cieľom prevencie a ochrany verejného zdravia v záujme zabránenia šíreniu alimentárnych ochorení. Pri kontrolách sústredených na prípravu nápojov, hlavne vianočného punču, bola výsledovateľnosť venovaná dokladom a označeniu surovín, ktoré boli do nápojov pridávané.

Prínosom plnenia mimoriadnych cielených úloh je v prvom rade ochrana verejného zdravia a bezpečnosti potravín. O výsledky získané z plnenia týchto úloh má v poslednom období záujem široká verejnosť. Výkony mimoriadnych cielených kontrol spĺňajú preventívny charakter, nakoľko po hlásení akýchkoľvek káuz súvisiacich s potravinami je ich cieľom eliminácia rizika dopadu na verejné zdravie.

EPIDEMIOLOGIA

I. Demografické ukazovatele

Stručná demografická charakteristika regiónu v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto

V sledovanom období bol počet obyvateľov v regióne 124394 z toho mužov bolo 61 772 a žien 62 622. Počet obyvateľov v predproduktívnom veku bol 19 283, v produktívnom veku 90 230 a v poproduktívnom veku 14 881. Priemerný vek v okrese Čadca bol 38,5 a v okrese Kysucké Nové Mesto 39,3. Z regiónu sa vysťahovalo 699 obyvateľov a prisťahovalo 516 obyvateľov. Počet sobášov bol 560 a počet rozvodov 227. Počet živonarodených detí bol 1145 a zomretých 1184 obyvateľov.

Z dostupných štatistických údajov v okrese Čadca k 31.12.2016 evidujeme celkovo 91 194 obyvateľov, z toho 45 361 mužov a 45 833 žien. V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 33 200 obyvateľov, z toho 16 411 mužov a 16 789 žien. Prírodný prírastok bol plus 6 obyvateľov v okrese Čadca, v okrese Kysucké Nové Mesto mínus 45 obyvateľov. Z dostupných štatistických údajov bolo 302 osôb prisťahovaných na územie okresu Čadca, odsťahovaných bolo 447 obyvateľov. Sťahovaním vznikol úbytok – 145 osôb. Do okresu Kysucké Nové Mesto sa 214 osôb prisťahovalo, odsťahovalo sa 252 obyvateľov. Sťahovaním vznikol úbytok – 38 osôb.

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín v okrese Čadca:

- predproduktívny vek – 14 187, t.j. 15,56%
- produktívny vek – 66 406, t.j. 72,82%
- poproduktívny vek – 10 601, t.j. 11,63%

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín v okrese Kysucké Nové Mesto:

- predproduktívny vek – 5096, t.j. 15,35%
- produktívny vek – 23824, t.j. 71,76%
- poproduktívny vek – 4280, t.j. 12,89%

Priemerný vek bol v okrese Čadca 38,5 a v okrese Kysucké Nové Mesto 39,3.

Index starnutia v okrese Čadca dosiahol hodnotu 76,4. U mužov dosiahol index starnutia hodnotu 54,7 a u žien 99,5. V okrese Kysucké Nové Mesto index starnutia dosiahol hodnotu 85,4. U mužov mal hodnotu 62,6 a u žien 110,2.

Počet uzatvorených manželstiev v okrese Čadca bol 427 a počet rozvodov 157. V okrese Kysucké Nové Mesto bolo 133 sobášov a 70 rozvedených manželstiev.

Počet živonarodených detí v roku 2014 v okrese Čadca bol 854 detí, z toho 626 v manželstve. V okrese Kysucké Nové Mesto 291 živonarodených detí, z toho 194 v manželstve.

V roku 2014 zomrelo v okrese Čadca 848 osôb, z toho 450 mužov a 398 žien a v okrese Kysucké Nové Mesto 336 osôb, z toho 193 mužov a 143 žien.

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín v okrese Čadca :

- predproduktívny vek – 4 obyvatelia, t.j. 0,47%
- produktívny vek – 297 obyvateľov, t.j. 35,02%
- poproduktívny vek – 547 obyvateľov, t.j. 64,51%

Štruktúra zomretých podľa základných vekových skupín v okrese Kysucké Nové Mesto:

- predproduktívny vek – 1 obyvatelia, t.j. 0,30%
- produktívny vek – 94 obyvateľov, t.j. 27,98%
- poproduktívny vek – 241 obyvateľov, t.j. 71,73%

Najčastejšou príčinou smrti v oboch okresoch boli kardiovaskulárne ochorenia, nádory, choroby tráviacej sústavy a respiračné ochorenia. V okrese Čadca sa kardiovaskulárne ochorenia na celkovom počte zomretých podieľali 50,59%, nádory 22,78%, choroby tráviacej sústavy 7,67% a respiračné ochorenia 5,78%. V okrese Kysucké Nové Mesto sa kardiovaskulárne ochorenia podieľali 50,30%, nádory 26,19%, choroby tráviacej sústavy 7,44% a respiračné ochorenia 6,55%.

Evidovaná miera nezamestnanosti v roku 2015 v okrese Čadca bola na úrovni 13,01%, čo predstavuje 4635 nezamestnaných. V porovnaní s minulým vykazovacím obdobím sa zvýšil počet nezamestnaných. Celková miera nezamestnanosti bola 12,37%, t.j. 5520 nezamestnaných. V okrese Kysucké Nové Mesto evidovaná miera nezamestnanosti bola na úrovni 12,88%, čo predstavuje 1570 nezamestnaných. V porovnaní s minulým vykazovacím obdobím došlo k vzostupu počtu nezamestnaných. Celková miera nezamestnanosti bola 12,28%, t.j. 2086 nezamestnaných.

V Čadci máme k dispozícii jedno ústavné zariadenie spádovo určené pre okres Čadca a Kysucké Nové Mesto s kapacitou 436 lôžok. Zahŕňa 9 JIS, 3 lôžkové oddelenia chirurgického smeru, 8 lôžkových oddelení nechirurgického smeru a 1 oddelenie centrálnej sterilizácie. Jedno laboratórium klinickej mikrobiológie spadajúce pod KNsP Čadca (Kysucká nemocnica s poliklinikou) poskytuje laboratórne analýzy ochorení jednotlivým lôžkovým oddeleniam, odborným ambulanciam a spádovým ambulanciam všeobecných lekárov. Niektorí lekári využívajú možnosť mikrobiologickej diagnostiky v súkromnom laboratóriu klinickej mikrobiológie v Žiline a Ružomberku. V roku 2017 vybuďovala Kysucká nemocnica s poliklinikou urgentný príjem, skladá sa z úrazovej a internej časti, v prípade potreby poskytuje zdravotnú starostlivosť i inej odbornosti. Celkovou rekonštrukciou postupne prechádza celá nemocnica a to výmenou okien, nákupom postelí pre pacientov, rekonštrukciou operačnej sály úrazovej chirurgie, chirurgie, neurologickej JIS, röntgenologického oddelenia, výmenou gumených podláh na chodbách a vyšetrovniciach sestier a lekárov, stavebnou úpravou kúpeľní a WC pre pacientov na oddelení úrazovej chirurgie, v rekonštrukcii sa naďalej pokračuje.

Pre deti a dorast evidujeme v oboch okresoch nášho regiónu 22 ambulancií, 41 ambulancií všeobecných lekárov, 59 stomatologických ambulancií a 102 ambulancií odborných lekárov. Všetky tieto ambulancie sú nešťátneho charakteru. Evidujeme 1 infektologickú ambulanciu, ktorá poskytuje služby vo vzťahu k infekčným ochoreniam zameranú na ambulantnú starostlivosť pre obidva okresy nášho regiónu. Prípady vyžadujúce hospitalizáciu sú odosielané do spádového infekčného oddelenia UNM Martin.

V okrese Čadca máme evidovaných 16 zariadení sociálnych služieb, v ktorých je umiestnených 798 klientov. V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 6 zariadení sociálnych služieb, v ktorých je umiestnených 285 klientov.

V rámci výskytu, sledovania a prevencie zoonóz funguje prepojenie spolupráce oddelenia epidemiológie s veterinárnou správou. Problematikou zvýšeného výskytu hlodavcov a hmyzu sa zaoberajú certifikované súkromné deratizačné a dezinfekčné skupiny. V našom okrese nedozorujeme žiadne zariadenie pre pobyt migrantov.

Tunajší štatistický úrad eviduje v okrese Čadca 101 rómskych obyvateľov a v okrese Kysucké Nové Mesto 93 rómskych obyvateľov. Tento údaj však nie je validný, nakoľko nie všetci sa hlásia k rómskemu etniku. Z hľadiska výskytu prenosných ochorení je epidemiologická situácia priaznivá.

II. Stručná epidemiologická charakteristika v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto

Epidemiologická situácia v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto za rok 2019 bola priaznivá. Veľký podiel na tom má stála a kvalitná surveillanca a široko poňatá vakcinácia vrátane kontroly.

1.) Skupina alimentárnych infekcií

Ochorenie na brušný týfus sme nezaznamenali od roku 1986. Podľa harmonogramu sa pravidelne vykonávala kontrola nosičov *Sal. typhi abdominalis*. V okrese Čadca evidujeme 2 nosičov uvedeného etiologického agens.

V skupine ochorení spôsobených salmonelami (A02) sme v okrese Čadca v roku 2019 zaznamenali 57 črevných ochorení, čo je pokles ochorení o 20 v porovnaní s rokom 2018. Výskyt salmonelových ochorení bol v prevažnej väčšine sporadického charakteru s výnimkou 1 rodinného výskytu, kde ochoreli 3 členovia rodiny. Etiologickým agensom ochorení bola *S. Enteritidis* 53x, *S. Derby* 1x, *S. Enterica* 1x, *S. Skupiny B* 1x, *S. Infantis* 1x. V okrese Čadca sme v roku 2019 zaznamenali vylučovanie *S. Infantis*, v roku 2018 sme nezaznamenali vylučovanie. V roku 2019 sme nezaznamenali lokalizovanú salmonelovú infekciu mimočrevného charakteru z moču, v roku 2018 sme vykazovali 1 prípad.

V okrese Kysucké Nové Mesto v roku 2019 došlo k poklesu o 28 ochorení spôsobených salmonelami oproti minulému roku. Evidujeme 32 ochorení. Ochorenia mali prevažne sporadický charakter s výnimkou 1 rodinného výskytu, kde ochoreli 3 členovia rodiny. Etiologickým agens bola u väčšiny ochorení *S. Enteritidis* 24x, *S. Typhimurium* 4x, *S. Enterica* 2x, *S. Infantis* 1x, *S. Kentucky* 1x. V roku 2019 sme nezaznamenali vylučovanie, v roku 2018 sme zaznamenali 2 prípady vylučovania *S. Enteritidis*.

V okrese Čadca sme zaznamenali 6 Infekcií enteropatogénnymi *E. coli* (A040). V roku 2018 sme ochorenie zaznamenali 7x.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme evidovali 1 prípad ochorenia na Infekciu enteropatogénnymi *E. coli* (A040), v minulom vykazovacom období sme ochorenie nezaznamenali.

V okrese Čadca sme v roku 2019 mali hlásené 2 prípady Infekcie enterohemoragickými *E. Coli* (A043). V roku 2018 nám ochorenie bolo hlásené 10x.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme v tomto roku nemali hlásený prípad ochorenia, v minulom vykazovacom období sme ochorenie evidovali 1x.

V okrese Čadca v roku 2019 evidujeme 76 ochorení na *Kampylobakteriálnu enteritídu* (A045), čo je vzostup o 8 ochorení oproti minulému roku. Etiologickým agens bol v 76 prípadoch *Campylobacter jejuni*. Ochorenia mali sporadický charakter.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme zaznamenali v roku 2019 17 ochorení na *Kampylobakteriálnu enteritídu*, čo je pokles o 3 ochorenia oproti roku 2018. Etiologickým agens bol *Campylobacter jejuni* 16x a v 1 prípade *Campylobacter coli*. Ochorenia mali sporadický charakter.

V okrese Čadca vykazujeme 9 ochorení na *Yersíniuvú enterokolitídu* (A046), v minulom vykazovacom období sme evidovali 7 prípadov.

V okrese Kysucké Nové Mesto vykazujeme 1 prípad ochorenia na Yersínióvu enterokolitídu, v minulom vykazovacom období sme ochorenie neevidovali.

V okrese Čadca evidujeme v roku 2019 160 prípadov ochorenia na Enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile* (A047), čo je oproti roku 2018 pokles o 45 ochorení. Z toho ako nozokomiálna nákaza nám bolo hlásených 101 ochorení. Všetky ochorenia mali sporadický charakter.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme v roku 2019 zaznamenali 16 prípadov, v roku 2018 sme evidovali 42 prípadov došlo k poklesu ochorení oproti minulému roku. Ochorenia mali sporadický charakter.

V okrese Čadca sme v tomto roku evidovali 12 ochorení na Giardiózu (A071), došlo k vzostupu ochorení oproti roku 2018, kedy sme vykazovali 2 prípady ochorenia.

V okrese Kysucké Nové Mesto vykazujeme 1 ochorenie, v minulom roku sme evidovali taktiež 1 prípad ochorenia.

V okrese Čadca sme v roku 2019 evidovali 38 ochorení na Rotavírusovú enteritídu (A080), čo je pokles ochorení oproti roku 2018 o 39 prípadov ochorenia. Väčšina ochorení mala sporadický charakter a zaznamenali sme 1 rodinný výskyt, kde ochoreli 4 členovia rodiny. Vo všetkých prípadoch neboli chorí očkovaní proti rotavírusom. 3 ochorenia mali nozokomiálny charakter.

V roku 2019 sme v okrese Čadca zaznamenali 23 prípadov ochorení na Akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (A081). Ako NN nám boli hlásené 3 ochorenia. Ochorenia mali sporadický charakter. V roku 2018 sme evidovali 72 prípadov ochorenia, čo je pokles o 49 ochorení.

Pri ochoreniach na Adenovírusovú enteritídu (A082) evidujeme 12 prípadov ochorenia, čo je pokles ochorení o 6 prípadov oproti roku 2018.

V okrese Kysucké Nové Mesto došlo k poklesu výskytu Rotavírusovej enteritídy (A080) v roku 2019 o 12 ochorení oproti roku 2018. Evidujeme 11 prípadov. Ochorenia mali sporadický charakter. Ani v jednom prípade neboli chorí očkovaní proti rotavírusom.

V roku 2019 vykazujeme 8 sporadických prípadov ochorení na Akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (A081). Väčšina ochorení mala sporadický charakter okrem 1 rodinného výskytu, kde ochoreli 2 členovia rodiny. V roku 2018 sme evidovali 6 sporadických prípadov ochorení.

V roku 2019 evidujeme 1 prípad ochorenia na Adenovírusovú enteritídu (A082). Ochorenie sme v roku 2018 zaznamenali 3x.

V okrese Čadca v roku 2019 sme zaznamenali 35 prípadov ochorení na GIT pravdepodobne infekčného pôvodu (A09), v roku 2018 sme ochorenie evidovali 4x. Ochorenia mali sporadický charakter a 1 epidemický výskyt.

V roku 2019 sme zaznamenali 1 prípad ochorenia na GIT pravdepodobne infekčného pôvodu (A09) v okrese Kysucké Nové Mesto, v roku 2018 sme ochorenie evidovali 2x. Ochorenie malo sporadický charakter.

V okrese Kysucké Nové Mesto nám v tomto vykazovacom období nebol hlásený prípad ochorenia na Nešpecifikovanú askariózu (B779), v roku 2018 sme ochorenie evidovali 1x v okrese Kysucké Nové Mesto.

V tomto a ani v minulom roku v okrese Čadca nebolo ochorenie hlásené.

2.) Skupina vírusových hepatítid

V roku 2019 v okrese Čadca neevidujeme ochorenie na Akútnu vírusovú hepatitídu typu A (B15), v roku 2018 sme uvedené ochorenie vykazovali 1x.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme ochorenie nezaznamenali.

V tomto vykazovacom období v okrese Čadca evidujeme 2 prípady ochorenia na Chronickú vírusovú hepatitídu B bez agensu delta (B181), v roku 2018 nám ochorenie nebolo hlásené.

Evidujeme 1 prípad ochorenia v okrese Kysucké Nové Mesto, v minulom roku ochorenie sme nevykazovali.

Za uplynulé vykazovacie obdobie v okrese Čadca evidujeme 1 prípad ochorenia na Chronickú VH typu C (B182), v minulom roku sme evidovali 3 prípady.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme v roku 2019 evidovali 2 ochorenia, v roku 2018 nám ochorenie nebolo hlásené.

3.) Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V tejto skupine nákaz sa jasne ukazuje vplyv očkovania proti jednotlivým chorobám. Diftéria, Tetanus, Morbilly, Parotitída, Rubeola, Poliomyelitída + ACHO, Hemofilové invazívne nákazy - výskyt týchto ochorení bol v oboch okresoch nulový.

V okrese Čadca za rok 2019 evidujeme 45 prípadov ochorení na Pertussis (A370), v roku 2018 sme vykazovali 8 ochorení. Ochorenia prebehli 6x ako rodinné epidémie a ostatné ochorenia mali sporadický charakter. V 20 prípadoch boli chorí riadne očkovaní vzhľadom na vek, u 21 prípadov chýbal v zdravotnej dokumentácii záznam o očkovaní, v 3 prípadoch sa jednalo o neočkované osoby vzhľadom na vek a v 1 prípade sa ochorenie vyskytlo u dieťaťa, ktorého rodičia odmietli očkovanie.

V okrese Kysucké Nové Mesto v roku 2019 neevidujeme ochorenia, v roku 2018 sme vykazovali 2 ochorenia.

4.) Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

V okrese Kysucké Nové Mesto v tomto roku boli hlásené 3 prípady ochorení na Tuberkulózu pľúc potvrdenú mikroskopiou spúta (chriakov) s kultivačným vyšetrením alebo bez neho (A150), v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Čadca v tomto a ani v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

V roku 2019 v okrese Čadca nám bol hlásený 1 prípad ochorenia na Tuberkulózu pľúc potvrdenú nešpecifikovanými prostriedkami (A153), v minulom vykazovacom období nám ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Kysucké Nové Mesto v tomto a ani v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

V roku 2019 nám nebol hlásený prípad ochorenia na Tuberkulózu pľúc bakteriologicky a histologicky negatívnu (A160) v okrese Kysucké Nové Mesto, v roku 2018 sme ochorenie vykazovali 1x.

V tomto a ani v minulom roku v okrese Čadca sme ochorenie nevykazovali.

V okrese Kysucké Nové Mesto vykazujeme 1 prípad ochorenia na Tuberkulóznú pleuritídu bez údajov o bakteriologickom alebo histologickom potvrdení (A165), v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Čadca v roku 2019 a ani v roku 2018 nebolo ochorenie hlásené.

V roku 2019 sme v okrese Čadca zaznamenali 7 ochorení na Scarlatinu (A38), v roku 2018 sme vykazovali 4 ochorenia. Ochorenia mali sporadický charakter.

V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 81 ochorení, čo je vzostup o 27 prípadov oproti minulému roku. Ochorenia mali sporadický charakter.

Vykazujeme 1 ochorenie na Erysipelas (A46) v okrese Čadca, čo je stav identický s minulým vykazovacím obdobím.

V okrese Kysucké Nové Mesto nevykazujeme v tomto ani minulom roku ochorenie na túto diagnózu.

V okrese Čadca evidujeme 1 prípad ochorenia na Herpetickovírusovú vezikulárnu dermatitídu (B001), v roku 2018 sme ochorenie neevidovali.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme v tomto a ani v minulom roku ochorenie neevidovali.

V okrese Kysucké Nové Mesto nevykazujeme prípad ochorenia na Herpetickovírusovú gingivostomatitídu a faryngotonzilitídu (B002), v roku 2018 sme ochorenie zaznamenali 1x.

V okrese Čadca v roku 2019 a ani v roku 2018 ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme nezaznamenali ochorenia na Nešpecifikovanú herpetickovírusovú infekciu (B009), v roku 2018 nám ochorenie bolo hlásené 1x.

V okrese Čadca nebolo hlásené ochorenie v tomto a ani v minulom roku.

Vo výskyte Varicelly (B019) sme zaznamenali v okrese Čadca pokles ochorení oproti minulému roku z 230 na 181 ochorení. Ochorenia mali charakter rodinných, lokálnych epidémií a sporadických výskytov.

V okrese Kysucké Nové Mesto došlo k vzostupu výskytu ochorení zo 45 na 180. Ochorenia mali charakter rodinných, lokálnych epidémií a sporadických výskytov.

V tomto roku sme zaznamenali v okrese Čadca 48 ochorení na Herpes zoster (B029), čo je pokles oproti roku 2018 o 6 prípadov.

V okrese Kysucké Nové Mesto došlo k poklesu ochorení oproti roku 2018 zo 17 na 9 prípadov.

V okrese Čadca sme zaznamenali 2 prípady ochorenia na Gamaherpesvírusovú mononukleózu (B270). V minulom roku sme evidovali 1 ochorenie.

V tomto roku evidujeme 20 ochorení na Cytomegalovírusovú mononukleózu (B271), čo je vzostup oproti roku 2018 kedy sme ochorenie vykazovali 3x.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme zaznamenali 1 ochorenie na Gamaherpesvírusovú mononukleózu (B270), v roku 2018 sme evidovali ochorenie 6x.

V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 2 ochorenia na Cytomegalovírusovú mononukleózu (B271), v roku 2018 sme ochorenie nevykazovali.

Neevidujeme žiadne ochorenie na Nešpecifikovanú infekčnú mononukleózu (B279), v roku 2018 sme ochorenie evidovali 1x.

V roku 2019 sme zaznamenali lokálne epidémie na akútne respiračné ochorenia a chrípke podobné ochorenia v okrese Čadca v 5. a 7. kalendárnom týždni. V okrese Kysucké Nové Mesto v 7., 8. a 9. kalendárnom týždni.

V okrese Čadca nám bolo hlásených 25876 ARO a 1436 CHPO.

V okrese Kysucké Nové Mesto 15734 ARO a 1151 CHPO.

V okrese Čadca v roku 2019 evidujeme 37 serologicky alebo kultivačne potvrdených ochorení na Chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky (J10), čo je pokles oproti roku 2018, kedy sme evidovali 188 ochorení.

Za okres Kysucké Nové Mesto v roku 2019 vykazujeme 20 ochorení na Chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky (J10), čo je pokles oproti roku 2018 sme vykazovali 65 ochorení.

Chorí neboli očkovaní proti chrípke.

V okrese Čadca v roku 2019 neevidujeme ochorenie na Chrípku H1N1 Novel (J109), v roku 2018 sme ochorenie evidovali 5x.

V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 1 prípad ochorenia na Chrípku H1N1 Novel (J109), v roku 2018 nám ochorenie bolo hlásené 1x.

V okrese Čadca nám bolo v roku 2019 hlásených 7 prípadov ochorenia na SARI (J107), v roku 2018 sme nemali hlásený prípad ochorenia.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme podozrenie na SARI evidovali 1 prípad, v minulom roku sme ochorenie neevidovali.

5.) Neuroinfekcie

V roku 2019 v okrese Čadca sme nezaznamenali ochorenie na Enterovírusovú encefalitídu (A850), a ani v roku 2018 sme ochorenie nemali hlásené.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme v tomto vykazovacom období ochorenie nezaznamenali. V roku 2018 nám ochorenie bolo hlásené 1x.

V tomto vykazovacom období sme evidovali 1 prípad ochorenia na Nešpecifikovanú vírusovú encefalitídu (A86) v okrese Kysucké Nové Mesto, v minulom roku sme ochorenie neevidovali ani v jednom okrese.

Nevykazujeme za rok 2019 v okrese Čadca ochorenie na Nešpecifikovanú vírusovú meningitídu (A879), v minulom vykazovacom období sme ochorenie zaznamenali 2x.

V Kysuckom Novom Meste v tomto vykazovacom období neevidujeme ochorenia na uvedenú diagnózu, v roku 2018 sme ochorenie evidovali 2x.

V okrese Kysucké Nové Mesto vykazujeme 1 prípad ochorenia na Herpetickovírusovú encefalitídu (B004), v roku 2018 ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Čadca v tomto a ani v minulom vykazovacom období ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Čadca v roku 2019 evidujeme 1 prípad ochorenia na Iný bakteriálny zápal mozgových plien (G008), v minulom roku sme ochorenie neevidovali.

V Kysuckom Novom Meste sme ochorenie nezaznamenali v tomto a ani v minulom vykazovacom období.

V okrese Čadca v roku 2019 evidujeme 1 ochorenie na Zápal mozgových plien (meningitis) vyvolaný inými a nešpecifikovanými príčinami (G03), v minulom roku sme ochorenie zaznamenali 1x.

V Kysuckom Novom Meste sme ochorenie nezaznamenali.

6.) Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V okrese Čadca evidujeme 1 prípad ochorenia na Chorobu z mačacieho uškrabnutia (A281), v minulom vykazovacom období nebol prípad hlásený.

V okrese Kysucké Nové Mesto ochorenie nevykazujeme v tomto ani v minulom vykazovacom období.

V okrese Čadca vykazujeme 110 prípadov ochorenia na Lymesktú chorobu (A692), čo je vzostup o 28 ochorení oproti minulému vykazovaciemu obdobiu.

V okrese Kysucké Nové Mesto vykazujeme 3 prípady ochorenia na Lymesktú chorobu (A692), čo je pokles o 6 ochorení oproti roku 2018.

V okrese Čadca nám nebolo hlásené ochorenie na Nešpecifikovanú riketsiózu (A799), v tomto ani v predošlom vykazovacom období.

V okrese Kysucké Nové Mesto ochorenie neevidujeme ochorenie, v uplynulom vykazovacom období nám ochorenie hlásené bolo 1x.

Vykazujeme za rok 2019 v okrese Čadca 4 prípady ochorenia na Stredoeurópsku kliešťovú encefalitídu (A841), čo je vzostup ochorení o 2 prípady oproti minulému vykazovaciemu obdobiu. Chorí neboli očkovaní proti KE.

V okrese Kysucké Nové Mesto v tomto vykazovacom období evidujeme 1 ochorenie, v roku 2018 sme vykazovali 7 prípadov. Chorý nebol očkovaný proti KE.

V okrese Čadca evidujeme 1 prípad ochorenia na Horúčku Západného Nílu (A923), v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Kysucké Nové Mesto sme ochorenie nezaznamenali v tomto a ani v minulom roku.

Na Toxoplazmózu (B588) sme v okrese Čadca zaznamenali 1 prípad ochorenia, v roku 2018 sme evidovali 4 ochorenia.

V okrese Kysucké Nové Mesto nevykazujeme ochorenie na Toxoplazmózu, v minulom roku sme evidovali 1 ochorenie.

V okrese Čadca sme vykazovali 2 prípady na Pedikulózu zavinenú *Pediculus humanus capitis* (B850), v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 3 prípady ochorenia, v minulom roku sme ochorenie neevidovali.

Evidujeme 5 prípadov ochorenia na Artritídu pri LB (M012) v okrese Čadca. V minulom vykazovacom období sme evidovali 2 ochorenia.

V okrese Kysucké Nové Mesto v roku 2019 vykazujeme 5 ochorení, v roku 2018 sme nevykazovali ochorenie.

V okrese Čadca v tomto vykazovacom období nevidujeme ochorenie na Polyneuropatiu pri lymeskej chorobe (G630). V minulom roku sme zaznamenali 2 ochorenia.

V okrese Kysucké Nové Mesto vykazujeme 1 ochorenie, v minulom roku sme nevidovali ochorenie.

Evidujeme 4 prípady v okrese Čadca na Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z203), čo je vzostup prípadov o 3 oproti roku 2018.

V okrese Kysucké Nové Mesto nevykazujeme prípad ochorenia. V roku 2018 boli hlásené 2 prípady.

7.) Nákazy kože a slizníc

V skupine prevažne pohlavne prenosných ochorení evidujeme v roku 2019 v okrese Čadca 2 ochorenia. V roku 2018 sme evidovali 3 prípady.

V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 2 prípady ochorenia, v roku 2018 sme nevidovali prípad ochorenia v tejto skupine diagnóz.

Hlásené boli diagnózy: Gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A540), Chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy (A560).

Zaznamenali sme 33 ochorení na Scabies (B86) v okrese Čadca. V roku 2018 sme evidovali 12 prípadov. Ochorenia mali sporadický priebeh a 3 epidemické výskyty.

V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 3 prípady ochorenia, v roku 2018 sme nevidovali ochorenie.

V okrese Čadca sme zaznamenali 7 ochorení na Impetigo (L01), v predchádzajúcom vykazovacom období sme evidovali taktiež 7 ochorení.

V okrese Kysucké Nové Mesto bol v oboch rokoch nulový výskyt ochorenia.

8.) Iné infekcie – nezaradené

V okrese Čadca evidujeme 4 ochorenia ako NN na dg. Septikémiu vyvolanú inými gramnegatívnymi organizmami (A415), v minulom roku sme ochorenie nevidovali.

V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 1 prípad ochorenia, v minulom vykazovacom období sme ochorenie nevidovali.

V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme 2 prípady na Enterobiózu - Mrle (B80), v minulom vykazovacom období sme ochorenie nevidovali.

V okrese Čadca v tomto a ani v minulom roku sme ochorenie nevidovali.

V okrese Kysucké Nové Mesto za rok 2019 nevidujeme žiaden prípad Bezpríznakovej infekcie vírusom HIV (Z21), v roku 2018 nám nebol hlásený prípad.

V okrese Čadca nám diagnóza nebola hlásená.

**VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY
V OKRESE ČADCA**

DIAGNÓZA	2019 abs.hod	2018 abs.hod	INDEX 2019/2018	PRIEMER 2014-2018	Index 2019/P	CHOROBNOSŤ 2019	PRIEMER ch.2014- 2018
A02	56	78	0,72	32,8	1,71	62,08	36,16
A02N	1	0	0,00	0,2	5,00	1,11	0,22
A040	6	7	0,86	2	3,00	6,65	2,20
A043	2	10	0,20	2,4	0,83	2,22	2,65
A045	76	68	1,12	22,2	3,42	84,25	24,47
A046	9	7	1,29	1,6	5,63	9,98	1,76
A048	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,44
A05	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,44
A07	12	2	6,00	1	12,00	13,30	1,10
A08	73	167	0,44	121,4	0,60	80,92	133,84
A09	35	4	8,75	6,4	5,47	38,80	7,06
A27	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,22
A370	45	8	5,63	9,6	4,69	49,88	10,58
A38	7	4	1,75	2,4	2,92	7,76	2,65
A39	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,22
A403	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,22
A410	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,44
A411	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	0,66
A415	4	0	0,00	1	4,00	4,43	1,10
A418	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,22
A69	110	82	1,34	46,6	2,36	121,94	51,37
A84	4	2	2,00	2	2,00	4,43	2,20
A87	0	2	0,00	0,8	0,00	0,00	0,88
B01	181	229	0,79	401,6	0,45	200,65	442,75
B02	48	54	0,89	75,2	0,64	53,21	82,91
B15	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	0,66
B16	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,22
B171	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,22
B181	2	0	0,00	3	0,67	2,22	3,31
B182	1	3	0,33	2,8	0,36	1,11	3,09
B26	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	0,66
B27	22	4	5,50	5,4	4,07	24,39	5,95
B58	1	4	0,25	5,6	0,18	1,11	6,17
B86	33	12	2,75	17,2	1,92	36,58	18,96
G00	1	0	0,00	0	0,00	1,11	0,00
G630	0	2	0,00	1,6	0,00	0,00	1,76
M012	5	2	2,50	5	1,00	5,54	5,51
Z203	4	1	4,00	3,4	1,18	4,43	3,75

ŠPECIFICKÁ CHOROBNOSŤ VIAZANÁ NA POHLAVIE V OKRESE ČADCA				
Kód MKCH	abs/rel.	Muži	Ženy	Chorobnosť rok 2019
A02	a	0	1	1
	r	0,00	2,21	1,11
A020	a	22	34	56
	r	49,03	74,99	62,08
A040	a	5	1	6
	r	11,14	2,21	6,65
A043	a	2	0	2
	r	4,46	0,00	2,22
A045	a	31	45	76
	r	69,09	99,25	84,25
A046	a	2	7	9
	r	4,46	15,44	9,98
A047	a	84	76	160
	r	187,21	167,63	177,37
A071	a	6	6	12
	r	13,37	13,23	13,30
A080	a	19	19	38
	r	42,34	41,91	42,12
A081	a	15	8	23
	r	33,43	17,65	25,50
A082	a	6	6	12
	r	13,37	13,23	13,30
A09	a	19	16	35
	r	42,34	35,29	38,80
A153	a	1	0	1
	r	2,23	0,00	1,11
A281	a	0	1	1
	r	0,00	2,21	1,11
A370	a	12	33	45
	r	26,74	72,79	49,88
A38	a	5	2	7
	r	11,14	4,41	7,76
A415	a	3	1	4
	r	6,69	2,21	4,43
A46	a	0	1	1
	r	0,00	2,21	1,11
A540	a	2	0	2
	r	4,46	0,00	2,22

A692	a	41	69	110
	r	91,38	152,19	121,94
A841	a	3	1	4
	r	6,69	2,21	4,43
A923	a	1	0	1
	r	2,23	0,00	1,11
B001	a	0	1	1
	r	0,00	2,21	1,11
B019	a	90	91	181
	r	200,58	200,71	200,65
B029	a	22	26	48
	r	49,03	57,35	53,21
B181	a	0	2	2
	r	0,00	4,41	2,22
B182	a	1	0	1
	r	2,23	0,00	1,11
B270	a	1	1	2
	r	2,23	2,21	2,22
B271	a	5	15	20
	r	11,14	33,08	22,17
B588	a	1	0	1
	r	2,23	0,00	1,11
B850	a	0	2	2
	r	0,00	4,41	2,22
B86	a	9	24	33
	r	20,06	52,94	36,58
G008	a	0	1	1
	r	0,00	2,21	1,11
G03	a	1	0	1
	r	2,23	0,00	1,11
J00	a	1	0	1
	r	2,23	0,00	1,11
J04	a	2	1	3
	r	4,46	2,21	3,33
J10	a	25	12	37
	r	55,72	26,47	41,02
J107	a	3	4	7
	r	6,69	8,82	7,76
J150	a	1	0	1
	r	2,23	0,00	1,11

J18	a	0	1	1
	r	0,00	2,21	1,11
J180	a	1	0	1
	r	2,23	0,00	1,11
L01	a	4	3	7
	r	8,91	6,62	7,76
L89	a	1	1	2
	r	2,23	2,21	2,22
M012	a	1	4	5
	r	2,23	8,82	5,54
N30	a	6	2	8
	r	13,37	4,41	8,87
T814	a	3	1	4
	r	6,69	2,21	4,43
T827	a	1	0	1
	r	2,23	0,00	1,11
T835	a	5	8	13
	r	11,14	17,65	14,41
Z203	a	0	4	4
	r	0,00	8,82	4,43
Z228	a	6	9	15
	r	13,37	19,85	16,63

PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA VEKOVÝCH SKUPÍN A DIAGNÓZ VO VYBRANOM OKRESE ČADCA ZA ROK 2019													
Dg./Vek. skupina		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	SPOLU
A02	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,10	1,11
A020	a	4	11	6	3	2	2	1	6	6	8	7	56
	r	432,43	318,56	135,04	64,60	38,83	33,55	7,01	41,28	47,30	67,83	56,71	62,08
A040	a	2	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	6
	r	216,22	28,96	0,00	21,53	0,00	0,00	7,01	0,00	0,00	0,00	8,10	6,65
A043	a	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	57,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,22
A045	a	6	16	6	8	5	0	3	5	7	3	17	76
	r	648,65	463,37	135,04	172,27	97,09	0,00	21,02	34,40	55,18	25,44	137,73	84,25
A046	a	0	0	0	1	0	1	1	0	0	2	4	9
	r	0,00	0,00	0,00	21,53	0,00	16,77	7,01	0,00	0,00	16,96	32,41	9,98
A047	a	1	2	3	2	2	1	1	2	9	12	125	160
	r	108,11	57,92	67,52	43,07	38,83	16,77	7,01	13,76	70,95	101,75	1012,72	177,37
A071	a	1	0	0	1	1	2	1	3	2	1	0	12
	r	108,11	0,00	0,00	21,53	19,42	33,55	7,01	20,64	15,77	8,48	0,00	13,30
A080	a	5	24	6	1	0	0	0	1	0	0	1	38
	r	540,54	695,05	135,04	21,53	0,00	0,00	0,00	6,88	0,00	0,00	8,10	42,12
A081	a	5	10	2	2	0	1	0	0	0	1	2	23
	r	540,54	289,60	45,01	43,07	0,00	16,77	0,00	0,00	0,00	8,48	16,20	25,50
A082	a	0	8	3	0	0	0	1	0	0	0	0	12
	r	0,00	231,68	67,52	0,00	0,00	0,00	7,01	0,00	0,00	0,00	0,00	13,30
A09	a	0	0	1	29	0	0	1	2	1	0	1	35
	r	0,00	0,00	22,51	624,46	0,00	0,00	7,01	13,76	7,88	0,00	8,10	38,80
A153	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,48	0,00	1,11
A281	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,48	0,00	1,11

A370	a	0	2	1	2	1	0	5	12	12	6	4	45
	r	0,00	57,92	22,51	43,07	19,42	0,00	35,03	82,57	94,60	50,87	32,41	49,88
A38	a	0	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	7
	r	0,00	86,88	90,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,76
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,88	0,00	24,31	4,43
A46	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,10	1,11
A540	a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,01	0,00	7,88	0,00	0,00	2,22
A692	a	0	0	5	3	5	4	11	16	24	24	18	110
	r	0,00	0,00	112,54	64,60	97,09	67,09	77,06	110,09	189,20	203,49	145,83	121,94
A841	a	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	19,42	0,00	0,00	6,88	0,00	0,00	16,20	4,43
A923	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,88	0,00	0,00	0,00	1,11
B001	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,10	1,11
B019	a	6	57	78	33	2	2	1	1	0	0	1	181
	r	648,65	1650,74	1755,57	710,59	38,83	33,55	7,01	6,88	0,00	0,00	8,10	200,65
B029	a	0	0	1	1	5	0	5	7	9	5	15	48
	r	0,00	0,00	22,51	21,53	97,09	0,00	35,03	48,16	70,95	42,39	121,53	53,21
B181	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,88	7,88	0,00	0,00	2,22
B182	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,01	0,00	0,00	0,00	0,00	1,11
B270	a	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	22,51	0,00	19,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,22
B271	a	0	1	0	0	5	1	0	0	3	4	6	20
	r	0,00	28,96	0,00	0,00	97,09	16,77	0,00	0,00	23,65	33,92	48,61	22,17
B588	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,88	0,00	0,00	0,00	1,11
B850	a	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	22,51	0,00	0,00	0,00	0,00	6,88	0,00	0,00	0,00	2,22
B86	a	0	2	0	0	0	2	5	8	5	5	6	33
	r	0,00	57,92	0,00	0,00	0,00	33,55	35,03	55,04	39,42	42,39	48,61	36,58
G008	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	28,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,11
G03	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,10	1,11
J00	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,48	0,00	1,11
J04	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,96	8,10	3,33
J10	a	1	0	0	0	0	0	0	1	2	10	23	37
	r	108,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,88	15,77	84,79	186,34	41,02
J107	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	3	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,77	16,96	24,31	7,76
J150	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,10	1,11
J18	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,88	0,00	0,00	1,11
J180	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,10	1,11
L01	a	0	2	4	0	0	1	0	0	0	0	0	7
	r	0,00	57,92	90,03	0,00	0,00	16,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,76
L89	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,20	2,22
M012	a	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	2	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,77	0,00	0,00	15,77	0,00	16,20	5,54
N30	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	5	8
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,01	0,00	0,00	16,96	40,51	8,87

T814	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,88	0,00	8,48	16,20	4,43
T827	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,10	1,11
T835	a	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	9	13
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,65	8,48	72,92	14,41
Z203	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,88	7,88	8,48	8,10	4,43
Z228	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	12	15
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,88	16,96	97,22	16,63

B86	2	0	0	1	0	3	4	1	16	3	0	0	30
G008	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
G03	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
J00	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J04	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	3
J10	4	0	3	0	0	0	0	0	6	7	11	5	36
J107	0	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
J150	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J18	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
J180	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
L01	0	0	0	1	0	1	3	0	0	0	0	2	7
L89	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
M012	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	5
N30	1	1	0	3	0	0	1	0	1	0	0	0	7
T814	0	0	2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	4
T827	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
T835	3	3	0	3	0	1	1	0	2	0	0	0	13
Z203	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	4
Z228	5	5	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	14

VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV V OKRESE ČADCA

Diagnóza/roky		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A02	a	72	91	84	34	17	12	37	20	78	56
	r	78,04	99,31	91,78	37,25	18,66	13,19	40,78	22,10	86,47	62,08
A02N	a	2	0	2	0	0	0	0	1	0	1
	r	2,17	0,00	2,19	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00	1,11
A040	a	0	0	0	0	0	1	1	1	7	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10	1,10	1,10	7,76	6,65
A043	a	0	0	0	0	0	0	0	2	10	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,21	11,09	2,22
A045	a	0	2	4	5	2	7	19	15	68	76
	r	0,00	2,18	4,37	5,48	2,19	7,70	20,94	16,57	75,38	84,25
A046	a	0	1	0	0	0	0	1	0	7	9
	r	0,00	1,09	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00	7,76	9,98
A048	a	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10	1,10	0,00	0,00	0,00
A05	a	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,20	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	a	0	0	0	1	1	0	0	2	2	12
	r	0,00	0,00	0,00	1,10	1,10	0,00	0,00	2,21	2,22	13,30
A08	a	0	28	55	47	122	70	150	98	167	73
	r	0,00	30,56	60,10	51,50	133,88	76,96	165,31	108,29	185,13	80,92
A09	a	4	32	28	18	16	4	1	7	4	35
	r	4,34	34,92	30,59	19,72	17,56	4,40	1,10	7,73	4,43	38,80
A27	a	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0
	r	1,08	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00
A370	a	11	16	11	0	19	1	6	14	8	45
	r	11,92	17,46	12,02	0,00	20,85	1,10	6,61	15,47	8,87	49,88
A38	a	1	6	5	4	2	0	1	5	4	7
	r	1,08	6,55	5,46	4,38	2,19	0,00	1,10	5,52	4,43	7,76

A39	a	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	1,09	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00
A401	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A403	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00
A410	a	0	0	0	2	1	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	2,19	1,10	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00
A411	a	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,10	1,10	0,00	1,10	1,10	0,00	0,00
A415	a	0	0	0	0	0	0	4	1	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,41	1,10	0,00	4,43
A418	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A69	a	8	2	1	18	7	37	59	48	82	110
	r	8,67	2,18	1,09	19,72	7,68	40,68	65,02	53,04	90,90	121,94
A84	a	1	1	1	0	1	1	3	3	2	4
	r	1,08	1,09	1,09	0,00	1,10	1,10	3,31	3,31	2,22	4,43
A87	a	1	0	0	0	0	0	2	0	2	0
	r	1,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,20	0,00	2,22	0,00
B01	a	519	383	538	603	383	320	491	585	229	181
	r	562,55	417,99	587,84	660,73	420,31	351,80	541,12	646,42	253,86	200,65
B02	a	98	80	71	89	76	73	94	79	54	48
	r	106,22	87,31	77,58	97,52	83,40	80,26	103,60	87,29	59,86	53,21
B15	a	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	2,19	0,00	0,00	0,00	1,11	0,00
B16	a	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0
	r	1,08	1,09	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00	0,00
B171	a	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,09	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

B181	a	0	0	1	0	1	6	6	2	0	2
	r	0,00	0,00	1,09	0,00	1,10	6,60	6,61	2,21	0,00	2,22
B182	a	3	0	2	6	2	2	4	3	3	1
	r	3,25	0,00	2,19	6,57	2,19	2,20	4,41	3,31	3,33	1,11
B26	a	0	0	1	0	0	2	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,09	0,00	0,00	2,20	1,10	0,00	0,00	0,00
B27	a	2	2	0	2	7	2	3	11	4	22
	r	2,17	2,18	0,00	2,19	7,68	2,20	3,31	12,15	4,43	24,39
B58	a	1	2	0	2	6	6	6	6	4	1
	r	1,08	2,18	0,00	2,19	6,58	6,60	6,61	6,63	4,43	1,11
B86	a	7	10	10	6	22	7	17	28	12	33
	r	7,59	10,91	10,93	6,57	24,14	7,70	18,74	30,94	13,30	36,58
G00	a	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	1,08	1,09	1,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,11
G630	a	0	0	0	2	0	1	4	1	2	0
	r	0,00	0,00	0,00	2,19	0,00	1,10	4,41	1,10	2,22	0,00
M012	a	4	1	1	4	3	10	8	2	2	5
	r	4,34	1,09	1,09	4,38	3,29	10,99	8,82	2,21	2,22	5,54
Z203	a	8	3	1	3	9	1	1	5	1	4
	r	8,67	3,27	1,09	3,29	9,88	1,10	1,10	5,52	1,11	4,43

PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA KLASIFIKÁCIE PRÍPADU VO VYBRANOM OKRESE ČADCA V ROKU 2019

DIAGNÓZA	možný		pravdepodobný		potvrdený	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
A02	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A020	0	0,00	0	0,00	56	100,00
A040	0	0,00	0	0,00	6	100,00
A043	0	0,00	0	0,00	2	100,00
A045	0	0,00	0	0,00	76	100,00
A046	0	0,00	0	0,00	9	100,00
A047	47	29,38	0	0,00	113	70,63
A071	0	0,00	0	0,00	12	100,00
A080	0	0,00	2	5,26	36	94,74
A081	0	0,00	0	0,00	23	100,00
A082	0	0,00	0	0,00	12	100,00
A09	35	100,00	0	0,00	0	0,00
A153	0	0,00	0	0,00	1	100,00
A281	1	100,00	0	0,00	0	0,00
A370	0	0,00	1	2,22	44	97,78
A38	7	100,00	0	0,00	0	0,00
A415	0	0,00	0	0,00	4	100,00
A46	1	100,00	0	0,00	0	0,00
A540	0	0,00	0	0,00	2	100,00
A692	3	2,73	0	0,00	107	97,27
A841	0	0,00	0	0,00	4	100,00
A923	0	0,00	0	0,00	1	100,00
B001	1	100,00	0	0,00	0	0,00
B019	181	100,00	0	0,00	0	0,00
B029	47	97,92	0	0,00	1	2,08
B181	0	0,00	0	0,00	2	100,00
B182	0	0,00	0	0,00	1	100,00
B270	0	0,00	0	0,00	2	100,00
B271	0	0,00	0	0,00	20	100,00
B588	0	0,00	0	0,00	1	100,00
B850	2	100,00	0	0,00	0	0,00
B86	33	100,00	0	0,00	0	0,00
G008	1	100,00	0	0,00	0	0,00
G03	0	0,00	0	0,00	1	100,00
J00	0	0,00	0	0,00	1	100,00
J04	0	0,00	0	0,00	3	100,00
J10	0	0,00	0	0,00	37	100,00
J107	4	57,14	0	0,00	3	42,86
J150	0	0,00	0	0,00	1	100,00
J18	1	100,00	0	0,00	0	0,00
J180	1	100,00	0	0,00	0	0,00
L01	7	100,00	0	0,00	0	0,00
L89	0	0,00	0	0,00	2	100,00
M012	0	0,00	0	0,00	5	100,00

N30	0	0,00	0	0,00	8	100,00
T814	0	0,00	0	0,00	4	100,00
T827	0	0,00	0	0,00	1	100,00
T835	0	0,00	0	0,00	13	100,00
Z203	4	100,00	0	0,00	0	0,00
Z228	0	0,00	0	0,00	15	100,00

III. Epidemiologická situácia v okrese Čadca

III. 1 Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus A 01

V roku 2019 sme ochorenie na brušný týfus nezaznamenali.

Počet nosičov - 2

Nosičstvo podľa fagotypov : D 6 - 1x

A - 1x

Posledný výskyt v regióne Čadca sme evidovali v roku 1986.

Nosičstvo a ochorenie na paratýfus sme nemali.

Iné infekcie salmonelami A 02

Celkový počet ochorení na Salmonelovú enteritídu (A020) bol 57, t. j. chorobnosť 63,19/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2018 je to pokles ochorení o 20. Ochorelo 22 mužov a 35 žien. Najvyšší výskyt ochorení bol v mesiacoch máj a august, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekových kategóriách u 1 - 4 ročných a 55 – 64 ročných. V tomto roku sme zaznamenali 1 vylučovanie salmonel, a to S. Infantis. V roku 2019 sme nezaznamenali lokalizovanú salmonelovú infekciu mimočrevného charakteru z moču, v roku 2018 sme vykazovali 1 prípad.

Prehľad serotypov:

Typ	ochorenie		vylučovanie		spolu	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
S. Derby	1	1,79	0	0,00	1	1,79
S. Enterica	1	1,79	0	0,00	1	1,79
S. Enteritidis	53	94,64	0	0,00	53	94,64
A. Infantis	0	0,00	1	1,79	1	1,79
S. Skupiny B	1	1,79	0	0,00	1	1,79

Rozdelenie podľa kolektívu:

Kolektív	ochorenie	vylučovanie	spolu
mimo kolektív	38	1	39
predškolské zariadenie	3	0	3
základná škola	5	0	5
OU a SŠ	2	0	2
iné	8	0	8
SPOLU	56	1	57

Rozdelenie podľa typu ohniska:

Typ ohniska	ochorenie	vylučovanie	spolu
domácnosť	23	0	23
nezistené	33	1	33
Spolu	56	1	57

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti:

P.č.	Obec	Dátum výskytu	Poč. ch.	Sérotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1.	Podvysoká	20.05.2019- 28.05.2019	3	S. Enteritidis	vajcia domáce	rodinný

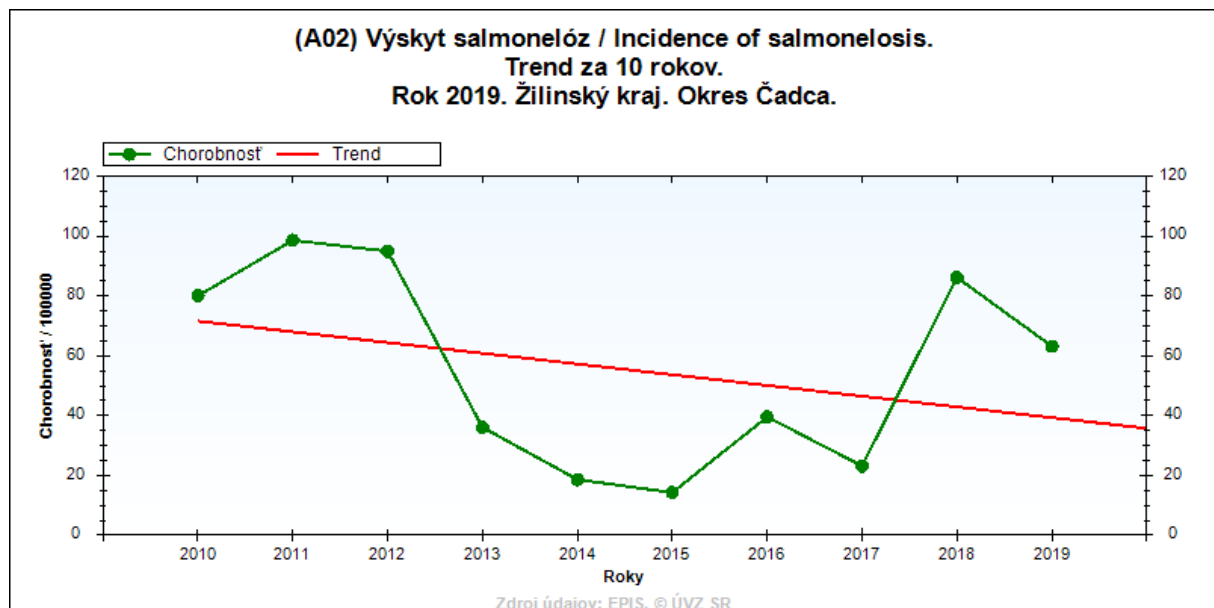
Z izolovaných typov salmonely bol zaznamenaný sérotyp S. Derby - 1x, S. Enterica – 1x, S. Enteritidis – 53x, S. Infantis – 1x, S. Skupiny B 1x.

Zaznamenali sme 1 rodinnú epidémiu, ostatné ochorenia mali sporadický charakter.

Exitus na salmonelózu nám nebol hlásený.

Epidémia:

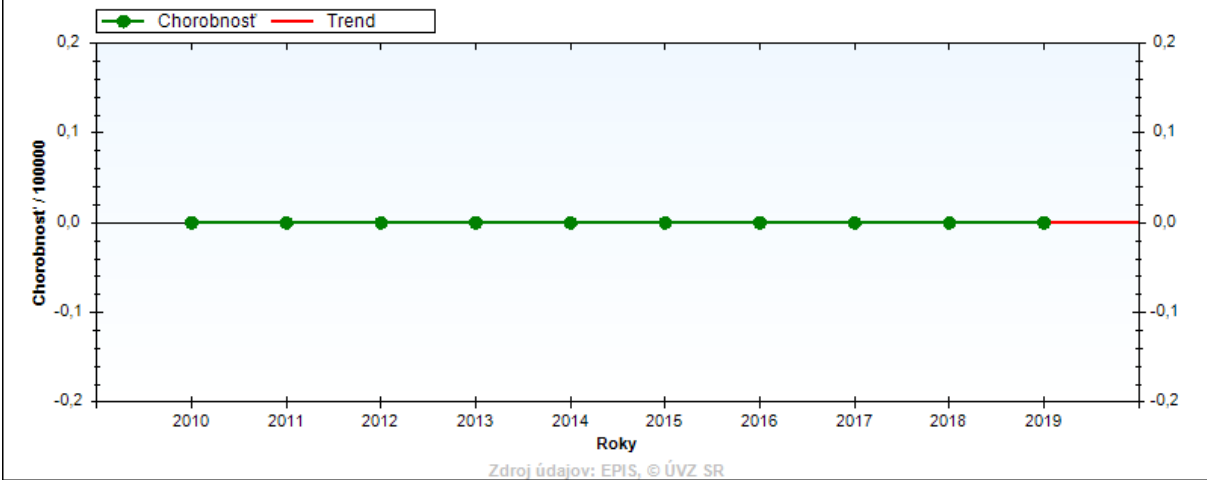
1. Ochorenie matky a dvoch detí. V 2 prípadoch faktorom prenosu konzumácia pečeného chleba obaleného v domácom vajíčku, v 1 prípade sa jednalo pravdepodobne o kontaktné ochorenie od rekonvalescentov v domácnosti, napriek nariadeným PEO.

Bacilová dyzentéria – šigelóza A 03

V roku 2019 sme nezaznamenali žiadne ochorenie na uvedenú diagnózu. Priaznivá situácia vo výskyte tejto diagnózy pretrváva od roku 1997.

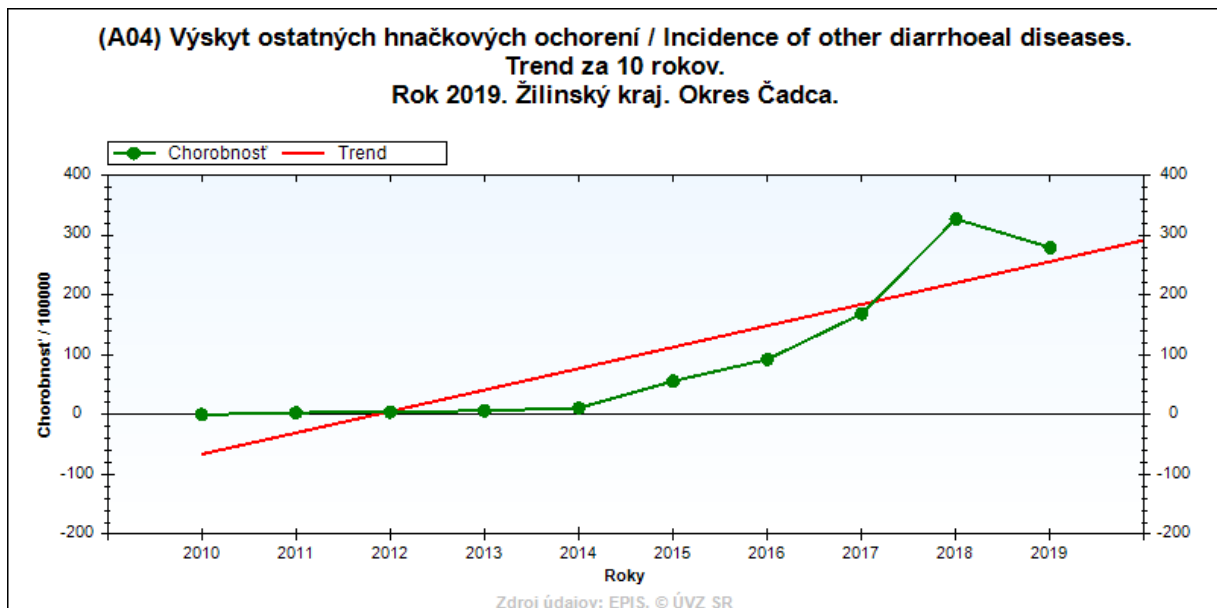
(A03) Výskyt dyzentérie / Incidence of dysentery.
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Čadca.

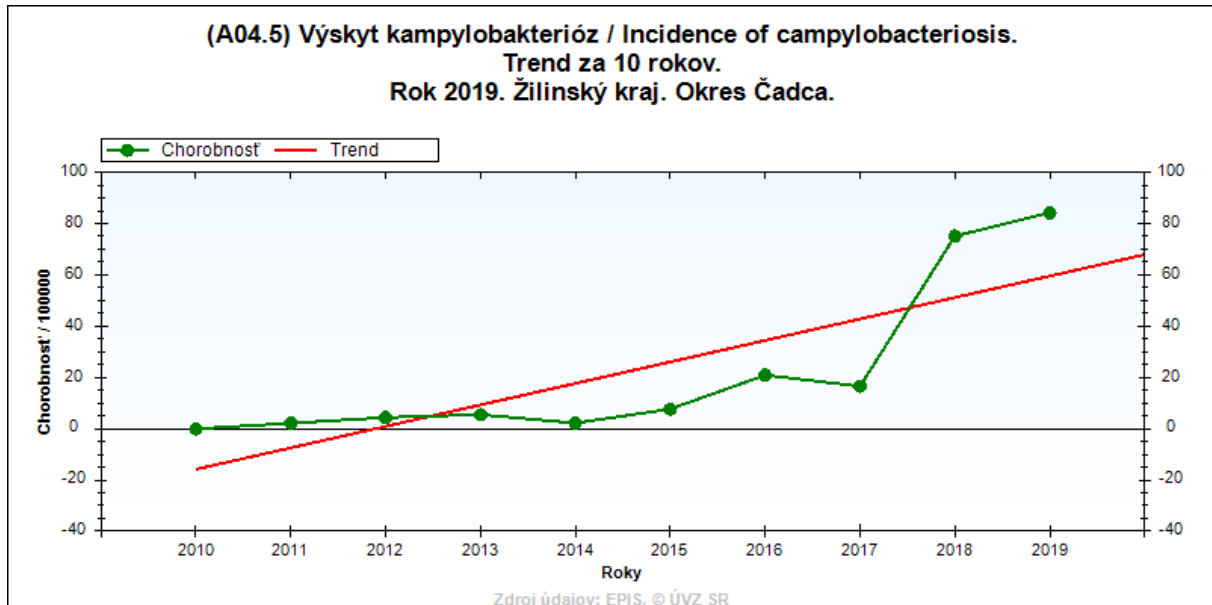
Iné bakteriálne črevné infekcie A 04

Zaznamenali sme 6 Infekcií enteropatogénnymi E. Coli (A04.0), t. j. chorobnosť 6,65/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 1 ochorenie v porovnaní s rokom 2018. Ochorela 1 žena a 5 muží s maximom výskytu v mesiaci december, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 0 ročných.

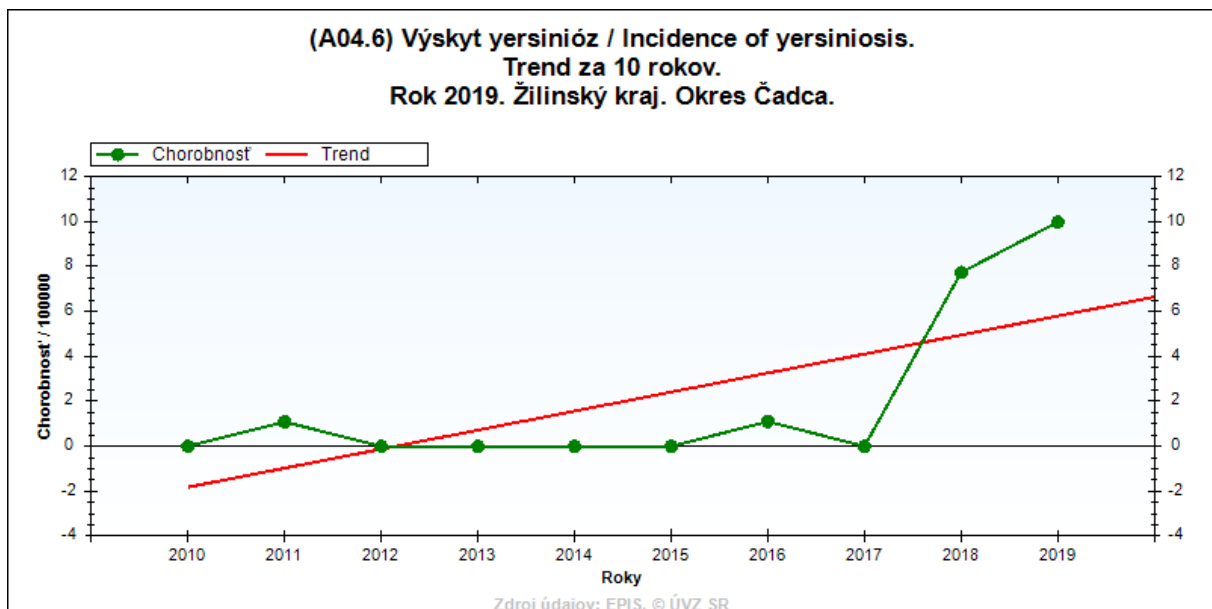
V roku 2019 evidujeme 2 Infekcie enterohemoragickými E. Coli (A043), t. j. chorobnosť 2,22/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 muži, vo vekovej kategórii 01- 04 ročných s maximom výskytu v mesiacoch júl a september. V roku 2018 sme ochorenie zaznamenali 10x.

V roku 2019 vykazujeme 76 ochorení na Kamylobakteriálnu enteritídu (A045), t. j. chorobnosť 84,25/100 000 obyvateľov, čo je vzostup oproti minulému roku o 8 ochorení. Ochorelo 31 mužov a 45 žien. Maximum výskytu bol zaznamenaný v mesiaci júl. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 65+ a 01 - 04 ročných. Ochorenia mali sporadický charakter. Etiologickým agens bol v 76 prípadoch *Campylobacter jejuni*.

Vykazujeme 9 ochorení na Yersinióvu enterokolitídu (A04.6), t. j. chorobnosť 9,98/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 muži a 7 žien s maximom výskytu v mesiaci júl, vo vekovej kategórii 65+ ročných. V roku 2018 sme ochorenie evidovali 7x.

V okrese Čadca v roku 2019 evidujeme 160 prípadov ochorení na Enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile* (A047), čo je chorobnosť 177,37/100 000 obyvateľov. Oproti minulému vykazovaciemu obdobiu sa jedná o pokles o 45 ochorení. Ochorelo 84 mužov a 76 žien s maximom výskytu v mesiacoch marec, júl a september. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 65+ ročných. 101 ochorení malo nozokomiálny charakter. Ochorenia mali sporadický charakter.

Iné bakteriálne otravy potravinami A 05

V roku 2019 nám ochorenie hlásené nebolo.

Iné protozoárne črevné choroby

V roku 2019 sme mali hlásených 12 ochorení na Giardiózu (A071), t. j. chorobnosť 13,30/100 000 obyvateľov. Ochorelo 6 mužov a 6 žien vo vekových kategóriách 35 – 44 a 20 - 24 ročných, v mesiaci október. V roku 2018 nám ochorenie bolo hlásené 2x.

Iné špecifikované črevné infekcie A 08

Na Rotavírusovú enteritídu (A080) vykazujeme 38 ochorení, t. j. chorobnosť 42,12/100 000 obyvateľov, čo je pokles ochorení o 39 prípadov oproti minulému roku. Ochorenia mali rodinný a sporadický charakter. Zaznamenali sme 3 ochorenia ako NN. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekových kategóriách 01–04 ročných s najvyšším výskytom ochorení v mesiacoch apríl a október. Ochorelo 19 mužov a 19 žien. Vo všetkých prípadoch neboli chorí očkovaní proti rotavírusom.

Epidémia:

Rodinný výskyt ochorení na rotavírusovú enteritídu, zo 6 člennej rodiny ochoreli 4 deti. KO: zvracanie, hnačkovité stolice, subfebrílie až febrílie, bolesti brucha, dehydratácia, u 2 detí si zdravotný stav vyžiadala hospitalizáciu na DO KNsP Čadca. Deti neočkované proti rotavírusom. EA: negat., rodičia bez klinických príznakov ochorenia.

Zaznamenali sme 23 ochorení na Akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk (A081), t.j. chorobnosť 25,50/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 49 ochorení oproti roku 2018. Najvyššiu vekovo špecifickú chorobnosť sme zaznamenali u 01 - 04 ročných v mesiacoch august a september. Ochorelo 15 mužov a 8 žien. 3 ochorenia boli hlásené ako NN.

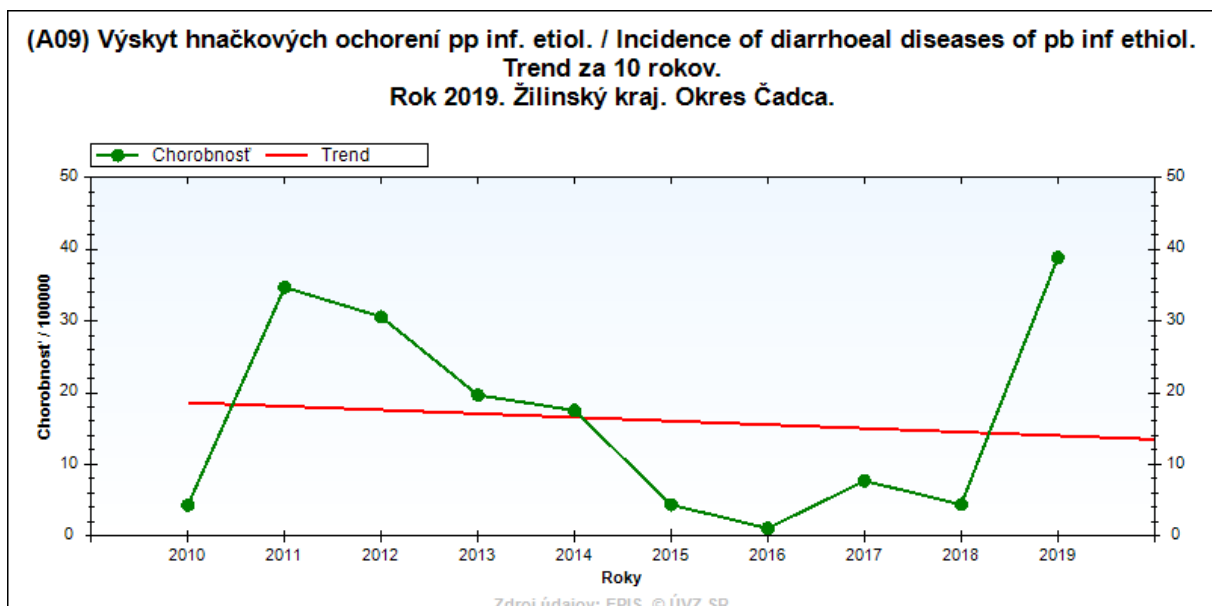
V roku 2019 sme zaznamenali 12 sporadických ochorení na Adenovírusovú enteritídu (A082), t. j. chorobnosť 13,30/ 100 000 obyvateľov, čo je pokles o 6 prípadov oproti roku 2018. Maximum výskytu sme zaznamenali v mesiaci október a najvyššia vekovo špecifická chorobnosť u 01 - 04 ročných. Ochorelo 6 mužov a 6 žien.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu A 09

Zaznamenali sme 35 ochorení, t.j. chorobnosť 38,80/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku je to vzostup o 31 prípadov. Ochorenia mali sporadický charakter a 1 epidemický výskyt. Ochorelo 16 žien a 19 mužov. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 10 - 14 ročných v mesiaci február.

Epidémia:

Epidemický výskyt GIT ťažkostí u účastníkov lyžiarskeho výcviku v penzióne Poľana - Makov, okres Čadca. Z celkového počtu 38 exponovaných ochorelo 30 žiakov a 4 dospelí. V klinickom obraze dominovali zvracanie, bolesti brucha, občas hnačky a febrílie. Zdravotný stav chorých si nevyžiadal hospitalizáciu. EA: Pravdepodobným faktorom prenosu ochorenia bolo kontaminované prostredie od 1. chorého dieťaťa, ktoré pravdepodobne došlo choré z domu (zvracanie) a ostatné príznaky sa pridružili v prvý deň výcviku v nočných hodinách. Etiologický agens sa nám nepodarilo potvrdiť. V zariadení a v rodinách boli nariadené príslušné protiepidemické opatrenia.

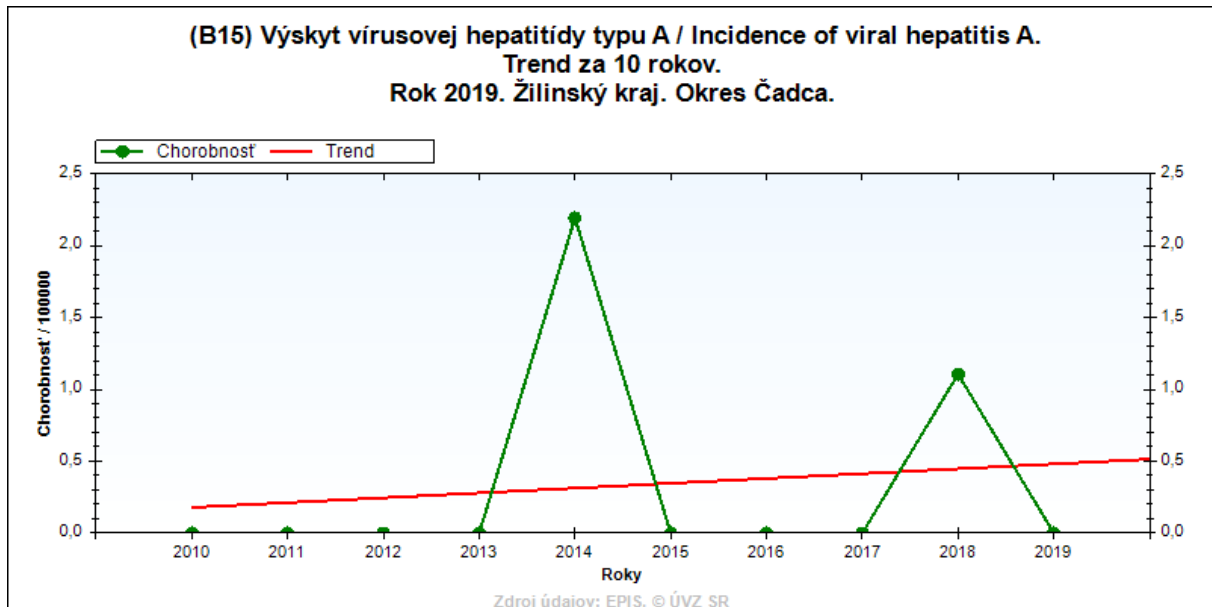
Extraintestinálna yersínióza A 28.2

V roku 2019 v okrese Čadca nevykazujeme ochorenie, v roku 2018 sme ochorenie taktiež nemali hlásené.

III. 2 Skupina vírusových hepatítíd

Akútna hepatitída A – B 15

V roku 2019 v okrese Čadca nevidujeme ochorenie na Akútnu vírusovú hepatitídu typu A, v roku 2018 nám bol hlásený 1 prípad ochorenia na túto diagnózu.

Akútna hepatitída B - B 16

V roku 2019 nám nebolo hlásené ochorenie na Akútnu VHB (B169). V roku 2018 sme ochorenie nevidovali.

Iné akútne vírusové hepatitídy – B 17 a - B 19

V tomto vykazovacom období nevidujeme ochorenie na Akútnu hepatitídu typu E (B17.2), v roku 2018 sme ochorenie nevidovali.

Nezaznamenali sme ochorenie na Nešpecifikovanú vírusovú hepatitídu (B19) v tomto, ani minulom roku.

Chronické vírusové hepatitídy - B18

V tomto roku vykazujeme 2 ochorenia na Chronickú VH typu B (B181), t. j. chorobnosť 2,22/100 000 obyvateľov, v roku 2018 sme nevidovali ochorenie. Ochoreli 2 ženy vo vekovo špecifickej kategórii 35 – 44 ročných a 45 – 54 ročných v mesiacoch marec a august.

Ochorela 46 ročná invalidná dôchodkyňa, ktorej v rámci predoperačného vyšetrenia bola zistená pozitivita serologickým konfirmačným vyšetrením HBsAg pozit.. EA: negat. Rozhodnutím RH nariadený LD 2 kontaktom.

Ochorela 35 ročná pracujúca žena, ktorá bola pre aktivitu HT odoslaná na infektologickú ambulanciu. Serologickým vyšetrením HBsAg a Anti HBc total pozit.. EA: V roku 1984 prekonala pacientka akútnu VHB po štyroch rokoch bola vyradená zo

sledovania. Podľa infektológa došlo k aktivácii pozitivity HBsAg. Rozhodnutím nariadený LD 2 kontaktom.

V roku 2019 evidujeme 1 prípad ochorenia na Chronickú vírusovú hepatitídu typu C (B182), t. j. chorobnosť 1,11/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme evidovali 3 prípady.

Ochorel 54 ročný pracujúci muž, ktorý pre dlhodobo zvýšenú aktivitu hepatálnych testov odoslaný na infektologickú ambulanciu. Serologickým vyšetrením Anti HCV pozit. EA: negat.

VÍRUSOVÉ HEPATITÍDY PODĽA PARENTERÁLNYCH VÝKONOV PRE DIAGNÓZY B16, B17.1, B18, B19 V OKRESE ČADCA

DG	Parenterálny výkon	0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	SPOLU
B181	nezistený	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
B182	nezistený	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1

ANALÝZA VH VZHLADOM NA ANAMNÉZU O PARENTERÁLNYCH ZÁKROKoch

Druh zákroku	B18	Spolu
nezistený	3	3
Spolu	3	3

HEPATITÍDY PODĽA DIAGNÓZY A POVOLANIA

Povolanie	B181	B182	Spolu
iné povolanie	0	1	1
nepracujúci/invalid. dôchodca	1	0	1
robotník/iný	1	0	1
Spolu	2	1	3

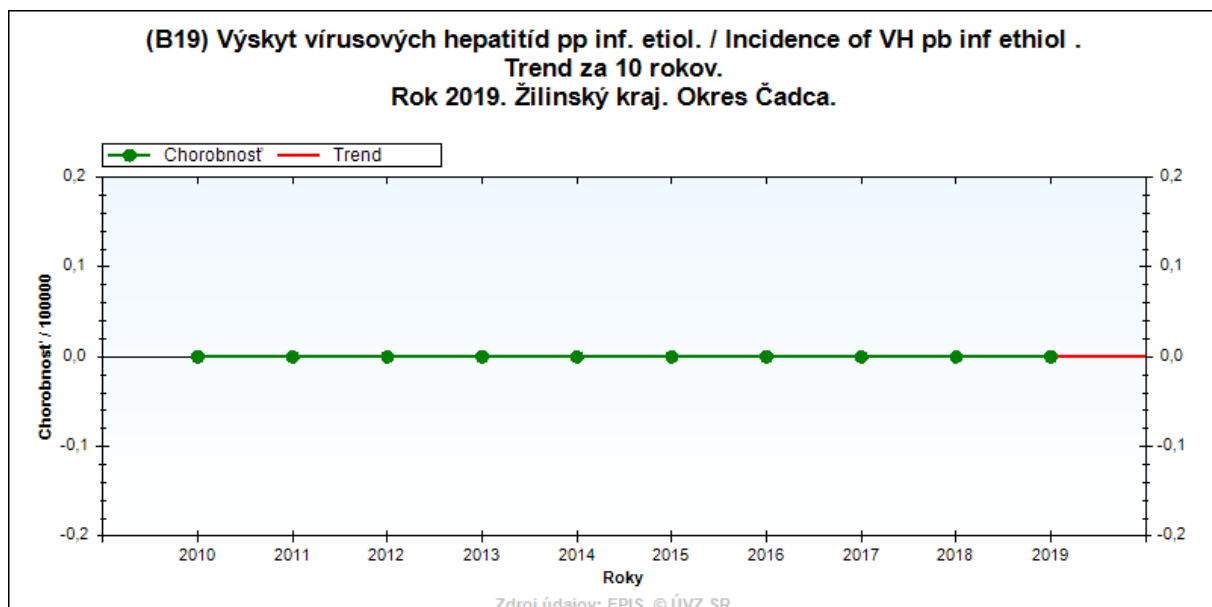
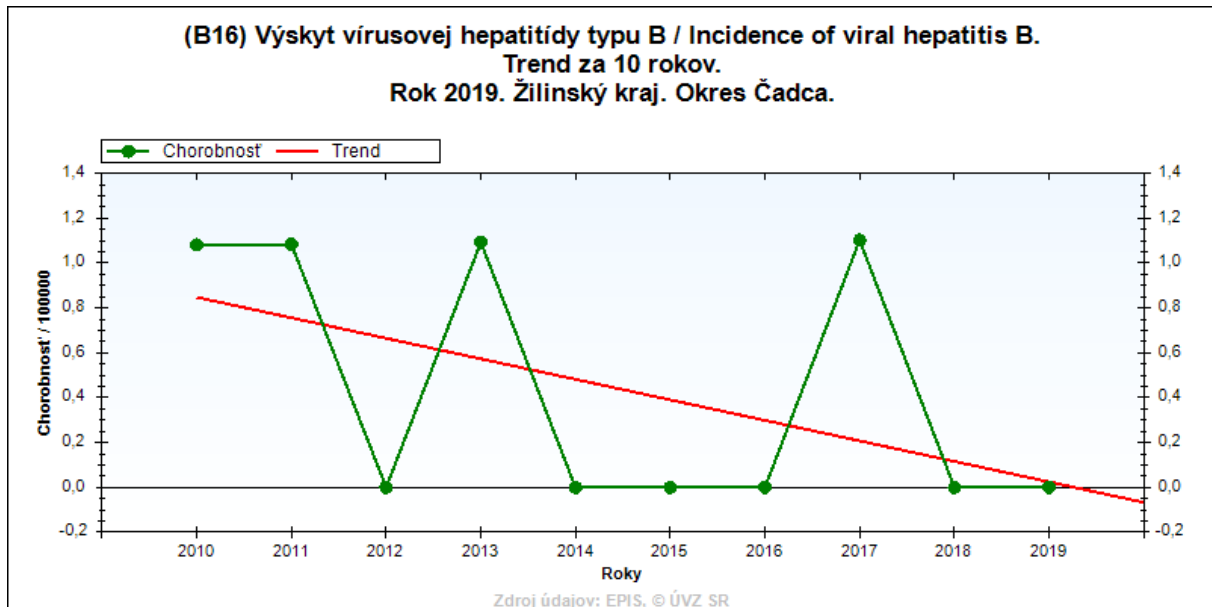

Kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatítidou - Z 20.5

V roku 2019 v okrese Čadca neevidujeme Kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatítidou (Z205), v roku 2018 sme taktiež neevidovali žiaden prípad.

Nosič vírusovej hepatítidy B - Z 22.5

V roku 2019 nám nebolo hlásené nosičstvo VH (Z225), v roku 2018 bol taktiež nulový výskyt.

III. 3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Diftéria - Záškrt A 36

Ochorenie na túto diagnózu sme nezaznamenali.

Pertussis - Divý kašeľ a Parapertussis A 37.0, A 37.1

V roku 2019 evidujeme 45 ochorení na Pertussis, t. j. chorobnosť 49,88/100 000 obyvateľov. V roku 2018 sme vykazovali 8 ochorení na uvedenú diagnózu. Ochorenia mali sporadický charakter a v 6 prípadoch ochorenia prebehli ako rodinné epidémie. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 35 – 44 a 45 - 54 ročných s maximom výskytu v mesiacoch september a október. Ochorelo 12 mužov a 33 žien. V 20 prípadoch boli chorí riadne očkovaní vzhľadom na vek, u 21 prípadov chýbal v zdravotnej dokumentácii záznam o očkovaní, v 3 prípadoch sa jednalo o neočkované osoby vzhľadom na vek a v 1 prípade sa ochorenie vyskytlo u dieťaťa, ktorého rodičia odmietli očkovanie.

Epidémie:

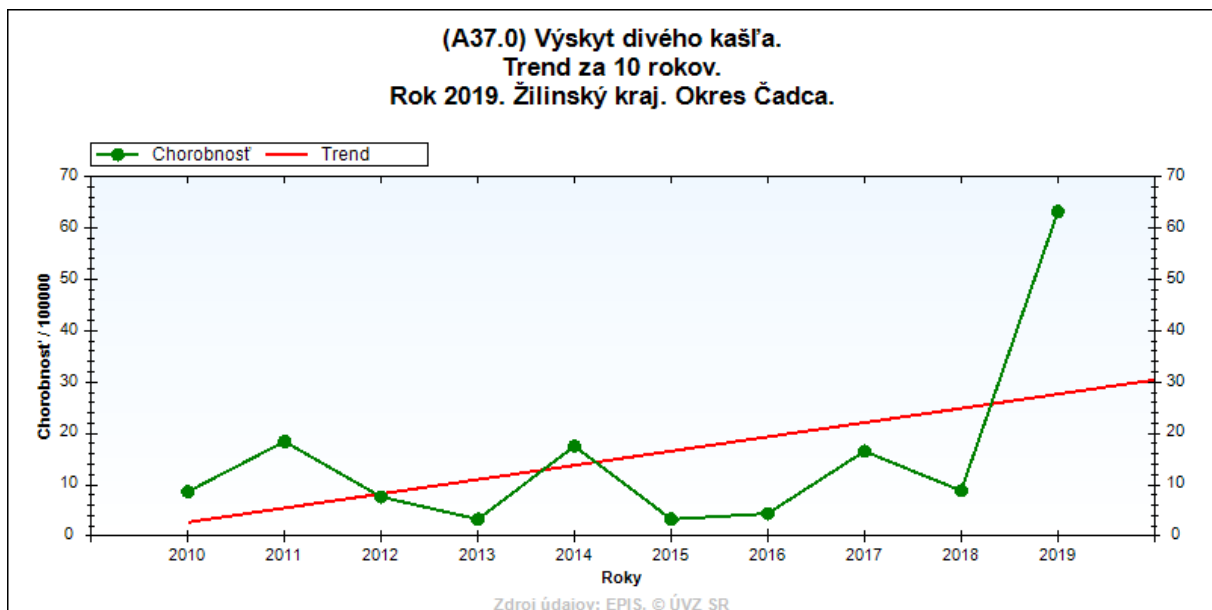
1. Ochoreli 2 pedagogické pracovníčky. Klinicky záchvatovitý dusivý kašeľ s nauzeou. EA: Jednalo sa o kontaktné ochorenie. Obe riadne očkované proti pertussis.
2. Zaznamenali sme rodinný výskyt serologicky potvrdených ochorení na pertussis. Ochoreli 2 členovia rodiny. Prvé ochorenie u 48 ročného muža, ktorý v KO udáva suchý dráždivý kašeľ v záchvatoch i v noci, subfebrílie až febrílie. Odber krvi na infektologickej ambulancii s pozitívnym nálezom. Druhé ochorenie pravdepodobne kontaktné u 19 ročnej ženy, ktorá v KO udáva suchý dráždivý kašeľ v záchvatoch i v noci, subfebrílie až febrílie. Odber krvi na infektologickej ambulancii s pozitívnym nálezom B. Pertussis IgA, IgG pozit.. EA: Očkovanie sa nepodarilo v ZD vyhľadať.
3. Evidovali sme rodinný výskyt ochorení na pertussis u 50-ročnej ženy a 54 ročného muža. V klinickom obraze: pretrvávajúci záchvatovitý dusivý kašeľ, dušnosť, bez TT. Ochorenie potvrdené laboratórne serologickým vyšetrením: B. pertussis toxin IgM - pozit.. EA: záznamy o očkovaní v ZD chýbajú.
4. Vykazovali sme rodinný výskyt ochorení na pertussis. Z 5 exponovaných ochoreli 2 súrodenci vo veku 4. a 6. rokov. V klinickom obraze suchý dráždivý kašeľ v záchvatoch, obaja afebrilní, celková slabosť, únava, nauzea. Jedno ochorenie serologicky potvrdené, druhé s hraničným výsledkom vykazujeme ako pravdepodobné. EA: negat., riadne očkovanie vzhľadom na vek.
5. Rodinný výskyt ochorení na pertussis. Zo 4 exponovaných ochoreli 2 členovia rodiny vo vekovej kategórii 40. a 39. rokov. V klinickom obraze suchý, záchvatovitý, dráždivý, dusivý kašeľ hlavne v noci. Serologicky potvrdené oba prípady IgA, IgG pozit.. EA: negat., riadne očkovanie.
6. Rodinný výskyt ochorení na pertussis. Ochoreli 3 členovia rodiny. V klinickom obraze suchý, dráždivý kašeľ v záchvatoch, celková slabosť, únava. Ochorenia serologicky potvrdené IgA, IgG pozit.. EA: riadne očkovanie.

Sporadické ochorenia:

1. Ochorel 73 ročný dôchodca. KO: záchvatovitý kašeľ hlavne v noci. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: neočkovaný vzhľadom na vek.
2. Ochorela 41 ročná pracujúca žena. KO: záchvatovitý, dráždivý, dusivý kašeľ, subfebrílie, febrílie, nádcha, nauzea po kašli. Serologicky B. Pertussis IgA pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.

3. Ochorela 54 ročná pracujúca žena. KO: dusivý záchvatovitý kašeľ, neskôr s produkciou hlienu, nádcha, subfebrílie, slabosť, dušnosť. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
4. Ochorela 58 ročná dôchodkyňa. KO: dlhodobý záchvatovitý kašeľ, nauzea, subfebrílie, únava, slabosť. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
5. Ochorela 41 ročná pracujúca žena. KO: suchý, dráždivý kašeľ. Serologicky B. Pertussis IgA pozit.. EA: riadne očkovaná.
6. Ochorela 34 ročná pracujúca žena. KO: katar HDC, neskôr záchvatovitý kašeľ hlavne v noci. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: riadne očkovaná.
7. Ochorela 65 ročná dôchodkyňa. KO: suchý, dráždivý kašeľ. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: Neočkovaná vzhľadom na vek.
8. Ochorel 32 ročný pracujúci muž. KO: suchý, dráždivý kašeľ, nauzea. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: riadne očkovaný.
9. Ochorel 46 ročný pracujúci muž. KO: záchvatovitý, dusivý kašeľ, dyspnoe, bolesť na hrudníku. Serologicky B. pertussis IgA pozit. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
10. Ochorel 53 ročný pracujúci muž. KO: dlhotrvajúci, zachvatovitý, dusivý kašeľ, nádcha, subfebrílie. Serologicky B. Pertussis IgA pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
11. Ochorela 51 ročná pracujúca žena. KO: silný, záchvatovitý kašeľ, dyspnoe hlavne v noci. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
12. Ochorela 54 ročná pracujúca žena. KO: záchvatovitý, dusivý, dráždivý kašeľ, nádcha, subfebrílie. Serologicky B. Pertussis IgA pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
13. Ochorela 41 ročná pracujúca žena. KO: suchý, dráždivý kašeľ, subfebrílie, bolesti hlavy, zvýšená potivosť. Serologicky B. Pertussis IgA hraničné a IgG pozit. EA: riadne očkovaná.
14. Ochorela 47 ročná pracujúca žena. KO: suchý, dráždivý kašeľ hlavne v noci. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
15. Ochorela 45 ročná pracujúca žena. KO: katar HDC, neskôr záchvatovitý kašeľ hlavne v noci. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: Očkovanie v ZD neuvedené.
16. Ochorela 26 ročná žena na materskej dovolenke. KO: záchvatovitý kašeľ počas dňa i v noci. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: riadne očkovaná.
17. Ochorela 60 ročná dôchodkyňa. KO: záchvatovitý dusivý, dráždivý kašeľ hlavne v noci, subfebrílie. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
18. Ochorela 34 ročná pracujúca žena. KO: nádcha, záchvatovitý dráždivý kašeľ, subfebrílie, nauzea. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: riadne očkovaná.
19. Ochorela 80 ročná dôchodkyňa. KO: dlhotrvajúci záchvatovitý dusivý kašeľ, dyspnoe, bolesť na hrudníku, subfebrílie, febrílie, slabosť, únava. Serologicky B. Pertussis IgA pozit.. EA: Neočkovaná vzhľadom na vek.
20. Ochorela 44 ročná pracujúca žena. KO: škriabanie v hrdle, kašeľ neskôr dusivý i v noci. Serologicky B. Pertussis IgA pozit.. EA: riadne očkovaná.
21. Ochorela 61 ročná pracujúca žena. KO: suchý, dráždivý kašeľ. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
22. Ochorel 61 ročný pracujúci muž. KO: záchvatovitý, dusivý, dráždivý kašeľ, celková slabosť. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
23. Ochorelo 11 ročné dieťa. KO: dlhodobý, záchvatovitý kašeľ, subfebrílie, slabosť. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: riadne očkované.
24. Ochorela 39 ročná pracujúca žena. KO: suchý, dráždivý kašeľ cez deň i v noci. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: riadne očkovaná.
25. Ochorela 45 ročná pracujúca žena. KO: dlhodobý, záchvatovitý kašeľ, febrílie, nauzea. Serologicky B. Pertussis IgM pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
26. Ochorela 64 ročná dôchodkyňa. KO: Katar HDC, suchý, dráždivý kašeľ hlavne v noci, sťažené dýchanie. Serologicky B. Pertussis IgA pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.

27. Ochorel 77 ročný dôchodca. KO: suchý, dráždivý kašeľ, febrílie, celková slabosť. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: neočkovaný vzhľadom k veku.
28. Ochorela 42 ročná pracujúca žena. KO: dlhodobý, záchvatovitý, suchý kašeľ, bolesť hrdla, febrílie. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: očkovanie v ZD neuvedené.
29. Ochorela 32 ročná pracujúca žena. KO: dlhodobý dráždivý kašeľ hlavne v noci, bolesť hrdla, febrílie, nauzea. Serologicky B. Pertussis IgA pozit.. EA: riadne očkovaná.
30. Ochorelo 2 ročné dieťa. KO: záchvatovitý, dusivý kašeľ v noci, febrílie, bolesť ucha. Serologicky B. Pertussis IgM a IgG pozit.. EA: riadne očkované vzhľadom na vek.
31. Ochorela 46 ročná pracujúca žena. KO: záchvatovitý, suchý kašeľ v noci. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: riadne očkovaná.
32. Ochorela 60 ročná pracujúca žena. KO: dlhodobý, záchvatovitý kašeľ. Serologicky B. Pertussis IgA a IgG pozit.. EA: Očkovanie v ZD neuvedené.

Morbili – osýpky B 05

Ochorenie na túto diagnózu nám nebolo hlásené.

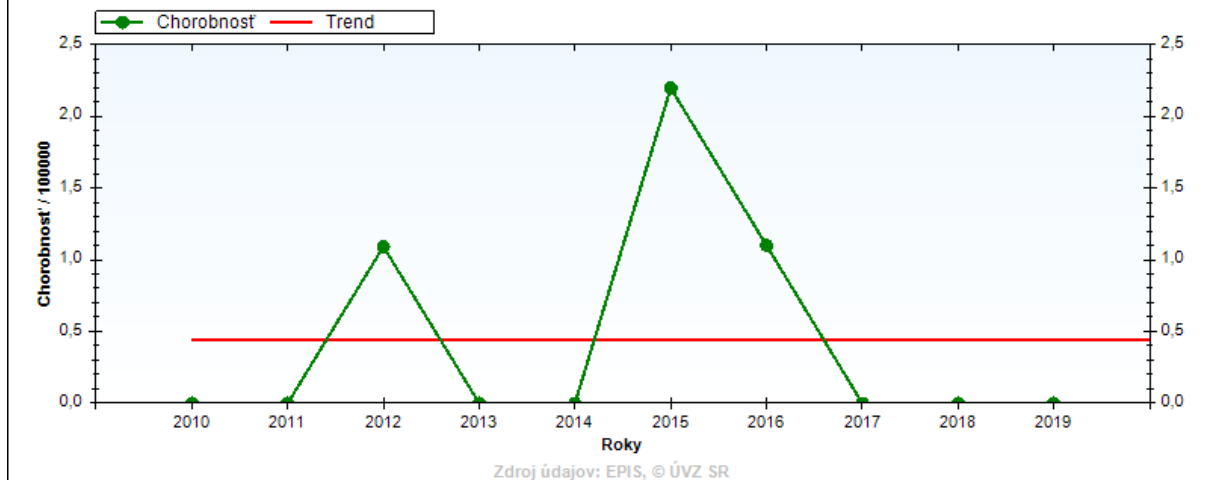
Rubeola - ružienka B 06

V roku 2019 a ani v roku 2018 nám nebolo hlásené ochorenie na túto diagnózu.

Parotitis epidemica – mumps B 26

V skupine iných ochorení zaradených do tejto skupiny v roku 2019 nevykazujeme ochorenie na diagnózu Parotitídu bez komplikácií (B26.9). V minulom roku sme nemali prípad ochorenia.

(B26) Výskyt mumpsu .
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Čadca.

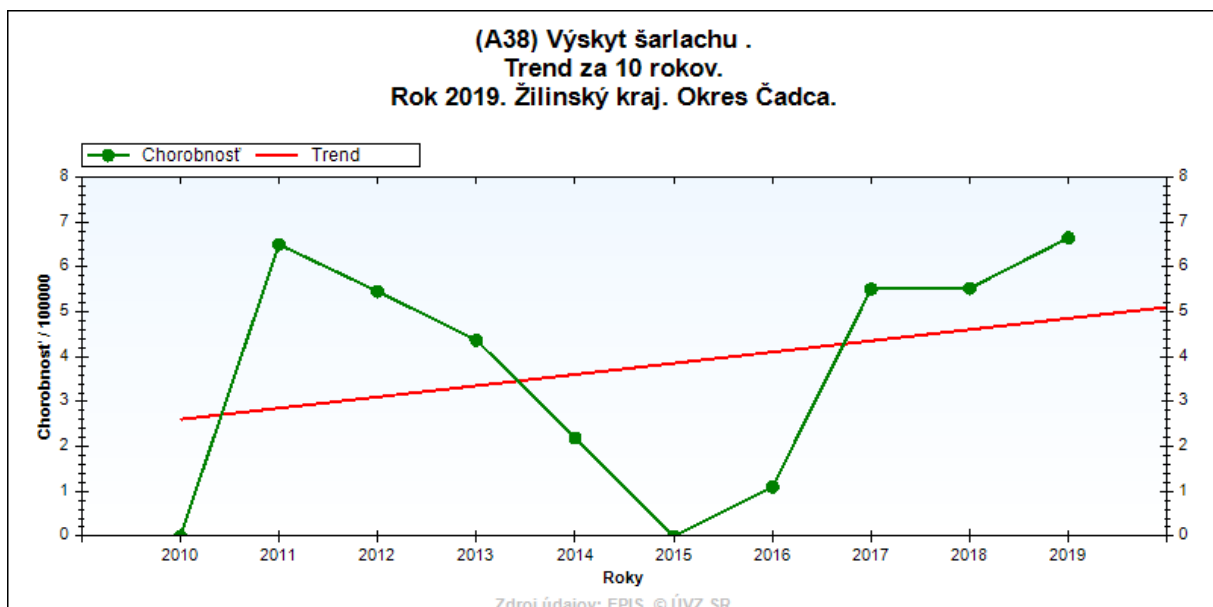
III. 4. Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

Tuberkulóza A15, A31

V roku 2019 evidujeme 1 prípad ochorenia na Tuberkulózu pľúc potvrdenú nešpecifikovanými prostriedkami (A153), t. j. chorobnosť 1,11 /100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období ochorenie nebolo hlásené. Ochorel muž vo vekovej kategórii 55 – 64 ročných v mesiaci september.

Streptokokové infekcie A 38, A 46

V tomto vykazovacom období sme zaznamenali 7 prípadov ochorení na Scarlatinu (A38), t. j. chorobnosť 7,76/100 000 obyvateľov, v roku 2018 sme vykazovali 4 prípady ochorenia. Ochorelo 5 mužov a 2 ženy s v mesiaci október vo vekovej kategórii u 1 - 4 a 5 – 9 ročných. Ochorenia mali sporadický charakter.

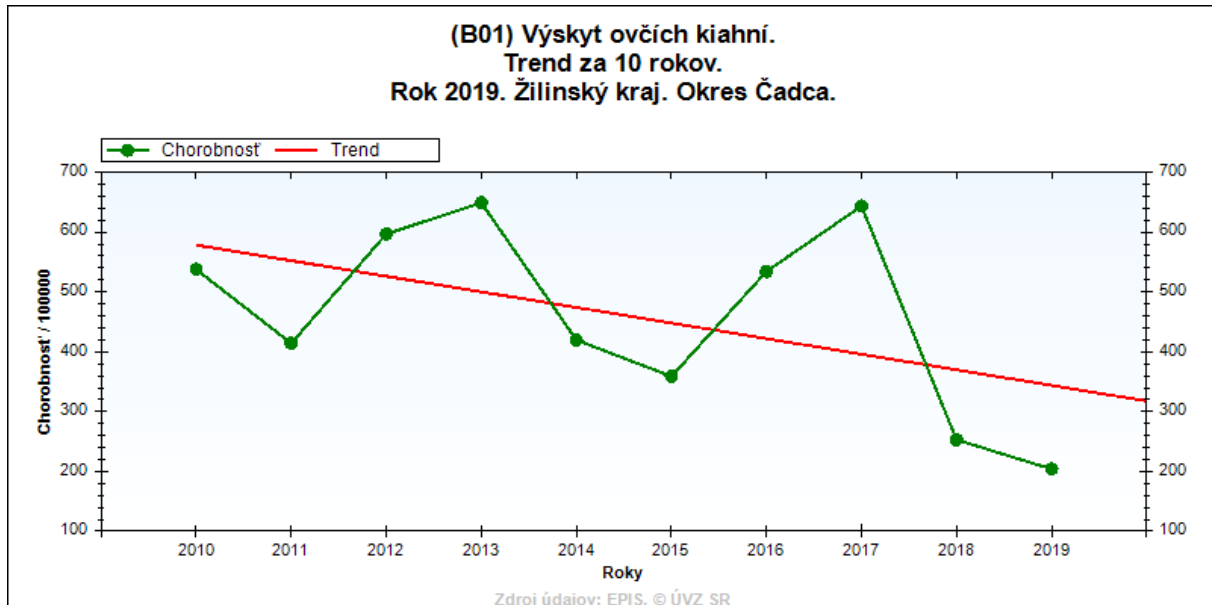
Evidujeme 1 ochorenie, t. j. chorobnosť 1,11/100 000 obyvateľov na Erysipelas (A46), čo je stav identický s rokom 2018. Ochorela žena vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiaci január.

Hereptickovírusová vezikulárna dermatitída B001

Vykazujeme 1 prípad ochorenia, t. j. chorobnosť 1,11/100 000 obyvateľov na Hereptickovírusovú vezikulárnu dermatitídu (B001), v roku 2018 sme ochorenie nevykazovali. Ochorela žena vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiaci júl.

Varicella - ovčie kiahne B 01

Celkový počet 181 ochorení, t. j. chorobnosť 200,65/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku je pokles ochorení o 49. Ochorelo 90 mužov a 91 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 5- 9 a 0 - 4 ročných s maximom výskytu v mesiacoch december, november a október. Jednalo sa o rodinné, lokálne epidémie a sporadické ochorenia.

Herpes zoster – plazivec pásový B 02

Celkový počet ochorení na diagnózu (B029) Zoster bez komplikácií bol 48, t. j. chorobnosť 53,21/100 000 obyvateľov. V porovnaní s minulým rokom ide o pokles o 6 ochorení. Ochorelo 22 mužov a 26 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 45 – 54 a 65+ ročných s maximom výskytu v mesiacoch marec a február. Ochorenia mali sporadický charakter.

Erythema infectiosum – piata choroba B 08.3

V roku 2019 sme toto ochorenie nezaznamenali. V minulom vykazovacom období sme ochorenie na túto diagnózu neevidovali.

Infekčná mononukleóza B 27

V roku 2019 nám boli hlásené 2 ochorenia na Gamaherpesvírusovú mononukleózu (B270), t. j. chorobnosť 2,22/100 000 obyvateľov. V roku 2018 sme evidovali 1 ochorenie. Ochoreli 1 muž a 1 žena vo vekovej kategórii 5-9 a 15 - 19 ročných v mesiacoch február a november.

V tomto roku evidujeme 20 prípadov ochorení na Cytomegalovírusovú mononukleózu (B271), t. j. chorobnosť 22,17/100 000 obyvateľov, v roku 2018 sme vykazovali 3 prípady ochorení. Ochorelo 5 mužov a 15 žien vo vekových kategóriách 15 – 19 a 65+ ročných v mesiacoch jún a december.

Chrípka a akútne respiračné ochorenia J 10 a J 11

Celkový počet ochorení na akútne respiračné ochorenia bol 25876, t. j. chorobnosť 52417,2/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku došlo k poklesu ARO ochorení.

Celkový počet chrípke podobných ochorení bol 1436, t. j. chorobnosť 2908,9/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku došlo k poklesu CHPO ochorení.

Komplikácie chrípky:

Druh komplikácie	abs.	% z počtu komplikácií	% z počtu ARO
Bronchopneumónie a pneumónie	96	37,35	0,37
Otitída	114	44,36	0,44
Sinusitída	47	18,29	0,18
Spolu	257	100,00	0,99

Z počtu akútnych respiračných ochorení nám bolo hlásených 257 komplikácií, z toho 47 sinusitíd (0,18%) s maximom výskytu vo vekovej kategórii 20 - 59 ročných, 114 otitíd (0,44%) s najvyšším výskytom vo vekovej skupine 0 - 5 ročných a 96 bronchopneumónií a pneumónií (0,37%) s najvyšším výskytom vo vekovej kategórii 0-5 ročných.

Ochorenia a chorobnosť podľa vekových skupín:

Vek. skupina		0-5	6-14	15-19	20-59	60+	Spolu
ARO	abs.	6023	6920	4637	5721	2575	25876
	ch.	153351,7	111512,8	119255,3	25047,9	33528,6	52417,2
CHPO	abs.	369	601	339	109	18	1436
	ch.	9395,1	9684,9	8718,5	477,2	234,4	2908,9

Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť na ARO bola vo vekovej skupine 6 - 14 a 0 - 5 ročných. Na CHPO bola najvyššia vekovo špecifická chorobnosť vo vekovej skupine 6 - 14 a 0 - 5 ročných.

V roku 2019 sme zaznamenali lokálne epidémie na akútne respiračné ochorenia a chrípke podobné ochorenia v okrese Čadca v 5. a 7. kalendárnom týždni.

Vykazujeme 37 potvrdených prípadov ochorení na Chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky (J10) t. j. chorobnosť 41,02/100 000 obyvateľov. Typy chrípky : A-11x, B-10x, A+B-16x, 36x serologicky, 1x výter z nosohltanu. Ochorelo 25 mužov a 12 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekových kategóriách 65+ a 55-64 ročných s maximom výskytu v mesiacoch november a október. Chorí neboli očkovaní proti chrípke. V roku 2018 sme evidovali 188 prípadov na chrípku, čo je pokles v počte ochorení v porovnaní s týmto vykazovacím obdobím.

V tomto vykazovacom období bolo hlásených 7 podozrení na SARI (J10.7), t. j. chorobnosť 7,76/100 000 obyvateľov. V roku 2018 sme neevidovali podozrenie na SARI. Ochoreli 3 muži a 4 ženy, vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiacoch február a marec.

Ochorela 76 ročná dôchodkyňa, hospitalizovaná na OAIM, KNsP Čadca, pre febrílie, 39,5 st. celzia, kašeľ, malátnosť, schvátanosť, zvýšené potenie, dyspnoe, sťažený verbálny kontakt, BPN, akútny pľúcny edém, cyanózu, napojená na UPV. Výter z nosohltanu RT – PCR – Respirač. sync. vírus pozit.. Liečba: Klacid, Ceftriaxon. Rizikový faktor: ISCHS, arteriálna hypertenzia II stupňa, bronchiálna astma, obezita, fibrilácia predsiení. EA: negat. Očkovanie na chrípku nezistené.

Ochorel 59 ročný dôchodca, privezený RZP na hospitalizáciu na Internú JIS pre pretrvávajúcu respiračnú insuficienciu, dyspnoe, bolesti na hrudníku, kašeľ, hypoxémiu,

cyanózu pier, subfebrílie, tachykardiu, vysoké CRP. Následne preložený na OAIM KNsP Čadca, napojený na UPV. Výter z nosohltana RT – PCR – Chrípka A/H1N1 pandemická pozit.. Liečba: Ceftriaxon, Klacid. Rizikový faktor: polymorbídny pacient s COPDGOLGD, cor pulmonale, hepatopathia. EA: v rodine výskyt respiračných ochorení. Nebol očkovaný proti chrípke.

Ochorela 78 ročná dôchodkyňa, privezená LSPP na hospitalizáciu na Interné odd. KNsP Čadca pre celkovú slabosť, zvracanie, kašeľ, respiračnú insuficienciu, BPN bilat., pľúcny edém, febrílie, vysoké CRP, zvýšené potenie, schvátenosť, dyspnoe, somnolenciu, hypoxémiu, oligúriu, pre zhoršenie klinického stavu preložená na OAIM KNsP Čadca, napojená na UPV. Výter z nosohltana RT – PCR – Chrípka A/H1N1 pandemická pozit.. Liečba: Augmentin, Axetine, Tazocin, Ceftriaxon, Klacid. Rizikový faktor: polymorbídna pacientka, DM, hypertenzia III. stupňa, astma bronchiale, fibrilácia predsiení, chronická renálna insuficiencia, chronická anémia. EA: negat. Nebola očkovaná proti chrípke.

Ochorel 53 ročný pracujúci muž, hospitalizovaný na Internom oddelení pre febrílie, produktívny kašeľ, dyspnoe, BPN bilat., CRP 292, schvátenosť, malátnosť. Pre stálu progresiu dyspnoe opakované febrílie, hyposaturáciu a rozvoj ARDS s potrebou UPV preložený na OAIM KNsP Čadca. Výter z nosohltana PCR – Chrípka negat.. Liečba: Fromilid, Augmentin, Klacid, Ceftriaxon, Tazocin, Linezolid, Meronem. Rizikový faktor: DM I. typu, diabet. nefropatia, retinopatia, arteriálna hypertenzia. EA: negat. Očkovaný proti chrípke – Vaxigrip – podaná 20. 11. 2018 – šarža R2A591M exp. 06/2019.

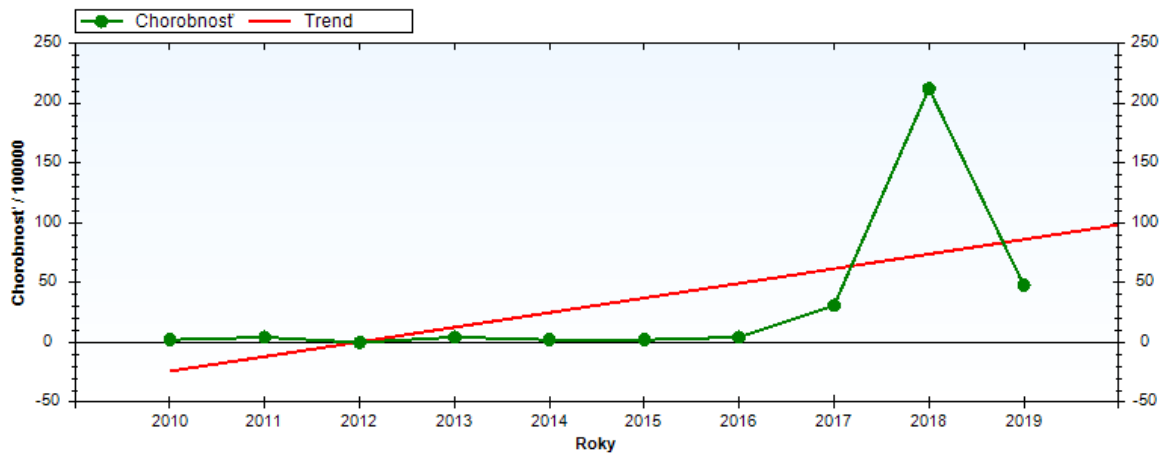
Ochorela 50 ročná pracujúca žena, hospitalizovaná na Internom oddelení pre bolesti hlavy, chrbta, slabosť, ťažkosti pri dýchaní, febrílie nad 38 st. celzia, suchý dráždivý kašeľ, zvýšené CRP, obojstrannú pneumóniu, pre náhle zhoršenie stavu, hypoxémiu, kvantitatívnu poruchu vedomia, cyanózu, škrvnosť končatín bola preložená na OAIM KNsP Čadca, napojená na UPV. Výter z nosohltana PCR – chrípka negat.. Liečba: Axetine, Cefotaxim, Klacid, Tayocin, Linezolid. Rizikový faktor: recidivujúca depresívna porucha, astma bronchiale, rhinoconjunktivitída. EA: negat. Nebola očkovaná proti chrípke.

Ochorela 55 ročná pracujúca žena. Privezená RZP pre dyspnoe, suchý dráždivý kašeľ, bolesti hrdla a celej dýchacej trubice, subfebrílie, cyanózu prstov HK, bolesti hlavy, malátnosť hospitalizovaná na Internej JIS KNsP Čadca pre zvýšené CRP, progresiu dyspnoe, desaturáciu pod 60 %, tachyarytmiu, BPN preložená na OAIM KNsP Čadca za účelom UPV. Výter z nosohltana izolovaný vírus chrípky A/Michigan/45/2015/H1N1/pdm09-like pozit.. Liečba: Axetine, Klacid, Ceftriaxon, Klerimed. Rizikový faktor: polymorbídna pacientka s chronickou formou hypersenzitívnej pneumonititídy, arteriálna hypertenzia, DM II. typu, obezita. EA: negat. Neočkovaná proti chrípke.

Ochorel 74 ročný dôchodca, hospitalizovaný na Internej JIS KNsP Čadca pre sťažené dýchanie, bolesti chrbta a hlavy, subcyanózu pier, kašeľ, bolesti kĺbov a svalov, malátnosť, pre progresiu ochorenia a veľké CT obraz ARDS preložený na OAIM. Z výteru z nosohltana PCR chrípka negat.. Liečba: Ceftriaxon, Klacid, Fromilid. Rizikový faktor: obezita, astma bronchiale II. stupňa, chronické pľúcne srdce, DM II. typu, arteriálna hypertenzia. EA: negat. Neočkovaný proti chrípke.

V roku 2019 nám nebolo hlásené ochorenie na Chrípku H1N1 Novel (J109), v roku 2018 nám ochorenie bolo hlásené 5x.

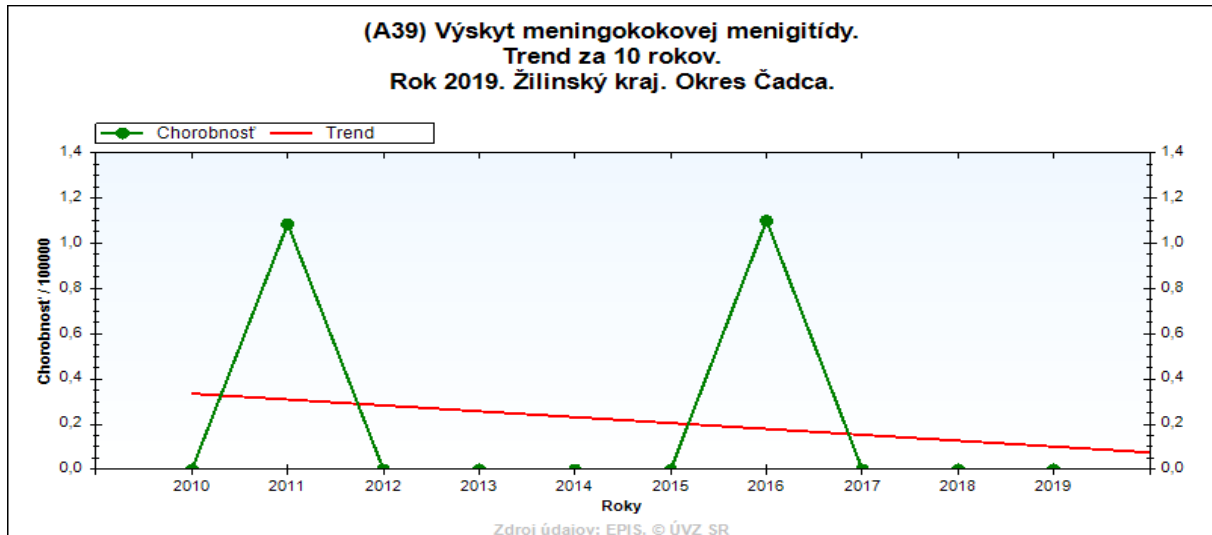
(J10) Výskyt laboratórne potvrdenej chrípky / incidence of influenza lab conf.
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Čadca.

III. 5 Neuroinfekcie

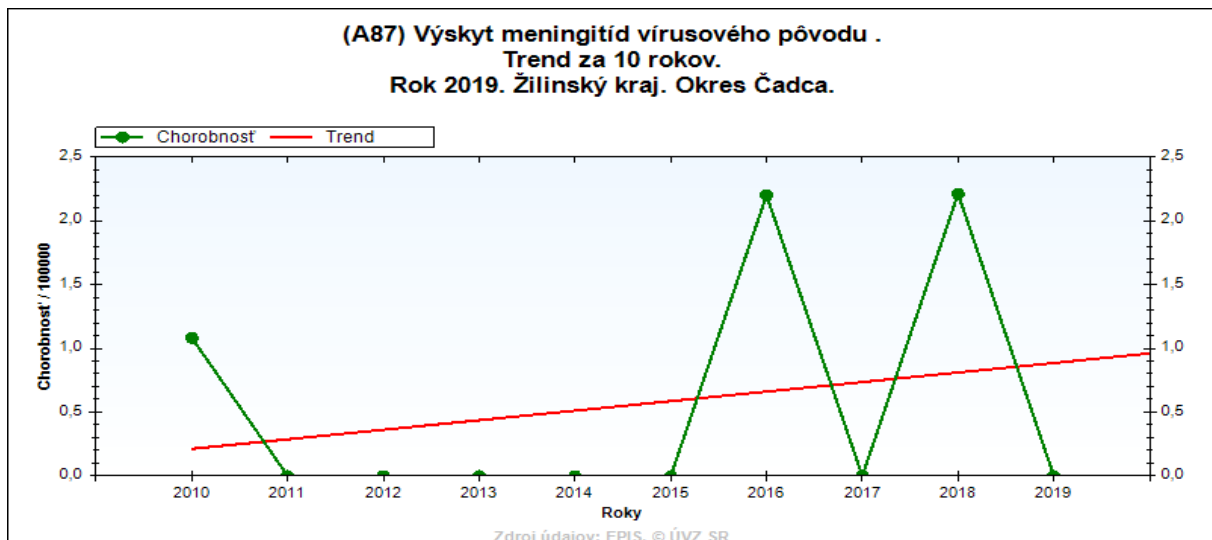
Meningokoková infekcia A 39

V roku 2019 nám nebolo hlásené ochorenie na uvedenú diagnózu, v roku 2018 taktiež nebolo hlásené ochorenie.

Vírusová meningitída A 87

V tomto vykazovacom období sme nezaznamenali ochorenie na diagnózu Nešpecifikovaná vírusová meningitída (A879), v minulom vykazovacom období sme mali hlásené ochorenie 2x.

Nešpecifikované vírusové infekcie CNS A 89

Počas roku 2019 nebol výskyt na uvedenú diagnózu hlásený.

Pneumokokový zápal mozgových plien G 001

V tomto roku sme uvedené ochorenie nezaznamenali.

Iný bakteriálny zápal mozgových plien G008

V tomto vykazovacom období evidujeme 1 prípad ochorenia, t. j. chorobnosť 1,11/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme ochorenie neevidovali.

Ochorelo 3 ročné dieťa, hospitalizované na Detskom oddelení KNsP Čadca. Pre opakované zvracanie, TT 39 st. celzia, bolesť zuba, bolesť ľavého uška, pre vzostup febrílií, horné meningy pozit., nechutenstvo, opakované zvracanie, nauzeu preklad na Oddelenie pediatickej intenzívnej medicíny v Martine. Pri prijíme horné meningy pozit., dolné meningy pri teplote, vzostup CRP. LP likvoru - prítomnosť segmentov, lymfocyty hraničné, mikroskopicky ojedinele polymorfonukleáry, kultivačne bez záchyty. Liečba: Cefotaxim, Perfalgan. EA: negat.

Zápal mozgových plien vyvolaný inými a nešpecifikovanými príčinami G 03

V roku 2019 nám bolo hlásené 1 ochorenie na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 1,11/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme ochorenie mali hlásené 1x.

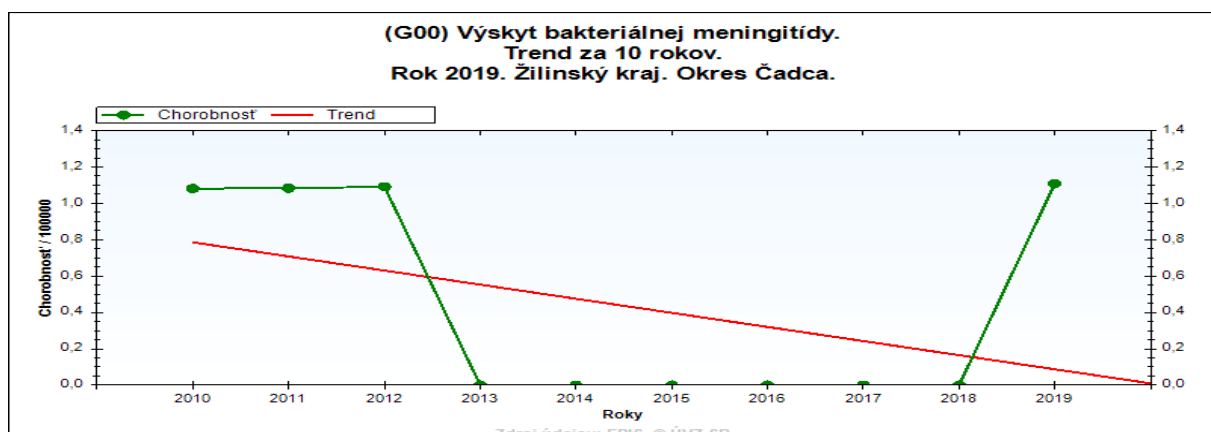
Ochorel 65 ročný dôchodca, preložený z Neurologického oddelenia KNsP Čadca na KIAcM v Martine pre ťažkosti a bolesti v oblasti LS chrbtice vystreľujúce medzi lopatky do LDK predkolenia a lýtka, slabosť LDK, trpnutie prstov, bolesť hlavy. LP likvoru - kult. B. burgdorferi IgG a IgM pozit.. Liečba: Ceftriaxon. EA: akvirácia kliešťa na LDK v oblasti zákolennej jamky – ECHM cca 10cm.

Paréza n. facialis G 51

Nebol zaznamenaný výskyt.

Zápalová polyneuropatia G 61

Nezaznamenali sme výskyt ochorenia.

III. 6 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Choroba z mačacieho uškrabnutia (A281)

V roku 2019 nám bol hlásený 1 prípad ochorenia na diagnózu Choroba z mačacieho uškrabnutia t. j. chorobnosť 1,11/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme ochorenie nemali hlásené. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 55- 64 ročných v mesiaci apríl.

Leptospiróza A 27

V roku 2019 nebolo hlásené ochorenie na diagnózu Iná forma leptospirózy (A278), v roku 2018 sme ochorenie nezaznamenali.

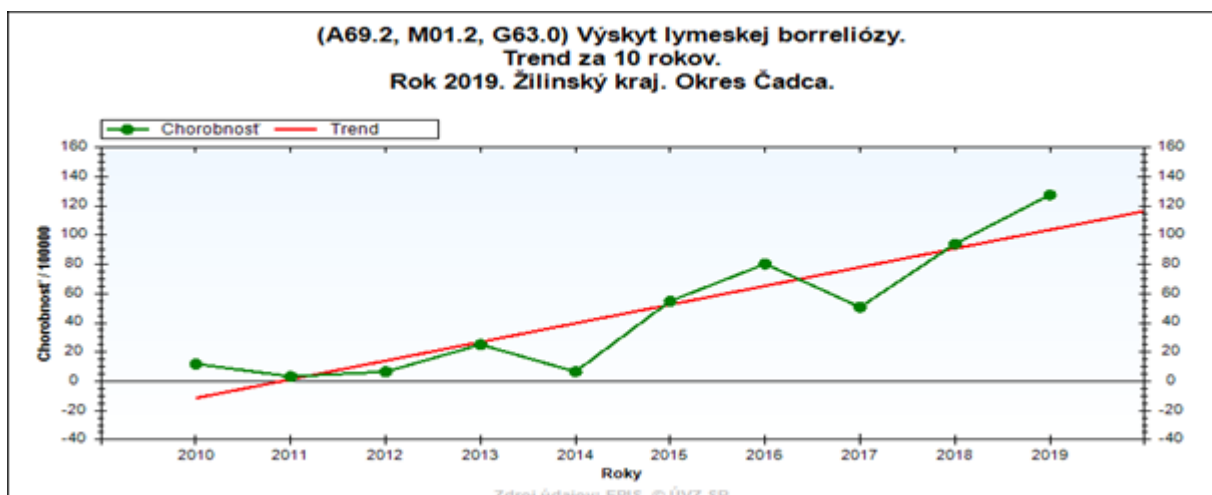
Listerióza A 32

V roku 2019 nám nebol hlásený výskyt.

Lymeská choroba A 69.2, M 01.2

V roku 2019 sme zaevidovali na dg. A69.2 110 ochorení, t. j. chorobnosť 121,94/ 100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 28 ochorení oproti minulému vykazovaciemu obdobiu. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 45 - 54 ročných a 55 - 64 ročných. Ochorelo 41 mužov a 69 žien s maximom výskytu v mesiacoch jún a júl. Klinická forma v 2 prípadoch bezpríznaková, 2 neurologická, 106 prípadoch bola ECHM. Serologicky potvrdených bolo 107 prípadov, 3 možné prípady na základe KO.

Dg. M01.2 – v roku 2019 sme zaznamenali 5 ochorení, t. j. chorobnosť 5,54/ 100 000 obyvateľov. V minulom vykazovacom období sme vykazovali 2 ochorenia. Ochoreli 1 muž a 4 ženy vo vekových kategóriách 45 - 54 a 65+ ročných v mesiaci jún. Sérologicky potvrdených bolo 5 prípadov, vo všetkých prípadoch išlo o kĺbnu formu ochorenia.

Polyneuropatia pri inf. a parazitárnych chorobách zatriedených inde G63.0

V roku 2019 nevykazujeme ochorenia na uvedenú diagnózu, v minulom roku sme vykazovali 2 ochorenia.

Q horúčka A 78

Ochorenie na uvedenú diagnózu v roku 2019 nebolo hlásené.

Stredo európska kliešťová encefalitída A 84.1

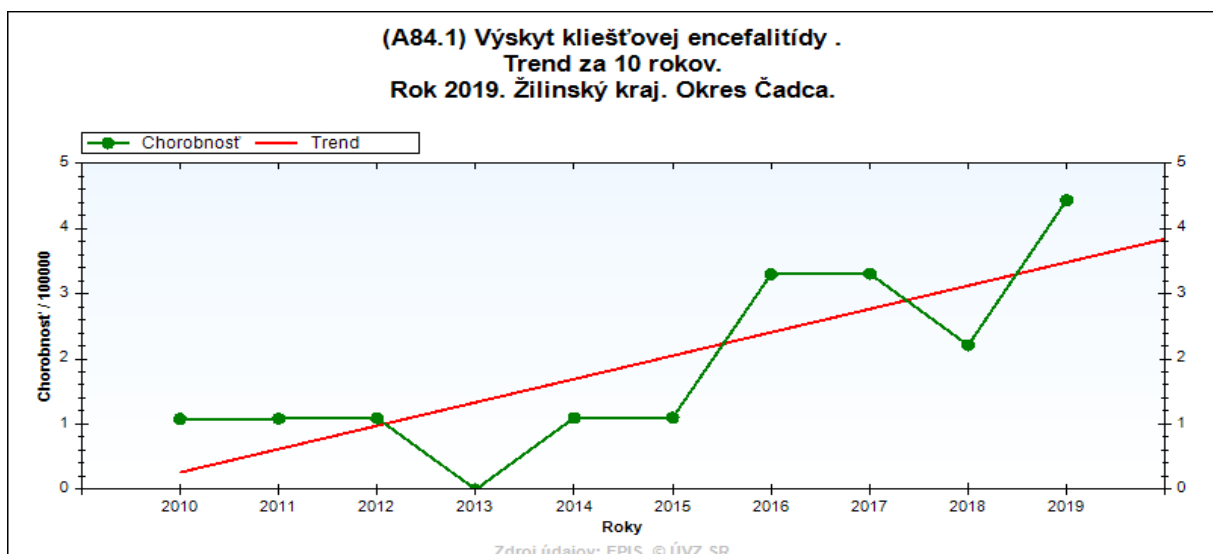
V roku 2019 evidujeme 4 prípady ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 4,43/100 000 obyvateľov. V minulom vykazovacom období sme evidovali 2 prípady ochorenia.

Ochorenie 44 ročnej pracujúcej ženy, hospitalizovanej na Neurologickom oddelení KNsP Čadca pre celkovú slabosť, bolesť hlavy, výrazne zníženú telesnú kondíciu, poruchy sústredenia, triašku. Odber krvi na serologické vyšetrenie IgM, IgG KE pozit.. EA: akvirácia kliešťa. Neočkovaná proti KE.

Ochorel 69 ročný dôchodca, ktorý navštívil ambulanciu LSPP pre zimnicu, febrílie, nauzea, zvracanie, kolapsový stav, bolesti celého tela, slabosť končatín, poruchy hybnosti šije, inerváciu tváre, oslabenie HK, stratu vedomia, zvracanie, trpnutie prstov na rukách a nohách. Odber krvi na serologické vyšetrenie IgM, IgG KE pozit.. EA: akvirácia kliešťa na ľavej ruke. Neočkovaný proti KE.

Ochorel 70 ročný dôchodca, hospitalizovaný na Neurologickej JIS KNsP Čadca s febríliami, poruchou vedomia, s trizmom, ľavostrannou hemiparézou, sťaženým dýchaním, neschopnosťou sústredenia, stuhnutosťou šije. Odber krvi na serologické vyšetrenie IgM, IgG KE pozit.. EA: akvirácia kliešťa na ľDK. Neočkovaný proti KE.

Ochorel 19 ročný študent, ktorý navštívil infektologickú ambulanciu. Ochorenie prebehlo v 2 fázach, v I. fáze bolesti hrdla, kašeľ, febrílie, v II. fáze únava, malátnosť, slabosť, úporné bolesti hlavy. Odber krvi na serologické vyšetrenie IgM KE pozit.. EA: akvirácia kliešťa na vnútornej strane stehna. Neočkovaný proti KE.

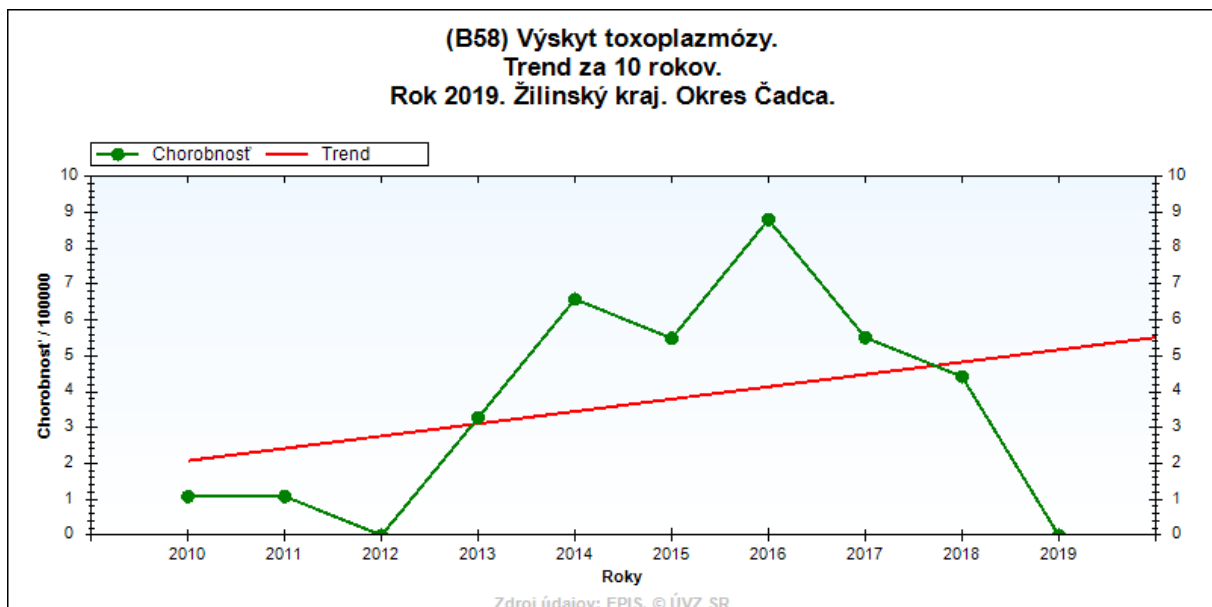
Horúčka Západného Nílu A923

Vykazujeme 1 prípad ochorenia na Horúčku Západného Nílu, t. j. chorobnosť 1,11/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie nemali hlásené.

Ochorel 36 ročný pracujúci muž, hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca pre výstup TT do 40 st. celzia, mialgie, atralgie, celkovú slabosť, cefaleu, bolesti celého tela, pobolievanie hrdla, výrazné nechutenstvo, výsev drobných vyrážok na trupe pozvoľna rozširujúcich sa na končatiny. Odber krvi na serologické vyšetrenie real - time RT- PCR - RNA West Nile vírus IgM, IgG pozit.. EA: uštipnutie komármi po tvári a rukách pri pobyte v Slovenskom Grobe.

Toxoplazmóza B 58

Vykazujeme 1 prípad ochorenia na Toxoplazmózu s postihnutím iných orgánov (B588), t. j. chorobnosť 1,11/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme vykazovali 4 ochorenia. Ochorel 1 muž, vo vekovej kategórii 35 - 44 ročných. Klinická forma uzlinová. Ochorenie potvrdené serologicky. EA: negat.

Toxokaróza B 83.0

Neevidujeme v roku 2019 žiadne ochorenie na danú diagnózu.

Pedikulóza zavinená *Pediculus humanus capitis* B 850

Na danú diagnózu v roku 2019 nám boli hlásené 2 prípady ochorenia, t. j. chorobnosť 2,22/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme ochorenie neevidovali. Ochoreli 2 ženy, vo vekovej kategórii 5 – 9 ročných a 35 – 44 ročných v mesiaci apríl a máj.

Nešpecifikovaná vírusová encefalitída A 86

Nezaznamenali sme v roku 2019 žiadne ochorenie na uvedenú diagnózu.

Kontakt alebo ohrozenie s besnotou Z 20.3

Celkovo sme zaznamenali 4 prípady, t. j. chorobnosť 4,43/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme zaznamenali 1 prípad.

Rozdelenie podľa pohlavia: ženy - 4

Rozdelenie podľa kolektívov :

iné povolanie: 1

nepracujúci/dôchodca: 2

nepracujúci/ invalidný dôchodca: 1

Poranenie spôsobili : mačka - 2x

jazvec – 1x

pes – 1x

Lokalizácia poranení : ruka – 3x

noha – 1x

Použité vakcíny : VERORAB

Druh expozície: pohryznutie - 4x

Počet vakcinovaných osôb pri kontakte so zvieratám :

Živočíšny druh : Počet vakcinovaných osôb :

mačka 2

jazvec 1

pes 1

Poranenie spôsobili : provokácia – 3x

bez provokácie – 1x

ZOONÓZY PODĽA MECHANIZMU PRENOSU

Mechanizmus prenosu	A28	A69	A84	A92	B58	B85	M01	Z20
neznámy	0	32	0	0	1	2	1	0
pohryzenie	0	0	0	0	0	0	0	4
poštipanie hmyzom	0	46	0	1	0	0	1	0
prisatie kliešťa	0	32	4	0	0	0	3	0
poškriabanie	1	0	0	0	0	0	0	0

ZOONÓZY PODĽA POVOLANIA

Povolanie/diagnóza	A28	A69	A84	A92	B58	B85	M01	Z20
iné povolanie	1	61	1	1	1	0	2	1
nepracujúci/dieťa	0	2	0	0	0	0	0	0
nepracujúci/dôchodca	0	32	2	0	0	0	2	2
nepracujúci/invalid. dôchodca	0	0	0	0	0	1	0	1
nepracujúci/študent	0	13	1	0	0	1	0	0
pedagogický pracovník	0	1	0	0	0	0	0	0
zdrav. prac./lekár	0	1	0	0	0	0	1	0

ZOONÓZY PODĽA KLINICKEJ FORMY V OKRESE ČADCA

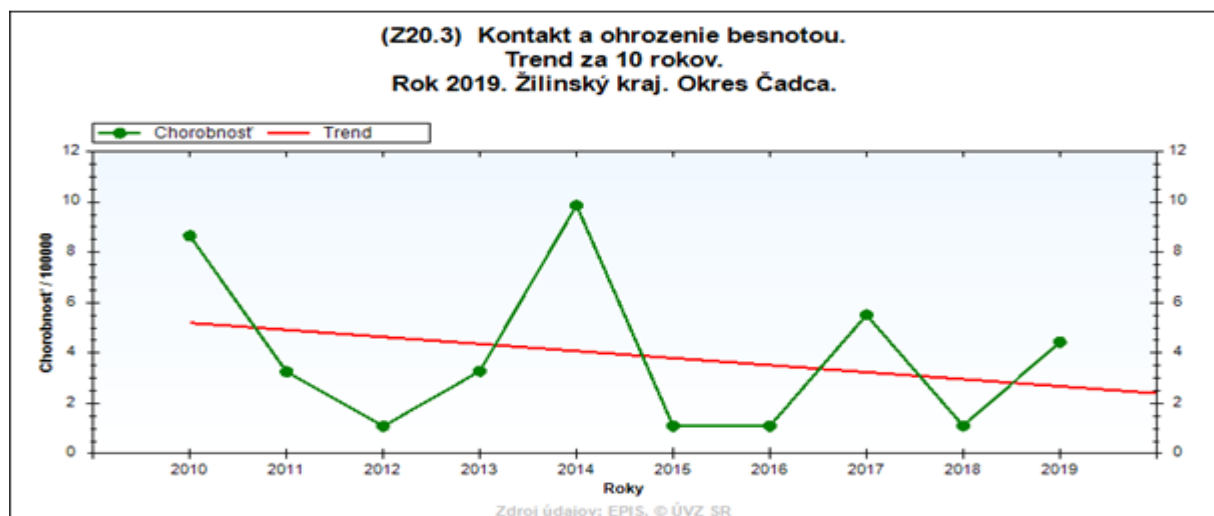
Klin. forma	A28	A69	A84	A92	B58	B85	M01	Z20
bezpríznaková	0	2	0	0	0	0	0	0
ECHM	0	106	0	0	0	0	0	0
febrilná	0	0	0	1	0	0	0	0
kĺbna	0	0	0	0	0	0	5	0
kožná	1	0	0	0	0	2	0	4
meningeálna	0	0	1	0	0	0	0	0
neurologická	0	2	3	0	0	0	0	0
uzlinová	0	0	0	0	1	0	0	0

ZOONÓZY PODĽA SEZONALITY V OKRESE ČADCA

Dg/mesiac	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	Spolu
A28	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A69	5	4	2	5	6	25	24	18	7	12	3	0	111
A84	0	0	0	0	0	1	0	2	0	1	0	0	4
A92	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
B85	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
M01	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	5
Z20	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	4

ZOONÓZY PODĽA KLASIFIKÁCIE PRÍPADU V OKRESE ČADCA

Dg./ klasif. prípadu	možný	potvrdený
A28	1	0
A69	3	107
A84	0	4
A92	0	1
B58	0	1
B85	2	0
M01	0	5
Z20	4	0

III. 7 Nákazy kože a slizníc

Tetanus A 33 - A 35

V roku 2019 sme ochorenie na uvedenú diagnózu nezaznamenali. Posledný hlásený prípad ochorenia v okrese Čadca bol v roku 1978.

Plynová gangréna A 48.8

Ochorenie sme v roku 2019 nezaznamenali.

Syfilis A 50, A 51, A 52, A 53

V roku 2019 nám nebolo z tejto skupiny diagnóz hlásené ochorenie, v roku 2018 sme evidovali 2 prípady ochorenia na uvedené diagnózy.

Gonokoková infekcia A 54

V tejto skupine v roku 2019 evidujeme 2 prípady ochorenia na Gonokokovú infekciu dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A540), t. j. chorobnosť 2,22/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme ochorenie nezaznamenali. Ochoreli 2 muži, vo vekovej kategórii 25 – 34 a 45-54 ročných v mesiacoch máj a september.

Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie A56

V tejto skupine ochorení v roku 2019 neevidujeme ochorenia.

Iné špecifikované vírusové inf. char. léziami kože a slizníc B 08.8

V roku 2019 sme uvedené ochorenie nezaznamenali.

Anogenitálne bradavice A63.0

V roku 2019 sme nezaznamenali prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, v roku 2018 sme evidovali 1 prípad ochorenia.

Scabies - svrab B 86

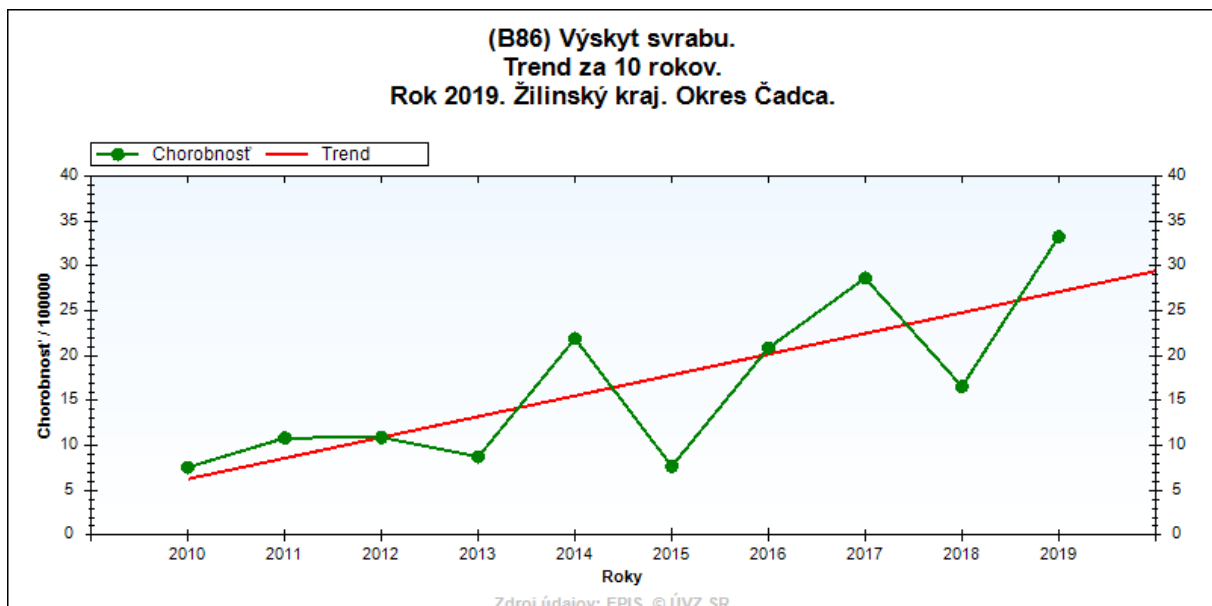
Celkový počet vykazovaných ochorení 33, t. j. chorobnosť 36,58/100 000 obyvateľov. Ochorelo 9 mužov a 24 žien s maximom výskytu v mesiaci september. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 35 - 44 ročných a 65+ ročných. Jednalo sa o sporadické prípady, 2 rodinné výskyty a 2 epidemické výskyty. V roku 2018 sme evidovali 12 prípadov ochorenia.

1. Epidemický výskyt ochorení v rodine, kde z 3 člennej rodiny ochoreli 2 rodinní príslušníci. Ochorenia boli diagnostikované na základe klinických príznakov, chorí boli izolovaní doma. Ochorenia hlásila dermatovenerologička. EA: negat.. Zdravotný stav chorých si nevyžiadala hospitalizáciu.

2. Epidemický výskyt ochorenia v rodine, ktoré hlásila dermatovenerolička. Ochorela 5 členná rodina. Chorí boli izolovaní v domácom prostredí. V rodine boli nariadené protiepidemické opatrenia. EA: negat.. Zdravotný stav chorých si nevyžiadal hospitalizáciu.

3. Epidemický výskyt svrabu v Centre sociálnych služieb Slniečko, Oščadnica, okres Čadca. Epidemiologickým šetrením bolo zistené, že z celkového počtu exponovaných osôb 213 (104 klientov, 109 zamestnancov) ochoreli 2 klienti zariadenia. Prvé prípady ochorenia boli hlásené dermatovenerológom. Chorí boli izolovaní na samostatnej izbe. EA: pravdepodobným zdrojom infekcie bol klient, ktorý bol v domácom prostredí s nízkym hygienickým štandardom. Zdravotný stav chorých si nevyžiadal hospitalizáciu. V zariadení boli nariadené príslušné protiepidemické opatrenia.

4. Epidemický výskyt svrabu v Centre sociálnych služieb Park, Čadca. Epidemiologickým šetrením zistené, že z celkového počtu exponovaných osôb 128 (78 klientov, 50 zamestnancov) ochorelo 6 zamestnancov a 4 klientky. Prvé prípady ochorenia nám boli hlásené dermatológom. Chorí boli izolovaní. EA: pravdepodobným zdrojom infekcie bola klientka, ktorá mala dlhodobu (cca 1 rok) kožné problémy bez stanovenia presnej diagnózy. Zdravotný stav chorých si nevyžiadal hospitalizáciu. V zariadení boli nariadené príslušné protiepidemické opatrenia.

Trichomonóza A59.0

V roku 2019 nevykazujeme žiaden prípad ochorenia na uvedenú diagnózu.

Impetigo L01

V roku 2019 evidujeme 7 prípadov ochorenia, t. j. chorobnosť 7,76/100 000 obyvateľov, čo je stav totožný s predchádzajúcim vykazovacím obdobím. Ochoreli 3 ženy a 4 muži, v mesiaci júl a december, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 5 - 9 ročných.

Kožný absces, furunkul a karbunkul L02

V roku 2019 neevidujeme žiaden prípad na uvedenú diagnózu, v minulom vykazovacom období sme taktiež neevidovali ochorenie.

Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva L08

V roku 2019 neevidujeme ochorenie na uvedenú diagnózu.

III. 8 Iné infekcie – nezaradené

Streptokoková septikémia A 40

V roku 2019 neevidujeme prípad ochorenia na Septikémiu vyvolanú streptokokom pneumoniae (A40.3).

Iné septikémie A 41

V tomto vykazovacom období nevykazujeme ochorenie na Septikémiu vyvolanú Staphylococcus aureus (A41.0).

V roku 2019 vykazujeme 4 NN ako Septikémia vyvolaná inými gram negatívnymi organizmami (A41.5), (popis v III. 9) v minulom roku sme ochorenia neevidovali.

Iné chlamýdiové choroby A 74.8

V roku 2019 sme nezaznamenali ochorenia na uvedenú diagnózu. V minulom roku sme nevykazovali prípady ochorenia.

Choroby vyvolané vírusom HIV B 20 - B 24, Z 21

V roku 2019 sme nezaznamenali na uvedené diagnózy žiadne ochorenia.

Popôrodná sepsa O85, Iné puerparálne infekcie O86

V roku 2019 neboli hlásené ochorenia na uvedené diagnózy.

**VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE
INDEXY V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO**

DIAGNÓZA	2019 abs.hod	2018 abs.hod	INDEX 2019/2018	PRIEMER 2014-2018	Index 2019/P	CHOROBNOSŤ 2019	PRIEMER ch.2014- 2018
A02	32	60	0,53	34,2	0,94	97,15	103,51
A02N	0	2	0,00	0,4	0,00	0,00	1,21
A03	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,82
A040	1	0	0,00	0,2	5,00	3,04	0,61
A043	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,61
A045	17	20	0,85	13,2	1,29	51,61	39,95
A046	1	0	0,00	2	0,50	3,04	6,05
A048	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,61
A07	1	1	1,00	2,4	0,42	3,04	7,26
A08	20	32	0,63	24,8	0,81	60,72	75,06
A09	1	2	0,50	5,8	0,17	3,04	17,55
A370	0	2	0,00	3,6	0,00	0,00	10,90
A38	81	54	1,50	15,4	5,26	245,92	46,61
A39	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	1,21
A410	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,61
A415	1	0	0,00	0	0,00	3,04	0,00
A69	3	9	0,33	12,4	0,24	9,11	37,53
A84	1	7	0,14	3	0,33	3,04	9,08
A87	0	2	0,00	0,4	0,00	0,00	1,21
B01	180	45	4,00	154	1,17	546,48	466,08
B02	9	17	0,53	18,6	0,48	27,32	56,29
B181	1	0	0,00	0,8	1,25	3,04	2,42
B182	2	0	0,00	0	0,00	6,07	0,00
B26	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	1,21
B27	3	7	0,43	3,6	0,83	9,11	10,90
B58	0	1	0,00	1	0,00	0,00	3,03
B86	3	0	0,00	19	0,16	9,11	57,50
G00	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,61
G630	1	0	0,00	0,4	2,50	3,04	1,21
M012	5	0	0,00	1	5,00	15,18	3,03
Z203	0	2	0,00	3	0,00	0,00	9,08

**ŠPECIFICKÁ CHOROBNOSŤ VIAZANÁ NA POHLAVIE V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ
MESTO**

Kód MKCH		Muži	Ženy	Spolu
A020	a	14	18	32
	r	85,77	108,33	97,15
A040	a	1	0	1
	r	6,13	0,00	3,04
A045	a	10	7	17
	r	61,27	42,13	51,61
A046	a	1	0	1
	r	6,13	0,00	3,04
A047	a	7	9	16
	r	42,89	54,16	48,58
A071	a	0	1	1
	r	0,00	6,02	3,04
A080	a	9	2	11
	r	55,14	12,04	33,40
A081	a	3	5	8
	r	18,38	30,09	24,29
A082	a	1	0	1
	r	6,13	0,00	3,04
A09	a	0	1	1
	r	0,00	6,02	3,04
A150	a	3	0	3
	r	18,38	0,00	9,11
A165	a	0	1	1
	r	0,00	6,02	3,04
A38	a	47	34	81
	r	287,95	204,62	245,92
A415	a	1	0	1
	r	6,13	0,00	3,04
A540	a	1	0	1
	r	6,13	0,00	3,04
A560	a	0	1	1
	r	0,00	6,02	3,04
A692	a	0	3	3
	r	0,00	18,05	9,11
A841	a	1	0	1
	r	6,13	0,00	3,04
A86	a	0	1	1
	r	0,00	6,02	3,04
B004	a	1	0	1
	r	6,13	0,00	3,04
B019	a	96	84	180
	r	588,16	505,54	546,48
B029	a	5	4	9
	r	30,63	24,07	27,32
B181	a	0	1	1

	r	0,00	6,02	3,04
B182	a	2	0	2
	r	12,25	0,00	6,07
B270	a	1	0	1
	r	6,13	0,00	3,04
B271	a	1	1	2
	r	6,13	6,02	6,07
B80	a	1	1	2
	r	6,13	6,02	6,07
B850	a	0	3	3
	r	0,00	18,05	9,11
B86	a	1	2	3
	r	6,13	12,04	9,11
G630	a	1	0	1
	r	6,13	0,00	3,04
J10	a	13	7	20
	r	79,65	42,13	60,72
J107	a	0	1	1
	r	0,00	6,02	3,04
J109	a	1	0	1
	r	6,13	0,00	3,04
M012	a	2	3	5
	r	12,25	18,05	15,18

PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA VEKOVÝCH SKUPÍN A DIAGNÓZ VO VYBRANOM OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO ZA ROK 2019													
Dg./Vek. skupina	0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	SPOLU	
A020	a	3	4	5	3	0	1	4	3	2	0	7	32
	r	824,18	321,54	296,38	176,47	0,00	48,22	80,86	55,63	43,38	0,00	143,94	97,15
A040	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,56	3,04
A045	a	1	5	1	2	1	0	1	1	0	0	5	17
	r	274,73	401,93	59,28	117,65	58,28	0,00	20,21	18,54	0,00	0,00	102,82	51,61
A046	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,56	3,04
A047	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	12	16
	r	0,00	80,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	69,12	246,76	48,58
A071	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,56	3,04
A080	a	1	8	0	2	0	0	0	0	0	0	0	11
	r	274,73	643,09	0,00	117,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,40
A081	a	2	3	2	0	0	0	0	0	0	0	1	8
	r	549,45	241,16	118,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,56	24,29
A082	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	274,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04
A09	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	274,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04
A150	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,54	21,69	23,04	0,00	9,11
A165	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,21	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04
A38	a	0	19	50	8	3	1	0	0	0	0	0	81
	r	0,00	1527,33	2963,84	470,59	174,83	48,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	245,92
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,69	0,00	0,00	3,04

A540	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,21	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04
A560	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,54	0,00	0,00	0,00	3,04
A692	a	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	3
	r	0,00	80,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,69	0,00	20,56	9,11
A841	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,69	0,00	0,00	3,04
A86	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,21	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04
B004	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,04	0,00	3,04
B019	a	8	46	87	30	8	0	1	0	0	0	0	180
	r	2197,80	3697,75	5157,08	1764,71	466,20	0,00	20,21	0,00	0,00	0,00	0,00	546,48
B029	a	0	0	1	0	2	1	0	1	0	0	4	9
	r	0,00	0,00	59,28	0,00	116,55	48,22	0,00	18,54	0,00	0,00	82,25	27,32
B181	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,69	0,00	0,00	3,04
B182	a	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,43	0,00	0,00	0,00	0,00	6,07
B270	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	58,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04
B271	a	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	59,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,69	0,00	0,00	6,07
B80	a	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	118,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,07
B850	a	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	59,28	0,00	0,00	0,00	0,00	37,09	0,00	0,00	0,00	9,11
B86	a	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,21	0,00	43,38	0,00	0,00	9,11

G630	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	59,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04
J10	a	0	2	0	1	0	0	0	2	1	3	11	20
	r	0,00	160,77	0,00	58,82	0,00	0,00	0,00	37,09	21,69	69,12	226,20	60,72
J107	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,56	3,04
J109	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	274,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04
M012	a	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	1	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,21	37,09	21,69	0,00	20,56	15,18

PRENOSNÉ OCHORENIA V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO PODĽA DIAGNÓZ A SEZONALITY ZA ROK 2019

Dg./Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A020	4	1	0	4	3	2	2	5	5	3	0	2	31
A045	1	0	0	1	2	2	4	0	1	1	3	1	16
A046	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A047	0	0	0	2	1	5	0	1	2	1	4	0	16
A071	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A080	1	2	2	0	0	0	1	2	0	1	1	1	11
A081	0	0	1	0	2	0	1	1	1	0	0	1	7
A082	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A38	3	5	0	10	15	16	6	2	2	13	1	5	78
A415	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A540	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A560	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
A692	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	3
A841	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
A86	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B004	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
B019	27	32	3	30	2	40	26	4	0	1	1	13	179
B029	2	1	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	8
B181	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
B182	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
B270	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
B271	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
B80	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2
B850	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
B86	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
G630	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
J10	2	2	4	1	0	0	0	0	2	6	2	1	20

J107	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J109	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
M012	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	3

VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MĚSTO											
Diagnóza/roky		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A02	a	29	62	35	47	33	25	20	33	60	32
	r	85,26	186,10	105,23	141,39	99,52	75,56	60,50	100,11	182,16	97,15
A02N	a	0	1	4	0	0	0	0	0	2	0
	r	0,00	3,00	12,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,07	0,00
A03	a	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,10	0,00	0,00
A040	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,02	0,00	0,00	3,04
A043	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04	0,00
A045	a	6	7	7	9	10	9	11	16	20	17
	r	17,64	21,01	21,05	27,07	30,16	27,20	33,27	48,54	60,72	51,61
A046	a	0	1	5	2	5	0	5	0	0	1
	r	0,00	3,00	15,03	6,02	15,08	0,00	15,12	0,00	0,00	3,04
A048	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,02	0,00	0,00	0,00
A07	a	0	0	0	0	0	0	1	10	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,02	30,34	3,04	3,04
A08	a	1	0	1	29	41	7	16	28	32	20
	r	2,94	0,00	3,01	87,24	123,65	21,16	48,40	84,94	97,15	60,72
A09	a	25	2	0	0	0	0	0	27	2	1
	r	73,50	6,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	81,91	6,07	3,04
A370	a	1	2	0	0	10	2	0	4	2	0
	r	2,94	6,00	0,00	0,00	30,16	6,04	0,00	12,13	6,07	0,00
A38	a	7	1	12	2	4	5	10	4	54	81
	r	20,58	3,00	36,08	6,02	12,06	15,11	30,25	12,13	163,94	245,92
A39	a	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,07	0,00	0,00

A403	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	3,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A410	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,02	0,00	0,00	0,00
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,04
A69	a	3	2	1	5	3	6	42	2	9	3
	r	8,82	6,00	3,01	15,04	9,05	18,13	127,04	6,07	27,32	9,11
A84	a	0	1	2	5	2	3	1	2	7	1
	r	0,00	3,00	6,01	15,04	6,03	9,07	3,02	6,07	21,25	3,04
A87	a	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0
	r	2,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,07	0,00
B01	a	97	248	257	429	190	174	136	225	45	180
	r	285,18	744,39	772,70	1290,57	573,01	525,87	411,37	682,58	136,62	546,48
B02	a	28	30	41	16	30	22	11	13	17	9
	r	82,32	90,05	123,27	48,13	90,48	66,49	33,27	39,44	51,61	27,32
B16	a	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	9,02	3,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B181	a	0	0	4	0	2	2	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	12,03	0,00	6,03	6,04	0,00	0,00	0,00	3,04
B182	a	1	1	1	2	0	0	0	0	0	2
	r	2,94	3,00	3,01	6,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,07
B26	a	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,02	3,02	0,00	0,00	0,00
B27	a	9	2	2	3	4	2	4	1	7	3
	r	26,46	6,00	6,01	9,02	12,06	6,04	12,10	3,03	21,25	9,11
B58	a	3	2	1	2	1	1	0	2	1	0
	r	8,82	6,00	3,01	6,02	3,02	3,02	0,00	6,07	3,04	0,00
B86	a	1	2	2	0	9	48	28	10	0	3
	r	2,94	6,00	6,01	0,00	27,14	145,07	84,69	30,34	0,00	9,11

G00	a	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0
	r	2,94	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,03	0,00	0,00
G630	a	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	3,02	3,02	0,00	0,00	0,00	3,04
M012	a	1	3	0	0	0	1	3	1	0	5
	r	2,94	9,00	0,00	0,00	0,00	3,02	9,07	3,03	0,00	15,18
Z203	a	5	1	3	0	7	1	3	2	2	0
	r	14,70	3,00	9,02	0,00	21,11	3,02	9,07	6,07	6,07	0,00

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA KLASIFIKÁCIE PRÍPADU VO VYBRANOM
OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO V ROKU 2019**

Diagnóza	možný		potvrdený	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
A020	0	0,00	32	100,00
A040	0	0,00	1	100,00
A045	0	0,00	17	100,00
A046	0	0,00	1	100,00
A047	6	37,50	10	62,50
A071	0	0,00	1	100,00
A080	0	0,00	11	100,00
A081	0	0,00	8	100,00
A082	0	0,00	1	100,00
A09	1	100,00	0	0,00
A150	0	0,00	3	100,00
A165	1	100,00	0	0,00
A38	81	100,00	0	0,00
A415	0	0,00	1	100,00
A540	0	0,00	1	100,00
A560	0	0,00	1	100,00
A692	1	33,33	2	66,67
A841	0	0,00	1	100,00
A86	1	100,00	0	0,00
B004	0	0,00	1	100,00
B019	180	100,00	0	0,00
B029	9	100,00	0	0,00
B181	0	0,00	1	100,00
B182	0	0,00	2	100,00
B270	0	0,00	1	100,00
B271	0	0,00	2	100,00
B80	0	0,00	2	100,00
B850	3	100,00	0	0,00
B86	3	100,00	0	0,00
G630	0	0,00	1	100,00
J10	0	0,00	20	100,00
J107	0	0,00	1	100,00
J109	0	0,00	1	100,00
M012	0	0,00	5	100,00

III. Epidemiologická situácia v okrese Kysucké Nové Mesto

III. 1 Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus A 01

V roku 2019 sme ochorenie na brušný týfus nezaznamenali. V regióne neevidujeme žiadnych vylučovateľov brušného týfu a paratýfu.

Posledný výskyt ochorenia na brušný týfus sme mali v roku 1986.

Iné infekcie salmonelami A 02

Celkový počet ochorení v roku 2019 bol 32, t. j. chorobnosť 97,15/100 000 obyvateľov, čo je pokles oproti minulému roku o 28 ochorení. Maximum výskytu bol zaznamenaný v mesiacoch august a október, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť vo vekovej kategórii 65+ ročných a 5 - 9 ročných. Ochorelo 14 mužov a 18 žien.

V roku 2019 neevidujeme vylučovania salmonel vykazované ako Iné infekcie salmonelami (A02), v minulom roku sme evidovali 2 prípady vylučovania.

Prehľad sérotypov:

Typ	ochorenie		vylučovanie		spolu	
	abs.	rel	abs.	rel	abs.	rel.
S. Enterica	2	6,25	0	0,00	2	6,25
S. Enteritidis	24	75,00	0	0,00	24	75,00
S. Infantis	1	3,13	0	0,00	1	3,13
S. Kentucky	1	3,13	0	0,00	1	3,13
S. Typhimurium	4	12,50	0	0,00	4	12,50

Rozdelenie podľa kolektívu:

Kolektív	ochorenie	vylučovanie	spolu
mimo kolektív	21	0	21
základná škola	4	0	4
vysoká škola	1	0	1
domov dôchodcov	2	0	2
iné	4	0	4
SPOLU	32	0	32

Rozdelenie podľa typu ohniska:

Typ ohniska	ochorenie	vylučovanie	spolu
domácnosť	13	0	13
iné	1	0	1
nezistené	18	0	18
Spolu	32	0	32

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti:

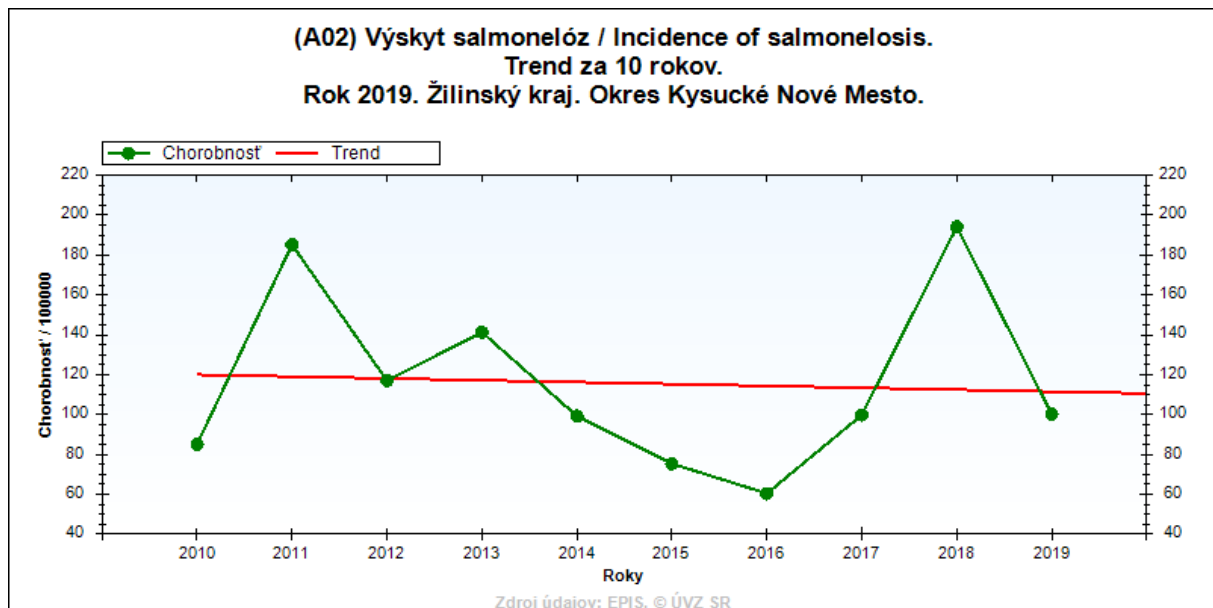
P. č.	Obec/Mesto	Dátum výskytu	Počet ochor.	Sérotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1.	Rudinská	17. 08. – 19. 08. 2019	3	S. Typhimurium	kuracie mäso	rodinný

Z etiologických agens vyvolávajúcich A 02 bola S. Enteritidis potvrdená u 24 prípadov ochorení, S. Typhimurium 4x, S. Enterica 2x, S. Infantis 1x, S. Kentucky 1x. Z toho evidujeme 1 rodinnú epidémiu, ostatné ochorenia mali sporadický charakter.

Exitus spôsobený salmonelami nebol hlásený.

Epidémia:

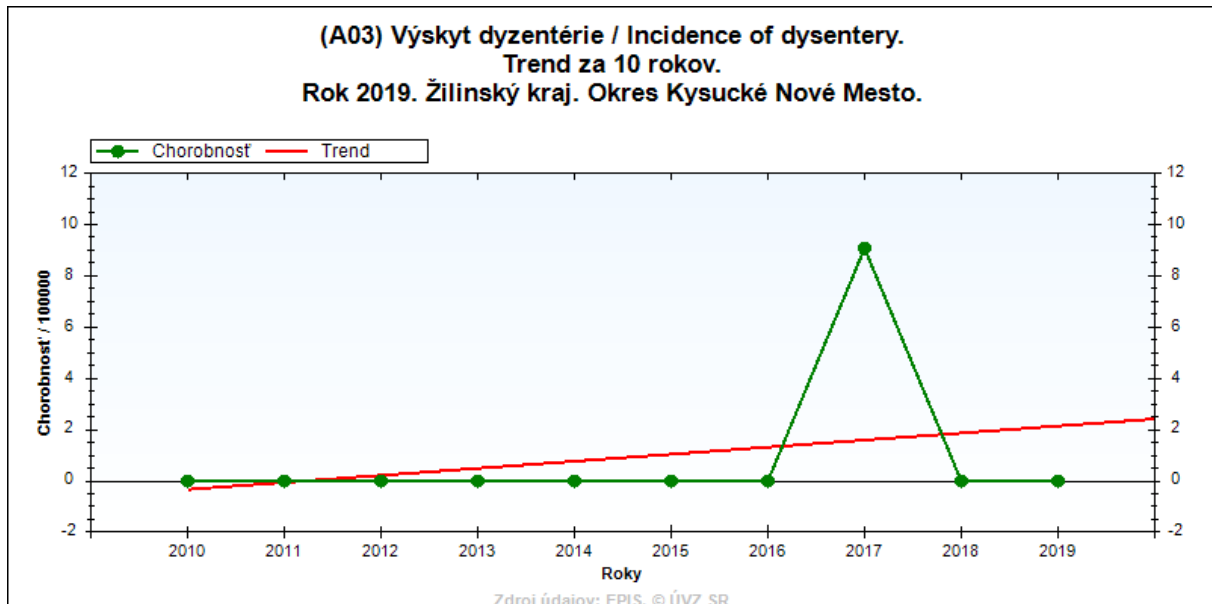
V mesiaci august sme zaznamenali rodinný výskyt ochorení na salmonelovú enteritídu, ochoreli 3 rodinní príslušníci. V KO: zimnica, febrílie, hnačkovité stolice, zvýšené CRP, bolesti brucha, zvracanie. Z odberu TR laboratórne potvrdená S. Typhimurium. EA: konzumácia grilovaných kuracích pŕs, ihneď po tepelnom spracovaní. PEO zabezpečené.

Bacilová dyzentéria - šigelóza A 03

V sledovanom období nám nebolo hlásené ochorenie na Šigelózu zapríčinenú *Shigella flexneri* (A031). V roku 2018 sme ochorenie taktiež nevidovali.

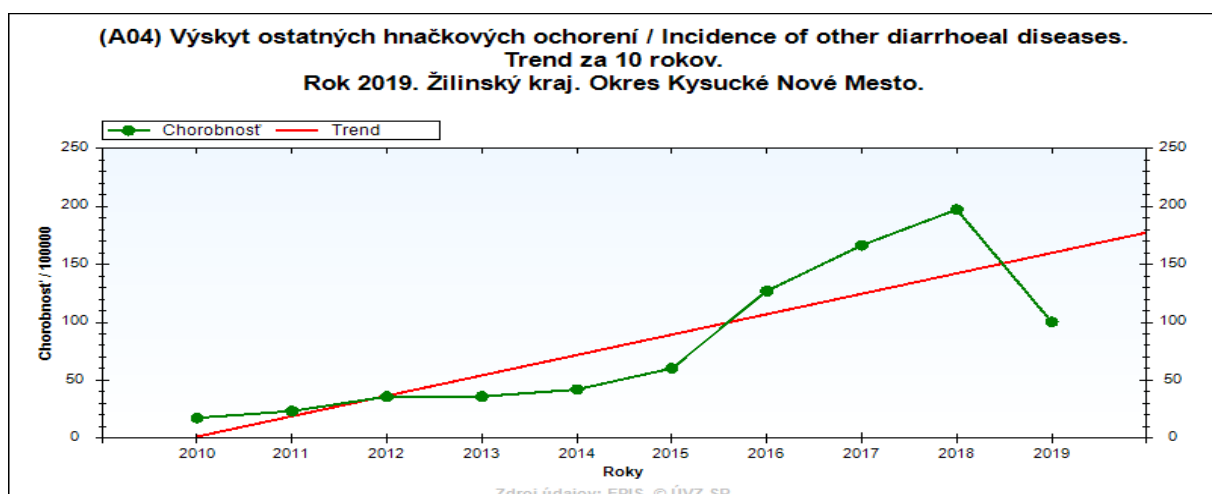
V roku 2019 v okrese KNM nevidujeme ochorenie na Nešpecifikovanú šigelózu (A039). V roku 2018 nám ochorenie nebolo hlásené.

Iné bakteriálne črevné infekcie A 04

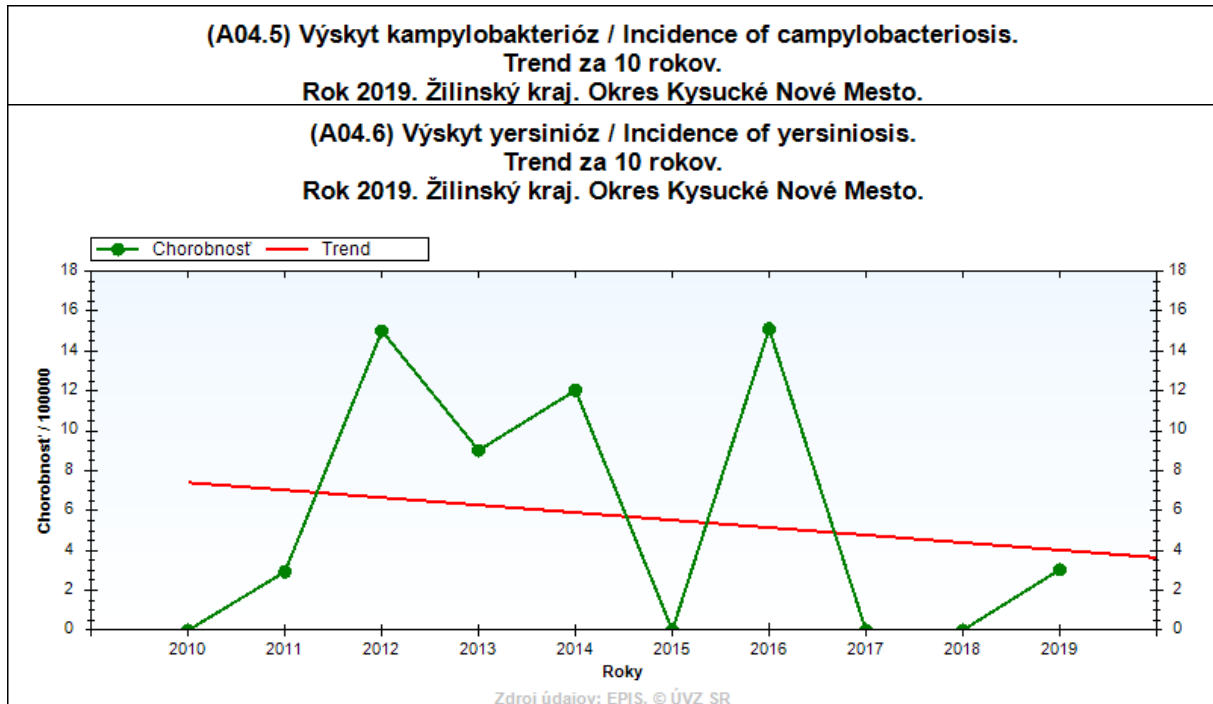
V roku 2019 sme evidovali 1 prípad ochorenia na Infekciu enteropatogénnymi *E. coli* (A040), t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov. V minulom vykazovacom období sme ochorenie nezaznamenali. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 65+ ročných.

V roku 2019 nevidujeme prípad ochorenia na Infekciu enterohemoragickými *E. Coli* (A043). V roku 2018 sme taktiež ochorenie nevidovali.

V roku 2019 sme zaznamenali 17 ochorení, na *Campylobacteriálnu enteritídu* (A045), t.j. chorobnosť 51,61/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2018 ide o pokles o 3 ochorenia. Etiologickým agens bol *Campylobacter jejuni* 16x, *Campylobacter coli* 1x. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 1-4 ročných a 65+ ročných s maximom výskytu v mesiacoch júl a november. Ochorelo 10 mužov a 7 žien. Ochorenia mali sporadický charakter.

Evidujeme v roku 2019 1 prípad ochorenia na *Yersínióvu enterokolitídu* (A046), t. j.

chorobnosť 3,04/ 100 000 obyvateľov, v roku 2018 bol nulový výskyt. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 65 + ročných v mesiaci október.

V roku 2019 sme evidovali 16 prípadov ochorení na Enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile* (A047), t.j. chorobnosť 48,58/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2018 ide o pokles o 26 ochorení. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 65+ ročných s maximom výskytu v mesiacoch jún a november. Ochorelo 7 mužov a 9 žien.

Giardióza A07.1

Vykazujeme 1 prípad ochorenia, t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 65 + ročných v mesiaci september. V roku 2018 sme zaznamenali tiež 1 ochorenie.

Rotavírusová enteritída A 08.0

Vykazujeme 11 ochorení na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 33,40/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 12 ochorení oproti minulému vykazovaciemu obdobiu. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 1- 4 ročných s maximom výskytu v mesiacoch február a marec. Ochorelo 9 mužov a 2 ženy. Ochorenia mali sporadický charakter. Nikto nebol očkovaný proti rotavírusom.

Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk A 08.1

Vykazujeme 8 prípadov ochorení na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 24,29/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme evidovali 6 ochorení. Ochoreli 3 muži a 5 žien vo vekovej kategórii 1 - 4 ročných, s maximom výskytu v mesiaci máj. Okrem 1 rodinného výskytu, ostatné ochorenia mali sporadický charakter.

Epidémia:

V mesiaci máj sme vykazovali rodinný výskyt ochorení, kde z 4- člennej rodiny ochoreli 2 súrodenci. V klinickom obraze zvracanie, subfebrílie, dehydrácia, nechutenstvo, hnačky, bolesti brucha. Stav súrodencov si vyžiadala hospitalizáciu na DO FNŠP Žilina. EA: pravdepodobne išlo o kontaktné ochorenie. PEO v rodine zabezpečené.

Adenovírusová enteritída (A08.2)

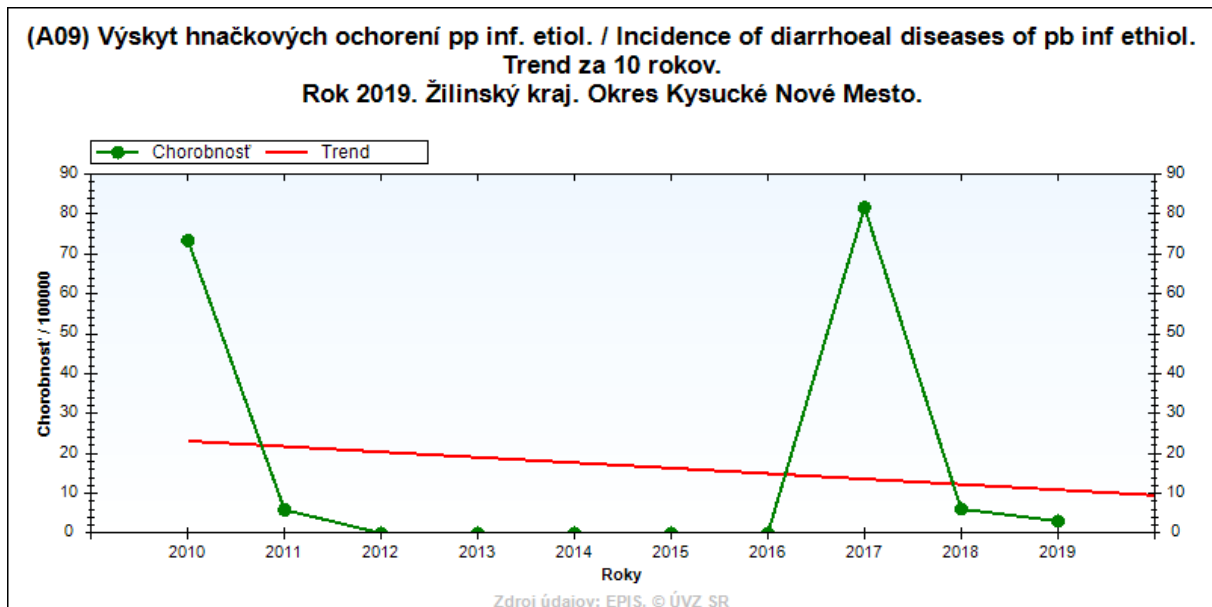
Vykazujeme 1 prípad ochorenia t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž, vo vekovej kategórii 0 ročných, v mesiaci október. V roku 2018 sme ochorenie evidovali 3x.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu A 09

V tomto vykazovacom období nám bol hlásený 1 prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 0 ročných v mesiaci november. V minulom roku sme evidovali ochorenie 2x.

Nešpecifikovaná askarióza B 779

V roku 2019 nám nebolo hlásené ochorenie na uvedenú diagnózu, v minulom vykazovacom období sme ochorenie evidovali 1x.

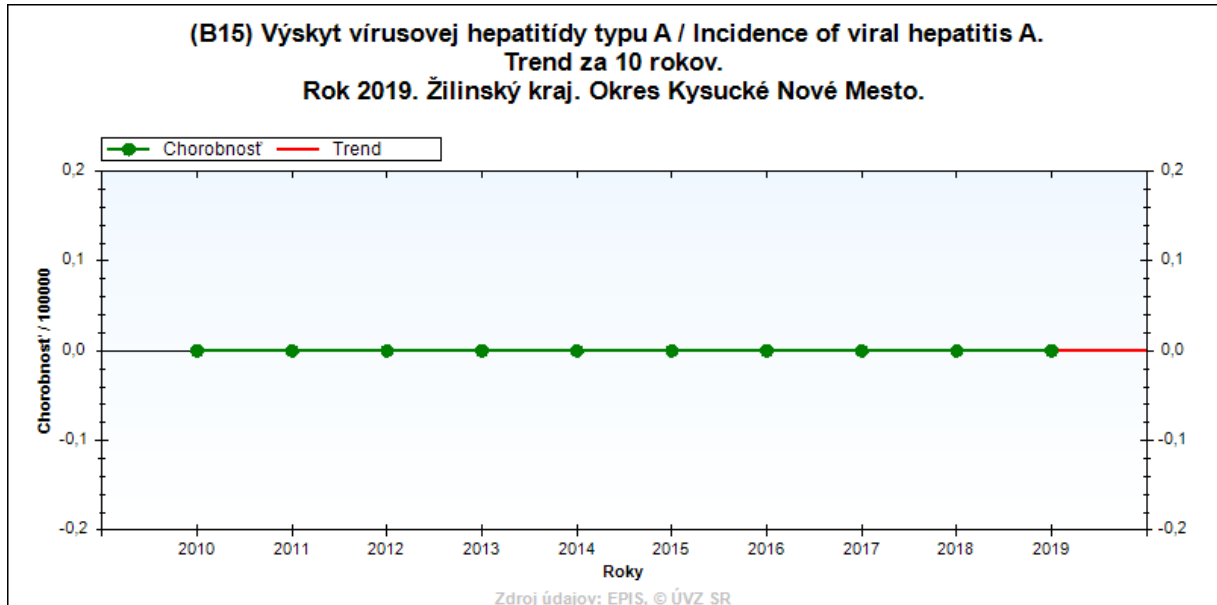

III. 2 Skupina vírusových hepatítíd

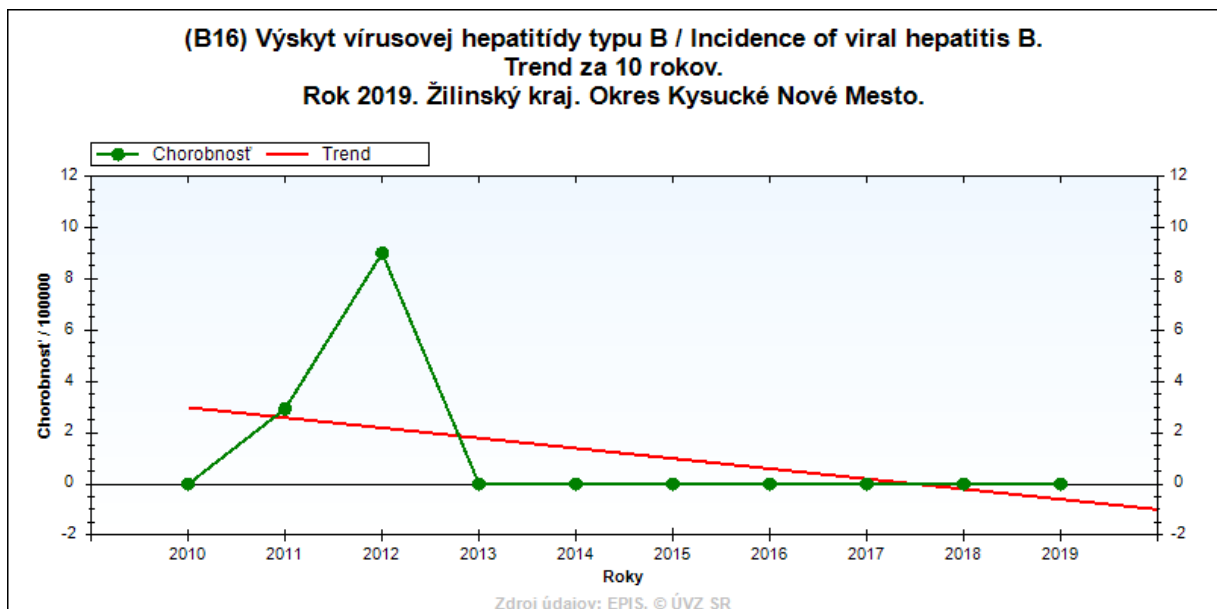
Akútna hepatitída A - B 15

Ochorenie sme naposledy evidovali v roku 2006.

Akútna hepatitída B - B 16

Ochorenie na túto diagnózu nám nebolo hlásené.

Iné akútne vírusové hepatitídy B 17 a B 19

V tomto vykazovacom období nám nebolo hlásené ochorenie na Akútnu hepatitídu E (B17.2). V roku 2018 sme nemali hlásené ochorenie.

V roku 2019 a roku 2018 sme nezaznamenali ochorenie na Nešpecifikovanú vírusovú hepatitídu (B19). Tento priaznivý vývoj ochorení evidujeme od roku 1992.

III. 2. 4 Chronická vírusová hepatitída B 18

V roku 2019 nám bol hlásený 1 prípad ochorenia na Chronickú vírusovú hepatitídu B bez agensu delta (B181), t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov. V minulom roku sme ochorenie neevidovali.

Ochorela 45 ročná pracujúca žena. Prípad ochorenia hlásili z hepatologickej ambulancie FNŠP FDR Banská Bystrica, kde pacientka je sledovaná, z dôvodu prekonania akútnej VHB v minulosti a pretrvávajúcej pozitivity. Odber séra na vyšetrenie HBsAg konfirm. pozit.. EA: absolvovanie operačného výkonu v marci roku 2000. Pacientka neočkovaná.

V roku 2019 nám boli hlásené 2 prípady ochorení na Chronickú VH typu C (B182), t. j. chorobnosť 6,07/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie nezaznamenali. Ochoreli 2 muži vo vekovej kategórii 25 – 34 ročných v mesiacoch máj a jún.

Ochorel 26 ročný nezamestnaný muž, opakovane hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení FNŠP Žilina. Odber séra na vyšetrenie Westernblot HCV pozit. EA: negat..

Ochorel 26 ročný nezamestnaný muž, ochorenie hlásené z infektologickej ambulancie KNŠP Čadca, kde pacient bol odoslaný na vyšetrenie pre aktivitu HT. Odber séra na vyšetrenie Anti HVC pozit.. EA: i. v. narkoman + iné drogy. Po odvykacej liečbe nariadenej súdom počas pobytu v Bratislave používal spoločnú striekačku v decembri 2018.

III. 2. 5 Nosič vírusovej hepatitídy B Z 22.5

V roku 2019 neevidujeme prípad nosičstva VHB, tento stav je identický s minulým vykazovacím obdobím.

**VÍRUSOVÉ HEPATITÍDY PODĽA PARENTERÁLNYCH VÝKONOV PRE DG. B16,
B17.1, B18, B19 V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO**

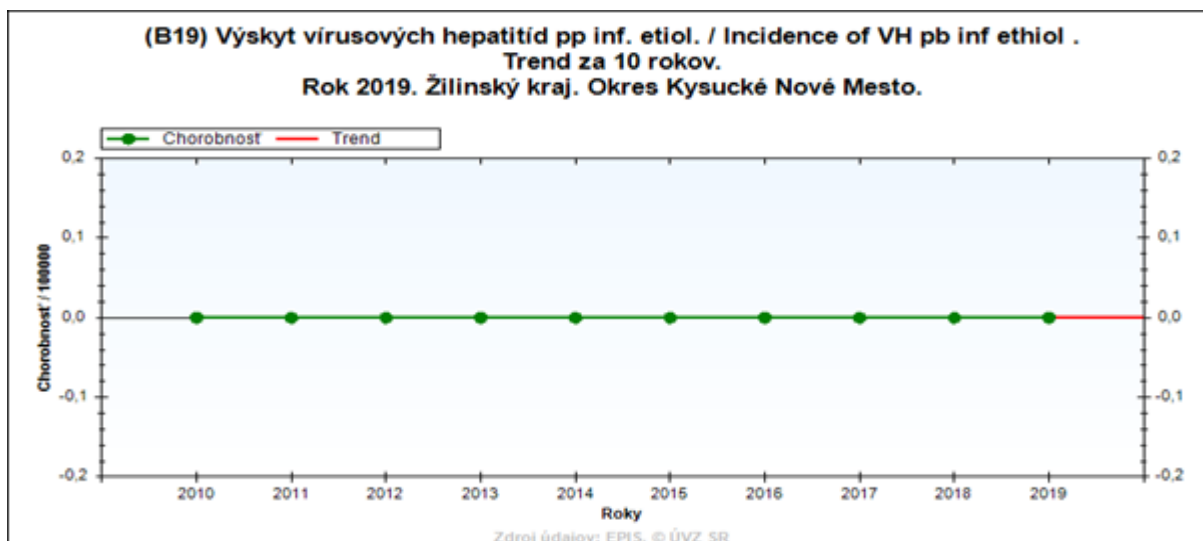
DG	Parenterálny výkon	0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu
B181	operácia/traumatologická	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
B182	aplikácia injekcie-drogy	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	nezistený	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1

**ANALÝZA VH VZHLADOM NA ANAMNÉZU O PARENTERÁLNYCH
ZÁKROKOCH**

Druh zákroku	B16	B17	B18	B19	Spolu
operácia/traumatologická	0	0	1	0	0
aplikácia injekcie-drogy	0	0	1	0	0
nezistený	0	0	1	0	0
Spolu	0	0	3	0	3

HEPATITÍDY PODĽA DIAGNÓZY A POVOLANIA

Povolanie	B181	B182	Spolu
iné povolanie	1	0	1
nepracujúci/nezamestnaný		2	2
Spolu	1	2	3

III. 3 Skupina nákaz preventabilných očkovaním

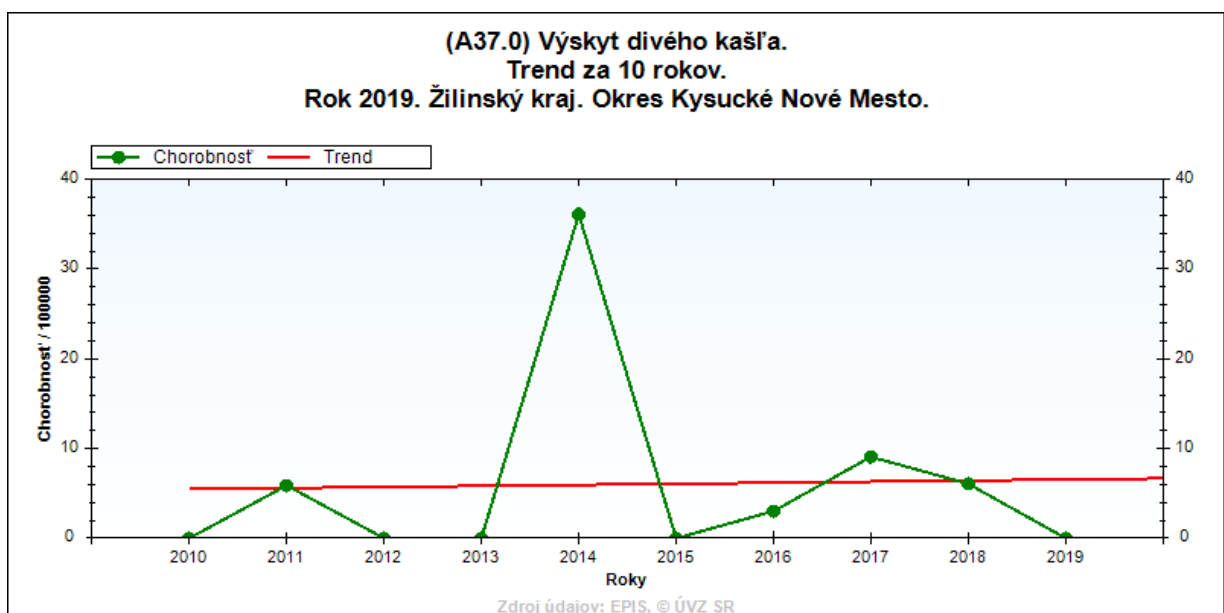
Diftéria - Záškrt A 36

Ochorenie na túto diagnózu sme nezaznamenali.

Pertussis - Divý kašeľ a Parapertussis A 37

V roku 2019 neevidujeme prípad ochorenia na Pertussis (A370), v roku 2018 sme vykazovali 2 ochorenia v rodinnej epidémii.

Ochorenie na Parapertussis sme nezaznamenali v tomto, ani v minulom vykazovacom období.

Morbilli - Osýpky B 05

Ochorenie na túto diagnózu nám nebolo hlásené.

Rubeola - Ružienka B 06

V roku 2019 nám nebolo hlásené žiadne ochorenie na uvedenú diagnózu.

Mumps - Parotitis epidemica B 26

V roku 2019 neevidujeme prípad ochorenia na Parotitídu bez komplikácii (B269), v minulom vykazovacom období sme taktiež nezaznamenali ochorenie.

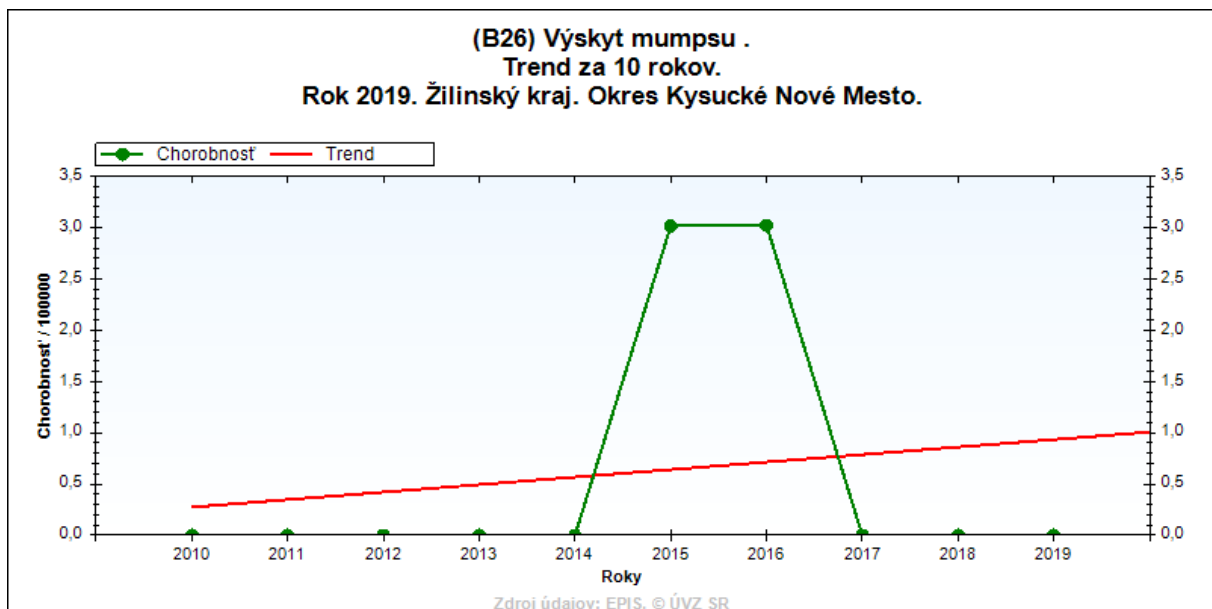
Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie A 40.3

V roku 2019, ani v roku 2018 neevidujeme žiaden prípad ochorenia na uvedenú diagnózu.

Pneumokokový zápal mozgových plien – pneumokoková meningitída G001

V tomto a ani v minulom vykazovacom období nám nebol hlásený prípad ochorenia na túto diagnózu.

Ostatné ochorenia zaradené do tejto skupiny sme nemali hlásené.

III. 4 Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním

Tuberkulóza pľúc potvrdená mikroskopiou spúta (chriakov) s kultivačným vyšetrením alebo bez neho A 150

V roku 2019 nám boli hlásené 3 prípady ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 9,11/100 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie nezaznamenali. Ochoreli 3 muži vo vekovej kategórii 35 – 44, 45 – 54 a 55 – 64 ročných.

Tuberkulóza pľúc bakteriologicky a histologicky negatívna A160

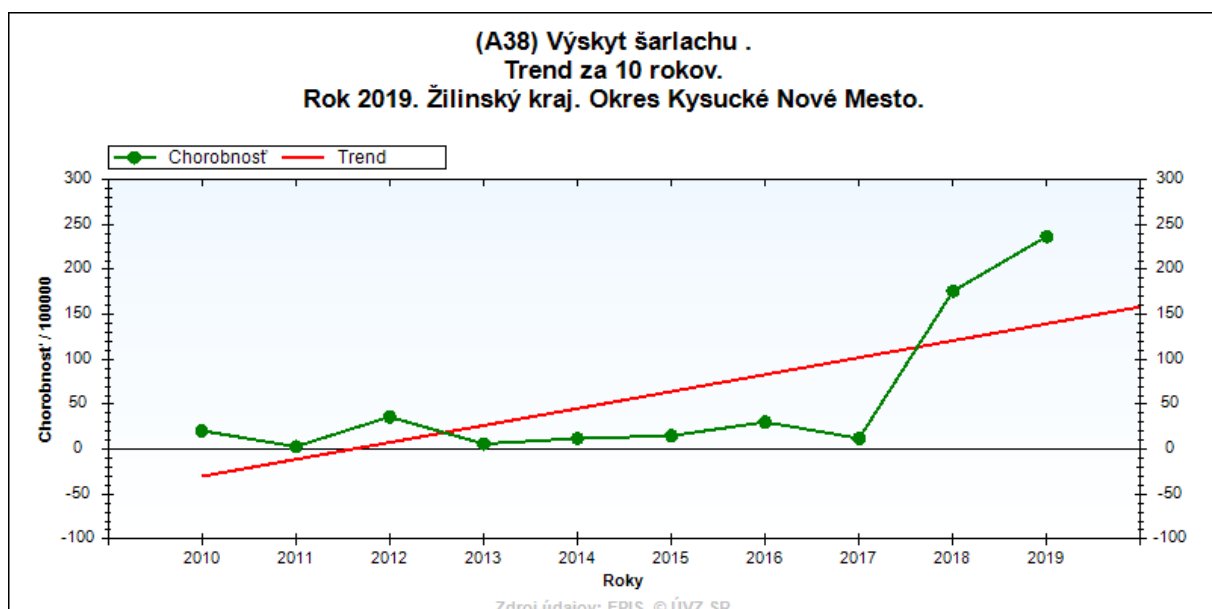
V roku 2019 neevidujeme prípad ochorenia na túto diagnózu, v minulom roku sme evidovali 1 ochorenie.

Tuberkulóza pleuritída bez údajov o bakteriologickom alebo histologickom potvrdení A165

V tomto vykazovacom období evidujeme 1 prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie nebolo hlásené. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 25 – 34 ročných.

Streptokokové infekcie A 38, A 46

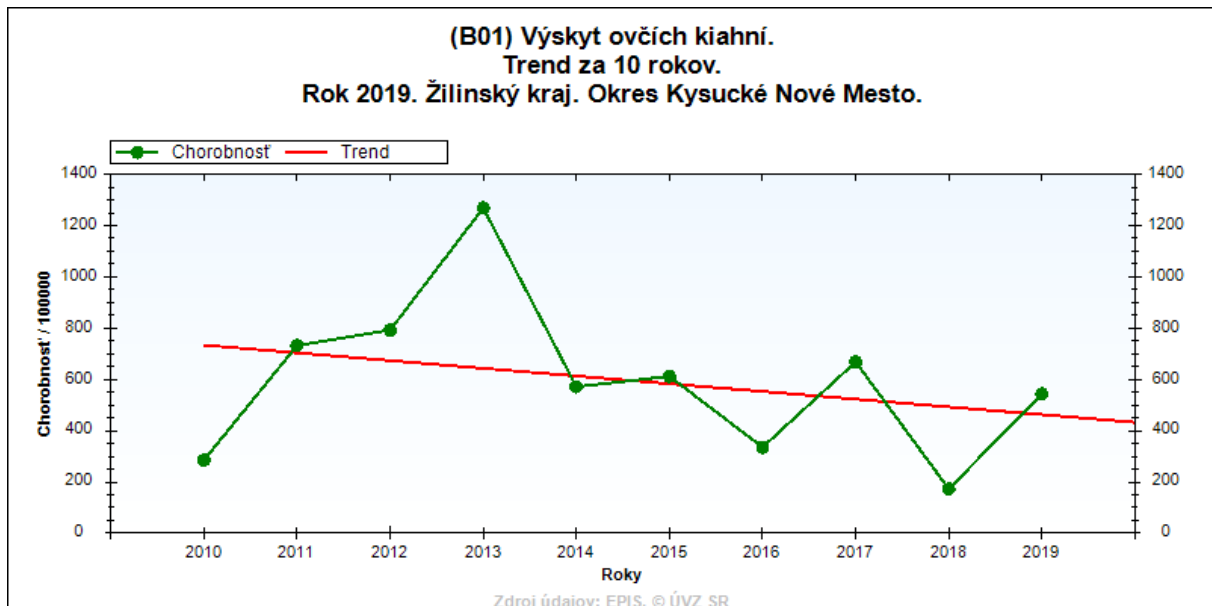
Zaznamenali sme 81 ochorení s dg. Šarlach – Scarlatina (A38), t. j. chorobnosť 245,92/100 000 obyvateľov. Oproti minuloročnému vykazovaciemu obdobiu došlo k vzostupu o 27 ochorení. Ochorenia mali sporadický charakter. Ochorelo 47 mužov a 34 žien s najvyššou vekovo špecifickou chorobnosťou u 1 – 4 a 5 - 9 ročných s maximom výskytu v mesiacoch máj a jún.

V tomto roku nevidujeme ochorenie na Erysipelas (A46), v minulom roku sme taktiež ochorenie nemali hlásené.

Varicella - Ovčie kiahne B 01

Vykazujeme v roku 2019 celkový počet 180 ochorení, t. j. chorobnosť 546,48/100 000 obyvateľov. Došlo k vzostupu výskytu ochorení oproti minulému roku o 135. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej kategórii 1 – 4 ročných a 5 - 9 ročných s maximom výskytu v mesiacoch jún, február a apríl. Ochorelo 96 mužov a 84 žien. Ochorenia prebehli vo forme rodinných, lokálnych epidémií a sporadických výskytov.

Herpes zoster - plazivec pásový B 02

Celkový počet ochorení na dg. B029 bol 9, t. j. chorobnosť 27,32/ 100 000 obyvateľov. V roku 2018 sme evidovali 17 ochorení. Ochorelo 5 mužov a 4 ženy. Maximum výskytu bol v mesiaci apríl vo vekovej kategórii 65 + ročných. Ochorenia mali sporadický charakter.

Herpetickovírusová gingivostomatitída a faryngotonzilitída B002

V roku 2019 nevidujeme prípad ochorenia na túto diagnózu, v minulom roku sme zaznamenali ochorenie 1x.

Nešpecifikovaná herpetickovírusová infekcia B009

V roku 2019 nevidujeme prípad ochorenia na túto diagnózu, v roku 2018 nám ochorenie bolo hlásené 1x.

Infekčná mononukleóza B 27

Za vykazované obdobie nám bolo hlásené 1 ochorenie na Gamaherpes-vírusovú mononukleózu (B270), t.j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž vo vekovej

kategórii 10 – 14 ročných v mesiaci december. V minulom vykazovacom období sme evidovali 6 ochorení.

V roku 2019 evidujeme 2 prípady ochorení na Cytomegalo-vírusovú mononukleózu (B27.1), t. j. chorobnosť 6,07/100 000 obyvateľov. V roku 2018 sme ochorenie neevidovali. Ochoreli 1 muž a 1 žena vo vekovej kategórii 5 – 9 a 45 – 54 ročných v mesiacoch marec a júl.

Nezaznamenali sme prípad ochorenia na Nešpecifikovanú infekčnú mononukleózu (B279), v uplynulom vykazovacom období sme ochorenie zaznamenali 1x.

III. 4. 8 Chrápka a akútne respiračné ochorenia J 10 a J 11

Celkový počet ochorení na Akútne respiračné ochorenia bol 15734, t. j. chorobnosť 69308,9/100 000 obyvateľov. Oproti minulému roku došlo k poklesu ochorení. Celkový počet chrípke podobných ochorení bol 1151, t. j. chorobnosť 5070,2/100 000 obyvateľov.

Ochorenia a chorobnosť podľa vekových skupín:

Vek.sk.		0-5	6-14	15-19	20-59	60+	Spolu
ARO	abs.	2473	2869	2264	5104	3024	15734
	ch.	153987,3	113963,3	158061,1	43824,0	71693,5	69308,9
CHPO	abs.	376	372	320	66	17	1151
	ch.	23412,6	14776,7	22340,8	566,7	403,0	5070,2

Komplikácie chrípky:

Druh komplikácie	abs.	% z počtu komplikácií	% z počtu ARO
bronchopneumónie a pneumónie	180	54,71	1,14
otitída	132	40,12	0,84
sinusitída	17	5,17	0,11
Spolu	329	100,00	2,09

Z počtu Akútnych respiračných ochorení nám bolo hlásených 329 komplikácií, z toho 17 sinusitíd (1,14%) s najvyššou chorobnosťou vo vekovej kategórii 6 - 14 ročných, 132 otitíd (0,84%) s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 - 5 ročných a 180 bronchopneumónií a pneumónií (0,11 %) s najvyššou chorobnosťou vo vekovej kategórii 0 - 5 ročných.

Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť na ARO bola vo vekovej skupine 15 -19 ročných. Na CHPO bola najvyššia vekovo špecifická chorobnosť vo vekovej skupine 0 - 5 ročných.

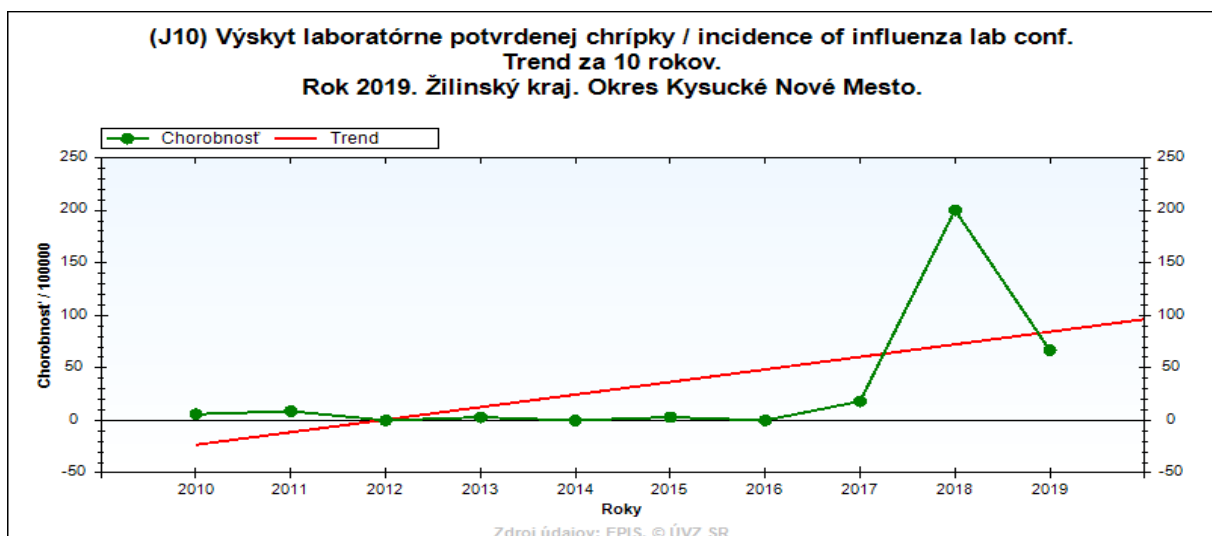
V tomto vykazovacom období sme zaznamenali v 7., 8. a 9. kalendárnom týždni lokálne epidémie.

V roku 2019 evidujeme 1 podozrenie na SARI, t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov. V roku 2018 bol nulový výskyt. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 65+ ročných v mesiaci február.

Ochorela 69 ročná dôchodkyňa, hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca pre zvracanie, febrílie 39,8 st. celzia, nechutenstvo, kašeľ, zvýšené CRP, BPN bilat.. Pre zhoršenie stavu - dyspnoe, cyanózu, hypoxémiu, rozvoj ARDS, ortopnoe, šokovú cirkuláciu, saturáciu 60% preklad na OAIM KNsP Čadca, pacientka napojená na UPV, opakovane resuscitovaná, škrvnosť pririférií, nástup septického šoku s multiorgánovým zlyhávaním. Odber séra anti Influenza A IgA a IgG pozit., výsledok z výteru nosohltana negat.. Liečba: Augmentin, Klacid. Rizikový faktor: Astma bronchiale, DM II. typu, Diabetická polyneuropatia, arteriálna hypertenzia III stupeň, ISCHS. EA: Pacientka neočkovaná proti chrípke, úmrtie pravdepodobne na infekčnú diagnózu.

V roku 2019 evidujeme 20 prípadov ochorení na Chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky (J10), t. j. chorobnosť 60,72/100 000 obyvateľov. Typy chrípky : A - 9x, B- 7x, A+B - 4x, 20x serologicky. Ochorelo 13 mužov a 7 žien, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 65+ ročných s maximom výskytu v mesiacoch marec a október. Chorí neboli očkovaní proti chrípke. V roku 2018 sme evidovali 65 ochorení.

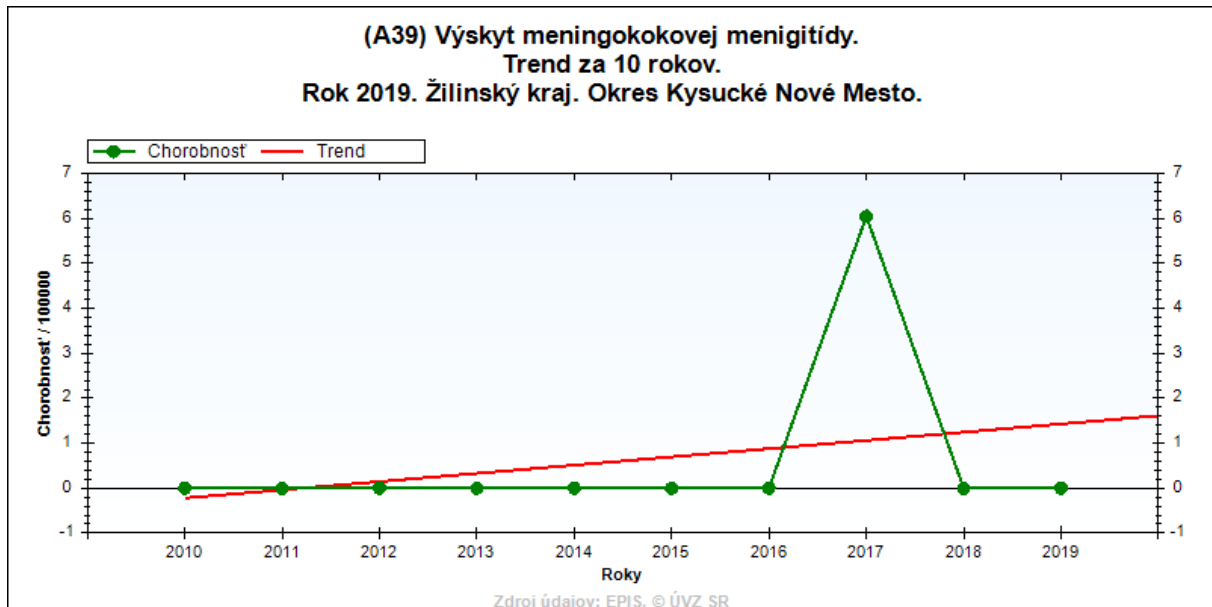
V tomto vykazovacom období nám bol hlásený 1 prípad ochorenia na Chrípku H1N1 Novel (J109), t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov. Ochorel muž vo vekovej kategórii 0 ročných v mesiaci január. V roku 2018 nám ochorenie bolo hlásené 1x.

III. 5 Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia A 39

V roku 2019 sme nezaznamenali ochorenie na uvedenú diagnózu. V roku 2018 nám ochorenie taktiež nebolo hlásené.

Enterovírusová encefalitída A850

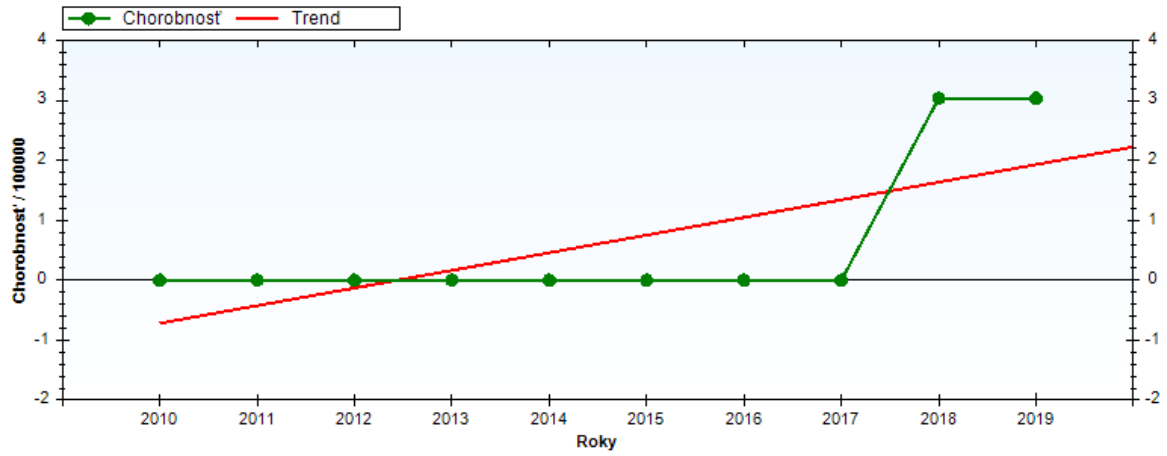
V roku 2019 sme nezaznamenali ochorenie na túto diagnózu, v roku 2018 nám bolo ochorenie hlásené 1x.

Nešpecifikovaná vírusová encefalitída A86

V roku 2019 sme evidovali 1 prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme ochorenie neevidovali. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 25 – 34 ročných v mesiaci máj.

Ochorela 30 ročná pracujúca žena, hospitalizovaná na Neurologickom oddelení FNŠP Žilina pre bolesti v krížovej oblasti s propagáciou do PDK, febrílie 39 st. celzia, hnačky, bolesti hlavy. Pacientka udávala stuhlosť šije, svetloplachosť, citlivosť na hluk, triašku, neskôr preklad na KIIaCM UN Martin. LP likvoru biochemicky pozit. s prevahou segmentov. EA: pobyt na dovolenke v Egypte, kde bola ošetrená u lekára a nasadená ATB, analgetiká a infúzie. Pacientka neudáva poštípanie hmyzom. Jedná sa o importovanú nákazu z Egypta.

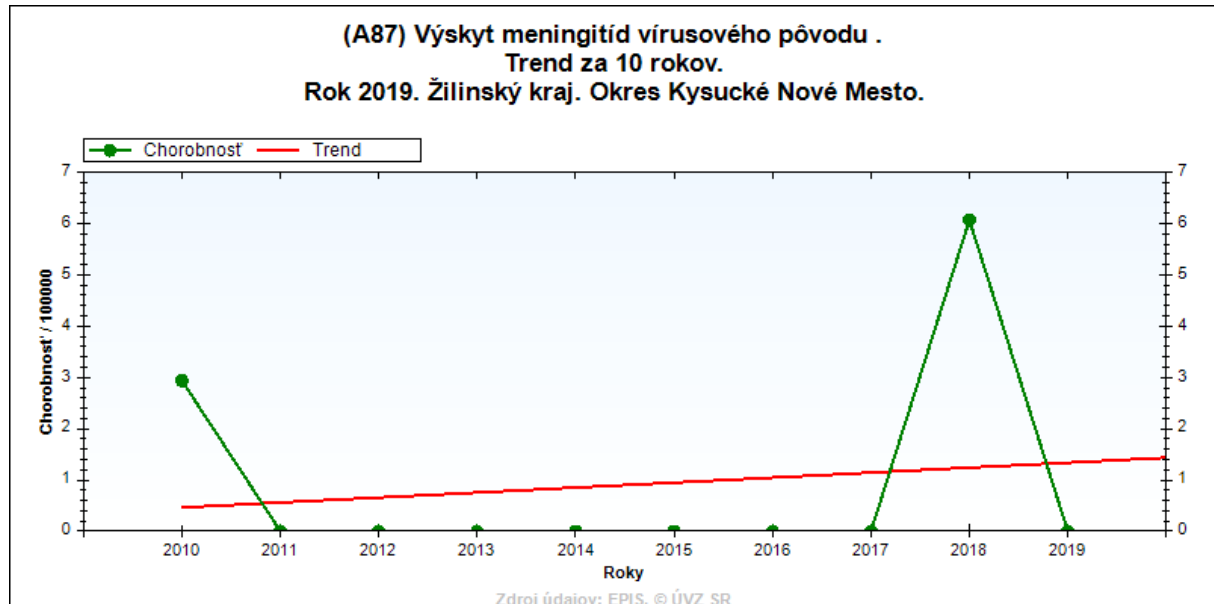
(A85, A86) Výskyt zápalov mozgu vírusového pôvodu .
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Kysucké Nové Mesto.

Zdroj údajov: EPIS. © ÚVZ SR

Vírusová meningitída A 87

Nezaznamenali sme ochorenia na Nešpecifikovanú vírusovú meningitídu (A879, v roku 2018 nám ochorenie bolo hlásené 2x.

Herpetickovírusová encefalítída B004

V roku 2019 sme evidovali 1 prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov. V minulom vykazovacom období sme ochorenie nezaznamenali. Ochorel muž vo vekovej kategórii 55 – 64 ročných v mesiaci august.

Ochorel 61 ročný dôchodca, odoslaný z Neurologickej ambulancie FNsP Žilina za účelom liečby a diagnostiky na hospitalizáciu KIIaCM v Martine pre progredujúcu dezorientáciu, zhoršenú komunikáciu a niekoľkodňové febrílie do 39 st. celzia, kvalitatívnu poruchu vedomia, zmiešanú afáziu, šija oponuje, tachykardia. Vykonaná LP - likvor ELISA IgM pozit. inf. HSV 1 (PCR DNA) 15330 kópii na mililiter intratekálna produkcia. Liečba: Herpesin. EA: negat.

Zápal mozgových plien pri bakteriálnych chorobách zatriedených inde G 01

Neevidujeme v roku 2019 a ani v roku 2018 ochorenie na túto diagnózu.

Zápal mozgových plien vyvolaný inými a nešpecifikovanými príčinami G03

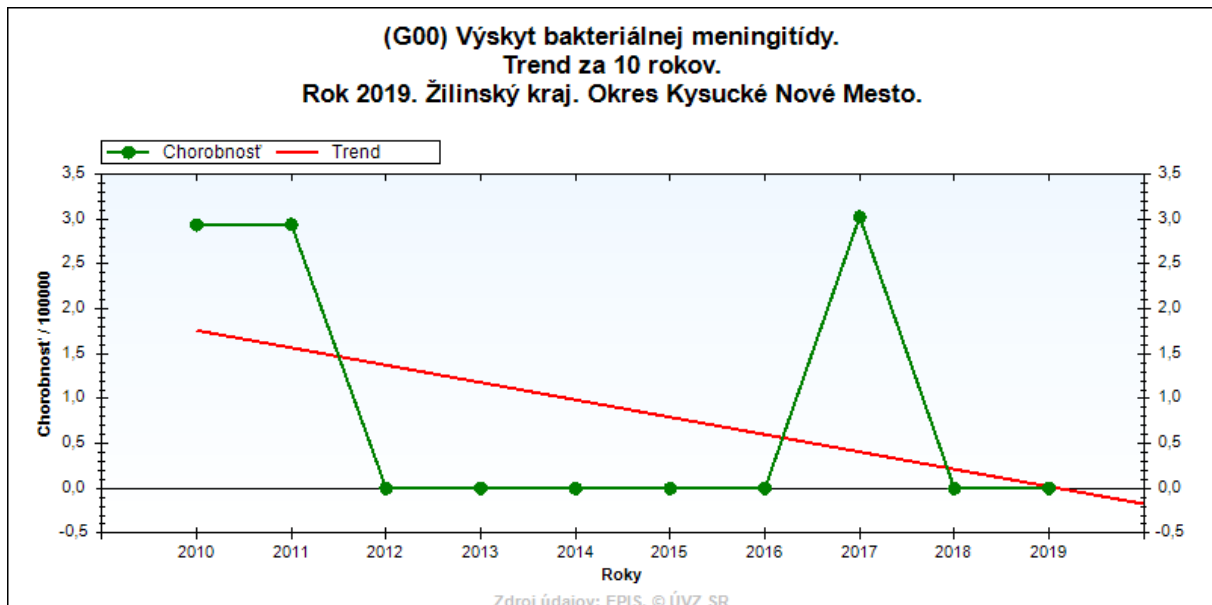
Nevykazujeme ochorenie na Zápal mozgových plien vyvolaný inými a nešpecifikovanými príčinami (G03), v roku 2018 sme ochorenie neevidovali.

Poruchy spánkového nervu (n. facialis) G 51

Nevykazujeme žiadne ochorenie na uvedenú diagnózu.

Zápalová polyneuropatia G 61

V priebehu roku 2019 nám nebolo hlásené ochorenie na túto diagnózu a ani v minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

III. 6 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Leptospiróza A 27

Nebol zaznamenaný žiaden výskyt.

Listerióza A 32

Nebol evidovaný výskyt.

Lymeská choroba A 69.2, Artritída pri Lymeskej chorobe M 01.2

Vykazujeme 3 ochorenia na dg. A692, t. j. chorobnosť 9,11/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 2 ochorenia oproti roku 2018. Ochoreli 3 ženy, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť u 1 – 4 ročných, 45 – 54 a 65+ ročných, v mesiacoch jún, júl, september. Klinická forma: 3x ECHM. Mechanizmus prenosu prisatie kliešťa 1x, neznámy 2x. Serologicky potvrdené boli 2x, v 1 prípade ochorenie hlásené na základe klinického obrazu.

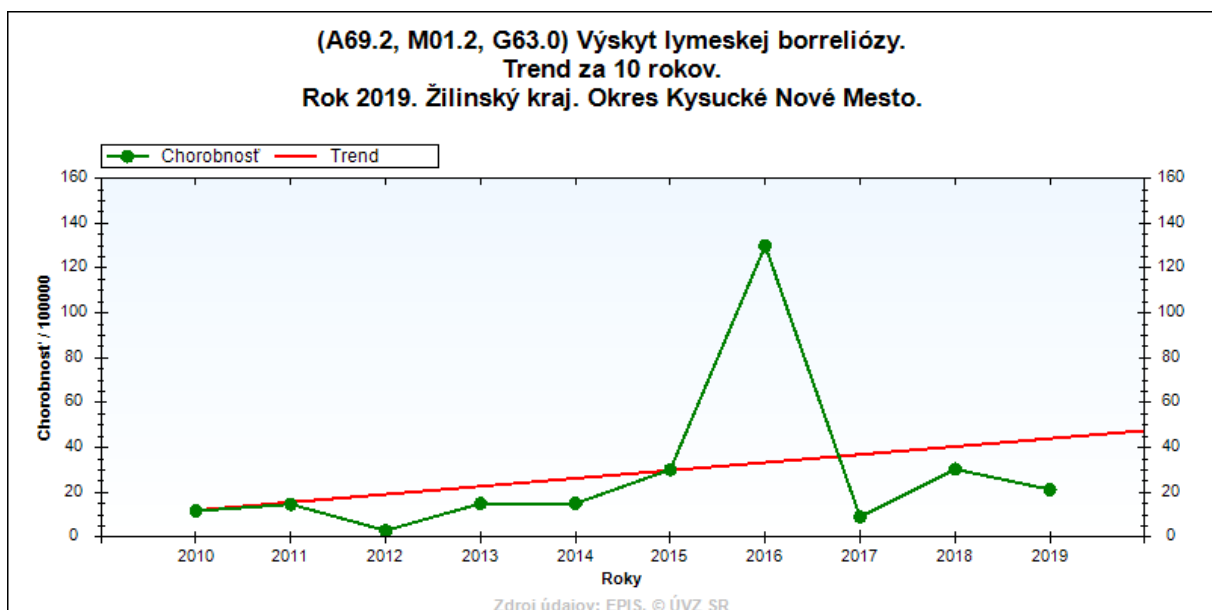
V roku 2019 vykazujeme 5 prípadov ochorení na dg. M012, t. j. chorobnosť 15,18/100 000 obyvateľov. V roku 2018 sme neevidovali ochorenie. Ochoreli 2 muži a 3 ženy vo vekovej kategórii 25 – 34, 35 – 44, 45 – 64 a 65+ ročných v mesiacoch marec, máj september.

Polyneuropatia pri Lymskej chorobe G63.0

Vykazujeme 1 prípad ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov, v roku 2018 sme nemali ochorenie hlásené. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 5 – 9 ročných v mesiaci júl.

Q horúčka A 78

Ochorenie na uvedenú diagnózu sme v roku 2019 nemali.

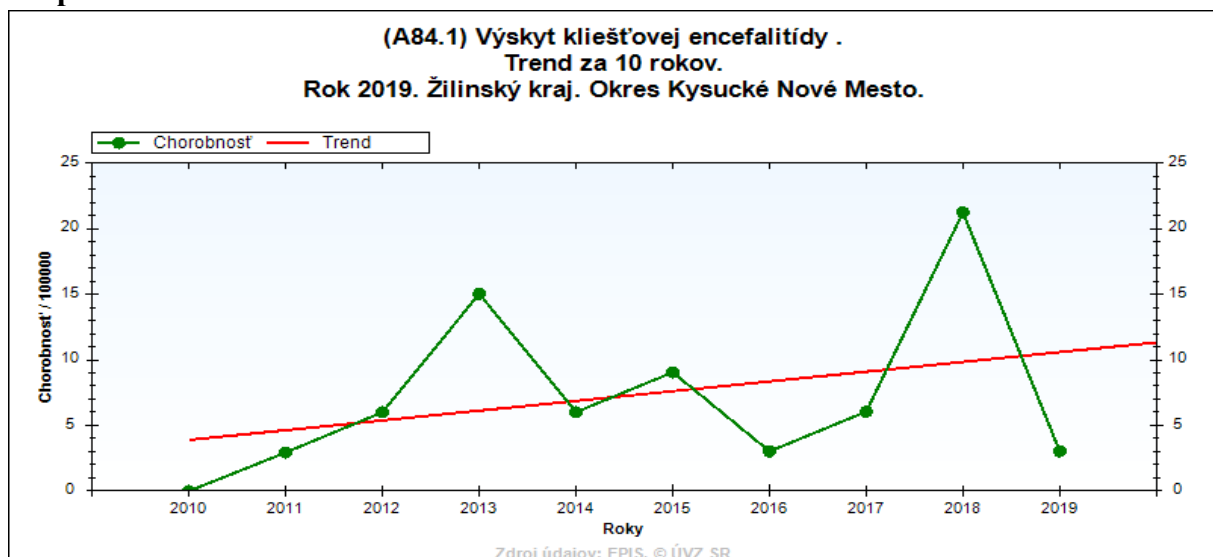

Vírusová encefalítída prenášaná kliešťami A 84

Zaznamenali sme 1 prípad ochorenia na dg. A841, t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 6 ochorení oproti roku 2018. Ochorel 1 muž vekovej kategórii 45 - 54 ročných v mesiaci jún.

Ochorel 54 ročný pracujúci muž, hospitalizovaný na neurologickom oddelení KNsP Čadca. V klinickom obraze subfebrílie až febrílie, bolesti hlavy, celková slabosť, úporné bolesti hlavy, nechutenstvo, celková slabosť, únava, nauzea, prechodne vertigo, horné a dolné meningeálne testy pozit.. Odber LP- likvor s nálezom proteinocytologickej disociácie. EA: akvizícia kliešťa cca mesiac pred nástupom ťažkostí v oblasti pravého predkolenia. Neočkovaný proti KE.

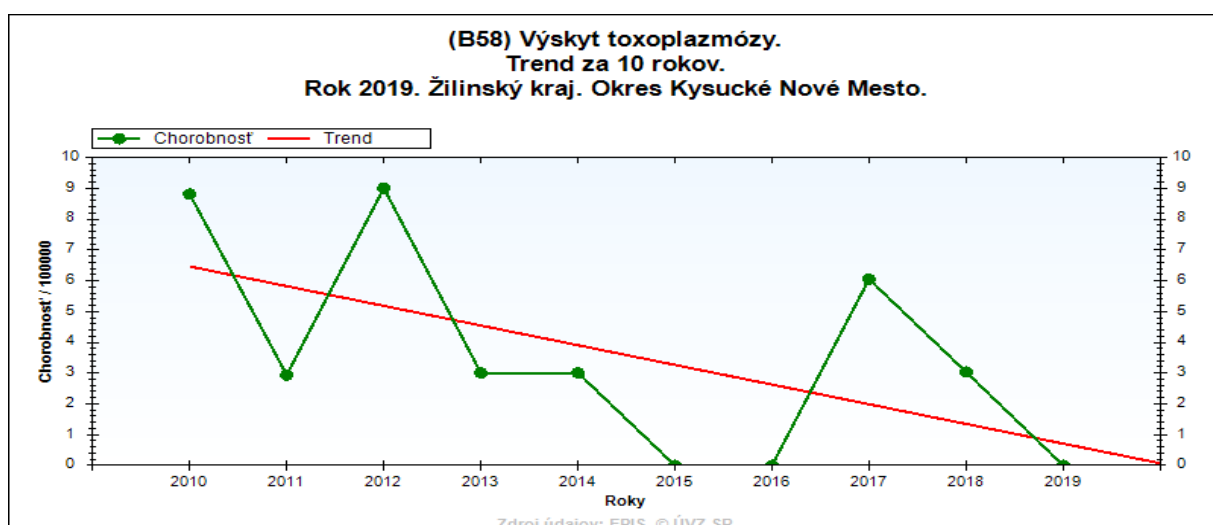
Nešpecifikovaná riketsióza A799

V roku 2019 sme neevidovali ochorenie, v roku 2018 sme ochorenie evidovali 1x.

Toxoplazmóza B 58

V roku 2019 sme nezaznamenali ochorenie, v minulom roku sme evidovali 1 ochorenie.

Echinokokóza – Hydatidóza B67

Neevidujeme ochorenie na dg. B675 Infekcia pečene Echinococcus multilocularis, v roku 2018 sme neevidovali ochorenie na uvedenú diagnózu.

Tenióza B 68

Výskyt ochorenia sme v tomto roku nezaznamenali.

Toxokaróza B 83

Zaznamenali sme nulový výskyt.

Pedikulóza zavinená Pediculus humanus capitis B850

Zaznamenali sme 3 prípady ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 9,11/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie nezaznamenali. Ochoreli 3 ženy vo vekovej kategórii 5 – 9 a 35 - 44 ročných v mesiaci apríl.

Kontakt alebo ohrozenie besnotou Z 20. 3

V roku 2019 nám neboli hlásené prípady na uvedenú diagnózu. V minulom roku sme zaznamenali 2 prípady.

ZOONÓZY PODĽA MECHANIZMU PRENOSU V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

Mech. prenosu	A69	A84	A86	B85	G63	M01
neznámy	2		1	3		2
poštípanie hmyzom	0	0	0	0	0	1
prisatie kliešťa	1	1	0	0	1	2

ZOONÓZY PODĽA POVOLANIA V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

Povolanie/ Dg	A69	A84	A86	B85	G63	M01
iné povolanie	1	1	0	0	0	4
nepracujúci/dieťa	1	0	0	0	0	0
nepracujúci/dôchodca	1	0	0	0	0	1
nepracujúci/invalid. dôchodca	0	0	0	2	0	0
nepracujúci/študent	0	0	0	1	1	0
zdrav. prac/SZP	0	0	1	0	0	0

ZOONÓZY PODĽA KLINICKEJ FORMY V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

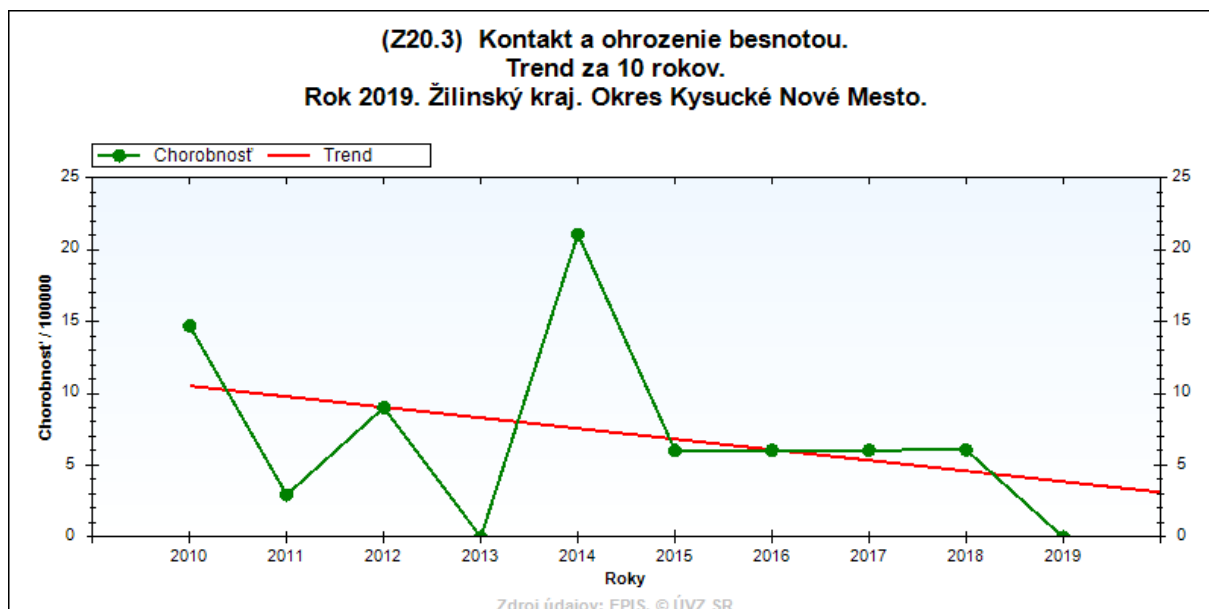
Klinická forma	A692	G630	M012
ECHM	3	0	0
kĺbna	0	0	5
meningeálna	0	1	0

ZOONÓZY PODĽA SEZONALITY V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

Dg/mesiac	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
A69	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0
A84	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
A86	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
B85	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
G63	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
M01	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0

ZOONÓZY PODĽA KLASIFIKÁCIE PRÍPADU V OKRESE KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

Dg/klas. prípadu	možný	potvrdený
A69	1	2
A84	0	1
A86	1	0
B85	3	0
G63	0	1
M01	0	5

III. 7 Nákazy kože a slizníc

Tetanus A 33 - A 35

Ochorenie na uvedenú diagnózu sme nezaznamenali.

Plynová gangréna A 48.0

V roku 2019 sme ochorenie nemali.

Syfilis A50, A51, A52, A53

V roku 2019 neevidujeme ochorenia na uvedené skupiny chorôb. V roku 2018 sme neevidovali ochorenie.

Gonokoková infekcia A54

V roku 2019 neevidujeme ochorenie na uvedenú diagnózu. V roku 2018 sme neevidovali ochorenie.

V okrese Kysucké Nové Mesto evidujeme v tomto roku 1 prípad ochorenia na dg. Gonokokovú infekciu dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu uretrálnych alebo predsieňových žliaz (A540), t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov, v minulom vykazovacom období sme ochorenie nemali hlásené. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 25 – 34 ročných v mesiaci apríl.

Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby A56

V roku 2019 neevidujeme ochorenia na uvedené skupiny chorôb. V roku 2018 sme neevidovali ochorenie.

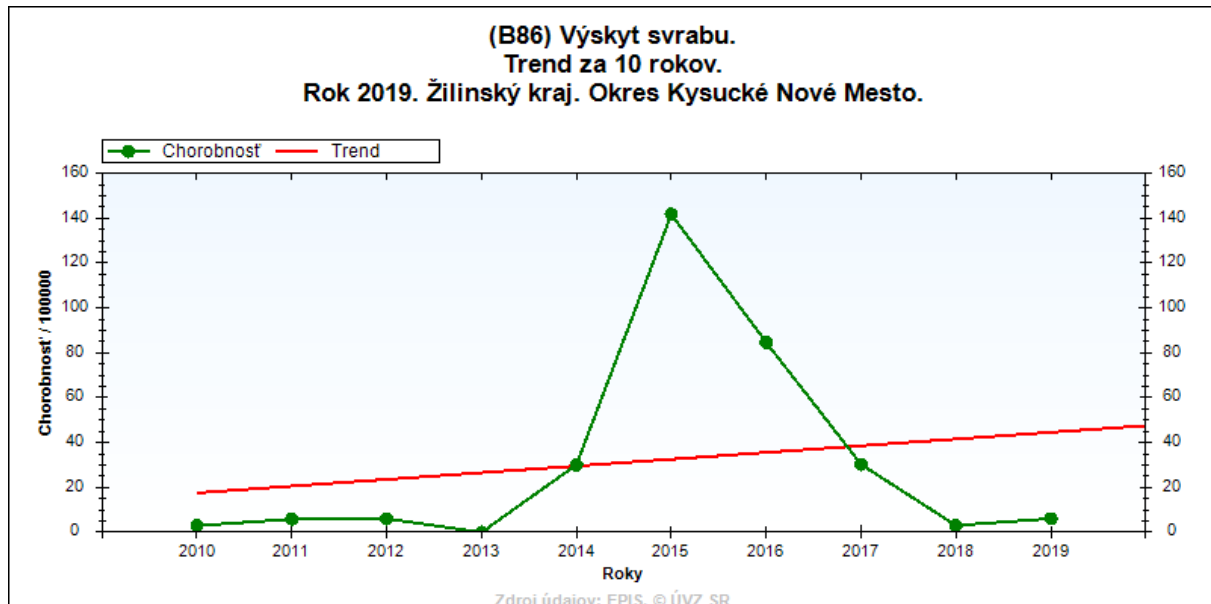
Vykazujeme 1 prípad ochorenia na Chlamýdiovú infekciu dolných častí močovopohlavnej sústavy (A560), t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov, v minulom roku sme ochorenie neevidovali. Ochorela 1 žena vo vekovej kategórii 35 – 44 ročných v mesiaci jún.

Iné špecifikované vírusové infekcie B33.8

V roku 2019 nám nebol hlásený prípad ochorenia. V roku 2018 ochorenie nebolo zaznamenané.

Svrab - scabies B 86

V roku 2019 nám boli hlásené 3 prípady ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 9,11/100 000 obyvateľov, v predošlom vykazovacom období sme neevidovali ochorenie. Ochoreli 2 ženy a 1 muž vo vekovej kategórii 25 – 34 ročných a 45 – 54 ročných v mesiacoch február a júl. Ochorenia mali sporadický charakter.

III. 8 Iné infekcie – nezaradené

Iné septikémie A 41

Nevykazujeme prípad ochorenia na uvedenú diagnózu Septikémia vyvolaná *Staphylococcus aureus* (A41.0), v roku 2018 sme nezaznamenali ochorenie.

Evidujeme 1 prípad ochorenia na dg. Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (A415), t. j. chorobnosť 3,04/100 000 obyvateľov, v roku 2018 sme ochorenie neevidovali. Ochorel 1 muž vo vekovej kategórii 45 – 54 ročných v mesiaci júl.

Ochorel 51 ročný muž nepracujúci invalidný dôchodca, ktorý pre postupné zhoršovanie kvality vedomia, opakované zvracanie, celkovú slabosť, febrílie, bol RZP prevezený na OAİM FNŠP Žilina, kde bol napojený na UPV, obehové zlyhanie, vzhľadom na vysoké CRP – 371, stav zhodnotený ako ťažká sepsa a aseptický šok s prítomnou obštrukciou močových ciest pri nefunkčnom PMK – hematúria s koagulami. Odber hemokultúry kultivačne *Enterococcus faecalis* pozit.. Liečba: Meropenem. Rizikový faktor: imobilný pacient, zavedený PMK. EA: zavedený PMK, urosepsa pravidelné výmeny PMK na urologickej ambulancii, dátum poslednej výmeny sa nepodarilo zistiť.

Brušná aktinomykóza A42.1

Nezaznamenali sme žiadne ochorenie.

Enterobióza – Mrle B 80

V roku 2019 vykazujeme 2 prípady ochorenia na uvedenú diagnózu, t. j. chorobnosť 6,07/100 000 obyvateľov, v roku 2018 sme nemali hlásené ochorenie. Ochorel 1 muž a 1 žena vo vekovej kategórii 5 - 9 ročných v mesiacoch máj a november.

Choroby vyvolané vírusom HIV Z21

V roku 2019 neevidujeme prípad na dg. Bezpríznakový stav infekcie vírusom HIV (Z21), v roku 2018 nám neboli hlásené prípady.

III. 9 Nozokomiálne nákazy

Celkový počet evidovaných nozokomiálnych nákaz v KNsP Čadca za rok 2019 bol 161. Z počtu hospitalizovaných 15487 pacientov je to proporcia výskytu 1,04%. V porovnaní s rokom 2018 sa jedná o vzostup výskytu nozokomiálnych nákaz o 1 prípad. Z dialyzačného strediska BIORENAL s.r.o. Čadca nám NN nebola hlásená, počet vykonaných dialýz bol 13906. Aj napriek opakovaným urgenciám pretrváva nedostatočná hlásna služba. Domnievame sa, že mnohokrát je tento stav spôsobený tým, že dochádza k prekladom pacientov medzi oddeleniami a zodpovednosť za hlásenie NN ostáva nedoriešená, taktiež táto situácia môže byť spôsobená tým, že lekári neodoberajú biologický materiál, nakoľko tieto vyšetrenia sú zdĺhavé, príp. z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na vyšetrovacie sety.

Detské oddelenie

Evidujeme 6 NN črevnej lokalizácie. Ochorenia mali sporadický charakter. V roku 2018 sme evidovali 9 NN.

Etiologickým agens boli 3x rotavírusy dg. A080, 1x CD toxín A+B dg. A047, 2x norovírusy dg. A081.

Gynekologicko – pôrodnické oddelenie

V roku 2019 neevidujeme NN z oddelenia, v minulom vykazovacom období sme evidovali 1 NN.

Oddelenie úrazovej chirurgie

V roku 2019 nám oddelenie hlásilo 1 NN v mieste operačného výkonu s dg. T814, kde etiologickým agens bola potvrdená *Klebsiella pneumoniae carbapenemase*. V roku 2018 sme neevidovali NN.

dg. T814 Infekcia po výkone nezatriedená inde. Ochorela 77 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na KPaRCh Univerzitetnej nemocnice v Bratislave, kde bola preložená z Oddelenia úrazovej chirurgie KNsP Čadca v júni. Na 25. deň hospitalizácie pri preklade do UN Bratislava pri prijatí na KPaRCh odobratý ster z rany s výsledkom *Klebsiella pneumoniae carbapenemase* pozit.. EA: negat.

Neurologické oddelenie

V roku 2019 nám oddelenie hlásilo 9 NN. Ochorenia mali sporadický charakter. V roku 2018 sme neevidovali NN.

4 NN črevnej lokalizácie dg Z228 s etiologickým agens *Klebsiella pneumoniae carbapenemase*.

4 NN črevnej lokalizácie dg A047 s etiologickým agens *Clostridium difficile*.

1 NN lokalizácia horné dýchacie cesty dg J04 s etiologickým agens *Klebsiella pneumoniae carbapenemase*.

dg. J04 Akútny zápal hrtana a priedušnice – Laryngitis et tracheitis acuta. Ochorela 64 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Neurologickom oddelení v marci. Na 18. deň hospitalizácie febrílie, somnolencia, aktivita CRP. Odobratý výter z hrtana s pozit. výsledkom *Klebsiella pneumoniae carbapenemase* z NRC, TR CPE 3x negat.. EA: DM II typu, ICHS, recidíva LIM, arteriálna hypertenzia, opakovane odsávaná.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby - 88 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Neurologickom oddelení vo februári, kde bola preložená z Interného oddelenia KNsP Čadca. Na 11. deň hospitalizácie po preklade na oddelenie v rámci skrínungu odobratý TR s pozit. výsledkom *Klebsiella pneumoniae carbapenemase* z NRC. EA: exitus - iná príčina smrti.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby - 76 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Neurologickom oddelení KNsP Čadca v januári. Na 10. deň hospitalizácie odber TR s pozit. výsledkom *Klebsiella pneumoniae carbapenemase* z NRC. EA: polymorbídna pacientka s LIM kmeňovej lokalizácie, hypertenziou, DM II. typu.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby-79 ročný dôchodca hospitalizovaný na neurologickom oddelení v januári, kde bol preložený z OAIM KNsP Čadca. Na 6. deň hospitalizácie odber TR v rámci skrínungu po preklade na oddelenie s pozit. výsledkom *Klebsiella pneumoniae carbapenemase* z NRC. EA: imobilný pacient, inkontinencia PMK, respiračná insuficiencia, hypertenzná kríza, angína pectoris.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby - 77 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Neurologickom oddelení v januári, kde bola preložená z Interného oddelenia KNsP Čadca. Na 8. deň hospitalizácie odber TR v rámci skrínungu pri preklade na oddelenie s pozit. výsledkom *Klebsiella pneumoniae carbapenemase* z NRC. EA: dlhodobá hospitalizácia.

Oddelenie dlhodobo chorých

Evidujeme 63 NN:

52 NN črevnej lokalizácie dg. A047 s etiol. agens *Clostridium difficile*, - všetky ochorenia mali sporadický charakter.

4 NN črevnej lokalizácie dg. Z228 s etiol. agens *Klebsiella pneumoniae carbapenemase*,

1 NN lokalizácia dolné dýchacie cesty dg. J189 – materiál neodobratý

4 NN lokalizácia urologická dg. N30 s etiol. agens *Klebsiella pneumoniae carbapenemase* 2x, dg. T835 s etiol. agens *Klebsiella pneumoniae carbapenemase* 2x.

1 NN lokalizácia rany a popáleniny dg. L89 s etiol. agens *Staphylococcus aureus* (MRSA)

1 NN lokalizácia sepsy dg. A415 s etiol. agens *Klebsiella pneumoniae carbapenemase*

dg. J189 Bližšie neurčená pneumónia. Ochorel 72 ročný dôchodca hospitalizovaný na ODCH KNsP Čadca v auguste. Na 6. deň hospitalizácie bolesť na hrudníku, kašeľ, febrílie, BPN RTG bilat., materiál neodobratý.

dg. A415 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami. Ochorel 52 ročný muž hospitalizovaný na ODCH v júni, kde bol preložený z Interného oddelenia KNsP Čadca. Na 10. deň hospitalizácie febrílie, triaška, vysoké CRP, BPN, celková slabosť. Odber hemokultúry s pozit. výsledkom *Klebsiella pneumoniae carbapenemase* z NRC. EA: Pacient závislý na alkohole st. p. delirium tremens, BRPN, hypokaliémia, cirrhosis heparu, porucha psychiky a správania, pacient plienkovaný.

dg. L89 Dekubitálny vred – preležanina. ochorel 70 ročný dôchodca hospitalizovaný na ODCH vo februári, kde bol preložený z Interného oddelenia KNsP Čadca. Na 13. deň hospitalizácie odber steru z nekrotického dekubitu na ľavej päte. Laboratórne zo steru pozit. *Staphylococcus aureus* MRSA. EA: dlhodobá hospitalizácia, bilat. BPN, hypokaliémia, močová a fekálna inkontinencia, DM II. typu.

dg. N30 Cystitída. Ochorela 67 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na ODCH KNsP Čadca v septembri. Na 33. deň hospitalizácie pálenie pri močení, skalený moč, subfebrílie. Odobratý moč s pozit. výsledkom *Klebsiella pneumoniae carbapenemase* z NRC. EA: negat.

dg. N30 Cystitída. Ochorel 62 ročný dôchodca hospitalizovaný na ODCH vo februári, kde bol preložený z Neurologickej JIS KNsP Čadca. Na 58. deň hospitalizácie zvýšené CRP, subfebrílie. Odobratý moč s pozit. výsledkom *Klebsiella pneumoniae carbapenemase* z NRC, TR CPE negat.. EA: polymorbídny pacient, plienkovaný.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorel 66 ročný dôchodca hospitalizovaný na ODCH v januári, kde bol preložený z Interného oddelenia KNsP Čadca. Na 18. deň hospitalizácie zvýšené CRP. Odobratý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: PMK.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorela 66 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na ODCH vo februári, kde bola preložená z Interného oddelenia KNsP Čadca. Na 12. deň hospitalizácie zvýšené CRP. Odobratý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapemase z NRC. EA: PMK.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby - 71 ročný dôchodca hospitalizovaný na ODCH v januári, kde bol preložený z Neurologického oddelenia. Na 27. deň hospitalizácie v rámci skríningu pri preklade odber TR s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: dlhodobá hospitalizácia.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby- 87 ročný dôchodca hospitalizovaný na ODCH vo februári, kde bol preložený z Oddelenia úrazovej chirurgie KNsP Čadca. Na 29. deň hospitalizácie v rámci skríningu pri preklade odobratý TR s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: stav po flebotrombóze, organický psychosyndróm, arteriálna hypertenzia.

dg. Z 228 Nosič inej infekčnej choroby - 69 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na ODCH vo februári, kde bola preložená z Interného oddelenia KNsP Čadca. Na 16. deň hospitalizácie v rámci skríningu pri preklade odobratý TR s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: arteriálna hypertenzia, inkontinencia, atropia mozgu.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby - 79 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na ODCH KNsP Čadca v júni, kde bola preložená z Ortopedického oddelenia FNsP Žilina. V rámci skríningu odobratá stolica s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: stav po TEP, CHICHS, CHVI bilat., VAS arteriálna hypertenzia I. stupeň.

Interné oddelenie a JIS

Evidujeme 68 NN.

36 NN črevnej lokalizácie dg. A047 s etiol. agens Clostridium difficile – ochorenia mali sporadický charakter.

1 NN črevnej lokalizácie dg A081 s etiol. agens norovírus

1 NN lokalizácie horné dýchacie cesty dg. J00 s etiol. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase

6 NN črevnej lokalizácie dg Z228 s etiol. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase

1 NN lokalizácia horné dýchacie cesty dg. J04 s etiol. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase

1 NN lokalizácia dolné dýchacie cesty dg. J150 s etiol. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase

1 NN lokalizácia dolné dýchacie cesty dg. J18 s etiol. - materiál neodobratý

6 NN lokalizácia urologická dg. N30 s etiol. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase

10 NN lokalizácia urologická dg. T835 s etiol, agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase 9x, 1x Klebsiella pneumoniae CPE negat.

1 NN lokalizácia rany a popáleniny dg. L89 s etiol. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase pozit.

3 NN lokalizácia sepsy dg. A415 s etiol. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase pozit.

1 NN lokalizácia v mieste operačného výkonu dg. T814 s etiol. agens Staphylococcus aureus MRSA

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby- 55 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení v januári, kde bol preložený z ODCN KNsP Čadca. Na 11. deň hospitalizácie po preklade na oddelenie v rámci skrínungu odobratý TR s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: dlhodobá hospitalizácia, insuficiencia, edematózna sliznica žalúdka, hernia, chronický nikotinizmus.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby- 48 ročná žena hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca vo februári, kde bola preložená z UN Martin. Na 13. deň hospitalizácie po preklade na oddelenie v rámci skrínungu odobratý TR s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase pozit. z NRC. EA: polymorbídna a psychiatrická pacientka, anorexia.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby- 88 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca vo februári. Na 11. deň hospitalizácie odber TR v rámci skrínungu s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: negat.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby - 79 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca vo februári. Na 3. deň hospitalizácie v rámci skrínungu odobratý TR s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase. EA: chronická bronchitída, CHCHS, DM II typu, inkontinencia.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby - 85 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca v apríli. Na 8. deň hospitalizácie v rámci skrínungu odobratý TR s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: negat.

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby - 72 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca v júni, kde bola preložená z UN Martin. Na 9. deň hospitalizácie v rámci skrínungu odobratý TR s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: ICHS, DM II typu.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorel 84 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca v januári, kde bol preložený z UN Martin. Odobratý moč v rámci skrínungu po preklade na oddelenie s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae,

carbapenemase negat. z NRC, TR CPE 3x negat.. EA: zavedený PMK, polymorbídny pacient, ISCHS, DM II.typ.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorela 52 ročná žena hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca vo februári, kde bola preložená z HEGITO Banská Bystrica. Odobratý moč v rámci skríningu pri preklade na oddelenie s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: zavedený PMK, cirhóza heparu.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorela 74 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca v januári. Na 12. deň hospitalizácie pre akútny uroinfekt febrílie. odobratý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC, TR CPE 3x negat.. EA: zavedený PMK, imobilná morbidna pacientka.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorel 47 ročný muž hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca v septembri, kde bol preložený z ODCH KNsP Čadca. Na 23. deň hospitalizácie zvýšené CRP, skalený moč. Odobratý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC, TR CPE 3x negat.. EA: zavedený PMK, polymorbídny pacient.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorela 52 ročná žena hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca vo februári, kde bola preložená z ODCH KNsP Čadca. Na 13. deň hospitalizácie skalený moč, bolesti v podbrušku. Odobratý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC, TR CPE 3x negat.. EA: zavedený PMK, steatóza pečene, leukocytóza.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorela 60 ročná žena hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca v apríli, kde bola preložená z DOS KNsP Čadca. Na 31. deň hospitalizácie skalený moč. Odobratý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC, TR CPE 3x negat.. EA: zavedený PMK.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorela 83 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca v apríli. Na 2. deň hospitalizácie skalený moč. Odobratý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: zavedený PMK, imobilná pacientka.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorela 69 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca v apríli. Na 16. deň hospitalizácie zvýšené CRP. Odobratý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase. EA: zavedený PMK.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorel 71 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca v júni. Na 6. deň hospitalizácie skalený moč. Odobratý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: zavedený PMK, imobilný pacient.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorela 83 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca v júli. Na 3. deň hospitalizácie pálenie pri močení, skalený moč. Odobratý moč na vyšetrenie s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC, TR CPE 3x negat.. EA: zavedený PMK.

dg. J180 Bližšie neurčená pneumónia. Ochorela 48 ročná žena hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca v júni. Na 15. deň hospitalizácie febrílie, zvýšené CRP. Materiál na vyšetrenie neodobratý, dg. stanovená na základe kliniky a RTG nálezu. EA: negat.

dg. J150 Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae. Ochorel 82 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca v januári, kde bol preložený z OAIM KNsP Čadca. Na 8. deň hospitalizácie dyspnoe, kašeľ, zahlienenosť, akútne respiračné zlyhanie, napojený na UPV. Odoberaté sputum s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC, TR CPE pozit.. EA: polymorbídny pacient, po UPV.

dg. J04 Akútny zápal hltana a priedušnice. Ochorel 62 ročný muž hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca v júli. Na 19. deň hospitalizácie febrílie, vykašliavanie spúta. Odoberaté TT s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC, TR CPE 3x negat. EA: tumor laryngis, DM II typ.

dg. J00 Akútny zápal nosohltana. Ochorel 64 ročný dôchodca hospitalizovaný na Paliatívnom oddelení KNsP Čadca v apríli, kde bol preložený z Interného oddelenia. V rámci skríningu po preklade na oddelenie odoberatý výter z nosohltana s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: pacient opakovane hospitalizovaný pre dg. C155, preklad z KHCH UN Martin - inoperabilný Ca pažeráka zavedený stent a drenáži pr. hrudníka pre fluidothorax, bez potvrdenia tracheezofag. fistuly.

dg. A415 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami. Ochorel 75 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca v septembri, kde bol preložený z SUSCCH Banská Bystrica. Na 21. deň hospitalizácie febrílie, triaška, zvýšené CRP, minerálový rozvrat, BPN, celková slabosť. Odoberatá hemokultúra s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: zavedený PVK, polymorbídny pacient.

dg. A415 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami. Ochorel 74 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca vo februári. Na 7. deň hospitalizácie zvýšené CRP, febrílie, zimnica, dyspnoe, retencia moču. Odoberatá hemokultúra s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: kolostómia, dialyzovaný pacient, zavedený PMK.

dg. A415 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami. Ochorela 75 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca v januári. Na 14. deň hospitalizácie febrílie, triaška, zimnica, znížený TK, bledá, schvátená, CRP 91,8. Odoberatá hemokultúra s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: zavedený PVK, polymorbídna pacientka.

dg. N30 Cystitída. Ochorel 33 ročný muž hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca v januári. Na 8. deň hospitalizácie skalený moč, zvýšené CRP, subfebrílie, Odoberatý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC, TR CPE 3x negat.. EA: negat..

dg. N30 Cystitída. Ochorel 80 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca, kde bol preložený z Internej JIS KNsP Čadca v decembri. Na 14. deň hospitalizácie zvýšené CRP. Odoberatý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC, TR CPE 3x negat.. EA: opakované hospitalizácie.

dg. N30 Cystitída. Ochorela 68 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca v apríli. V rámci skríningu odoberatý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: DM II typ, KACH, stav po NSTEMI MIR.

dg. N30 Cystitída. Ochorel 70 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca v apríli. Na 16. deň hospitalizácie febrílie, zvýšené CRP, ťažkosti pri močení. Odoberatý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: BPN bilat, fibrilácia predsiení, arteriálna hypertenzia.

dg. N30 Cystitída. Ochorel 70 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca v apríli. Na 6. deň hospitalizácie zvýšené CRP. Odoberatý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: negat.

dg. N30 Cystitída. Ochorel 61 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca v júni. Na 3. deň hospitalizácie skalený moč, zvýšené CRP. Odoberatý moč

s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC, TR CPE 3x negat.. EA: negat.

dg. T814 Infekcia po výkone nezatriedená inde. Ochorel 61 ročný dôchodca hospitalizovaný na Internom oddelení KNsP Čadca v marci. Na 16. deň hospitalizácie bolesť pooperačnej rany ľavého predkolenia, vzostup zápalovej aktivity, začervenanie, preteplenie, prítomná fistula s obtekaním sanguinolentno-purulentného obsahu. Odobratý ster z rany s pozit. výsledkom Staphylococcus aureus MRSA. EA: opakované dlhodobé hospitalizácie.

dg. L89 Dekubitálny vred – preležanina. Ochorela 73 ročná dôchodkyňa hospitalizovaná na Internom oddelení KNsP Čadca v júli. Na 3. deň hospitalizácie zvýšené TT 38 st. celzia. Odobratý ster z dekubitu s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC, TR CPE 3x pozit.. EA: imobilná pacientka, zavedený PMK, dekubit v sakrálnej oblasti.

Oddelenie anestézia a intenzívnej medicíny

Evidujeme 6 NN.

4 NN črevnej lokalizácie dg. A047 s etiol. agens CDI 4x

1 NN črevnej lokalizácie dg. Z228 s etiol. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase

1 NN urologickej lokalizácie dg. T835 s etiol. agens Klebsiella pneumoniae carbapenemase

dg. Z228 Nosič inej infekčnej choroby- 64 ročný dôchodca hospitalizovaný na OAİM KNsP Čadca v januári, kde bol preložený z OAİM FNsP Žilina. Na 8. deň hospitalizácie v rámci skríningu po preklade z oddelenia odobratý TR s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: onkologický pacient, napojený na UPV, akútna respiračná insuficiencia, imobilný pacient, zavedený PMK.

dg. T835 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov. Ochorel 67 ročný dôchodca hospitalizovaný na OAİM KNsP Čadca v septembri, kde bol preložený z OÚCH KNsP Čadca. Na 7. deň hospitalizácie skalený moč, subfebrílie. Odobratý moč s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: zavedený PMK, apalický pacient po subdurálnom krvácaní.

Dom ošetrovateľskej starostlivosti – DOS

V roku 2019 nebola hlásená NN. V minulom roku 2018 sme neevidovali NN.

Chirurgické oddelenie

Evidujeme 6 NN.

4 NN črevnej lokalizácie dg. A047 s etiol. agens CDI 4x

2 NN lokalizácia infekcia v mieste operačného výkonu dg. T814 s etiol. agens Staphylococcus aureus MRSA 1x, Klebsiella pneumoniae carbapenemase 1x

dg. T814 Infekcia po výkone nezatriedená inde. Ochorel 80 ročný dôchodca hospitalizovaný na Chirurgickom oddelení KNsP Čadca v marci. Na 3. deň hospitalizácie odobratý ster z rany s pozit. výsledkom Staphylococcus aureus MRSA. EA: DM 2. typ, opakovaná postupná amputácia v mieste výskytu NN v marci 2019, pes diabetica.

dg. T814 Infekcia po výkone nezatriedená inde. Ochorel 39 ročný muž hospitalizovaný na Chirurgickom oddelení KNsP Čadca v septembri. Na 8. deň hospitalizácie začervenanie rany. Odobratý ster z rany s pozit. výsledkom Klebsiella pneumoniae carbapenemase z NRC. EA: negat.

Paliatívne oddelenie

Evidujeme 2 NN.

1 NN lokalizácia horné dýchacie cesty dg. J04 s etiol. agens *Klebsiella pneumoniae* carbapenemase pozit..1 NN lokalizácia iné dg. T827 s etiol. agens *Klebsiella pneumoniae* carbapenemase pozit.

dg. J04 Akútny zápal hrtana a priedušnice. Ochorel 68 ročný dôchodca hospitalizovaný na Paliatívnom oddelení KNsP Čadca v júli, kde bol preložený z Psychiatrického oddelenia FNsP Žilina. Na 19. deň hospitalizácie bolesť hrdla. Odoberatý TT s pozit. výsledkom *Klebsiella pneumoniae* carbapenemase z NRC, TR CPE 3x negat. EA: pacient opakovane hospitalizovaný pre dg.C349, poruchy správania s agresivitou, adenokarcinóm, dysp. sy., loisko retenčnej cysty, MTS tiel stavcov, MTS ložisko v hepare, chron. nádorová bolesť, art. hypertenzia.

dg. T827 Infekcia a zápalová reakcia zavinená inými srdcovými a cievnyimi pomôckami, implantátmi a štepmi. Ochorel 91 ročný dôchodca hospitalizovaný na Paliatívnom oddelení KNsP Čadca v marci, kde bol preložený z Interného oddelenia KNsP Čadca. Na 21. deň hospitalizácie zvýšené CRP, febrílie, slabosť. Odoberatá špička kavalu s pozit. výsledkom *Klebsiella pneumoniae* carbapenemase z NRC. EA: zavedený CVK, polymorbídny pacient, inkontinentný, demencia, encefalopatia, renálna insuficiencia, anémia, polyartralgie.

Dialyzačné stredisko BORENAL Čadca

V tomto ani v minulom roku nám NN nebola hlásená.

Závažné diagnózy NN

Rozpísané pri jednotlivých oddeleniach.

Epidemický výskyt NN

V roku 2019 sme nezaznamenali epidemický výskyt nozokomiálnych nákaz.

Úmrtia na NN

Nezaznamenali sme žiadne úmrtie v súvislosti s diagnózou NN.

Tab. III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto v roku 2019

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
KNsP Čadca	161	15487	1,04
Spolu lôžkové zariadenia	161	15487	1,04
BIORENAL s.r.o. Čadca	0	13906	0,00
Spolu dialyzačné pracoviská	0	13906	0,00
Spolu	161	29393	0,55

Tab. III. 9.2 Proporcia výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto v roku 2019

Oddelenie	Počet NN	Počet hospit.	%
OAIM	6	165	3,64
ODCH	63	743	8,48
Gynekologicko - pôrod. odd.	0	2613	0,00
Chirurgické odd.	6	2001	0,30
Neonatológia	0	1155	0,00
Neurologické odd.	9	1745	0,52
Paliatívna medicína	2	327	0,61
Pediatrica	6	1187	0,51
Úrazová chirurgia	1	1533	0,07
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	0	261	0,00
Interné odd.	68	3757	1,81
Spolu	161	15487	1,04

Tab. III. 9. 3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v SR v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto v roku 2019

Diagnóza/ MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcia %
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	101	62,73
A080	Rotavírusová enteritída	3	1,86
A081	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	3	1,86
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	4	2,48
J00	Akútny zápal nosohltana	1	0,62
J04	Akútny zápal hrtana a priedušnice	3	1,86
J150	Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae	1	0,62
J18	Zápal pľúc vyvolaný nešpecifikovaným mikroorganizmom	1	0,62
J180	Bližšie neurčená pneumónia	1	0,62
L89	Dekubitálny vred – preležanina	2	1,24
N30	Cystitída	8	4,97
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	4	2,48
T827	Infekcia a zápalová reakcia zavinená inými srdcovými a cievnyimi pomôckami, implantátmi a štepmi	1	0,62
T835	Infekcia a zápalová reakcia zavinená proteticou pomôckou močových orgánov	13	8,07
Z228	Nosič inej infekčnej choroby	15	9,32
Spolu		161	100,00

Tab. III. 9. 4 Výskyt NN podľa oddelení v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto v roku 2019

Oddelenie	KNsP Čadca		BIORENAL s.r.o.		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
OAIM	6	3,73			6	3,73
ODCH	63	39,13			63	39,13
Gyn. - pôrod. odd.	0	0,00			0	0,00
Chirurgické odd.	6	3,73			6	3,73
Neonatológia	0	0,00			0	0,00
Neurologické odd.	9	5,59			9	5,59
Paliatívna medicína	2	1,24			2	1,24
Pediatrica	6	3,73			6	3,73
Úrazová chirurgia	1	0,62			1	0,62
Dom ošetrovateľskej starostlivosti	0	0,00			0	0,00
Interné odd.	68	42,24			68	42,24
Dialyzačné stredisko	0	0,00			0	0,00
Spolu	161	100,00	0	0,00	161	100,00

Tab. III. 9. 5. Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie/2019

Druh Oddelenia	Lokalizácia infekcie																						
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chir. výkonu a popáleniny (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		SPOLU		
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
OAIM	5	3,11																		1	0,62	6	3,73
ODCH	56	34,78	1	0,62											1	0,62	1	0,62	4	2,48	63	39,13	
Chir. odd.	4	2,48									2	1,24										6	3,73
Neonatológia																							
Neurol. odd.	8	4,97					1	0,62														9	5,59
Paliatívna medicína							1	0,62	1	0,62												2	1,24
Pediatrica	6	3,73																				6	3,73
Úrazová chirurgia											1	0,62										1	0,62
Interné odd.	43	26,71	2	1,24			2	1,24			1	0,62			1	0,62	3	1,86	16	9,94	68	42,24	
Spolu	122	75,78	3	1,86			4	2,48	1	0,62	4	2,48			2	1,24	4	2,48	21	13,04	161	100,00	

Tab. III. 9. 6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie /rok 2019

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chir. výkonu a popáleniny (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
CDI	101	62,73																			101	62,73
Klebsiella pneumoniae											1	0,62									1	0,62
KPC CPE pozit.	14	8,70	1	0,62			4	2,48	1	0,62	1	0,62			1	0,62	4	2,48	21	13,04	47	29,19
KPC CPE negat.																			1	0,62	1	0,62
Norovírus	3	1,86																			3	1,86
Rotavírus	3	1,86																			3	1,86
Staph. aureus MRSA											2	1,24			1	0,62					3	1,86
Materiál neodobratý			2	1,24																	2	1,24
Spolu	121	75,16	3	1,86			4	2,48	1	0,62	4	2,48			2	1,24	4	2,48	22	13,66	161	100,00

Tab. IV. 1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2019 v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto

Oddelenie alebo ambulantné ZZ	Celkový počet ZZ	Vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex. Previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. Opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. OAIM/JIS	9	9	10		6	25
Lôž. odd. chirurg. smer	3	3	7		12	22
Lôžk. odd. nechirurg. smer	8	8	144		14	166
Amb. všeob. lekári	63	22				22
Amb. odborní lekári	102	18			7	25
Stomatológovia	59	17				17
SPOLU	244	77	161		39	277

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
OÚCH	24	2	8,33	74	1	1,35
ODCH	6	0	0,00	38	9	23,68
Detské	6	0	0,00	63	7	11,11
OAIM	6	0	0,00	59	7	11,86
Gyn. pôr.	22	2	9,09	129	7	5,43
Neurologické	0	0	0,00	39	7	17,95
Chirurgické	18	1	5,55	89	5	5,62
Interné	12	0	0,00	129	20	15,50
Novorodenecké	6	0	0,00	49	6	8,16
Centrálna steril.	6	0	0,00	18	0	0,00
DOS	2	0	0,00	51	8	15,69
Paliatívne	0	0	0,00	16	2	12,50
ORL zákr. sála	6	0	0,00	8	0	0,00
BIORENAL	0	0	0,00	13	0	0,00
SPOLU	114	5	4,39	775	76	9,81

Tab. IV. 1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu

Názov zdravot. pomôcky	vzorky sterilizované v												% pozit.	
	jednor. kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontajneroch		v inom obale		voľne		SPOLU			
	cp	p	cp	p	cp	p	cp	p	cp	p	cp	p		
kov	32	2								28	2	60	4	6,66
sklo	2									2		4		
guma	2											2		
textil	32	1										32	1	3,16
plasty	14											14		
liečivá														
endosk. kateg. I.														
šitie														
roztoky														
iné										2		2		
SPOLU	82	3								32	2	114	5	
% pozit.		3,66									6,25		3,39	

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie

názov zdrav. pomôcky	vzorky sterilizované v														SPOLU	% pozit.	
	HVS		AUT		chem.		fyz. chem.		plazma		inak		VS				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P			
kov	24	2	36	2											60	4	6,66
sklo	2		2												4		
guma			2												2		
textil			32	1											32	1	3,16
plasty			2				12								14		
liečivá																	
endosk. kat. I.																	
šitie																	
roztoky																	
iné	2														2		
SPOLU	28	2	74	3			12								114	5	4,39

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto

	výsledky testovania							
	počet evid. prístroj	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit.	počet vyradených
AUT	53	36	67,92					
HVS	92	36	39,13					
FS	1	1	100,00					
Plazma								
EO								
Iný								
SPOLU	146	73	50,00					

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

miesto odberu vzoriek	počet odobratých vzoriek			druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	celkom	pozit.		grampozitívna mikroflóra	gramnegatívna mikroflóra	plesne a kandidy
		abs.	%			
ruky personálu	141	9	6,38	6	3	
pokožka a ruky pac.						
prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	23	1	4,35	1		
inkubátory	5					
prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie						
nástroje a pomôcky so suchým prostredím	23	2	8,70	2		
nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	11	1	9,09		1	
dezinfekčné roztoky						
lekárske roztoky a H ₂ O						
masti a gély						
pomôcky na stravovanie pacientov	62	13	20,99	11	2	
lôžkoviny a bielizeň	17	4	23,53	4		
pomôcky na upratovanie a toaletu	134	22	16,42	18	4	
maloplošná dezinfekcia (odd.- lekárne, ambulancie)	239	24	10,04	22	2	
maloplošná dezinfekcia (oper. trakt)	85					
veľkoplošná dezinfekcia (odd.- lekárne, ambulancie)	29					
veľkoplošná dezinfekcia (oper. trakt)	6					
vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)						
SPOLU	775	76	9,81	64	12	

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV. I. ŠZD v ZZ

V okrese Čadca máme k dispozícii jedno ústavné zdravotnícke zariadenie spádovo určené pre okres Čadca a Kysucké Nové Mesto s kapacitou 436 lôžok. Zahŕňa 9 JIS oddelení, 3 lôžkové oddelenia chirurgického smeru, 8 lôžkových oddelení nechirurgického smeru, 1 oddelenie centrálnej sterilizácie a urgentný príjem. Pre deti a dorast evidujeme v okresoch Čadca a Kysucké Nové Mesto 22 ambulancií, 41 ambulancií všeobecných lekárov, 59 stomatologických ambulancií a 102 ambulancií odborných lekárov. Všetky tieto ambulancie sú neštátneho charakteru. Evidujeme 1 infektologickú ambulanciu, ktorá poskytuje zdravotnícke služby vo vzťahu k infekčným ochoreniam zamerané na ambulantnú starostlivosť pre obidva okresy nášho regiónu. Prípady vyžadujúce hospitalizáciu sú odosielané na spádovú KI a CM UNM Martin. Jedno laboratórium klinickej mikrobiológie spadajúce pod KNsP Čadca poskytuje laboratórne analýzy ochorení z jednotlivých lôžkových oddelení, odborných ambulancií a spádových ambulancií všeobecných lekárov.

Cielené kontroly HER sme vykonali v súvislosti s výskytom nozokomiálnych nákaz 10x na lôžkových odd. OAIM/JIS, 7x lôžkových oddeleniach chirurgického smeru, 144x lôžkových oddeleniach nechirurgického smeru. ŠZD bol vykonaný 22x na ambulanciách všeob. lekárov, 18x na ambulanciách odborných lekárov a 17x u stomatológov. Pri výkone ŠZD boli dávané do pozornosti postupy v zmysle OU MZ SR pre diagnostiku a protiepidemické opatrenia pri výskyte bakteriálnych pôvodcov infekčných ochorení s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie. Pripomínali sme neodkladné informovanie vedenia zariadenia a RÚVZ pri výskyte bakteriálnych pôvodcov infekčných ochorení s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie, zvýšenie spotreby a koncentrácie alkoholových dezinfekčných prostriedkov a s tým súvisiacu hygienu rúk a dodržiavanie bariérovej ošetrovateľskej techniky, ako aj dôsledné vedenie zdravotného záznamu, s uvádzaním všetkých podstatných informácií o infekcii, prípadne kolonizácii pacienta v prepúšťacej, príp. prekladovej správe, ako i zaznamenanie v zdravotnej dokumentácii. Dbali sme na nevyhnutnosť zabezpečenia izolácie podozrivých i potvrdených prípadov ochorenia, dostatok jednorázových OOPP na oddeleniach. Aktívny mikrobiolog. skrining bol rozhodnutím RH nariadený 55 pacientom, ktorí boli v kontakte s chorým alebo nosičom KPC v zdravotníckom zariadení. Kontrolou nariadených opatrení bolo zistené, že sú v plnom rozsahu splnené.

V rámci ŠZD sme vykonali 22x komplexných previerok na ambulanciách všeobecných lekárov, 18x na ambulanciách odborných lekárov a 17x na stomatologických ambulanciách.

V roku 2019 sa vykonala mimoriadna cielená kontrola v lôžkových zdravotníckych zariadeniach, ktorá bola zameraná na dodržiavanie hygienicko – epidemiologického režimu a zistenie hygienického stavu priestorov zariadenia. Kontrola bola vykonaná na 11 lôžkových nemocničných oddeleniach a oddelení liečebnej výživy a stravovania. Nakoľko boli zistené nedostatky technického charakteru, rozhodnutím RH boli nariadené opatrenia formou pokynov.

V priebehu roku 2019 sme na všetkých lôžkových oddeleniach KNsP Čadca 114x vykonali mikrobiálny monitoring zo sterilného materiálu a 775x z prostredia. Z počtu 114 sterov zo sterilného materiálu bolo 5 vzoriek pozitívnych, t. j. 4,39%, predpokladáme sekundárnu kontamináciu. Etiologickým agens bol *Staphylococcus epidermidis* 2x, *Sarcina* species 3x. Z 775 vzoriek sterov z prostredia, vrátane rúk bolo 73 pozitívnych, t. j. 9,42%. Na oddeleniach, kde bola zaznamenaná vyššia bakteriálna kontaminácia prostredia, boli vykonávané opakované stery z prostredia poukazujúce na zlepšenie bakteriálneho osídlenia nemocničného prostredia. Z patogénnych mikroorganizmov sa najčastejšie vyskytovali *Enterococcus faecalis* 38x, *Pseudomonas aeruginosa* 17x, *Bacillus cereus* 8x, *Staphylococcus*

aureus 6x. V porovnaní s minulým rokom došlo k zníženiu osídlenia nemocničného prostredia patogénnymi mikroorganizmami z 11,35% na 9,42%.

V porovnaní s minulým rokom došlo k miernemu poklesu počtu odobratých vzoriek sterov z prostredia a vzoriek zo sterilného materiálu, čo bolo spôsobené vykonávaním aktivít súvisiacich s plnením Programov a projektov a NPKIO. Väčšina materiálu sa sterilizuje na oddelení CS, prípadne v HVS alebo AUT na operačných sálach a oddeleniach, alebo sa používajú jednorazové pomôcky.

V rámci cieleného ŠZD sme vykonali kontrolu výsledkov predložených protokolov funkčnosti sterilizačnej techniky bioindikátormi v 41 zdravotníckych zariadeniach. Celkovo bolo skontrolovaných 36 AUT, funkčnosť 36 HVS a 1 FORM. Výsledky preukázali funkčnosť kontrolovanej sterilizačnej techniky. Pri výkone kontroly sterilizačnej techniky nám bola predkladaná dokumentácia: sterilizačné denníky, protokoly o testovaní ST BI. Pri výkone ŠZD neboli zistené nedostatky.

V roku 2019 nedošlo k vyradeniu sterilizačnej techniky.

b. IV. 2. Výkony v ohniskách

V tomto roku sme spracovali 924 ohnísk prenosných ochorení. Celkovo bolo chránených 371 osôb. V ohniskách nákazy boli nariadené nasledovné protiepidemické opatrenia: dezinfekcia – 617x, informovanie zainteresovaných – 16x, sprísnenie hyg. – epid. režimu – 173x, vyhľadanie podozrivých z nákazy – 122x, zdravotná výchova – 984x, likvidácia odpadu -2x, zvýšený zdravotný dozor – 1x, 33 kontaktom bol nariadený lekársky dohľad, zákaz výkonu epid. závaž. činností 1x, vyhľadanie podozrivých z ochorenia 44x.

Evidujeme 1423 prenosných ochorení hlásených v programe EPIS. Analýza výskytu je v mesačných intervaloch zasielaná všetkým lekárom prvého kontaktu, primárom lôžkových oddelení KNsP Čadca a príslušným RÚVZ v kraji. V pravidelných týždenných intervaloch prostredníctvom programu EPIS zasielame od 63 lekárov prvého kontaktu hlásenie chrípky. Systém rýchleho varovania využívame priebežne na hlásenie zákonom stanovených prenosných ochorení. Hlásili sme 17 sporadických prípadov a 5 epidémií. V systéme EPIS vykazujeme 15 epidémií.

Vs. Ostatné časti

a. Preventívne programy a projekty

6.1 Národný imunizačný program SR

Gestor úlohy: ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Realizácia vlastného očkovania – vykonáva sa priebežne.

Vlastné očkovanie vykonávajú PZS podľa schválenej očkovacej schémy.

Zabezpečenie prioritných úloh pre rok 2019

- V roku 2019 sme obdržali výsledky viacúčelových imunologických prehľadov v SR, ktoré sme realizovali na základe metodického usmernenia ÚVZ SR. Výsledky odberov krvi (90 vzoriek) boli zaznamenané do individuálnych sprievodných listov a doručené zúčastneným a zapojeným lekárom – 3 všeobecní lekári pre dospelých (VLD) a 4 všeobecní lekári pre deti a dorast (VLDD). S výsledkami boli zaslané i závery IP 2018 s odporúčaniami formulovanými pracovnou skupinou pre imunizáciu. Na základe odporúčaní bolo preočkovaných proti osýpkam kombinovanou vakcínou proti MMR 12 osôb z počtu 12 neimúnnych.
- Vypracovaný očkovací kalendár na rok 2019 sme zaslali všetkým VLDD a VLD okresov Čadca a KNM a taktiež zverejnili na webovom sídle RÚVZ.
- V roku 2019 neboli realizované žiadne zmeny v očkovaacom kalendári.
- V rámci prípravy Národného registra očkovania sme z poverenia ÚVZ SR zmapovali situáciu týkajúcu sa používania ambulantných softvérov a ich dodávateľov v pediatrických ambulanciách s následným zaslaním administrátorovi EPIS.

Viacúčelové imunologické prehľady v SR

Ich realizácia bude prebiehať v termínoch a podľa pokynov gestora úlohy.

Surveillance a kontrola ochorení preventabilných očkovaním v súlade s odporúčaniami ECDC a WHO (eliminácia osýpok, rubeoly, poliomyelitídy)

Vykonáva sa priebežne. V roku 2019 sme zaznamenali 45 ochorení preventabilných očkovaním na pertussis. Ochorenia prebehli 6x ako rodinné epidémie a ostatné ochorenia mali sporadický charakter. V 20 prípadoch boli chorí riadne očkovaní vzhľadom na vek, u 21 prípadov chýbal v zdravotnej dokumentácii záznam o očkovaní, v 3 prípadoch sa jednalo o neočkované osoby vzhľadom na vek a v 1 prípade sa ochorenie vyskytlo u dieťaťa, ktorého rodičia odmietli očkovanie. U všetkých chorých i kontaktov sme zisťovali očkovací status a nariaďovali protiepidemické opatrenia. Niektoré ochorenia vzhľadom na rozdielnu laboratórnu diagnostiku boli hlásené neskoro, keď už pacienti neboli infekční.

Ochorenia na parotitídu, osýpky, rubeolu a poliomyelitídu nám neboli hlásené.

Pracovníci oddelenia epidemiológie zabezpečovali protiepidemické opatrenia u 2 prípadov hlásených kontaktov s osýpkami. V jednom prípade sa jednalo o zabezpečenie kontaktov potvrdeného ochorenia u neočkovaného dieťaťa žijúceho v ČR, hlásené KHS Zlín, ktoré počas IČ bolo na návšteve u starých rodičov v našom okrese. 1 kontaktu bol RH nariadený lekársky dohľad. V druhom prípade bol hlásený kontakt z RÚVZ Bratislava s potvrdeným ochorením pasažiera na leteckej linke Londýn – Praha. Pri zabezpečovaní protiepidemických opatrení sme postupovali v súlade s Usmernením HH SR k Akčnému plánu na udržanie stavu eliminácie osýpok a kongenitálneho rubeolového syndrómu a na elimináciu rubeoly v SR zo dňa 22. 06. 2017, značky OE/5612/2017.

Na oddelenie epidemiológie bolo nahlásené z infektologickej ambulancie podozrenie na osýpky u riadne očkovaného 16 ročného muža z okresu Čadca. Vykonali sme príslušné protiepidemické opatrenia. Výsledky odobratých vzoriek krvi uvedené ochorenie nepotvrdili.

Manažment očkovania

Lekárom prvého kontaktu z okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto sme zaslali aktuálny očkovací kalendár a praktický očkovací kalendár na rok 2019. Očkovací kalendár aj praktický očkovací kalendár na rok 2019 bol zverejnený i na webovej stránke tunajšieho RÚVZ. V apríli uskutočnili pracovníci oddelenia epidemiológie „Vzdelávanie budúcich sestier na SZŠ“. Edukačnej aktivity sa zúčastnili študenti odboru zdravotnícky asistent zo SZŠ sv. Františka z Asissi v Čadci. Spolu bolo edukovaných 32 študentov v 5 prednáškových cykloch. Zároveň obdržali edukačné materiály k danej problematike. Na ambulancie VLDD, VLD boli preposlané informácie: EIW i s odbornými materiálmi pre informovanie verejnosti, leták osýpky, Vestník MZ SR na zabezpečenie surveillance pertussis v SR, TS MZ SR/ÚVZ SR: Očkovací kalendár sa bude upravovať, IP 2018 Záverečná správa, Vestník MZ SR Akčný plán na udržanie stavu eliminácie osýpok a kongenitálneho rubeolového syndrómu a na alimináciu rubeoly v SR. Štvrťročne zasielame štatistické údaje o odmietaní povinného očkovania na ÚVZ SR. Lekárom prvého kontaktu boli priebežne zasielané informácie z ÚVZ SR, týkajúce sa aktuálnej epidemiologickej situácie vo výskyte osýpok. Na web sídla úradu bola zverejnená informácia o EIW, leták osýpky, TS [MZ SR/ÚVZ SR: Očkovací kalendár sa od budúceho roka upraví](#), TS ÚVZ SR: Aktuálna situácia vo výskyte osýpok v SR a susedných štátoch, TS ÚVZ SR: Informácia k výskytu ochorení na záškrt na Ukrajine, Usmernenie HH SR k odporúčanému očkovaniu proti osýpkam v rámci IP 2018 realizovaného v SR v roku 2018, Stanovisko ÚVZ SR k otázke ochrany osobných údajov pri hlásení odmietnutia povinného očkovania.

Kontrola očkovania

Vykonáva sa podľa odborného usmernenia na kontrolu očkovania v mesačných intervaloch zo všetkých pediatrických obvodov okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto. Podľa očkovacieho kalendára bolo v roku 2019 zaznamenaných 9795 očkovacích výkonov.

Vlastná administratívna kontrola očkovania

Bola vykonaná k 31. 8. 2019 v zmysle platného usmernenia ÚVZ SR - HH SR zo dňa 09. 07. 2019, č. OE/5499/2019, RZ-120622/2019 na jednotlivých zdravotníckych obvodoch v ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast. Zaočkovanosť v jednotlivých kontrolovaných ročníkoch narodenia u jednotlivých druhov očkovania sa v okrese Čadca pohybovala od 97,31% do 99,39%. V okrese Kysucké Nové Mesto sa zaočkovanosť pohybovala od 93,56% do 99,35%. Nižšiu zaočkovanosť ako 95% sme v rámci povinného očkovania nezaznamenali. V jednom obvode v okrese Kysucké Nové Mesto bola zaznamenaná v ročníku narodenia 2017 zaočkovanosť 93,56% z dôvodu 13-tich odmietnutí očkovania, 2 kontraindikácií a v 2 prípadoch sa rodičia nedostavili na očkovanie napriek opakovaným telefonickým i osobným urgenciám. V tomto ročníku narodenia evidujeme tiež nízky počet detí. Neboli zaznamenané nedostatky v evidencii, dokumentácii, vo výkone očkovania, skladovaní vakcín a dodržiavaní chladového reťazca. Preplnenosť chladničiek nebola zistená v žiadnom obvode. Očkovacie látky boli uskladnené podľa dĺžky expirácie. Správa z vyhodnotenia kontroly očkovania k 31. 08. 2019 za okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto bola v stanovenom termíne zaslaná RÚVZ so sídlom v Žiline. Výsledky dosiahnutej zaočkovanosti sú zverejnené na webovom sídle RÚVZ pre oboznámenie odbornej i laickej verejnosti.

6.2 Surveillance infekčných chorôb

Gestor úlohy: ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Zlepšenie laboratórnej spolupráce

Do informačného systému EPIS sú hlásené laboratórne výsledky len z OKM FNŠP Žilina a Alpha Medical Ružomberok. Ostatné laboratóriá k hláseniu laboratórných výsledkov do IS nepristúpili. Do IS EPIS nie sú hlásené všetky pozitívne laboratórne výsledky prenosných ochorení, ktoré podliehajú hláseniu.

Zlepšenie hlásenia prenosných ochorení

Aj napriek propagovaniu využívania on-line hlásenia prenosných ochorení do existujúceho informačného systému EPIS, hlásna služba PZS sa uskutočňuje len poštovou formou, výnimočne e-mailovou poštou. Pre zlepšenie hlásnej služby prenosných ochorení sme na web sídle uverejnili zoznam povinne hlásených prenosných ochorení i vzor individuálneho hlásenia prenosnej choroby. Elektronickou poštou sme tieto informácie poskytli lekárom prvého kontaktu z okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto.

Analýza rizika hrozby nových alebo „staronových“ infekčných ochorení

Systém rýchleho varovania sa využíva priebežne na hlásenie zákonom stanovených prenosných ochorení – hlásili sme 15 sporadických prípadov. V systéme EPIS vykazujeme 15 epidémií.

Epidemiologický dohľad, monitorovanie, kontrola a riadenie importovaných prenosných ochorení prostredníctvom príst'ahovalcov

V okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto sa nenachádzajú utečenecké tábory a strediská.

Zlepšenie informovanosti a zvýšenie edukácie obyvateľstva v problematike prenosných ochorení

Uskutočňuje sa priebežne prostredníctvom web stránky RÚVZ a zasielaním informácií lekárom prvého kontaktu e-mailovou poštou – Európsky imunizačný týždeň, Kampaň – hygiena a dezinfekcia rúk, informácia 1.december – svetový deň AIDS. Praktická edukácia v rámci kampane – hygiena a dezinfekcia rúk sa vykonávala na oddeleniach KNŠP Čadca. V poradni očkovania poskytujeme poradenské služby, a taktiež edukačný materiál s danou tematikou. Na web sídle úradu sme zverejnili informáciu o aktuálnej epidemiologickej situácii vo výskyte osýpok, EIW, leták osýpky, 5.máj - Kampaň hygiena a dezinfekcia rúk, 1. december svetový deň AIDS. V prípade záujmu sme poskytovali poradenstvo verejnosti, PZS a pod..

6.3 Informačný systém prenosných ochorení

Gestor úlohy: ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Skvalitňovanie hlásenia zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorí sú povinní zo zákona hlásiť.

Aj napriek propagovaniu využívania on-line hlásenia prenosných ochorení do existujúceho informačného systému EPIS, hlásna služba sa uskutočňuje len poštovou formou, výnimočne e-mailovou poštou.

Kontrola kvality údajov v EPISe - vykonáva sa priebežne.

Vyhľadanie všetkých relevantných údajov podľa požiadaviek legislatívy EÚ

Priebežne reagujeme na nové požiadavky položiek povinne hlásených do sietí, ktoré boli zohľadnené pri tvorbe programu EPIS. Tieto priebežne vyhľadávame a aktívne sledujeme. V roku 2019 sme evidovali 1 423 prenosných ochorení.

Manažment epidémií

Vykonávame priebežne. V systéme EPIS vykazujeme 15 epidémií. Každá epidémia má pridelené jedno heslo, ku ktorému sa priradujú príslušné prípady. U všetkých epidémií sme pátrali po prameni a faktoroch prenosu so zabezpečením príslušných protiepidemických opatrení. Detailný rozbor uvádzame vo VS za rok 2019.

Manažment kontaktov a ohnisk

Vykonávame priebežne. V roku 2019 sme evidovali 924 ohnisk s protiepidemickým zabezpečením kontaktov. V ohniskách boli nariadené nasledovné protiepidemické opatrenia: dezinfekcia – 617x, informovanie zainteresovaných – 16x, sprísnenie hyg. epid. režimu – 173x, vyhľadanie podozrivých z nákazy – 122x, zdravotná výchova – 984x, lekársky dohľad – 33x, likvidácia odpadu – 2x, zákaz výkonu epid. závaž. činností – 1x, ZZD – 1x, vyhľadanie podozrivých z ochorenia – 44x. Počet chránených osôb v ohniskách bol 371.

Pravidelné hlásenie prenosných ochorení do systému ECDC, TESSY, úprava existujúceho systému EPIS podľa nových definovaných požiadaviek ECDC

Priebežne podľa definovaných požiadaviek ECDC – TESSY denne doplníme centrálnu databázu individuálne hlásených prípadov infekčných ochorení. Pravidelne v týždenných intervaloch evidujeme prípady ARO a CHPO od lekárov prvého kontaktu, v mimoriadnych situáciách využívame systém rýchleho varovania (SRV). Doplníme výsledky vyšetrení z NRC. V praxi uplatňujeme výstupy analýz z dôvodu prevencie a kontroly prenosných ochorení.

6.4 Nozokomiálne nákazy

Gestor úlohy: RÚVZ so sídlom v Trenčíne a v Banskej Bystrici

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Surveillance vybraných nemocničných nákaz na jednotkách intenzívnej starostlivosti a infekcií v mieste chirurgického výkonu podľa protokolu ECDC

Na uvedenej úlohe neparticipujeme. Opakovane sme so žiadosťou o zapojenie sa do projektu oslovovali KNsP Čadca, avšak neúspešne.

Európska surveillance infekcií Clostridium difficile podľa protokolu ECDC

Oddelenie epidemiológie vykonáva trvale kontinuálne surveillance incidence CDI prostredníctvom EPIS so zabezpečením protiepidemických opatrení. Zaevidovali sme spolu 176 ochorení, z toho komunitných potvrdených s produkciou toxínu bolo 73 a možných GDH pozit. 2. 101 ochorení malo nozokomiálny charakter, z toho 54 ochorení s produkciou toxínu a 47 možných GDH pozit..

Bodové prevalenčné sledovanie nozokomiálnych nákaz a spotreby antibiotík v európskych nemocniciach (BPS II)

V roku 2019 boli odovzdané a prezentované výsledky BSP II. zúčastnenej nemocnici v Čadci. Zároveň vedeniu bola odovzdaná publikácia s výsledkami sledovania pre ďalšie využitie a navrhnutie opatrení za účelom zníženia nozokomiálnych nákaz a spotreby antibiotík, z dôvodu zvýšenia rezistencie bakteriálnych pôvodcov.

Realizácia kampane Clean care is save care

V rámci kampane WHO – 5. máj - deň hygieny rúk sme na všetkých lôžkových oddeleniach, JIS a operačných sálach KNsP Čadca vykonali názorné ukážky umývania a dezinfekcie rúk zdravotníckych pracovníkov. Vedúcim zamestnancom oddelení boli poskytnuté edukačné materiály o správnej hygiene a dezinfekcie rúk, následná edukácia s využitím UV lampy u 79 zdravotníckych pracovníkov. V rámci kampane sme odobrali stery z rúk zdravotníckemu personálu v počte 79, z toho v 3 prípadoch bol výsledok pozitívny. V roku 2019 sme opätovne oslovili nemocničné zariadenie v Čadci s možnosťou registrácie do siete nemocníc WHO. Informácia o kampani bola zverejnená na webovom sídle úradu spolu s edukačnými materiálmi k danej problematike. V rámci Akčného plánu 9 – Prevencia nozokomiálnych nákaz sme v 1. polroku 2019 realizovali projekt vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v nemocničnom zariadení Čadca o hygiene rúk prostredníctvom prednášok s presne definovaným obsahom a praktickým nácvikom. Zdravotnícky pracovníci (ďalej ZP) mali taktiež možnosť kontroly správnej techniky dezinfekcie rúk pomocou UV lampy. Súčasťou projektu vzdelávania ZP boli aj vedomostné dotazníky, ktoré vyplnili pred začatím a ukončením prednášok. Uvedených prednášok sa zúčastnilo 151 ZP. Obdobne v 2. polroku 2019 sme zorganizovali uvedený seminár pre ZP zo zariadení sociálnych služieb okresov Čadca a KNM, ktorého sa zúčastnilo 21 ZP. Následne dotazníky boli evidované v programe Excel a zaslané RÚVZ Trenčín. Iniciatívne sme uskutočnili tento seminár aj pre študentov SZŠ sv. Františka z Assisi Čadca, ktorí vykonávajú odbornú prax na nemocničných lôžkových oddeleniach.

Implementácia moderných foriem vzdelávania epidemiológov a cieľových skupín zdravotníckych pracovníkov v oblasti prevencie NN

Vykonáva sa priebežne. Jedna pracovníčka oddelenia epidemiológie sa zúčastnila odbornej konferencie „Surveillance NN“ na Tálloch a dve pracovníčky sa zúčastnili seminára „Antibiotiká vývoj bakteriálnej rezistencie a šírenie rezistentných kmeňov“ v Trenčíne.

Skvalitnenie surveillance a kontroly nozokomiálnych nákaz.

Priebežne vykonávame kontrolu NN v KNsP Čadca a v ambulantných zdravotníckych zariadeniach. Hlásených nám bolo 161 NN z KNsP Čadca. V súvislosti s odberom vzoriek sterov bol 56x vykonaný ŠZD, zaslaných bolo 55 vyhodnotení kontrolných sterov z prostredia a zo sterilných materiálov. Celkovo bolo odobratých 696 sterov z prostredia (bez sterov z rúk). Z tohto počtu bolo 73 vzoriek pozitívnych. Zo sterilného materiálu bolo odobratých 114 vzoriek, z toho 5 s pozitívnym nálezom, predpokladá sa sekundárna kontaminácia. Rozhodnutím RH bolo nariadených 38 lekárskeho dohľadov a 33 požiadaní o spoluprácu pre VLD pri zabezpečení protiepidemických opatrení pri výskyte bakteriálnych pôvodcov infekčných ochorení s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie. V roku 2019 sa vykonala mimoriadna cieľová kontrola v lôžkových zdravotníckych zariadeniach, ktorá bola zameraná na dodržiavanie hygienicko – epidemiologického režimu a zistenie hygienického stavu priestorov zariadenia. Kontrola bola vykonaná na 11 lôžkových nemocničných oddeleniach a oddelení liečebnej výživy a stravovania. Nakoľko boli zistené nedostatky technického charakteru, rozhodnutím RH boli nariadené opatrenia formou pokynov.

V rámci ŠZD sme vykonali kontrolu výsledkov predložených protokolov funkčnosti sterilizačnej techniky v 41 zdravotníckych zariadeniach. Celkovo bolo skontrolovaných 36 HVS, 36 AUT, 1 FOR. Výsledky preukázali funkčnosť kontrolovanej sterilizačnej techniky.

Analýzu výskytu nozokomiálnych nákaz vykonávame mesačne. Pri výskyte nozokomiálnych nákaz v rámci ŠZD boli vykonané kontrolné stery z prostredia a sterilných materiálov, kontrola HER a 55x ŠZD pri výskyte KPC. Celkovo evidujeme 161

nozokomiálnych nákaz v KNsP Čadca. Na detskom oddelení 6 NN, na internom oddelení 68 NN, na oddelení dlhodobo chorých 63 NN, na odd. OAIM 6 NN, na chirurgickom oddelení 6 NN, na paliatívnom oddelení 2 NN, na neurologickom oddelení 9 NN, na oddelení OÚCH 1 NN.

6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie

Gestor úlohy: ÚVZ SR

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom Čadci, OE

Stratégie súvisiace s pripravenosťou a kontrolou prenosných ochorení predstavujúcich závažnú hrozbu pre obyvateľstvo

Monitorovanie, zabezpečenie včasného varovania pred závažnými ohrozeniami zdravia a využívanie spoľahlivých informácií sa vykonáva priebežne podľa epidemiologickej situácie. V roku 2019 sa regionálna hygienička v nadväznosti na Usmernenie HH SR č. OE/2312/2015 na Koordináciu postupov pri zistení VNN v SR zúčastnila seminára v súčinnosti s krízovými zložkami Žilinského kraja na RÚVZ v Žiline. Taktiež návštevou činnosti urgentného príjmu KNsP Čadca a zainteresovaných zložiek pri podozrení na výskyt VNN.

Posilniť globálnu zdravotnú bezpečnosť (varovanie a reakciu na epidémie, ohrozenie biologickými zbraňami)

Do SRV sme hlásili 1 prípad ochorenia na západonílsku horúčku akvirovanú v SR. Priebežne sú prostredníctvom ÚVZ SR aktualizované postupy HH SR pre realizáciu opatrení pri výskyte VNN.

6.6 Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV

Gestor úlohy: ÚVZ SR, NRC pre poliomyelitídu

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Na základe prípisu MZ SR, HH SR podľa §5 ods. 4, písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. a príslušného harmonogramu sme vykonali 6 odberov vzoriek odpadových vôd na prítomnosť divých a vakcinálnych kmeňov polio vírusov z mestskej ČOV Čadca a následne doručili do virologického laboratória v Banskej Bystrici.

6.7 Prevencia HIV/AIDS

Gestor úlohy: ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Košiciach

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

Pre verejnosť poskytujeme záujemcom o prevenciu HIV/AIDS individuálne poradenstvo. Na web sídle úradu sme zverejnili informáciu k 1. decembru Svetový deň AIDS, vytvorený bol 1 nástenný panel k danej problematike. V rámci edukačných programov sme projekt primárnej prevencie HIV/AIDS – Hrou proti AIDS nezrealizovali pre nezáujem zo strany škôl. Realizované boli prednášky na uvedenú problematiku, a to na 23 základných školách, ktorých sa zúčastnilo 469 žiakov a 8 stredných školách, ktorých sa zúčastnilo 179 študentov.

6.8 Poradne očkovania

Gestor úlohy: ÚVZ SR, RÚVZ Bratislava hlavné mesto, RÚVZ so sídlom v Trnave

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

V poradni poskytujeme pre verejnosť konzultačnú a poradenskú činnosť v oblasti vakcinológie. Poradňu navštívilo 35 osôb. V roku 2019 sme poskytovali hlavne poradenstvo v očkovaní pred cestou do zahraničia a poradenstvo v problematike odporúčaného očkovania – 185 telefonických konzultácií. Pre narastajúci počet hlásených odmietnutí očkovania detí sme 34 zákonným zástupcom detí odmietajúcich povinné pravidelné očkovanie detí zaslali poučenie pri odmietnutí očkovania s výzvou možnosti poradenstva v problematike vakcinácie v poradni očkovania.

V marci uskutočnili pracovníci oddelenia epidemiológie „Vzdelávanie budúcich sestier na SZŠ“. Edukačnej aktivity sa zúčastnili študenti odboru zdravotnícky asistent zo SZŠ sv. Františka z Asissi v Čadci. Spolu bolo edukovaných 32 študentov.

6.9 Zvýšenie povedomia budúcich matiek o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania

Gestor úlohy: RÚVZ so sídlom v Komárne

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ so sídlom v Čadci, OE

V rámci zvýšenia povedomia o ochoreniach preventabilných očkovaním zrealizovali pracovníci oddelenia epidemiológie v spolupráci s oddelením hygieny detí a mládeže, oddelením podpory zdravia a výchovy k zdraviu edukačné aktivity pre študentov 3. a 4. ročníka na 4 stredných školách okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto, kde v 6 cykloch bolo edukovaných celkovo 195 študentov. Jednoduchým a interaktívnym spôsobom edukácie boli študenti oboznámení o rizikách súvisiacich s priebehom, možnými komplikáciami a následkami, o možnostiach a význame účinnej prevencie očkovaním, o samotných ochoreniach preventabilných očkovaním, platným očkovacím kalendárom, kolektívnej imunity. Počas edukácie bol kladený dôraz na dôležitosť očkovania a na význam individuálnej a kolektívnej imunity, najmä v súčasnej dobe. Uvedená aktivita bola pozitívne hodnotená zo strany pedagogických pracovníkov i študentov. Dotazníky po edukácii preukázali základné znalosti študentov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania.

c. Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Na oddelení epidemiológie je zriadená poradňa očkovania, v ktorej sa v určených hodinách poskytujú pre verejnosť odborné konzultácie v oblasti ochorení preventabilných očkovaním. Poradňu navštívilo 35 osôb. V roku 2019 sme poskytovali hlavne poradenstvo v očkovaní pred cestou do zahraničia a poradenstvo v problematike odporúčaného očkovania – 185 telefonických konzultácií. Pri hláseniach o odmietnutí očkovania detí sme 34 zákonným zástupcom detí odmietajúcich povinné pravidelné očkovanie detí zaslali poučenie pri odmietnutí očkovania s výzvou možnosti poradenstva v problematike vakcinácie v poradni očkovania.

d. Zdravotno-výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

V rámci aktivít k Svetovému dňu boja proti AIDS sme uverejnili na webovej stránke nášho RÚVZ pre laickú verejnosť informácie o prevencii HIV/AIDS, aktuálne fakty o AIDS. Pre verejnosť bol zrealizovaný 1 informačný panel v budove RÚVZ. Projekt „Hrou proti AIDS“ sme neuskutočnili pre nezáujem zo strany škôl. Realizované boli prednášky na uvedenú problematiku, a to na 23 základných školách, ktorých sa zúčastnilo 469 žiakov a 8 stredných školách, ktorých sa zúčastnilo 179 študentov.

V rámci kampane Hygiena a dezinfekcia rúk ako prevencia NN sme uverejnili na našej webovej stránke informácie o predmetnej kampani pre širokú verejnosť spolu s edukačnými materiálmi k danej problematike. V KNsP Čadca sme na jednotlivých lôžkových oddeleniach a všetkých príjmových ambulanciách zrealizovali pre zdravotníckych pracovníkov názorné ukážky správnej techniky umývania a dezinfekcie rúk a edukácia s využitím UV lampy. Edukačné materiály boli poskytnuté primárom a vedúcim sestram oddelení. Následne bolo odobratých 79 sterov z rúk zdravotníckeho personálu z toho 3 boli pozitívne. V rámci Akčného plánu 9 – Prevencia nozokomiálnych nákaz sme v 1. polroku 2019 realizovali projekt vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v nemocničnom zariadení Čadca o hygiene rúk prostredníctvom prednášok s presne definovaným obsahom a praktickým nácvikom. Zdravotnícky pracovníci (ďalej ZP) mali taktiež možnosť kontroly správnej techniky dezinfekcie rúk pomocou UV lampy. Súčasťou projektu vzdelávania ZP boli aj vedomostné dotazníky, ktoré vyplnili pred začatím a ukončením prednášok. Uvedených prednášok sa zúčastnilo 151 ZP. Obdobne v 2. polroku 2019 sme zorganizovali uvedený seminár pre ZP zo zariadení sociálnych služieb okresov Čadca a KNM, ktorého sa zúčastnilo 21 ZP. Následne dotazníky boli evidované v programe Excel a zaslané RÚVZ Trenčín. Iniciatívne sme uskutočnili tento seminár aj pre študentov SZŠ sv. Františka z Assisi Čadca, ktorí vykonávajú odbornú prax na nemocničných lôžkových oddeleniach.

V rámci Európskeho imunizačného týždňa sme 63 lekárom prvého kontaktu zaslali informačné materiály o dôležitosti a význame očkovania a odborné materiály pre informovanie verejnosti, leták osýpky. Pre laickú verejnosť sme uverejnili na webovej stránke nášho RÚVZ článok venovaný uvedenej problematike. Zrealizovaný bol 1 informačný panel. V apríli uskutočnili pracovníci oddelenia epidemiológie „Vzdelávanie budúcich sestier na SZŠ“. Edukačnej aktivity sa zúčastnili študenti odboru zdravotnícky asistent zo SZŠ sv. Františka z Assisi v Čadci. Spolu bolo edukovaných 32 študentov v 5 prednáškových cykloch. Zároveň obdržali edukačné materiály k danej problematike.

Lekárom prvého kontaktu boli zaslané informácie EIW i s odbornými materiálmi pre informovanie verejnosti, leták osýpky, Vestník MZ SR na zabezpečenie surveillance pertussis v SR, TS MZ SR/ÚVZ SR: Očkovací kalendár sa bude upravovať, IP 2018 Záverečná správa, Vestník MZ SR Akčný plán na udržanie stavu eliminácie osýpok a kongenitálneho rubeolového syndrómu a na alimináciu rubeoly v SR.

Na web sídle úradu sme zverejnili informácie o o EIW, leták osýpky, TS [MZ SR/ÚVZ SR: Očkovací kalendár sa od budúceho roka upraví](#), TS ÚVZ SR: Aktuálna situácia vo výskyte osýpok v SR a susedných štátoch, TS ÚVZ SR: Informácia k výskytu ochorení na záškrt na Ukrajine, Usmernenie HH SR k odporúčanému očkovaniu proti osýpkam v rámci IP 2018 realizovaného v SR v roku 2018, Stanovisko ÚVZ SR k otázke ochrany osobných údajov pri hlásení odmietnutia povinného očkovania.

e. Mimoriadne úlohy

V roku 2019 sa regionálna hygienička v nadväznosti na Usmernenie HH SR č. OE/2312/2015 na Koordináciu postupov pri zistení VNN v SR zúčastnila seminára v súčinnosti s krízovými zložkami Žilinského kraja na RÚVZ v Žiline. Taktiež návštevu činnosti urgentného príjmu KNsP Čadca a zainteresovaných zložiek pri podozrení na výskyt VNN. V prípade výskytu sa bude postupovať podľa OU.

Do SRV sme hlásili 1 prípad ochorenia na Západonílsku horúčku akvirovanú v SR.

Oddelenie epidemiológie vykonáva trvale kontinuálne surveillancie incidencie CDI prostredníctvom EPIS so zabezpečením protiepidemických opatrení. 176 prípadov ochorení hlásených z mikrobiologického laboratória spĺňa kritéria pre zaradenie do projektu. Po epidemiologickom šetrení boli údaje zaznamenané v IS EPIS.

V rámci zvýšenia povedomia o ochoreniach preventabilných očkovaním zrealizovali pracovníci oddelenia epidemiológie v spolupráci s oddelením hygieny detí a mládeže, oddelením podpory zdravia a výchovy k zdraviu edukačné aktivity pre študentov 3. a 4. ročníka na 4 stredných školách okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto, kde v 6 cykloch bolo edukovaných celkovo 195 študentov. Jednoduchým a interaktívnym spôsobom edukácie boli študenti oboznámení o rizikách súvisiacich s priebehom, možnými komplikáciami a následkami, o možnostiach a význame účinnej prevencie očkovaním, o samotných ochoreniach preventabilných očkovaním, platným očkovacím kalendárom, kolektívnej imunity. Počas edukácie bol kladený dôraz na dôležitosť očkovania a na význam individuálnej a kolektívnej imunity najmä v súčasnej dobe.

V roku 2019 sa vykonala mimoriadna cielená kontrola v lôžkových zdravotníckych zariadeniach, ktorá bola zameraná na dodržiavanie hygienicko – epidemiologického režimu a zistenie hygienického stavu priestorov zariadenia. Kontrola bola vykonaná na 11 lôžkových nemocničných oddeleniach a oddelení liečebnej výživy a stravovania. Nakoľko boli zistené nedostatky technického charakteru, rozhodnutím RH boli nariadené opatrenia formou pokynov.

Pracovníci oddelenia epidemiológie zabezpečovali protiepidemické opatrenia u 2 nahlásených kontaktov s osýpkami.

V tomto roku bola epidemiologická situácia priaznivá.

VI. Tabuľkové výstupy

Stručná epidemiologická charakteristika okresov je uvedená v bode II. Analýza všetkých zaznamenaných ochorení je uvedená a spracovaná v textovej forme, tabuľkách a grafoch v bode III. Epidemiologická situácia podľa jednotlivých skupín ochorení.

Činnosť odboru/oddelenia epidemiológie

Odbor/oddelenie epidemiológie, RÚVZ so sídlom v Čadci			Počet
1.	Epidemiologické vyšetrowanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	počet ohnisk zvýšený zdravotný dozor lekársky dohľad spolu:	924 1 33 958
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: voda potraviny iné spolu:	 6 6
3.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov (počet kontrolovaných PZS pri výkone kontroly očkovania) kontrola očkovania (počet očkovaných) ¹⁾ kontrola skladovania očkovacích látok prejednanie neúčasti na očkovaní priestupkové konanie spolu:	22 15385 22 34 15463
4.	Práca v EPIS-e	zadávanie prípadov kontrola a uzatváranie prípadov spracovanie dotazníkov k epidémii SRV spolu:	1423 1423 15 17 2878
5.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	týždenná mesačná ročná na požiadanie spolu:	52 12 2 3 69
6.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť prednášky pre ZP spolu:	11 14 25
7.	Publikačná činnosť	Spolu ²⁾ :	
8.	Účasť na konferenciách ³⁾	aktívna pasívna spolu:	 5 5

9.	Práca na osobitných štúdiách a programoch ⁴⁾	príprava zadania zber podkladov	6 1260
		sumarizácia	1260
		analýza	1260
		iné (príprava)	6
		spolu:	3792
10.	vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		
11.	Posudková činnosť	štúdie projektovej dokumentácie	4
		konzultácie	47
		kolaudácia	4
		vydanie posudkov (čiastkové stanoviská)	305
		záväzné stanoviská	
		spolu:	360
12.	Podnety	počet	
13.	Sankcie	v zmysle § 12 odsek 2 opatrenia počet	
14.	Rozhodnutia	v zmysle § 12 ods. 2	65
		v zmysle § 13 ods. 4	
15.	Odvovania	počet	

Príloha k bodu č. 8:

- XI. Martinské dni verejného zdravotníctva, Konferencia s medzinárodnou účasťou, JLF UK Martin, Bc. Cudráková Mária, 12. 03. 2019
- XVI. Vedecko –odborná konferencia – NRC pre surveillance infekčných chorôb v SR – Bratislava, Mgr. RNDr. Xénia Lukáčová, MPH, MHA, Vojteková Lýdia dipl. a. h. e 20. 03. 2019
- Surveillance nemocničných nákaz - Tále, Mgr. RNDr. Xénia Lukáčová, MPH, MHA, 29. – 30. 04. 2019
- Antibiotiká, vývoj bakteriálnej rezistencie a šírenie rezistentných kmeňov – Trenčín, Mgr. RNDr. Xénia Lukáčová, MPH, MHA, Vojteková Lýdia dipl. a. h. e., 03. 10. 2019
- XXIV. Červenkové dni preventívnej medicíny – Tále, Mgr. RNDr. Xénia Lukáčová, MPH, MHA, 21. – 23. 10. 2019

Účasť na seminároch a školeniach:

Príloha k bodu č. 9:

- Vzdelávanie budúcich sestier na SZŠ
- Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania
- Surveillance infekcií spôsobených CDI
- Zaslanie výsledkov IP 2018
- Akčný plán č. 9 – Prevencia nozokomiálnych nákaz - projekt vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v nemocničnom zariadení o hygiene rúk
- Akčný plán č. 9 - Projekt vzdelávania ZP zo zariadení sociálnych služieb

Publikačná činnosť:

V roku 2019 nebola realizovaná publikačná činnosť.

Epidémie alimentárnych nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)

RÚVZ Čadca

Dg.			Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí
Salmonella		S. Typhimurium	1	3	0	0
	A02	S. Enteritidis	1	3	0	0
		Iné sérovary- S. Enterica				
Kampylobakter	A04.5					
Listéria	A32	Listéria monocytogenes	-	-	-	-
		Iné listérie	-	-	-	-
Yersinia	A04.6		-	-	-	-
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)	-	-	-	-
Bacillus	A05.4	B. cereus	-	-	-	-
		Iný bacillus	-	-	-	-
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0		-	-	-	-
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum				
	A05.2	Cl. perfringens	-	-	-	-
		Iné clostrídium A047				
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	-	-	-	-
	A03	Shigella	-	-	-	-
	A04.8	Iné bakteriálne agens	-	-	-	-
Parazity	B75	Trichinella	-	-	-	-
	A07.1	Giardia	-	-	-	-
	A07.2	Cryptosporidium	-	-	-	-
		Anisakis	-	-	-	-
		Iné parazity	-	-	-	-
Vírusy	A08.1	Norovirus	1	2	2	-
	B15	Hepatitída A	-	-	-	-
	A08 0,2,3,4.8	Iné vírusy A08.0	1	4	2	-
Iné agens		Histamín	-	-	-	-
		Morské biotoxíny	-	-	-	-
		Iné agens A09	1	34	0	

